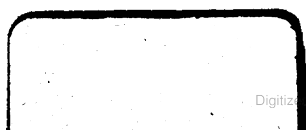

NYPL RESEARCH LIBRARIES
3 3433 08171078 6

HV
Weld

REIZEN

DOOR DE

STAATEN

VAN

NOORD-AMERIKA.

REIZEN
DOOR DE
STAATEN
VAN
NOORD-AMERIKA,
EN DE
PROVINTIËN
VAN
OPPER- EN NEDER-CANADA;
IN DE JAAREN 1795, 1796 EN 1797.

ONDERNOMEN DOOR

ISAÄC WELD, JUNIOR.

NAAR DEN DERDEN DRUK.

UIT HET ENGELSCH VERTAALD

DOOR

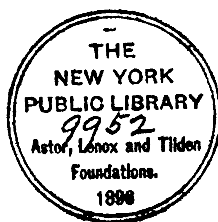
S. VAN HOEK,
Predikant te *Aalburg* en *Heesbeen*.

MET PLAATEN EN KAARTEN.

IN DRIE DEELEN.

TWEEDE DEEL.

IN DEN HAAGE, BIJ
J. C. LEEUWESTIJN,
MDCCCII.

INHOUD

VAN HET

TWEEDE DEEL.

EEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Inſcheeping op het Meir Champlain. —— Moeiëlijkheid, om zich op de Landhoeven aan hetzelve gelegen van voorraad te voorzien. —— Ticonderoga. — Crown Point. —— Groote ſchoonheid van het gezigt. —— Algemeene beſchrijving van het Meir Champlain, en der omliggende Landſtreek. —— Aankoomst van Kapitein THOMAS, *en deszelfs Indiäanen te Crown Point. — Caracter van* THOMAS. —— *Aan-*

* *koomst*

TWEE EN TWINTIGSTE BRIEF.

DRIE EN TWINTIGSTE BRIEF.

VIER EN TWINTIGSTE BRIEF.

VIJF EN TWINTIGSTE BRIEF.

ZES EN TWINTIGSTE BRIEF.

ZEVEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

AGT EN TWINTIGSTE BRIEF.

NEGEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

sterken stroom optevaaren. —— Groote arbeid, die daar aan vast is. —— De Canadiërs zijn zeer verslaafd aan het rooken van Tobak. —— Gewoonte, om den afstand der plaatzen van elkänderen aanteduiden. —— Beschrijving van het Meir St. Louis. —— Meenigte van Insecten boven de plaatzen met riet bewassen. —— Nagtverblijf van het gezelschap op het Eiland Perot. —— Passage van de Watervallen, genoemd les Cascades. —— Derzelver verschrikkelijk voorkoomen. —— Beschrijving van het Dorp op den Heuvel Cedar. — Watervallen du Coteau du Lac St. Francois. —— Verbaazende snelheid van den stroom. —— Nagtverblijf van het gezelschap. —— Het Meir St. Francis. —— Point au Badet. —— Isle aux Raisins. —— Eilanden in de Rivier, tot nog toe het eigendom der Indiaanen. —— Het is tot dus verre nog niet bepaald, of dezelven tot het Britsche grondgebied, of tot dat der Vereenigde Staaten behooren. —— Derde nagt der reize. —— Storm. —— On-

DER-

INHOUD.

DERTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van de Stad Kingston, eertijds genoemd het Fort Cadaraqua. — Uitgebreidheid van derzelver koophandel. — Aart van denzelven. — Herbergzaamheid van de Ingezetenen. — Havens aan het Meir Ontario. — Oorlogsschepen op dit Meir. — Koopvaardijschepen. — Zee-Officieren. — De kosten van het bouwen en onderhouden der schepen zijn zeer groot. — Redenen daarvan. — Er zijn nog geene Yzermijnen in het Land geöpend. — Koper kan men gemaklijker vinden dan ijzer. — Wordt in eene groote meenigte gevonden aan de oevers van het Meir Superior. — De Schrijver gaat aan boord van een Koopvaardijschip op het Meir Ontario. — Beschrijving van dat Meir. — Aanmerkingen over eene zevenjaarige afwisseling der hoogte van het water, welke men zegt, dat hier wordt waargenomen, als ook eene Eb en Vloed om,

de

de twee uuren. — De vaart over dit Meir is gelijk aan eene Zeereis. — Koomst in het gezigt van het Fort Niagara. — Land aan Misſisſaguis Punt. — Misſisſaguis Indiäanen. — Een van hunne Hoofden in een oproer omgebragt. — Hoe behandeld door het Britſche Gouvernement. — Derzelver geneigdheid tot wraak. — De Misſisſaguis zijn goede Jaagers. — Wijze om de Zalm te dooden. — Verſcheidenheid van Visch in de Meiren en Rivieren van Canada. — Zeewolven. — Zeekoeiën. — Beſchrijving van de Stad Niagara, of Newark. — De tegenwoordige zetel van het Gouvernement. — Ontwerp om denzelven naar elders te verplaatzen. — Ongezondheid der Stad Niagara, en het omliggende land. — Navy-Hats. — Het Fort Niagara ingevolge het verdrag overgegeeven. — Beſchrijving van hetzelve. — Beſchrijving van de andere Forten, overgegeeven aan de Ingezetenen van den Vereenigden Staat. — Dezelven

ſchij-

Fort

BE-

BERIGT VOOR DEN BINDER.

REI-

REIZEN
DOOR DE
STAATEN
VAN
NOORD-AMERIKA.

EEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Inſcheeping op het Meir Champlain. — Moeielijkheid, om zich, op de Landhoeven aan hetzelve gelegen, van voorraad te voorzien. — Ticonderoga. — Crown Point. — Groote ſchoonheid van het gezigt. — Algemeene beſchrijving van het Meir Champlain, en der omliggende Landſtreek. — Aankoomst van Kapitein THOMAS, *en deszelfs Indiäanen te Crown Point. — Character van* THOMAS. *— Aankoomst te St. John. — Beſchrijving van deze plaats. — Groot onderſcheid, dat men waarneemt in het voorkoomen van het Land, de Inwooners enz. te Canada, en in de Vereënigde Staaten. — Kasteel van Chambly. — Calashes. — Bons Dieux. — De Stad La Prarie. — Groote ſnelheid van de Rivier de St. Lawrence. — Overtogt naar*

Montreal. — Verwondering bij het zien van groote schepen te Montreal. — Groote diepte van de Rivier.

Montreal, Julij.

Kort na onze aankoomst te *Skenesborough*, huurden wij een kleen vaartuig van omtrent tien ton, om daar mede het Meir *Champlain* overtesteeken. Wij verlangden zeer, om onmiddenlijk op reis te gaan, maar, de Eigenaar van den boot ons verzekerende, dat het, zoo lang de wind in dien hoek bleef, waar uit dezelve thands woei, volstrekt onmogelijk was, uittevaaren, wierden wij, geduurende drie dagen, te *Skenesborough* opgehouden, en strekten tot een niet onäangenaam feest voor de hongerige *Musquitoes*. De wind veränderde van tijd tot tijd, maar geenszins ten genoegen van onzen Schipper, die denzelven aanhoudende ongunstig oordeelde. Eindelijk, het, in ons verblijf, ten uiterste moede zijnde, en oordeelende, dat hij zijn beroep geenszins naar behooren verstond, besloten wij, ons niet langer aan zijn gevoelen te onderwerpen, maar eene pooging te doen, om hem, ware 't mogelijk, tot vertrekken te bewegen; en wij hadden groote reden, om ons te verheugen

gen, dat wij dit gedaan hadden, daar wij *drie* dagen eer te *Canada* aankwamen, dan een van de andere vaartuigen, die niet hadden durven afvaaren voor zij den wind geheel van agteren, en ten hunnen voordeele gehad hadden.

Wij voeren af omstreeks één uur in den middag; maar, het kanaal zeer eng zijnde, was het onmogelijk, om, laveerende, veel wegs te kunnen afleggen; en wij waren, bij het ondergaan der zonne, niet meer dan *zes* mijlen gevoorderd. Hier legden wij het neder, en, aan land gegaan zijnde, wandelden wij naar eenige Landhuizen, die wij, op eenen afstand, aan den oever van *Vermont* zagen. Ons oogmerk was, ons hier van voorraad voor de reis te voorzien, wijl de Schipper ons verzekerd had, dat het volstrekt onnoodig was, er eenigen van *Skenesborough* medetenemen, daar men, geduurende de geheele reis, overäl, digt aan den oever, huizen aantrof, waar wij alles konden krijgen, wat wij begeerden. In het eerste, waar wij ingingen, zijnde eene vrij goede houtene Wooning, konden wij noch brood, noch vleech, noch melk, noch eiëren bekoomen: het huis was opgepropt met kinderen van allerleiën ouderdom, en de Huisgenooten oordeelden, denk

ik, dat zij voor zich zelven weinig genoeg hadden. In een tweede huis vonden wij, aan de deur, eenen eerwaardigen Grijsaart, bezig zijnde met het leezen eener nieuwstijdinge, die hij ons zeer beleefd aanbood, terwijl hij over het ſtaatkundige van den dag begon te ſpreeken. Wij bedankten hem voor zijne vriendlijke aanbieding, en gaven hem, ten gelijken tijde, te verſtaan, dat een brood ons veel aangenaamer zoude zijn. Brood was er niet; maar wij kreegen eene verſche *Vermontſche* kaas. Nog eene derde wooning zagen wij; en ook hier deeden wij nog eene pooging, om ons van eenigen voorraad om te eeten te voorzien. Dit huis lag, omtrent eene halve mijl, van ons af, maar, helaas! wij vonden er nog minder dan in het laatſte: men had niets, om ons te geeven, dan alleen een weinig melks. Met onze melk en kaas keerden wij deshalven naar ons vaartuig terug; en, er eenige beſchuit en wijn, die wij gelukkig aan boord hadden, bij voegende, leverde het geheel ons een maatig Avondmaal op.

Het volk in de Landwooningen in *Amerika* legt zich gewillig, ten getale van drie, in één bed, om te ſlaapen, liever dan te gedoogen, dat een vreemdling, die hun om nagtverblijf ver-

verzoekt, zal henengaan. Daar egter alle de huizen, welken wij bezogt hadden, met Inwooners opgevuld waren, voelden wij geene ſterke neiging, om, in een van dezelven, een verblijf te vraagen, maar beſlooten, om aan boord van ons kleen vaartuig te ſlaapen. Wij maakten deshalven hetzelve, op eene geſchikte plaats van den oever, vast, en, elk van ons zich in eene deken, van welke men ons, bij het vertrekken van *New-Jork*, geraaden had, ons te voorzien, ingewikkeld hebbende, legden wij ons te ſlaapen. De Boot was van vooren, voor twee derde van deszelfs lengte, overdekt, en had een vrij goed ruim: wij gaven egter, om de lugtigheid, de voorkeur aan de kajuit, of het agterſte gedeelte van het vaartuig, dat met banken voorzien, en met een houten verdek gedekt was, onder het welk een man, mids hij niet zeer lang was, juist regtöp zitten kon. De banken, die in de lengte van den Boot geplaatst waren, dienden voor twee van ons; maar de derde was genoodzaakt zich op den grond van de Kajuit nederteleggen: eene deken, en eene naakte plank, bevrijd van het gekwel der *Musquitoes*, waren egter, na 't gene wij te *Skenesborough* geleden hadden,

 zui-

zuivere wellust: onze ooren wierden, den geheelen nagt, niet geplaagd, noch vermoeid door het gebrom van eenen eenigen, en wij genooten eenen veel beteren en meer verkwikkenden ſlaap, dan wij, in verſcheidene nagten te vooren, hadden mogen genieten.

Den volgenden morgen bleef de wind, ten naasten bij, in denzelfden hoek; maar, het Meir breeder zijnde, hadden wij gelegenheid, om meer wegs te voorderen. Wij lagen ſtil, aan het eene huis, om te ontbijten, en aan het andere, om ons middagmaal te houden. In geene van deze beide woningen, offchoon zij den naam van Herbergen droegen, konden wij veel meer krijgen, dan in die, waar wij den avond te vooren ons hadden opgehouden. In de eerſte kreegen wij een weinig melks, en omtrent twee pond brood, volſtrekt alles, wat in huis was; en, in de laatſte, eenige weinige eiëren, en eenig koud vet gezouten ſpek; maar brood konden wij hier geheel niet bekoomen. Het ellendig voorkoomen van dit huis was daarteboven zeer aandoenlijk. Hetzelve beſtond uit houtene raamen, tegen welken men eenige weinige planken had aangeſpijkerd: de reeten tuſſchen deze planken waren, behalven de deur, de

eeni-

eenige openingen, om het licht doortelaaten, en het dak was zoo ondigt, dat wij, niettegenſtaande wij bij het vuur zaten, door den regen nat wierden. Het is waarlijk te bewonderen, hoe een Volk, dat de noodwendigheden en gemakken van het leven zoo zeer binnen zijn bereik heeft, als eenig Volk in de geheele Waereld, egter op zulk eene wijze kan leeven! dan dit moet men toeſchrijven aan de heſtige begeerte, om geld te verzamelen, die, in het algemeen, de heerſchende trek is in het Character van den *Amerikaan*, en, in het bijzonder, den geringen Landman, zichzelven gewillig, aan ontelbaare ongemakken en moeiëlijkheden, doet onderwerpen, indien hij ſlegts, daar door, zijn oogmerk in dezen kan bereiken. Wanneer hij de vrugten van zijn land, tot zijn voordeel, verkoopen kan, houdt hij daar van, voor zijn huisgezin, een zoo gering gedeelte, als ſlegts eenigzins mogelijk is, en leeft, het geheele jaar, van gezouten voorraad, ſlegt brood, en de visch, die hij, in de Rivieren of Meiren in zijnen omtrek, vangt. Heeft hij, voor zich zelven, een goed huis gebouwd, hij verlaat het, zoo ras het voltooid is, voor geld; en gaat, in de bosſchen, in eene ſlegte hut woonen, tot

dat hij tijd heeft, om weder een ander te timmeren. Geld is zijn Afgod; en, om dit te bekoomen, doet hij blijmoedig afstand van alle eigene genoegens.

Wij verlieten deze ellendige wooning, van welke ik zoo even sprak, zoo ras de regen ophield; en, de wind ons gunstig wordende, kwamen wij dien nagt te *Ticonderoga*. De eenige wooning, die men hier vindt, is eene Herberg, zijnde een groot huis van steen gebouwd. Bij het inkoomen bragt men ons in een ruim vertrek, waar wij eene groote meenigte matroozen en ander volk vonden, die, zoo even, van *St. John* in *Canada* waren aangekoomen. Zulk een aantal Vreemdlingen in het huis ziende, stelden wij ons niet anders voor, dan dat wij, ten minste eén uur, zouden moeten wagten, eer het avondëeten, voor het geheele gezelschap, gereed ware, en als dan, met alle de gasten, aan ééne tafel aanzitten, 't gene, zoo als ik te vooren gezegd heb, de gewoonte is ten platten lande in de Verëenigde Staaten. Onze verwondering was deshalven niet gering, ziende eene zindelijke tafel, en een kleen aangenaam Avondmaal voor ons gereed, en geene toebereidzelen gemaakt, om het overige gezelschap te ver-

verzorgen, voor wij volkoomen gedaan hadden. Dit was zoo vreemd en verschillende van het stelzel van gelijkheid, als wij nog nooit ergends gezien hadden: eenen geruimen tijd wisten wij niet, wat daarvan te denken; maar nu hoorden wij, dat de vrouw van het huis, geduurende het grootste gedeelte van haar leven, eene Herberg gehouden had te *Quebec*; en dit ontwikkelde den knoop, en loste het geheele raadzel op. De vrouwen zijn, in het algemeen, in *Amerika*, de bedrijvende perzoonen in het bestuur van eene Landherberg, terwijl de man op zijne boerderij acht geeft, of eenige andere, daarvan onderscheidene, bezigheden aan de hand heeft. De man van dit huis was een Rechter, een somber, deftig man: hij zat bij het vuur (*), met gescheurde kleederen en hangende haairen, en las in een boek, zonder eenige de minste acht te slaan op iemand, die in het vertrek was.

Het oude Fort en de Barakken van *Ticonderoga* liggen op den top van eenen verhevenen grond, juist agter de Herberg. Dezelven

(*) Niettegenstaande wij den 14den Julij hadden, was het weder egter zoo koud, dat wij het vuur zeer aangenaam vonden. *Aanmerk. van den Schrijver.*

ven zijn geheel vervallen, en het is niet waarschijnlijk, dat zij immer weder zullen worden opgebouwd, zijnde de ligging zeer onveilig, wijl zij geheel, van eenen hoogen Heuvel, genaamd *Mount Descance*, kan bestreeken worden. Geduurende het laatste oorlog, veröverden de *Engelschen* deze plaats, door Kanon en Mortieren op dezen Heuvel te brengen, en daarmede het Fort van daar te beschieten.

Vroeg in den volgenden morgenstond verlieten wij *Ticonderoga*, en vervoorderden onze reis naar *Crown Point*, waar wij aan land gingen, om het oude Fort te bezien. Men vindt hier niets dan eene groote menigte puinhoopen, veröorzaakt doordien, even voor hetzelve door de *Engelschen* wierd overgegeeven, het Kruitmagazijn in de lugt vloog, bij welk toeval een groot gedeelte der werken geheel verwoest wierd. Daarteboven heeft het volk uit den omtrek, na dat het Fort verlaaten was, geduurig, op verscheidene plaatzen, gedolven, zich vleiënde looden en ijzeren kogels te zullen vinden; en eens heeft men ook, uit den grond bij de magazijnen, die, bij de uitbarsting, verbrand waren, eene groote meenigte van dezelven opgegraaven.

De

De Gewelven, die veilig waren tegens bombben, heeft men vernield, om steenen te hebben tot het metzelen van schoorsteenen. Aan de zuidzijde alleen zijn de Gragten in heur geheel gebleeven. Dezelven zijn wijd en diep, en gegraaven dwars door verbaazende rotzen van steenkalk, en hebben, daar zij, naar boven toe, met verscheidene zoorten van heesters bewassen zijn, een grootsch en schilderachtig voorkoomen. Het gezigt van dit gedeelte van het Fort, en der oude gebouwen in hetzelve, overdekt met klimöp, is, wanneer men hetzelve van het Meir, en van de Bergen boven hetzelve beschouwt, in de daad, zeer schoon en verrukkende. Het Fort, en zeven honderd *Acres* zeer goed lands bij hetzelve zijn het eigendom van den Staat van *New-Jork*, en worden verhuurd tegen honderd en vijftig Dollars in het Jaar, zijnde drie en dertig pond, en tien schellingen Sterlings, welken bestemd zijn tot onderhoud van een Collegie. De Landman, die het in huur heeft, zeide ons, dat hij dit land meestal gebruikte tot het weiden van beesten, die hij, in den winter, wanneer het Meir bevroozen was, over het ijs naar *Albanij* dreef, en aldaar verkogt.

Crown

Crown Point is de voordeeligste plaats aan den oever van het Meir *Champlain*, tot het aanleggen van eenen militairen post, als kunnende niet, gelijk *Ticonderoga*, bestreeken worden van eenige hoogte in den omtrek, en zijnde het Meir hier, uit hoofde van eene punt, aan de overzijde uitsteekende, zoo nauw, dat het voor elk vaartuig volstrekt onmogelijk zoude zijn, ter dezer plaatse te passeeren, zonder aan het vuur van het Fort te zijn blootgesteld. De *Indiäanen* noemen deze plek gronds *Tek-ya-dough-nigarigee*, dat is, de twee punten onmiddenlijk tegen elkanderen over. Die aan de overzijde van *Crown Point* wordt genoemd *Chimney Point*; en op deze vindt men eenige huizen, een van welken eene Herberg is. Terwijl wij hier vertoefden, wierden wij aangenaam verrast door het eerste gezigt van eene groote *Cano* van een Berkenboom, bestuurd door twee of drie *Indiäanen*, in de kleeding van hunne Natie. Zij voeren aan land, en kwamen spoedig aan den wal, waar zich, kort daaröp, eene andere partij, zes of zeven perzoonen sterk, die te voet gekoomen waren, bij hen voegde.

Aan boord van ons kleen vaartuig hadden wij eenen ongelukkigen *Canadiër*, dien wij

te

te *Skenesborough* hadden ingenomen. Deze man, bekoord door het gene hem, aangaande de Vereënigde Staaten, verhaald was, had zijn eigen verblijf te *Canada*, waar hij, onder de magt van eenen Heer, leefde, verlaaten, en was naar *Albanij* gegaan, daar hij, in den omtrek van deze plaats, eenigen tijd, bij eenen Landman geärbeid had; maar, bevindende, dat, offchoon hij hier grooter loon verdiende, zijn onderhoud hem egter veel meer koste dan te *Canada*; dat hij daarteboven zeer bedroogen wierd door het volk, en bijzonder door hem, in wiens dienst hij was, daar hij van dezen geenszins zijn verdiend loon kon krijgen, en zich niet in ftaat ziende, om hierin eenige verändering te maaken, daar hij met de *Engelfche* Taal geheel onbekend was, befloot deze ongelukkige, weder naar *Canada* terug te keeren. Wij ontmoetten hem op zijne reis derwaards, geenen enkelen fchelling in zijne zak hebbende.

Eenige vraagen, met betrekking tot de *Indiäanen*, aan dezen man gedaan hebbende, gaf hij ons onmiddenlijk een omftandig berigt aangaande Kapitein THOMAS, een Opperhoofd der *Cachenonaga* Natie, in den omtrek van wiens Dorp hij zeide te behooren. „ THOMAS,"

zei-

zeide hij ons, „ is een rijk man, en heeft een „ zeer ſchoon huis, waarin hij als een Heer „ leeft, en waar gij," —— verzekerde hij ons, —— „ zeer wel zult ontfangen worden, „ wanneer gij u de moeite wilt geeven, om „ hem aldaar te gaan zien." Hij verhaalde ons verder, dat deze man eene Kerk gebouwd had, en een Christen was, dat hij zeer milddaadig handelde, en, indien hij met zijne tegenwoordige behoeftige omſtandigheden bekend ware, hem zeker vier of vijf Dollars zoude ſchenken. „ *Oh je vous asſure, Mesſieurs!*" — riep hij uit — „ *que c'est un bon ſauvage!*" Het was onmogelijk, niet te glimlagchen op het gezigt van dezen kleenen *Canadiër*, die, zelve half naakt, en bijna zoo zwart als een Mulat, zijne lofrede op Thomas beſloot, met ons te verzekeren: „ *hij was een goede Wilde:*" en te gelijk gevoelden wij eene ſterke begeerte, om dit Opperhoofd te zien, van wien wij zoo veel gehoord hadden. Het duurde niet lang, of onze nieuwsgierigheid wierd, ten dezen opzigte, voldaan: de *Indiäanen*, die te *Chimney Point* aankwamen, terwijl wij ons aldaar ophielden, waren uit het Dorp *Cachenonaga*; en aan derzelver hoofd bevond zich Kapitein Thomas.

Tho-

THOMAS schijnt omtrent vijf en vijftig Jaar oud te zijn: hij is bijna zes voet hoog, en, naar evenredigheid, zeer gezet, iets, dat zeer zeldzaam is onder de *Indiäanen*, die, in het algemeen, schraal en tenger zijn. Hij was gekleed even gelijk een Blanke, had laarzen aan, en droeg zijne haairen los, maar kort afgesneeden. Het volk, dat bij hem was, en hem vergezelde, hadden allen de *Indiäansche* kleeding. Niemand onder deze laatsten kon een enkel woord *Engelsch* of *Fransch* spreeken; maar THOMAS zelve sprak beide deze Taalen: het *Engelsch* met eenige moeite, en niet nauwkeurig; maar het *Fransch* kwam ons voor hem even zoo gemeenzaam te zijn, als zijne eigene Moedertaal. Zijne voornaamste aandacht scheen gevestigd te zijn op den Koophandel, dien hij met een bijzonder goed gevolg dreef, zoodanig in de daad, dat, gelijk wij naderhand hoorden, hij, bij alle de Kooplieden van *Montreal*, een Crediet kon krijgen van vijf honderd Ponden. Hij had dertig paarden, en eene groote meenigte pelterijën in eene *Cano*, mede naar *Chimney Point* gebragt, welk alles hij te *Albanij* wilde verkoopen. Zijn volk, verhaalde hij ons, had slegts weinige behoeften, en hij droeg zorg,

om

om altijd in dezen te voorzien. In vergelding daar voor, bragten zij hem Pelterijën, die zij op de Jagt kreegen, pasten zijne paarden op, en vergezelden hem gewillig, wanneer hij op eene handels-onderneeming uitging: zijne voordeelen moeten deshalven verbaazende zijn. Geduurende den loop van ons gesprek, zeide hij ons, dat, indien wij hem wilden bezoeken, hij ons zeer gelukkig zoude maaken; dat er eenige zeer fraaie *Squaws* (*) in zijn Dorp waren, en dat elk van ons eene vrouw zoude hebben. Wij beloofden het hem, indien het in ons vermogen was, en scheidden zeer goede vrienden. THOMAS, zoo als wij naderhand bevonden, is geenszins een geächt man onder de *Indiäanen* in het algemeen: dezen hebben grootere denkbeelden, en maaken meer werks van een Opperhoofd, die een goed Krijgsman en een goed Jaager is, en de kleeding van zijne Natie behoudt, dan van eenen, die zich op den koophandel toelegt, en zijne gewoonten en zeden naar die der Blanken inrigt.

Het Meir *Champlain* is omtrent honderd en twin-

(*) *Indiäansche Vrouwen.*

twintig mijlen in de lengte: de breedte is zeer verschillende. Geduurende de eerste dertig mijlen, dat is, van de *Zuid-Rivier* tot aan *Crown Point*, is hetzelve nergends wijder dan twee mijlen: boven deze plaats, tot op den afstand van twaalf mijlen, heeft het eene breedte van vijf of zes mijlen, maar dan wordt het weder nauwër, terwijl het zich, ten einde van eenige weinige mijlen, wederöm meer uitbreidt. Dit gedeelte, het breede Meir genoemd, wijl het breeder is dan eenig ander, begint, omtrent vijf en twintig mijlen ten Noorden van *Crown Point*, en heeft, op de wijdste plaatzen, eene breedte van agttien mijlen. Hier is het Meir bezaaid met een groot aantal Eilanden, waarvan het grootste, te vooren *Grande Isle*, thands *South Hero* genoemd, vijftien mijlen lang, en, door een gerekend, vier mijlen breed is. De grond van dit Eiland is vrugtbaar, en men zegt, dat hetzelve vijf honderd Inwoonërs bevat. Het groote Meir heeft bijna vijftig mijlen in de lengte, en wordt, trapswijze, enger, tot dat het eindigt in eene wijde Rivier, *Chambly*, *Richelieu* of *Sorelle* genoemd, die zich in de *St. Lawrence* ontlast.

In het algemeen is het Meir *Champlain*,

uitgezonderd in de enge gedeelten aan beide de einden, zeer diep: op veele plaatzen zestig en zeventig, en op zommigen zelfs honderd vademen. Naar maate van deszelfs breedte en diepte, is het water meer of minder helder: op de breedste plaats is het zoo zuiver en doorschijnende, als het met mogelijkheid zijn kan. Aan de Westzijde tot aan de Baai van *Cumberland* is het Meir, op de meeste plaatzen, tot digt aan den rand van het water, omzoomd met hooge bergen, maar bij de Baai van *Cumberland* loopt deze keten van bergen ten Noordwesten; en de wal verderop is laag en moerassig. De Oostlijke of *Vermontsche* oever is niet zeer verheven, uitgezonderd in eenige weinige streeken: op den afstand van twaalf mijlen van het Meir vindt men egter eenen verbaazenden berg. Aan beide de zijden is de grond zeer rotsachtig: aan dien kant, waar de bergen zijn, steeken deze rotzen zeer hoog uit, maar aan de Oostzijde, waar het land laag is, vertoonen zij zich slegts even boven het water. Behalven dit zijn de Eilanden omringd met Rotzen, hier en daar schuins afhellende in het water, zoo dat het, op zommige plaatzen, zeer gevaarlijk is, die, digter dan op den afstand van eene

of

of twee mijlen, te naderen. In zommige gedeelten van den Oostlijken Oever ſtrekken deze klippen zich ook, op dezelfde wijze, tot op eenen merklijken afſtand uit. Langs het ſtrand zeilende, wanneer er eene lugtige koelte waait, hoort men een geduurig dof, murmelend geraas, veröorzaakt door het water, dat aanhoudende in de reeten en ſcheuren dezer rotzen ſlaat. Er zijn verſcheidene ſtroomen, die zich in dit Meir ontlasten; maar, de monden van die aan de Westzijde, allen, door watervallen belemmerd zijnde, is er, aan dien kant, geen van dezelven bevaarbaar. Onder die aan de Oostzijde, of de zijde van *Vermont*, is er eene enkele bevaarbaar voor kleene vaartuigen, en ſlegts tot op eenen korten afſtand.

Het tafreel, dat de onderſcheidene gedeelten van dit Meir aan het oog voorſtellen, is buitengemeen grootsch en ſchilderächtig, bijzonder boven *Crown Point*. De oevers zijn hier overheerlijk verſierd met hangende bosſchen en rotzen, en de bergen aan de Westzijde verheffen zich in rijën, de eene agter de andere, op de treffendſte wijze, zoo dat zij voor het gezigt het ſchoonſte Amphitheater uitmaaken. Het was een der verrukkendſte

ſte avonden, die men zich kan voorſtellen, toen wij langs dit gedeelte van het Meir voorbijvoeren: de Zon, in allen haaren luister, agter de bergen ondergaande, verſpreidde de leevendigſte en heerlijkſte coleuren over elk gedeelte van dit tooneel; en de Maan, bijna vol zijnde, kort na het eindigen van den dag, zich vertoonende, gaf ons eene nieuwe gelegenheid, om den geheelen omtrek, met verſche offchoon min ſterke coleuren verſierd, te beſchouwen. Onze kleene Bark gleed thands langzaam langs den oever voord, terwijl elk van ons in eene ſtille en verrukkende beſchouwing van dit ſtaatlijk tafreel was opgetoogen, wanneer zij, onverwagt en zeer ſchielijk, op eene der afhellende rotzen ſtiet. Nu zag men niets aan boord dan ontſteltenis en verwarring, terwijl elk van ons hulp bood, en handen aan het werk ſloeg. Ten laatſte kreegen wij het vaartuig, offchoon met eenige moeite, er weder af; maar binnen eene minuut ſtiet het weder, en, na dat wij andermaal vlot geraakt waren, eene derde, en eene vierde reis: eindelijk raakte het zoo vast, dat wij, eenigen tijd, wanhoopten, in ſtaat te zijn, om het te beweegen. Na verloop van een kwartier uurs kwamen wij egter,

ter, gelukkig, weder in diep water. Wij hadden te vooren onzen Schipper reeds verdagt gehouden, van weinig kennis te hebben omtrent de vaart op het Meir; en nu, na dit toeval, hem daar over onderhoudende, kwam het uit, dat hij, geduurende zijn geheel leeven, een Schoenlapper geweest was, tot nu voor ongeveer negen maanden, wanneer hij geöordeeld had, in ſtaat te zijn, om zijn voorig beroep te verlaaten, en Schipper te worden. Al de kundigheid, die hij van de oevers van het Meir had, beſtond in 't gene hij, geduurende den tijd, dat hij tusſchen *St. John* en *Skenesborough* had heen en weder gevaaren, had opgedaan. Ditmaal had hij, in ons geval, de eene Baai vóor de andere genomen; en, waren thands de golven zoo groot geweest, en zoo hoog gegaan, als dezelven zoms zijn, zou het vaartuig onvermijdelijk zijn verbrijzeld geworden.

Het laage en nederige dak van eenen anderen Rechter, een eenvouwig Arbeider, en een *Schotschman* van geboorte, ſtrekte ons, dezen nagt, tot een verblijf. Het was egter digt bij elf uuren, toen wij aldaar aankwamen, en, het huisgezin zich reeds ter ruste gelegd hebbende, moesten wij, ten minſten

een half uur, kloppen en roepen, eer wij eenig gehoor konden krijgen. Eindelijk, het volk wakker geworden zijnde, opende men ons de deur, maakte ons vriendlijk eenig Avondëeten gereed, en fpreidde ons het beste bed. In den morgenftond, onze rekening aan den Rechter betaald hebbende, ging hij naar zijnen ploeg, en wij naar ons vaartuig, om onze reis te vervolgen.

Wij vertrokken dezen dag met eene fchoone en aangenaame koelte, en, begeerig zijnde, om onze reis, die ons nu eenigzins begon te verveelen, zoo fpoedig mogelijk te volbrengen, legden wij, geduurende dezen dag, maar eens ftil, en befloten, den geheelen nagt doortevaaren. Kort na het ondergaan der zonne, pasfeerden wij de grensfcheiding tusfchen de *Britfche* Bezittingen en de Verëenigde Staaten. Hier wierden wij gebragt bij eene gewapende Brik van twintig ftukken, eene *Engelfche* vlag voerende, en aldaar geplaatst, om alle vaartuigen, die het Meir op- en afvaaren, te onderzoeken. Onze andwoorden op de onderfcheidene vraagen, die men deed, voldoende zijnde, vergunde men ons gevolglijk, onze reis voordtezetten. Zedert dat deze post, ingevolge het tractaat met de Ver-

eenig-

eenigde Staaten, is overgegeeven, heeft men deze Brik van daar, en hooger op te *St. John*, verplaatst. Toen de nagt aankwam, wikkelden wij ons zelven, even gelijk wij den eersten nagt van onze reis gedaan hadden, in onze dekens in, en legden ons neder op den grond der Kajuit, waar wij mogelijk zouden geslaapen hebben, tot dat wij te *St. John* gekoomen waren, indien wij niet, om middennagt, waren opgewekt, door het luide geroep van den Schildwagt van het *Britsche* Fort op het Eiland *aux Noix*. De oorzaak van dit geroep onderzoekende, bleek het, dat de Boot, terwijl onze slaaperige Stuurman bij het roer zijne nagtrust nam, was aan den wal gedreven; en de Schildwagt, niet in staat, om te begrijpen, wat ons oogmerk was, het vaartuig digt bij het Fort ziende naderen, en eenen verrassenden aanval vreezende, had, zoo als ik onderstel, de geheele wagt gaande gemaakt, en buiten geroepen. Wij wierden verscheidene maalen door dezelve onderzogt, en wederonderzogt, maar eindelijk geheel ontslagen. Nu namen wij zelven het bestuur van het vaartuig op ons, wijl de Schipper, niettegenstaande hij ruim zoo verlangende was, dan een van ons allen, om te *St. John* te koomen, en

zelve ons eenigzins had aangezet, om voordgang te maaken, zoo vermoeid en slaaperig was, dat hij zijne oogen nauwlijks kon open houden. Wij losten elkänderen aan het roer af, en, bij het aanbreeken van den dag, bereikten wij *St. John*, honderd en vijftig mijlen van *Skenesborough* gelegen.

Oogenbliklijk na onze aankoomst aan den wal, wierden wij gebragt in het wagthuis, daar wij, door den Sergeant van de wagt, bij den bevelhebbenden Officier gebragt wierden, om dezen onze naamen, ons beroep, en de plaats, werwaards wij gingen, te zeggen, wijl door den Gouverneur, de strengste orders gegeeven waren, om aan geenen *Franschman*, of eenig ander Vreemdling, wie hij ook ware, die geen nauwkeurig berigt kon geeven van de reden, die hem bewoog naar *Canada* te koomen, den toegang in het Land te vergunnen.

St. John is eene garnizoen plaats, en bevat omtrent vijftig slegte houtene huizen, en Barakken, in welken gewoonlijk een geheel regiment is ingekwartierd. De werken zijn geheel vervallen en in wanörde, zoodanig, dat het minder kosten zoude, geheel nieuwen aanteleggen, dan de ouden te willen herstellen. Er is hier eene Koninglijke scheeps-

tim-

75 70 65

55

IEUW BRITANNIEN

Mr. Apiskaganu
Meir Otters
Ashiwanipi
Meir St. Barnabas
St. John R.
CANADA
R. Bustcno
R. Bets Amilis
R. DE St. LAWRENCE
Eil. Anticosti
50
Mr. St. John
R. Saguenay
NEW BRUNSWICK
Quebec
Eil. Orleans
Trois Rivieres
Fort Chambly
ntreal
Burlington
Mr CHAMPLAIN
Virgennes
Crown Punt
R. Poultney
Skenesborough
George
swego Ft. St. George
Watervallen van
St. Lawrence
45
STATEN
40

75 70

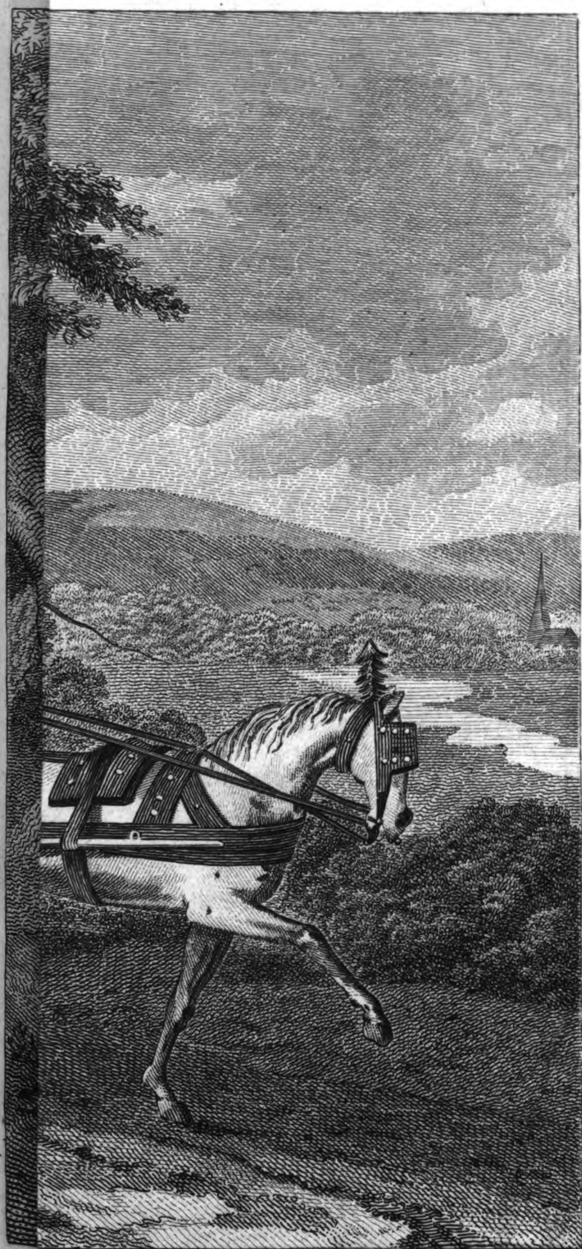
timmerwerf, die, ten minste toen wij dezelve zagen, zeer wel voorzien was van timmerhout; maar, geduurende den zomer, na dat de Brik, van welke ik zoo even sprak, is verplaatst geworden, heeft men al dit hout verkogt, en de oude rompen van verscheidene Oorlogs-schepen aan de overzijde van deze Werf gelegd. Naar maate de Koophandel tusschen *New-Jork* en *Neder-Canada* aanwast, moet deze Stad toeneemen, als zijnde de eenige *Britsche* Zeehaven, om in het Meir *Champlain* te koomen.

Het Land in den omtrek van *St. John* is zeer vlak en ontbloot van boomen, hebbende een geweldige brand, die, ten Jaare *zeventien honderd agt en tagtig*, uitbarstte, ongemeene schade gedaan, en de bosschen, tot op den afstand van verscheidene mijlen, geheel verwoest. In zommige plaatzen van de Nabuurschap lijdt het Volk, geduurende den winter, zeer veel gebrek aan brandhout.

Te *St. John* huurden wij eenen ligten wagen, even gelijk die, van welken men, in den Vereënigden Staat, gebruik maakt, en vertrokken, omstreeks den middag, naar *La Prarie*, aan den oever van de Rivier *St. Lawrence*. Langs den gewoonen weg is dit niet

verder dan agttien mijlen, maar de aangenaamste derwaards, en die slegts eenige weinige mijlen om is, loopt langs *Chamblij*, waar men het oude Kasteel ziet, dat door de *Franschen* gebouwd is. Dit Kasteel staat digt aan den stroom van de *Chamblij* of *Sorelle*-Rivier, en heeft, op eenen kleenen afstand, een trotsch voorkoomen, en, het omliggende land te gelijk zeer schoon zijnde, maakt het geheel eene treffende vertooning. Het gebouw is in eenen taamelijken toestand, en men heeft in hetzelve aanhoudende eene bezetting.

Wanneer men, langs dezen weg, naar *La Prarie* reist, na dat men eerst zoo even, over het Meir *Champlain*, uit den Vereenigden Staat is aangekoomen, wordt men door eene meenigte voorwerpen, als met geweld, herinnerd, dat men in een ander en nieuw Land is. De *Britsche* Vlag; de Soldaaten op de wagt; de *Fransche* Inwooners, gindsch en herwaards loopende, met hunne roode mutzen; de kinderen aan de deur koomende, om de voorbijgaanden te groeten, iets, dat in geen gedeelte van den Vereenigden Staat bekend is; de hegtheid en het zindelijk uitwendig voorkoomen der gebouwen; de *Calashes*; de *Bons Dieux*; de groote Roomsch-catholijke Kerken, en

che-donc.

en Kapellen; de Kloosters; de Priesters in hunne rokken; de Nonnen; de Monniken; alles ſtrekt, om u te overtuigen, dat gij niet meer in eenig gedeelte van den Verëenigden Staat zijt; daarteboven is de Taal onderſcheiden, wordende het *Fransch* hier in het algemeen geſproken.

De *Calash* is een rijdtuig, waarvan men zich in *Neder-Canada* zoo algemeen bedient, dat er nauwlijks, in de daad, één Landman op het Land is, die er niet één heeft. Het is eene zoort ven Chais voor één paard, waar in twee menſchen kunnen zitten, behalven den Voerman, die zijne plaats heeft op eene zoort van koffer, opzetlijk tot dat einde op den bodem van het rijdtuig geplaatst. Het ligchaam van de *Calash* hangt op breede lederen riemen, die van agteren zijn vastgemaakt aan ijzeren raden, door middel van welken men deze riemen verlengen en verkorten kan. Aan beide zijden heeft men een kleen portier, omtrent twee voet hoog, waar door men in het rijdtuig gaat, en dat, wanneer het wel fluit, zeer geſchikt is, om te verhinderen, dat men iets verlieze. Het gareel van het paard is geheel gemaakt op de oude *Franſche* wijze, en ongemeen zwaar. Het is verſierd

met

met koperen nagels, en, op zommige plaatzen, zijn er kleene bellen aan vast gehegt, die, zoo ver ik ooit heb kunnen ontdekken, geene andere uitwerking hebben, dan de Reizigers te verveelen.

De *Bons Dieux* zijn groote houtene kruizen, zoms meer dan twintig voet hoog, aan den gemeenen weg geplaatst. Eenigen van dezelven zijn ongemeen verſierd en beſchilderd. Wanneer het Volk dezen voorbijgaat, neemen zij hunne hoeden af, of bewijzen, op eenigen anderen aart, hunnen eerbied aan dezelven.

La Prarie de la Madalene bevat omtrent honderd huizen. Na ons, aldaar, een paar uuren te hebben opgehouden, gingen wij ſcheep in een vaartuig, dat ons naar *Montreal* bragt.

Montreal is gelegen op een Eiland van den zelfden naam, aan de andere zijde van de Rivier de *St. Lawrence*, tegen over *La Prarie*, maar iets meer naar beneden. De beide Steden liggen negen mijlen van elkänderen, en de Rivier tusſchen dezelven is omtrent twee en een vierde mijlen breed. De ſtroom is hier verbaazende ſnel, en, op eeniige plaatzen, worden de booten, die van den eenen oe-

oever naar den anderen overvaaren, zoms, door deze ſnelheid van het water, zoodanig weggeſleept, en met zulk een geweld tusſchen de rotzen geworpen, dat het bijna onmogelijk ſchijnt, dat dezelven niet verbrijzeld worden. En, in de daad, dit zou zeker het geval zijn, indien de Schippers niet zoo buitengemeen bedreeven waren; maar de *Canadiërs* zijn, welligt, het bekwaamſte Volk van de geheele Waereld, om een vaartuig in den ſnelstvlietenden ſtroom te beſtuuren. Na zulk een gezigt van de Rivier de *St. Lawrence*, was het, niet zonder verbaazing, dat wij, bij het naderen van de Stad *Montreal*, ſchepen zagen van meer dan vier honderd ton, welken digt aan den wal lagen. De moeiëlijkheden, met welken deze Schepen te worstelen hebben, om, tegens den ſtroom op, te *Montreal* te koomen, zijn ontzettende. Meer dan eens zag ik, dat zij, met volle zeilen, en eenen ſterken en voordeeligen wind, meer dan een uur, tusſchen het Eiland *St. Helene* en het Vasteland, even beneden de Stad, onbeweegelijk ſtil lagen, niet in ſtaat zijnde, den ſtroom te kunnen ſtoppen. Om dit ter dezer plaatze te doen, hebben de Schepen bijna eenen ſtorm noodig. Het opkoomen is, op verſcheidene

an-

andere plaatzen van de Rivier, even zoo moeiëlijk. Dit is de reden, dat de vaart van *Quebec* naar *Montreal*, in het algemeen, langwijliger en meer vervelende is, dan die over de *Atlantiſche* zee. De ſchepen, die tusſchen *Europa* en *Montreal* handelen, onderneemen even daaröm ook niet meer dan ééne reis in het jaar. Niettegenſtaande deze ſnelheid van den ſtroom, is egter het bed der Riviere zeer diep, bijzonder tegenöver de Stad. De grootſte koopvaardij-ſchepen kunnen hier zoo digt aan den oever, die in zijnen natuurlijken ſtand is, liggen, dat men dezelven, op den wal ſtaande, bijna met de hand bereiken kan.

TWEE

TWEE EN TWINTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van de Stad Montreal. — Openlijke Gebouwen. — Kerken. — Begraafenis plegtigheden. — Kloosters. — Barakken. — Werken. — Inwooners meestal Franschen. — Derzelver Character en Gewoonten. — Bekoorelijke gezigten in den omtrek der Stad. — Uitspanningen, geduurende den zomer. — Gezelschappen van Vermaak op de Bergen. — Handel in Pelterijën. — Wijze, op welke dezelve gedreeven wordt. — Groote onderneeming van de Noord-west Compagnie van Kooplieden. — Schets van de reizen van den Heere KENZIE *over land naar den Stillen Oceäan. — Onderscheid tusschen de Noord-west en de Hudson's Baai Compagniën.*

Montreal, Julij.

De Stad *Montreal* is aangelegd ingevolge de order van eenen der Koningen van *Frankrijk*, welke medebragt, dat men eene Stad zoude stich-

ſtichten aan de Rivier de *St. Lawrence*, ter plaatſe, waar dezelve ophield, voor Zeeſchepen bevaarbaar te zijn. In het bepaalen van de plaats, waar dezelve thands ſtaat, heeft men dit bevel, met de grootſte nauwkeurigheid, in het oog gehouden, en volvoerd. De Stad bevat, voor het tegenwoordige, omtrent twaalf honderd huizen, waarvan alleen vijf honderd binnen de muuren, maar de overigen in de voorſteden, aan de Noord-oost en West Poorten, gelegen zijn. De huizen in de Voorſteden zijn meestäl gebouwd van hout, maar de overigen zijn allen van ſteen. Geenen van dezelven kunnen gezegd worden, eigenlijk ſchoon te zijn; egter vindt men er verſcheidene aangenaame wooningen. In het benedenſte gedeelte van de Stad, naar den kant der Rivier, waar men de meeſte winkels aantreft, hebben dezelven een ſomber en akelig voorkoomen, gelijkende zeer veel naar zoo veele gevangenisſen, als zijnde allen, van buiten voor de deuren en vengſters, voorzien van blinden van plat ijzer, welken, uit vrees voor brand, tegen den avond geregeld geſlooten worden. Deze Stad heeft, op verſcheidene tijden, zeer veel geleeden door brand, en de Inwooners hebben daarvoor zulk eene vrees,

dat

dat zij, die het eenigzins doen kunnen, zich, tot het dekken van hunne huizen, van blikken plaaten, in plaats van iets anders, bedienen. Ook zijn zij, door eene wet, verpligt, altijd eene of meer ladders, naar maate van de grootte der huizen, op hunne daken in gereedheid te hebben.

De ſtraaten zijn allen zeer eng: drie van dezelve loopen parallel met de Rivier, en worden, door anderen, in regte hoeken, maar niet op eenen geregelden afſtand, doorſneeden. Aan de, verst van de Rivier gelegene, zijde der Stad, en omtrent tusſchen derzelver Noordlijke en Zuidlijke uiterſten, ziet men eene kleene vierkante plaats, genaamd *la Place d'Armes*, welke, naar het ſchijnt, bij derzelver aanleg, aan den kant naar den wal opengelaaten, en tot de wapenöeffening der bezettinge beſtemd is. De troepen maaken egter, voor het tegenwoordige, geheel geen gebruik van dezelve, maar vergaderen op eene lange wandelplaats, agter de wallen, en nader bij de Barakken gelegen. Aan den anderen kant van de Stad, naar de zijde van het water, heeft men een ander vierkant plein, op 't welk de markt gehouden wordt.

Er zijn zes Kerken te *Montreal*: eene voor

de *Engelsche Episcopaalen*, eene voor de *Presbyteriäanen*, en vier voor de *Roomsch-Catholijken*. De Hoofdkerk, behoorende aan de laatsten, en aan de eene zijde van *la Place d'Armes* staande, is een zeer ruim en lugtig gebouw, en heeft vijf Altaaren, die allen zeer rijk versierd zijn. De deuren van deze Cathedraale Kerk worden, het grootste gedeelte van den dag, opengelaaten, en meestäl vindt men, ook wanneer er geen geregelde dienst geschiedt, een aantal oude mannen en vrouwen in dezelve, die aldaar hunne gebeden doen. Des zondags in den zomer, wanneer het schoon weder is, koomt er zulk eene menigte naar deze Kerk, dat de stoepen voor dezelve bedekt zijn met menschen, die, er niet in kunnende koomen, zoo lang de Godsdienst duurt, aldaar, geknield en met den hoed af, blijven liggen. Het is in deze Kerk, dat alle de Doopsverrigtingen, de Huwlijken, en Begraafenissen der *Roomsch-Catholijke* Ingezetenen van *Montreal* plaats hebben; en bij deze gelegenheden zoo wel, als voor, en geduurende de Missen, houden zij niet op met het luiden der klokken, iets dat voor elk, die geen vriend is van wanörde, ten uiterste verveelende is, daar zij, in plaats van deze klokken, die vijf in getal

zijn,

zijn, en eenen goeden klank hebben, geregeld te luiden, dezelven allen te gelijk trekken, en daarïn volstrekt geene de minste maat houden. Bij toeval hadden wij onzen intrek genomen in een huis op *la Place d'Armes*, en, geduurende de drie weeken, die wij hier vertoefden, geloof ik niet, dat dit onäangenaam gelui ooit twee uuren agter den anderen stil hield, uitgezonderd alleen bij nagt.

De Begraafenissen gaan, even gelijk in andere *Roomsch-Catholijke* Landen, gepaard met zeer veele plegtigheden. 'Het Lijk wordt, tot aan de deur der Kerke, vergezeld, door een aantal Priesters, zingende zekere gebeden, en eenige jonge kinderen, in het wit gekleed en met zwarte kappen op het hoofd, draagende waschlichten. Nauwlijks ging er een morgen voorbij, dat wij niet ééne of meer zulke Lijkstaatsiën onder onze vengsters zagen passeeren, terwijl wij aan het ontbijt zaten. De reden hier van was, dat er, aan de zijde van het plein, waar wij onze herberg hadden, tegen over de Hoofdkerk, eene zoort van Kapel stond, in welke alle lijken van de zoodanigen, wier overblijvenden niet in staat waren, om de kosten van eene rijke begraafenis goed te maaken, wierden nedergelegd,

 (waar-

(waarſchijnlijk bij nagt, wijl wij daar van nooit eenig gewag zagen) van waar zij dan, in den morgenſtond, naar de Cathedraale Kerk gebragt wierden. Wanneer men de Priesters er voor betaalt, gaan zij aan de huizen der overleedenen, hoe ver dezelven ook zijn, en begeleiden het Lijk, van daar, tot aan de Kerk. Voor eenige weinige Jaaren had men nog de ſchadelijke gewoonte, om de dooden in gewelven onder den grond der Kerke te begraaven; maar thands is dit, door eene wet, verbooden, wijl men bevreesd was, dat eene zoo groote meenigte ligchaamen, op ééne plaats bijëengelegd, eene beſmetlijke ziekte in de Stad zouden kunnen veröorzaaken. Tegenwoordig zijn alle de Kerkhoven, buiten de wallen, in den omtrek der Stad.

Er zijn vier Kloosters te *Montreal.* Een van de zelven is van de Orden van St. FRANCISCUS; dan het getal der Monniken in hetzelve is thands reeds verminderd op drie of vier, en, daar het, door eene Wet van de Provincie, aan elk verbooden is, in eenige geestlijke Orden te gaan, kan het niet misſen, of dit Klooster moet, binnen weinige jaaren, geheel vervallen, en vernietigd zijn. De vrouwlijke Orden aan zulk eene bepaling niet onderworpen

pen zijnde, zijn derzelver Kloosters fteeds zeer vol. Het *Hotel Dieu*, dat, ten jaare *zestien honderd vier en veertig*, aangelegd wierd, tot onderfteuning van zieken, die arm zijn, en het oudfte is van alle de Kloosters, bevat dertig „ *Religieufes* " —— Nonnen. *La Congregation de Notre Dame*, gefticht voor de opvoeding van jonge Dogters, heeft vijftien Zusters, eene andere zoort van Nonnen; en in het *Hospital-Generale*, waarin zwakke en onvermogende Armen ontvangen worden, telt men agttien Zusters.

De Barakken zijn zeer aangenaam gelegen, digt bij de Rivier, aan het beneden einde van de Stad: zij zijn omringd met hooge muuren, en ingerigt, om omtrent drie honderd man te kunnen bergen.

De muuren rondöm de Stad zijn zeer vervallen, en liggen, op zommige plaatzen, geheel in puinhoopen; de poorten zijn egter nog volkoomen in eenen goeden ftaat. Deze muuren zijn hoofdzaaklijk beftemd, ter beveiliging tegens de *Indiäanen*, welken zeer talrijk in het Land waren, toen *Montreal* wierd aangelegd; en men vond dezelven, tot aan het jaar *zeventien honderd zes en dertig*, hoogst noodzaaklijk, ter afweeringe van de openlijke

aanvallen van dit Volk. Ook waren dezelven zeer dienstig en van het grootste nut, zoo lang men gewoon was, te *Montreal*, de groote Jaarmarkten, op welken de *Indiäanen*, van alle zijden, met hunne bonten kwamen, te houden, wijl de Ingezetenen, daar door, in staat gesteld wierden, om dit Volk, dat, wanneer men het vergund had, in de Stad te blijven, daar zij zoo zeer aan den drank zijn overgegeeven, de grootste wanörde zou hebben kunnen aanregten, en de Burgerij in eene geduurige vrees en opschudding gehouden hebben, des nagts buiten de poorten te sluiten. In derzelver besten toestand zouden deze muuren niet in staat geweest zijn, om de Stad te beschermen tegens het geweld van kanon, zelfs niet van eenen zesponder; ja de sterkste wallen zouden niet voldoende, noch van eenig nut zijn, om dezelve te verdedigen tegens Artillerij, daar zij volkoomen bestreeken wordt van de hoogten op het Eiland *St. Helene* (*), in de Rivier de *St. Lawrence*. *Montreal* is altijd een zeer gemaklijk conquest geweest voor

(*) Dit Eiland was de laatste plaats, die de *Franschen* aan de *Engelschen* overgaven. *Aanmerking van den Schrijver.*

voor geregelde troepen, die zich daarvan wilden meester maaken.

Ver het grootste aantal van Ingezetenen te *Montreal* zijn *Franschen* van afkoomst; maar de voornaamste Kooplieden, en de Aanzienlijksten der Stad bestàan uit *Engelschen*, *Schotten en Ieren*, of derzelver Nakoomelingen, die allen bij de *Fransche* Inwooners, voor *Engelschen* doorgaan. De *Franschen* behouden, voor het grootste gedeelte, standvastig de gewoonten en zeden, zoo wel als de taal, hunner Vooröuderen. Zij hebben eenen onöverwinnelijken afkeer van het *Engelsch* te leeren, en maar zeer zelden vindt men iemand onder hen, die deze taal eenigzins wel spreekt: de *Engelschen* daarëntegen zijn, in het algemeen, zeer bekend met het *Fransch*.

Het Volk van deze plaats is, over het geheel, buitengemeen herbergzaam en vriendlijk omtrent Vreemdlingen; zij leeven zeer gezellig en gemeenzaam onder elkänderen, en zijn groote vrienden van onderlinge tafelvermaaken. In den winter houden zij zulk een gezet, en vriendlijk verkeer onder elkänderen, dat men zou zeggen, dat de geheele Stad, door eene enkele familie, bewoond wierd. Geduurende den zomer zijn deze bezoeken

wel wat minder, en leeven zij eenigzins meer afgezonderd; maar, geduurende dit jaargetijde, koomt een gezelſchap, beſtaande uit de voornaamſte Ingezetenen van beide Sexen, weeklijks, of om de veertien dagen, bijeen, om, op de eene of andere aangenaame plaats in den omtrek der Stad, met elkänderen te eeten.

Het Eiland *Montréal* heeft agt en twintig mijlen in de lengte en tien in de breedte, en is het grootſte van de verſcheidene Eilanden in de *St. Lawrence*, aan den ingang van de Rivier de *Utawa*. Deszelfs grond is vrugtbaar, en, op zommige plaatzen, zeer wel bebouwd, en ſterk bevolkt. Overäl ziet men eene meenigte heuvels en dalen, die zeer veel tot deszelfs ſchoonheid en aangenaamheid toebrengen, en omſtreeks het midden, in den omtrek van *Montréal*, treft men twee hooge bergen aan. De grootſte van deze beide ligt op den afſtand van omtrent ééne mijl van de Stad, die van denzelven haaren naam ontleent. De voet van dezen berg is omringd met fraaie Landhuizen, en tuinen, en wordt, tot op eene derde van deszelfs hoogte, bebouwd: het overige is geheel bedekt met zwaare hooge boomen. Aan de zijde naar de Rivier vindt men een groot oud Kloos-

Klooster, met verfcheidene opene plaatzen, omringd met muuren, rondöm welken de grond, tot op eenigen affland, geheel ontbloot is. Deze ontbloote vlakte is overdekt met een fchoon groen, en de bosfchen, die dezelve omringen, zijn, tot op den grond, geheel fchoon gemaakt, zoo dat men hier, in plaats van, gelijk gewoonlijk, door het kreupelhout belemmerd te worden, integendeel, verfcheidene mijlen, onder de fchaduw van dit majestueufe geboomte, bedekt voor de brandende ftraalen der zonne, aangenaam kan rondwandelen.

Het uitzigt ter dezer plaatze is boven alle befchrijving grootsch en fchoon. Eene verbaazende uitgeftrektheid lands, te gelijk met de fchoone Rivier de *St. Lawrence*, die, kronkelende, door hetzelve loopt, en, tot op den verften affland, langs den Gezigtsëinder kan gezien worden, vertoont zich, op eenmaal, aan het met verrukking ftaarende oog. De Rivier koomt van de rechte zijde, en vloeit, na het pasfeeren der verfchrikkelijke watervallen boven de Stad, waar zij over verbaazende rotzen wordt voordgeftuwd met een geraas, dat men het zelfs op de bergen hooren kan, langzaam en even voord. Aan de

linkerzijde, nevends zich, ziet men de Stad *Montreal* met derzelver Kerken, Kloosters, glinsterende fpitzen, en vloot onder haare oude muuren liggende, terwijl verfcheidene kleene Eilanden in de Rivier in den omtrek der Stad, gedeeltelijk bebouwd, gedeeltelijk met houtgewas bedekt, niet weinig tot de fchoonheid van het geheele tooneel bijdraagen. Aan de overzijde van de Rivier vertoont zich *la Prarie*, met haare groote Kerk, in den meesten luister, en op de treffendfte wijze, en, agter dezelve, ontmoet het oog eene rijë verbaazende bergen, tegen welke het gezigt terug ftuit. Zulk eene oneindige verfcheidenheid, en trotschheid van voorwerpen, ziet men van dit gedeelte van dezen berg, dat zelfs zij, die aan deze gezigten het meest gewoon zijn, hier, bij elke befchouwing, telkens nieuwe ftof tot bewondering vinden; en het is ter dezer plaatze, dat het Gezelfchap, waar van ik ftraks gefproken heb, gewoonlijk bijëenkoomt. Men zendt twee afgevaardigden vooräf, welken altijd eene nieuwe plaats, bij eene fontein, of een beekjen, en in een fchaduwrijke ftreek uitkiezen: elk gezin brengt als dan kouden voorraad, wijn enz. mede: dit alles voegt men bij elkänderen, en daaröp zet men

men zich, zoms meer dan honderd perzoonen ſterk, neder, om te eeten.

De handel in pelterijën is het voornaamſte bedrijf te *Montreal*; en het is hier, dat het meeste bontwerk, dat men uit *Canada* naar *Engeland* verzendt, wordt ingeſcheept.

Deze voordeelige Koophandel is verdeeld tusſchen een Gezelſchap, dat zich noemt de *North-west Compagnij*, en eenige bijzondere perzoonen, die denzelven, voor hunne eigene rekening, voeren. De Compagnie bezit geene voorrechten boven de laatſten, noch heeft, door de wetten, eenigen voorrang boven dezelven; maar, door haare groote rijkdommen, is zij in ſtaat, om haaren handel uittebreiden tot verſcheidene afgelegene plaatzen van het Vasteland, en wel met uitſluiting van hun, die in haar geen deel hebben. Deze Maatſchappij wierd oorſpronglijk opgeregt door de Kooplieden van *Montreal* zelve, welken, ten rechte, begreepen, dat zij hunnen handel op deze afgelegene oorden van het Vasteland, die alleen door *Indiaanen* bewoond worden, met meer veiligheids en grooter voordeel konden drijven, wanneer zij zich in één ligchaam vereënigden, dan wanneer zij elk op zich zelven en afgezonderd blee-

bleeven. Het fonds van dit Gezelſchap was verdeeld in veertig aandeelen, en, daar het getal der Kooplieden in de Stad, in dien tijd, niet zeer groot was, gaf deze inrigting aan elk, die dit dienſtig voor zich oordeelde, eene voegzaame gelegenheid, om in deze Maatſchappij deel te neemen. Thands zijn alle deze Aandeelen in de handen van eenige weinige perzoonen gevallen.

De voornaamſte handel van de Compagnie wordt gedreeven, langs de Rivier de *Utawa*, of de groote Rivier, die, omtrent dertig mijlen boven *Montreal*, in de *St. Lawrence* valt, en, bij derzelver veréeniging met dezen, het Meir *de Deux Montagnes*, en het Meir *St. Louis*, (het Meir van de twee Bergen, en het Meir *St. Louis*) waarin verſcheidene groote Eilanden gevonden worden, formeert. Om de Pelterijën, langs deze rivier, aftevoeren, gebruiken zij *Cano's*, gemaakt van den baſt van Berkenboomen, onder welken er zijn, zoo groot, dat zij eenen last van twee ton kunnen voeren; maar zeldzaam laaden zij zoo veel in dezelven, voorál op deze Rivier, wijl dezelve zeer ondiep, ſnel en vol rotzen is, en het transport, door niet minder dan twee en dertig plaatzen, waar de goe-

goederen over het land moeten worden gevoerd, belemmerd wordt.

Deze *Cano's* worden bestuurd door *Fransche Canadiërs*, die, in het algemeen, op dit beroep zeer gesteld zijn, en het verre boven den Land- en Akkerbouw verkiezen. Omstreeks de maand Maij vertrekt eene geheele Vloot van dezelven van *Montreal*, voorzien van voorraad, meestäl bestaande in beschuit en gezouten spek, genoegzaam, om het scheepsvolk geduurende de geheele reis, tot op hunne terugkoomst, te spijzigen, en gelaaden met de noodige goederen, om, in ruiling, aan de *Indiäanen* te geeven. Wanneer zij aan de ondiepten in de Rivier koomen, is het zoms genoeg, dat het volk alleen uit de vaartuigen gaat, en dezelven voordsleept, tot dat zij weder in vlot water zijn; maar zomwijlen, vooräl op plaatzen, waar men gevaarlijke stroomen en scherpe rotzen heeft, zijn zij genoodzaakt, die te ontlaaden, en *Cano's* en laading op hunne schouders te draagen, tot dat zij wederöm aan eene veilige plaats der Riviere zijn. Bij nagt trekken zij hunne *Cano's* op den oever, leggen vuur aan, kooken hunnen voorraad, en slaapen, in hunne dekens ingewikkeld, op den grond. Wanneer

het

het gebeurt, dat het zeer ſterk regent, verzamelen zij eenige takken van boomen; en ſchuilen daar onder, maar meestäl verblijven zij onder den blooten hemel, zonder eenig ander dekzel, dan hunne dekens. Bij deze togten volgen zij nauwkeurig de gewoonten der *Indiäanen*, en veelen van hun gebruiken ook derzelver kleeding, die zij gemaklijker vinden, dan hunne eigene.

De Rivier de *Utawa*, twee honderd en tagtig mijlen opgevaaren zijnde, waartoe zij omtrent agttien dagen noodig hebben, koomen zij, dwars over eene Landëngte, in het Meir *Nispisſing*, en van daar, over eene andere Landëngte, in de *French* Rivier, die, aan de Noordoost zijde, in het Meir *Huron* valt. Vervolgends de kust of den oever van dit Meir langs vaarende, pasſeeren zij de ſtraat van *St. Marij*, waar zij eene andere Landëngte aantreffen, die hen brengt in het Meir *Superior*, welks oevers zij volgen tot aan de groote Landëngte, die, aan de Noord-west zijde van hetzelve, gelegen is. Van hier vervoorderen zij hunne reis, langs eene keten van kleene Meiren en Rivieren, naar het Meir *Rainij*, het Meir *the Woods*, en vier honderd mijlen agter hetzelve, door het Meir *Winnipeg*, enz.

De

De *Cano's*, die zoo verre landwaards in vaaren, koomen nooit het zelfde jaar weder terug. Zij, die bestemd zijn, om de ladingen onmiddenlijk terug te brengen, gaan niet verder dan de groote Landëngte, waar de Agenten der Compagnie de pelterijën voor dezelven verzamelen, en gereed maaken. De bonten worden in baalen van een bepaald gewigt ingepakt, en in elke *Cano* laadt men een zeker geral van dezelven. Het gewigt van elke baal dus nauwkeurig bekend zijnde, kan er geen bedrog plaats hebben, en behoeft men, aan de Landëngten koomende, geenen tijd te verspillen, met aan elk man zijnen last aantewijzen, weetende ieder bij zich zelven, hoe veele baalen hij verpligt is, te draagen.

Op de groote Landëngte, en langs die verbaazende keten van Meiren en Rivieren, welken zich aan gene zijde van het Meir *Superior* uitstrekken, heeft de Maatschappij, overal, geregelde Comptoiren, waar haare Agenten hun verblijf houden; en deze Maatschappij heeft haaren handel, met zulk eene verbaazende kloekmoedigheid en ijver, voordgezet, dat er nu, zelfs tot binnen de vijf honderd mijlen van den stillen Oceäan, allerwege handel

del-comptoiren aangelegd, en gevestigd zijn. Zeker persoon, een deelgenoot in de Compagnie te *Montreal*, en die thands ver de meeste aandeelen in dezelve bezit, is zelve tot aan de oevers van den stillen Oceäan doorgedrongen. Het Journaal, door dezen man, op dien togt gehouden, is, zegt men, vervuld met berigten van de grootste aangelegenheid. Dat hetzelve niet, te gelijk met eene nauwkeurige kaart van zijne reis, aan het Publiek is bekend gemaakt, moet alleen worden toegeschreeven aan een ongelukkig misverstand, dat plaats had tusschen hem en eenen edelen Lord, die bij het Bestuur in eene blaakende gunst stond.

Bij de eerste pooging, die deze onderneemende man, de Heer M. Kenzie, deed, om tot aan den stillen Oceäan doortedringen, vertrok hij, vroeg in het voorjaar, van den laatsten post aan de Maatschappij toebehoorende. Hij nam met zich ééne enkele *Cano*, en eenige uitgeleezene manschappen, en, na eene groote uitgestrektheid lands, welke nooit door eenig Blanke bezogt was, te zijn doorgetrokken, kwam hij eindelijk aan eene wijde Rivier. Hier de *Cano*, die het volk op de schouderen gedraagen had, in het water

ter gelaaten, en zich allen ingescheept hebbende, voeren zij den stroom af.

De streek, welke deze Rivier, tot op eenen aanmerkelijken afstand hield, bragt den Heer KENZIE in het denkbeeld, dat dezelve ééne was van die Rivieren, naar welken hij zogt, te weeten, ééne van die, die zich in den stillen Oceäan ontlasten; dan, na verloop van verscheidene weeken, geduurende welken tijd zij humme reis, de rivier af, met den grootsten ijver hadden voordgezet, wierd hij, door de trapswijze verändering van derzelver loop naar eenen anderen kant, overtuigd, dat hij had misgetast, en dat deze ééne was van die verbaazend groote Rivieren, welken, op het Vasteland van *Noord-Amerika*, zoo talrijk zijn, en in de *Baffin's* Baai, of de Noordlijke Zee uitloopen.

De toestand van het Gezelschap was thands ten hoogsten hagchlijk: het jaargetijde was ver verloopen, en de lengte van den weg, dien zij moesten terugkeeren, ontzettende. Ondernam men, om terug te keeren, en overviel hen, op dezen terugtogt, de winter, dan was het hoogst waarschijnlijk, dat zij, door gebrek aan noodigen voorraad en mondbehoeften, in dit onbewoond land moesten omkoo-

men: besloot men, aan de andere zijde, ter plaatze, waar men nu was, te overwinteren, dan hadden zij geenen tijd te verzuimen, om hutten te bouwen, en op de jagt en vischvangst uittegaan, ten einde eenen genoegzaamen voorraad voor het ongunstige jaargetijde te verzamelen. De Heer KENZIE stelde de geheele omstandigheid openhartig aan zijn gevolg voor, en liet het aan hun zelven over, te beslissen, welk eene partij zij kiezen zouden. Men verkoos het te waagen, en, trots alle gevaaren, de terugreis te onderneemen; en de uitslag was, dat zij het geluk hadden, behouden te huis te koomen, en hunne vrienden in welstand te ontmoeten. De moeiëlijkheden, met welken zij te worstelen hadden, en de arbeid, dien zij, bij het terugkeeren, besteeden moesten, gaan intusschen alle geloof te boven.

Eene tweede reis van den Heere KENZIE, welke hij ondernam voor nu omtrent drie Jaaren, viel gelukkiger uit, en beändwoordde volkoomen aan zijne verlangen. Hij vertrok op dezelfde wijze, maar wel voorzien van verscheidene dingen, welker noodzaaklijkheid hij op den eersten togt had leeren kennen; onder anderen van eene meenigte Astronomische werktuigen, en vooräl van een zeer goed uur-

uurwerk, dat hij van *London* had doen koomen. Zijne ſtreek nam hij eenigzins verſchillende van die, welke hij, op zijne voorige reis, gehouden had, en pasſeerde door eene meenigte *Indiäanſche* Natiën, die te vooren nooit eenen Blanken gezien hadden, en onder zommigen van welken hij, eenen tijdlang, in het grootſte gevaar was, doch waaruit hij middel vond, zich te redden, en zich in derzelver gunst intedringen. Van zommigen dezer *Indiäanen* vernam hij, dat er, op eenen kleenen afſtand van daar, eene keten van bergen gevonden wierd, agter welke men eenige rivieren aantrof, die allen westlijk liepen. Eenigen van deze *Indiäanen* tot Gidſen aangenomen hebbende, vervolgde hij zijnen weg, overëenkoomſtig het onderrigt, dat zij hem gaven, tot dat hij aan deze Bergketen kwam, en, na deze, met de grootſte moeite en het meeste gevaar, te zijn overgetrokken, zag hij, tot zijne uiterſte voldoening, dat het gezegde der *Indiäanen* waarheid was, en de Rivieren, aan dien kant der Bergen, in de daad allen eene westlijke rigting hadden. Met genoegen volgde hij den loop van éénen dezer ſtroomen, en kwam aan den *Stillen Océäan*, niet ver van den Inham *Nootka*.

Hier kreeg hij berigt van de Inboorlingen, en wierd, door het zien van verscheidene kleene dingen, die hij bij hen vond, overtuigd van de waarheid van hun gezegde, dat er aldaar een *Engelsch* Schip geweest was, 't welk, slegts zes weeken voor zijne aankoomst, de kust weder verlaaten had. Het was zeer onäangenaam voor den Heere KENZIE, deze schoone gelegenheid gemist te hebben, daar, indien hij hier een schip gevonden had, hij zich veel liever zou ingescheept, en de terugreis ter zee gedaan hebben, dan weder met dezelfde moeiëlijkheden te worstelen, en zich aan dezelfde gevaaren bloot te stellen, die hij, op zijne reis derwaards, ondervonden had. Daar er egter hier niet te kiezen, en geen ander middel was, nam hij, na een kort verblijf op deze plaats, de rerugreis weder aan, en zijne *Cano*, en den voorraad, dien hij, bij den mond der Riviere, onder eenig kreupelhout verborgen had, uit vrees, dat de Inboorlingen, van verblijf veränderende, denzelven ontdekken, en hem, door het wegneemen daarvan, den terugtogt onmogelijk maaken mogten, wedergevonden hebbende, voer hij de Rivier op, en kwam eindelijk behouden aan eenen der Handelposten terug. Toen ik te

Mont-

Montreal pasſeerde, was de Heer KENZIE afweezig, en naderhand heb ik nooit eenige gelegenheid gehad, om hem te zien. 't Gene ik hier, aangaande zijne beide reizen, verhaald heb, is, zo mijn geheugen mij niet bedriegt, het zaaklijke van 't gene mij, door zijne Reisgenooten, berigt is.

Verſcheidene andere perzoonen, behoorende tot de *North-west* Compagnie, waren, reeds lang voor den Heere KENZIE, op reis gegaan, met oogmerk, om, hier en daar, Handelcomptoiren aanteleggen, en waren, tot dat einde, in verſcheidene rigtingen, zeer ver in het Land ingedrongen, veel verder, dan ooit iemand te vooren. Op eenigen van deze togten ontmoetten zij de Agenten van de *Hudſon's* Baai Compagnie, die ook ten oogmerke hadden, hunne posten van eenen anderen kant uittebreiden. Deze onverwagte ontmoeting der beide Maatſchappijën gaf, op zekeren tijd, aanleiding tot zeer hevige onäangenaame verſchillen; en die van de *Hudſon's* Baai dreigde de andere met eene onmiddenlijke vervolging over de inbreuken in haare rechten gedaan.

Ingevolge haare voorrechten ſcheen het, dat de *Hudſon's* Baai Compagnie een uitſluitend

 recht

recht van Koophandel had op de Baai, en langs alle de rivieren en wateren, die met dezelve gemeenſchap hebben. Maar dit recht was haar vergund, in eenen tijd, dat de Noordlijke deelen van het Vasteland veel minder bekend waren, dan zij thands zijn, want eenen uitſluitenden handel te hebben langs alle de wateren, die met de *Hudſon's* Baai gemeenſchap hebben, is, in de daad, eenen uitſluitenden handel te hebben op het grootſte gedeelte van het Vasteland van *Noord-Amerika.* De *Hudſon's* Baai is, door eene meenigte rivieren en meiren, nauw verëenigd met het Meir *Superior;* en van die keten van Meiren, waarvan het Meir *Superior* er één is, heeft men eene gemeenſchap te water door geheel *Canada*, en een zeer groot gedeelte van den Vereenigden Staat. Met dit alles is het egter zeker, dat, indien de Agenten van de *North-west* Compagnie, op zommige Rivieren, die onmiddenlijk in de *Hudſon's* Baai uitloopen, handelcomptoiren aanlegden, dit eene openlijke inbreuk ware op de rechten der Maatſchappij van de *Hudſon's* Baai; en zoodanig zou het ook zeker zijn aangemerkt, indien niet de laatſte zelve haare voorrechten het eerst verkracht, of, ten minſte, verwaarloosd had, de bepaalingen

gen daarin voorkoomende te vervullen. Het schijnt, dat er in het Voorrecht, waar bij aan deze Compagnie een uitsluitende handel op de *Hudson's* Baai, en alle de daarmede vereëenigde wateren, wierd toegestaan, ten gelijken tijde bepaald was, dat zij zou verpligt zijn, jaarlijks, eenen nieuwen handelpost, twaalf mijlen verder naar het *Westen* dan de laatste, aanteleggen, of dat anders deze haare Privilegie zou vervallen zijn. Aan deze voorwaarde had de Maatschappij van *Hudson's* Baai nagelaaten, te voldoen, en dus beschouwde de *North-west* Compagnie alle derzelver bedreigingen met een effen en gerust gelaat, het daar voor houdende, dat zij, in de daad, geheel niet in het bezit was van, noch eenig recht had op die voordeelen, op welken zij aanspraak maakte.

De *Hudson's* Baai Compagnie, de zwakheid van haare zaak zeer wel kennende, deed, welke bedreigingen zij ook gedaan had, egter nooit eene pooging, om dezen daadlijk in het werk te stellen, maar ging te gelijk niet minder voord, met de beweegingen van haare mededingster met een afgunstig oog te beschouwen; en, daar bij het uitbreiden van den handel der beide Maatschappijën, de weder-

zijdſche posten, jaarlijks, nader aan elkänderen kwamen, en grensden, had men alle redenen, om te vermoeden, dat derzelver verſchillen, in plaats van te verminderen, van tijd tot tijd, zouden toeneemen, en heviger worden, en eindelijk gevolgen hebben, die ten hoogſte nadeelig en verderflijk zouden zijn. Dan onverwagt, en op eenen tijd, dat de afgunst en vijändſchap tusſchen de beide partijen ten hoogſten top geklommen waren, gebeurde er iets, dat haar gelukkig met elkänderen bevredigde, en een einde maakte aan heure verſchillen.

Eene zeer magtige Natie van *Indiäanen*, *Asſiniboins* genoemd, en die eenen uitgeſtrekten grond ten Zuidweste van het Meir *Winnipeg* bewoonen, beſpeurende, dat de Compagnie van *Hudſon's* Baai, zonder eenige redenen, op haar grondgebied was doorgedrongen, een gedeelte van hetzelve in bezit genomen, en verſcheidenen van haaren ſtam zeer ſlegt behandeld had, nam het beſluit, om onmiddenlijk eenen post te verwoesten, welken deze Compagnie in haare nabuurſchap had aangelegd. Spoedig eene groote meenigte bijëen gebragt hebbende, en niets dan de felſte woede en wraak ademende, marcheerden zij onge-

ge-

gemerkt, en zonder dat zij, tegens wie hunne onderneeming gerigt was, daarvan iets vermoedden, tot op eenen kleenen afſtand van derzelver bezetting. Hier hielden zij, volgends gewoonte, halte, alleen wagtende op eene gunſtige gelegenheid, om hunne prooi te kunnen aanvallen en verſlinden. Eenige Agenten van de *North-west* Compagnie, die, in dezen omtrek, omzwierven, kreegen egter gelukkig de lugt van hunnen toeleg; en dezen, de zwakheid der plaatze kennende, alle partijſchap, die tusſchen hen beſtond, vergeetende, en alleen aan het behoud en de veiligheid hunner Landsgenooten denkende, zonden terſtond iemand af, om den post, tegens welken de aanſlag beſtemd was, daarvan kennis te geeven, terwijl zij te gelijk eenen anderen bode afvaardigden naar eene van hunne eigene bezettingen, eisſchende, dat men onmiddenlijk de noodige hulp en onderſtand zou zenden aan die van de *Hudſon's* Baai, die gevaar liepen van geplunderd te worden. De Detachementen kwamen in tijds, eer de aanval geſchiedde, en de *Indiäanen* wierden afgeſlagen, 't gene het volk van de *Hudſons's* Baai zelf erkende, dat, zonder den tijdigen bijſtand van hunne Mededingſter, niet zou geſchied zijn,

 daar

daar zij, zonder dezen, zeker ter prooie voor de woede der *Indiäanen* zouden geſtrekt hebben.

Deze buitengemeene dienst wierd niet vergeeten, noch miskend door hun, aan wie dezelve beweezen was, en, daar de *North-west* Compagnie veel magtiger was, en veel beter ſtond met de *Indiäanen*, dan haare Mededingſter, bleek het nu duidelijk, het belang der laatſte te zijn, de bezéttingen der eerſte zoo nabij de haaren te hebben, als eenigzins mogelijk is. Dit heeft men gevolglijk, tot wederzijdſche veiligheid, gedaan; en de beide Maatſchappijën leeven thands in de beste verſtandhouding, en voeren heuren handel in elkanders omtrek.

De *North-west* Compagnie onderhoudt, op haare posten in het Bovenland, omtrent twee duizend man. Die, welken op den afgelegenſten geplaatst zijn, leiden een zeer woest leven, weinig beter, in de daad, dan de *Indiaanen*. Zommigen blijven vier of vijf jaaren agter elkänderen zeer ver binnen in het Land. Het Opperhoofd van den post, of de voornaamſte Agent, trouwt gewoonlijk eene *Indiaanſche* Vrouw, de dogter van een of ander Opperhoofd; en hier door wint hij buitengemeen

meen de achting en toegenegenheid van den geheelen Stam, dat van zeer veel aanbelang is. Deze huwlijken, zoo als men zich gemaklijk kan voorstellen, zijn niet zeer verbindende voor den man; maar dit is niets in het denkbeeld van een *Indiäansch* Opperhoofd, die gereedlijk zijne Zuster of Dogter overgeeft, terwijl, ten zelfden tijde, niets dan eene bloedige wraak hem kan te vrede stellen, wanneer iemand zich eenige onbetaamelijke vrijheden bij zijne vrouw heeft aangemaatigd. Er is geen Volk, waar de vrouwen kuischer, en meer aan hunne mannen gehegt zijn.

Behalven de bonten en de pelterijën, die, uit de Westlijke gedeeltens van het Vasteland, langs de Rivier de *Utawa*, naar *Montreal* gevoerd worden, koomt er nog veel aldaar over de Meiren, en langs de Rivier, de *St. Lawrence*. Dit laatste wordt verzameld in de onderscheidene Steden en op de Comptoiren langs de Meiren *Huron*, *Erie*, en *Ontario*, waar de handel voor elk openstaat, wordende deze posten, voor rekening van het Bewind, beschermd door geregeld krijgsvolk. En bij dit alles, dat, op deze wijze, door de Agenten van de Compagnie, en de bijzondere koop-

kooplieden verzameld wordt, moet men nu nog voegen de verbaazende hoeveelheid dezer ſtoffen, die door zommige kooplieden, voor hunne eigene rekening, te *Montreal* wordt ter markte gebragt. Eenigen van deze kooplieden koomen uit de afgelegenſte oorden van het Land der *Illinois*, grenzende aan de *Misſisſippi.* Deze rivier vaaren zij op tot aan de *Onisconſing*, en van daar koomen zij, over eene Landëngte van drie mijlen, in de Rivier de *Fox*, die zich in het Meir *Michigan* ontlast. In het najaar treeden deze rivieren, zoo als ik te vooren gemeld heb, buiten haare oevers, en als dan gebeurt het zomwijlen, dat zij, met eene ligte *Cano*, van de eene rivier, over deze Landëngte, in de andere kunnen koomen. Van het Meir *Michigan* koomen zij in het Meir *Huron*, vervolgends in het Meir *Erie*, en zoo in de rivier de *St. Lawrence.* Voor het eindigen van de maand September zijn alle de Pelterijën te *Montreal*, waar zij terſtond worden ingeſcheept; en deze ſcheepen vertrekken in October, wijl het na deze maand gevaarlijk zou zijn, op de rivier te blijven, uit hoofde van den naderenden winter, en het ijs.

Men verzendt ook eene groote meenigte bont-

bontwerk uit *Quebec*, en de Steden aan de *Trois Rivieres*, van waar hetzelve, door de *Indiäanen*, langs de rivieren, die, aan de Noordzijde, in de *St. Lawrence* vallen, wordt afgevoerd.

DRIE

DRIE EN TWINTIGSTE BRIEF.

Reis naar Quebec de rivier, de St. Lawrence, af. —— Een Bateau verkieslijk boven een boot met eene kiel. —— De Stad Sorelle. — Scheepstimmerwerven aldaar. —— Beschrijving van het Meir St. Pierre. —— Baliscon. —— Treffende gezigten langs de oevers van de St. Lawrence. — In welk opzigt dezen verschillen van die langs den oever van eenige andere rivier in Amerika. —— Huizen van Canada. —— Schets van het Character en de zeden der laagere Volksclasfis in Canada. —— Derzelver Bijgelooyigheid. —— Anecdote. —— St. Augustin Calvaire. —— Aankoomst te Quebec.

Quebec, Augustus.

Wij bleeven te *Montreal* tot den eersten Augustus, wanneer wij van daar, in een *Bateau*, vertrokken naar *Quebec*, omtrent honderd en zestig mijlen laager op de rivier de *St. Lawrence.*

Een

Een *Bateau* is eene zoort van vaartuig, waarvan men zich, in *Canada*, op de groote rivieren en meiren vrij algemeen bedient. De bodem van hetzelve is volkoomen vlak, en beide de einden zijn zeer ſpits en aan elkänderen geheel gelijk getimmerd. De zijden of boorden zijn omtrent vier voet hoog, en, tot gemak van de roeiërs, liggen er vier of vijf banken dwars in hetzelve, zoms meer naar maate van de lengte van het vaartuig.

Deze vaartuigen zijn zeer ongeſchikt, zoo wel om te roeiën, als om te zeilen, maar men verkiest dezelven boven anderen met eene kiel, om twee in het oog loopende redenen. Vooreërst, om dat dezelven minder diep gaan, en te gelijk meer last kunnen draagen, en vervoeren; ten anderen, om dat zij, op de meiren en breede rivieren, waar men dikwils ſtormen heeft, aan minder gevaar zijn bloot geſteld. Een bewijs hier van hadden wij den dag van ons vertrek van *Montreal*. Wij bevonden ons op eene zeer breede plaats in de rivier, zeilende langs dezelve met eenen gunstigen wind, wanneer de lugt, op eenmaal, zeer betrok en donker wierd, en wij, door eenen hevigen ſtorm, vergezeld van zwaare donderſlagen en eenen geweldigen ſtortregen, over-

val-

vallen wierden. Eer men de zeilen kon inneemen, braken de touwen, met welken dezelven waren vastgemaakt, in ſtukken, en het water, dat, vijf minuten te vooren, volkoomen effen en ſtil was, begon, met zwaare golven, over de boorden van den *Bateau* te ſlaan. Het was onmogelijk nu, met de riemen, tegens het geweld van den wind beſtand te zijn, en gevolglijk dreeven wij aan den wal; maar, de bodem van het vaartuig volkoomen vlak zijnde, gleed hetzelve zagtkens op het ſtrand, zonder eenig letzel te krijgen, terwijl het volk, er uitſpringende, het vervolgends op het drooge van den oever trokken, waar wij, buiten eenig gevaar, bleeven, tot dat de ſtorm over was. Een boot van dezelfde grootte, maar met eene kiel, zou, in zulk een geval, den oever zeker niet verder, dan op den afſtand van dertig voet, hebben kunnen naderen, waar hij ontwijffelbaar in het zand vastgeraakt, en vol water geſlagen zou zijn.

Het *Bateau*, waarin wij ons bevonden, had, uit hoofde van deszelfs inrigting, nog iets, dat niet weinig toebragt, om ons de reis te veräangenaamen. Hetzelve was van de grootſte zoort, en, over het wijdſte gedeelte, had men een geölied kleed van zeildoek geſpannen, on-

onderfteund door hoepen, even gelijk het verdek van eenen wagen. Dit verdek vormde eene uitmuntende kajuit, groot genoeg, om eene tafel, en een half dozijn ftoelen in dezelve te kunnen plaatzen, en, terwijl zij ons eene voldoende befcherming tegens de onbarmhartigheid van het weder opleverde, te gelijk lugtig en genoegzaam open, om de verrukkende fchoonheden der gezigten langs de beide oevers, in derzelver meesten luister, te kunnen befchouwen.

Het was omtrent elf uuren des voormiddags, toen wij van *Montreal* vertrokken, en, om vijf uuren in den agtermiddag, bereikten wij de Stad *Sorelle*, vijftien uuren affstands van de eerfte plaats. De ftroom loopt, tusfchen deze beide plaatzen, overäl met eene verbaazende fnelheid.

Sorelle ligt aan den ingang van de rivier van denzelfden naam, die haaren oorfprong neemt uit het Meir *Champlain*, en zich ontlast in de Rivier de *St. Lawrence*. Deze Stad wierd aangelegd, omftreeks het jaar *zeventien honderd zeven en tagtig*, naar een zeer groot plan, met wijde ftraaten, en een ruim plein; maar, voor het tegenwoordige, bevat dezelve flegts honderd huizen, allen van weinig aanbelangs,

en ver van een ſtaande. Deze is de eenige Stad tusſchen *Montreal* en *Quebec*, waar het *Engelsch* de heerſchende taal is, en in het algemeen geſproken wordt. De Ingezetenen beſtaan, voor het grootſte gedeelte, uit *Lojalisten* van den Vereënigden Staat, die naar *Canada* gevlugt zijn. Het voornaamſte bedrijf, dat hier plaats heeft, is het bouwen van ſchepen: jaarlijks loopen er alhier verſcheidenen, van vijftig tot twee honderd ton, van ſtapel, die vervolgends, de rivier af, naar *Quebec* vervoerd, en aldaar opgetuigd en uitgerust worden. Het bouwen van ſchepen brengt egter aan *Canada* geenszins zoo veel voordeels aan, als men zich misſchien wel zou voorſtellen. De bouten en andere zoorten van ijzerwerk, de blokken, en het touwwerk moeten allen van buiten worden ingebragt, zoo dat, 't gene men wint door het ſchoone timmerhout, dat men op de plaats zelve heeft, weder verlooren wordt door het uit *Europa* overvoeren van alle de gezegde goederen, die zoo zwaar zijn. De Rivier, de *Sorelle*, is diep bij haaren ingang, en levert, bij het eindigen van den winter, eene veilige ſchuilplaats voor de ſchepen tegens het gevaar van het ijs. Dezelve is egter, uit hoofde van de

ſnel-

fnelheid van den ftroom, niet ver boven de Stad bevaarbaar, zelfs niet voor boots.

Den volgenden morgen verlieten wij *Sorelle*. Deze Stad vóorbij zijnde, breidt de *St. Lawrence* zich uit tot eene groote breedte, en is vervuld met eene meenigte kleene Eilanden, die zoo nabij aan elkånderen gelegen zijn, dat het niet mogelijk is, er zonder verbaazing aan te denken, hoe fchepen, zoo groot als die, welken naar *Montreal* vaaren, tusfchen dezelven kunnen pasfeeren, daar het kanaal zeer moeiëlijk is. Dit wijde gedeelte van de Rivier wordt genoemd het Meir *St. Pierre*. De grootfte breedte van hetzelve is omtrent vier en een half uur, en deszelfs lengte, van het Eiland aan den ingang van het Meir, tot aan het beneden einde, omtrent agt uuren. Van hier tot aan *Quebec* is de Rivier nergends breeder dan twee mijlen, en, op zommige plaatzen, vernauwt dezelve tot op drie vierde eener mijle. Het water wast en ebt in de rivier tot op eenige weinige mijlen afftands van het Meir *St. Pierre*, terwijl de groote uitgeftrektheid van het water op dit Meir, en de geweldige ftroom, die uit hetzelve koomt, dit hoogeröp verhinderen.

Van *Montreal* tot aan de Stad de *Trois Ri-*

vieres, die omtrent vier uuren beneden het Meir *St. Pierre* ligt, is de oever aan beide zijden van de *St. Lawrence* zeer vlak; maar vervolgends begint de grond te rijzen, en, aan de Zuid-oost zijde, is dezelve zeer hoog en steil, den geheelen weg langs, tot aan *Quebec* toe. Aan den anderen kant egter, beneden *Trois Rivieres*, is de oever zeer onderscheiden: op zommige plaatzen is dezelve hoog en steil, maar op anderen zeer laag, tot dat men op eenige uuren afstands van *Quebec* koomt, waar zij, aan beide zijden, een trotsch en schoon voorkoomen krijgt. Het gezigt langs verscheidene plaatzen van deze Rivier is zeer grootsch en treffende; en, in de daad, het is niet mogelijk, of deze schoone Rivier, die, verscheidene honderden mijlen, een rijk Land, dat bezaaid is met hooge Bergen, Bosschen en bebouwde vlakten, in verschillende rigtingen doorloopt, moet eene meenigte van schoonheden, en treffende tafreelen aan het oplettende oog opleveren. 't Gene egter, bij het afvaaren van dezen stroom, de aandacht het meeste trekt en gaande houdt, is de trotsche vertooning, die de Steden en Dorpen, aan deszelfs boorden liggende, maaken. Bijna alle de Plantagiën in *Neder-Canada* zijn ge-

gelegen digt aan de oevers van de rivieren; en dit is de oorzaak, dat het gezigt, langs de *St. Lawrence* en de overigen, zeer veel verschilt van, en schooner is dan dat op de rivieren in den Vereenigden Staat. De boorden van de *Hudson* Rivier, die veel meer bebouwd zijn, dan eenigen der andere groote rivieren aldaar, zijn woest en eenzaam in vergelijking met die van de *St. Lawrence*. Tot op verscheidene uuren beneden *Montreal* staan de huizen zoo digt bij elkänderen, dat het schijnt, als of dezelven slegts één Dorp uitmaakten, dat zich den geheelen weg langs uitstrekt. Op eenigen afstand hebben alle deze wooningen een net en fraai voorkoomen, en in elk Dorp, hoe kleen het ook zij, ziet men eene Kerk. De Kerken worden allen in den besten staat onderhouden, en de meesten van dezelven hebben toorens, die, volgends de gewoonte van het Land, gedekt zijn met tin, dat, door de wijze, waaröp hetzelve er wordt opgelegd, nimmer aan eenig roest onderworpen is (*). Men kan zich geen denkbeeld vor-

(*) De tinnen plaaten worden diagonaal vast gespijkerd, en de hoeken zorgvuldig over de koppen der nagels geboogen, zoo dat er geen vogt kan indringen. *Aanmerk. van den Schrijver.*

vormen van de ſchoonheid van het gezigt, wanneer men, bij het ondergaan der zonne, eenen uithoek lands, met bosſchen bedekt, omzeilende, het oog op een dezer Dorpen gevestigd houdt: de wooningen ſchijnen, als 't ware, in de rivier overtehangen, en de ſpitzen der kerken vertoonen hunnen ſchitterenden glans door het geboomte, waarmede deze gebouwen omringd zijn.

Nauwlijks is er eenig gedeelte van deze rivier, waar men, langs dezelve vaarende, niet, binnen den afſtand van één uur, een Dorp, en eenen Tooren ziet.

Den tweeden nagt van onze reis ſtapten wij aan land bij het Dorp *Batiscon.* Dit Dorp ligt aan de Noord-west zijde van de rivier, omtrent tagtig mijlen beneden *Montreal.* De oever is hier zeer vlak en moerasſig, en het water, wanneer het getijde verloopen is, tot op eenen verren afſtand van denzelven, zoo laag en ondiep, dat, op dat tijdſtip, zelfs een *Bateau*, tot op geene honderd *yards*, aan den wal kan koomen. Meer naar beneden van de rivier is de kust egter, op zommige plaatzen, zeer klippig, en rotsächtig.

Het eerſte huis, daar wij te *Batiscon* aankwamen, was eene Boerenwooning, waar wij,

voor

voor dien nagt, gereedelijk een goed onthaal vonden. De huisgenooten waren buitengemeen vriendlijk, en deeden alles, wat in hun vermogen was, om ons te dienen. Men zettede ſpoedig eene kleene tafel gereed, dekte die met een zuiver wit tafellaken, en bragt ons brood, melk, eiëren, en boter; het beste, dat men in huis had. Dit alles vindt men altijd in elke Boerenwooning in overvloed; maar zeldzaam is het, dat men, op dezen weg naar *Canada*, eenig vleesch, welk ook, bekoomen kan, en de meeste Reizigers zijn daaröm gewoon, genoegzaamen voorraad van hetzelve op reis medeteneemen. De wooningen in *Neder-Canada* zijn, in het algemeen, wel voorzien van bedden, allen in den *Franſchen* ſmaak, zeer wijd, en vier of vijf voet hoog, met een' ſtroozak, eene matras, en een bed van veeren.

De meeste huizen zijn gebouwd van ſtammen van boomen, maar veel hegter en beter, dan die in de Vereënigde Staaten. De ſtammen der boomen bewerkt men zoodanig, dat zij digter en vaster in een ſluiten, en, in plaats van die, zoo wel aan de binnen als buitenzijde, geheel ruuw en onbewerkt te laaten, zoo als in den Vereënigden Staat, ſchaaft men

dezelven aan den buitenkant glad, en wit ze, terwijl men ze aan de binnenzijde met greene planken bekleedt. Eene omstandigheid maakt egter de wooningen der *Canadiërs* zeer onaangenaam, te weeten, hunne nalaatigheid, om dezelven bij gelegenheid, door het openzetten der vengsters, te lugten, zoo dat zij altijd eenen walgelijken reuk in dezelven hebben, en eene dikke en bedompte lugt inademen. Geduurende onze reis van *Quebec* naar *Montreal*, die wij te land deeden, zagen wij, langs den geheelen weg, nauwlijks tien huizen, van welken de vengsters open stonden, niettegenstaande het weder zeer warm was. Wanneer men het volk vraagt, waaröm zij geene versche lugt in hunne huizen inlaaten, is hun andwoord bestendig, even gelijk op alle andere vraagen van dezen inhoud, „ *ce n'est pas la maniere des habi-* „ *tans*" — dit is de gewoonte niet van de Ingezetenen.

Zommigen van de laagere Classis van *Fransche Canadiërs* bezitten al de vrolijkheid en leevendigheid van het volk van *Frankrijk*: zij danzen, zingen, en schijnen volstrekt geene zorg te willen kennen. Anderen daarëntegen hebben, naar het schijnt, in hunne Cha-

racteristieke zeden en gewoonten, zeer veel van de lompheid, stuurschheid en stijfhoofdigheid van het volk in de Verëenigde Staaten. Hoogmoed en ijdelheid zijn egter de hoofdtrekken in hun Character, en, indien men dezen slegts weet te vleiën, kan men zeker zijn, alles met hun te kunnen doen, wat men wil. Weinige Manspersoonen kunnen leezen of schrijven: de geringe kunde, die men bij dit volk nog vindt, huisvest onder de vrouwen, en nooit zal een *Canadiër* eenig verdrag aangaan, of eenige zaak van aanbelang onderneemen, zonder vooräf te raadpleegen met zijne Vrouw, wier gevoelen, in het algemeen, wordt opgevolgd. Beide mans en vrouwen liggen in de diepste onkunde en het laagste bijgeloof verzonken, en zijn blindlings onderworpen en gehoorzaam aan hunne Priesters. De volgende gebeurenis kan daarvan genoegzaam ten getuige strekken.

Den avond voor onze aankoomst tè *Quebec* legden wij aan bij een Dorp *St. Augustin Calvaire.* Na eenigen tijd te hebben omgezworven, keerden wij terug naar het huis, waar wij onzen intrek genomen hadden, om er dien nagt te vertoeven. Het volk had eenige visch gekookt, dien zij zoo even, terwijl wij op

onze wandeling waren, gevangen hadden; en, alles, bij onze terugkoomst, in gereedheid zijnde, zetteden wij ons neder om, bij het licht van eene lamp, die aan den zolder hing, te eeten. Het ſcheemerende licht van deze lamp was egter nauwlijks genoeg, om te kunnen onderſcheiden, wat er op de tafel ſtond; wij klaagden deshalven onzen nood aan den Hospes, die de lamp deed afneemen, ſchoonmaaken, met olie vullen, en bij ons op tafel zetten; maar het licht was en bleef ſlegt. „ *Sacre Dieu!*" — riep hij uit, — „ gij „ zult uwen visch niet in het donker eeten!" — met een ging hij naar een kleen buffet, nam er eene kaars uit, ſtak die aan, en plaatſte dezelve voor ons. Alles ging nu wel, wanneer het wijf, die eenige minuuten was weg geweest, ſchielijk kwam inſtuiven, en eene meenigte van de verſchrikkelijkſte vloeken tegens haaren armen man uitbraakte, wijl zij vermoed had, dat hij zoo zou gedaan hebben, als hij daadlijk gedaan had. De onnoozele Bloed ſtond wezenloos, zonder een enkel woord te kunnen andwoorden, niet weetende wat hij gedaan had, om haar te beleedigen, en wij zelven waren, in het eerst, verlegen, waaräan wij dezen ſchielijken en onverwagten ſtorm moesten toeſchrijven,

ven, wanneer het wijf, te gelijk de kaars weg-rukkende en schielijk uitblaazende, zich in eens, op eenen klaagenden toon tot ons wendde, en ons de geheele zaak ontdekte: het was — — — de Heilige Kaars, — „ *la Chandelle benite*" — die haar domme man op tafel gezet had; dezelve was, in eene nabuurige Kerk, gewijd, en, wanneer het eens gebeurde, dat er een onweder opkwam, met donder en blikzem, hoe zwaar dat ook zijn mogt, indien men dan deze kaars slegts liet branden, zoo lang het onweder duurde, dan waren het huis, de schuur, en alles, wat tot dezelven behoorde, volkoomen veilig; of, wanneer er iemand van het Huisgezin ziek wierd, en men stak deze kaars aan, dan wierd de zieke terstond weder gezond: de Priester had haar dezelve dien morgen gegeeven, en haar verzekerd, dat zij de mirakuleuze kracht bezat, om het geheele Huisgezin tegens alle gevaar te beveiligen; en zij geloofde zeker, dat, 't gene hij haar zeide, waarheid was. —— De onnoozele vrouw tegen te spreeken zou geheel vrugtloos geweest zijn; om onze ooren te spaaren, tragtten wij egter, haar tot bedaaren te brengen; en, dit ons gelukt zijnde, zetteden wij

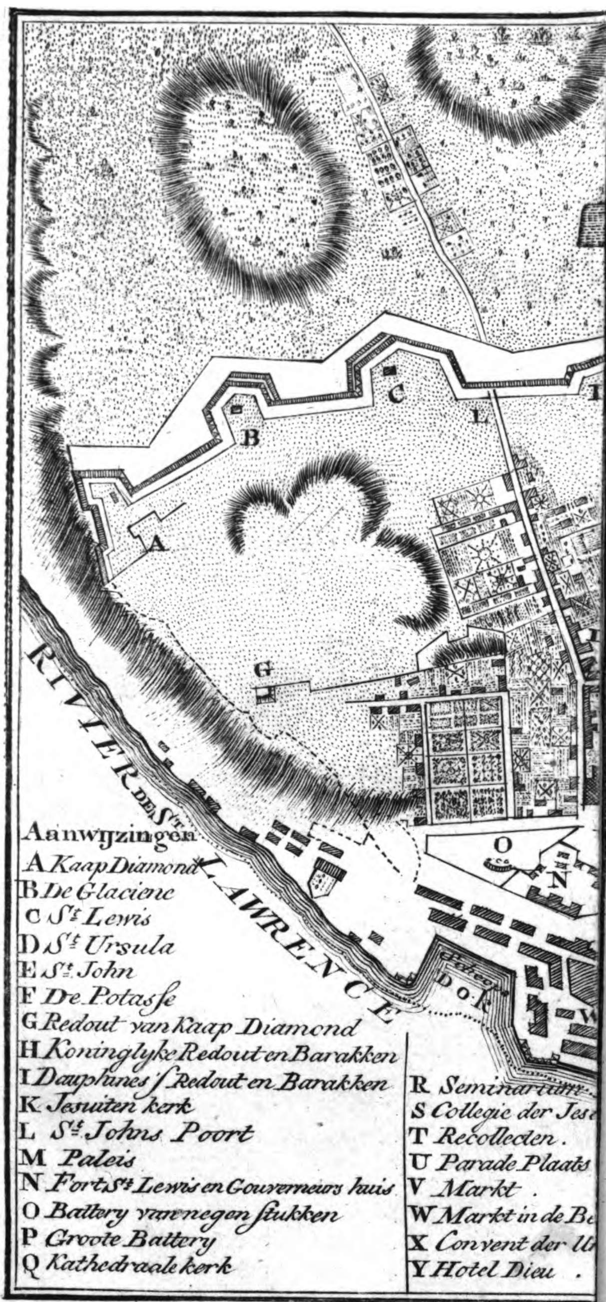
ons

ons weder aan tafel, en aten het meeste van onzen visch in het duister.

Het Dorp *St. Augustin Calvaire* ligt omtrent vijf uuren van *Quebec*, op welke laatste plaats wij vroeg in den volgenden morgen, den vierden dag van onze reis, aankwamen. Wanneer de wind en het getijde gunstig zijn, heeft men niet meer dan twee dagen noodig, om van *Montreal* naar *Quebec* te vaaren.

VIER

RIVIER DE St LAWRENCE
A
B
C
G
L
O
N
Aanwijzingen
A Kaap Diamond
B De Glaciene
C St Lewis
D St Ursula
E St John
F De Potasse
G Redout van Kaap Diamond
H Koninglyke Redout en Barakken
I Dauphines's Redout en Barakken
K Jesuiten kerk
L St Johns Poort
M Paleis
N Fort St Lewis en Gouverneurs huis
O Battery van negen stukken
P Groote Battery
Q Kathedraale kerk
R Seminarium
S Collegie der Jes
T Recollecten.
U Parade Plaats
V Markt.
W Markt in de Be
X Convent der U
Y Hotel Dieu.

VIER EN TWINTIGSTE BRIEF.

Ligging van de Stad Quebec. — Verdeeld in de Boven- en Beneden-ſtad. — Beſchrijving van beide. — Groote ſterkte van de Boven-ſtad. — Aanmerkingen op het inneemen van Quebec door de Engelſche Armée onder den Generaal Wolfe. — *Aanmerkingen op den aanval van* Montgommerij *en* Arnold *op Quebec geduurende het Amerikaanſche Oorlog. — Getal van Inwooners te Quebec. — Het Kasteel, de verblijfplaats van den Gouverneur. — Klooster der Recolletten. — Collegie van de Jeſuïten. — Er is maar één oud man meer van deze orden. — Deszelfs groote rijkdom, en Character. — Vrouwenkloosters. — Zaal voor de Ingeniëurs. — Staatshuis. — Arſenaal. — Barakken. — Marktplaats. — Honden voor karren gebruikt. — Schoonheid van de gezigten op zommige plaatzen van de Boven-ſtad. — Bekoorlijkheid van den omtrek. — Beſchrijving van de Watervallen Montmorenci, en La Chaudiere.*

Que-

Quebec, *Augustus*.

De Stad *Quebec* ligt, op eenen verhevenen uithoek van het land, aan de Noord-west zijde van de Rivier de *St. Lawrence*. Ten naasten bij tegenöver denzelven, aan den overöever, heeft men eenen anderen uithoek, en tusſchen deze beide is de rivier niet breeder dan omtrent drie vierde eener mijle; maar, wanneer men deze engte gepasſeerd is, breidt zij zich uit tot de breedte van vijf of zes mijlen. De Stad ontleent haaren naam van het woord *Quebec* of *Quebeio*, dat, in de *Algonquinſche* taal, beteekent, eene ſchielijke vernauwing of zamentrekking eener riviere. Het wijde gedeelte der Riviere voor de Stad wordt genoemd *The Baſon*, de Baai, en is ruim en diep genoeg, om eene Vloot van meer dan honderd ſchepen van linie te kunnen bergen.

Quebec is verdeeld in twee deelen: de Boven-ſtad, gelegen op eene rots van Steenkalk op het hoogst van den uithoek; en de Beneden-ſtad, gebouwd aan den voet van de rots, digt aan het water. De Rots, op welke de Boven-ſtad geſticht is, verheft zich, op zommige plaatzen naar de zijde van het water,

ter, bijna loodlijnig, zoo dat dezelve volstrekt ongenaakbaar is; op andere plaatzen is dezelve niet zoo steil, of men heeft eene gemeenschap tusschen de beide deelen der Stad, door middel van straaten, die aan de zijde der rots gemaakt zijn. De schuinsche helling is hier egter zoo groot, en de opgang zoo moeiëlijk, dat men, aan de eene zijde der straaten, tot gerief der voetgangers, groote trappen heeft moeten maaken.

De Beneden-stad ligt veel meer bloot voor eenen vijändigen aanval, hebbende geene andere verdediging dan, aan de zijde van *The Bason*, eene kleene Batterij, die, wanneer het hoog water is, ten naastenbij gelijk ligt met het water, — en, naar den kant van de Rivier, eenige Barrieres, in welken men geschut kan plaatzen, wanneer men bevreesd is voor eenen aanval van den vijänd.

De Boven-stad integendeel is eene plaats van de verbaazendste sterkte. Naar de zijde van het water is dezelve zoo zeer beveiligd en verzekerd door de Natuur, dat men het onnoodig geöordeeld heeft, er iets bijtevoegen, dan zeer kleene zwakke muuren, en, op zommige bijzondere plaatzen, waar de rots ongenaakbaar is, heeft men zelfs geheel geene muu-

muuren: er zijn egter aldaar verscheidene Redouten en Batterijën. De voornaamste Batterij, die *The Bason* bestrijkt, bestaat uit twee en twintig vier-en-twintig ponders, twee *Fransche* zeven-en-dertig ponders, en twee groote Mortieren, en wordt, van de zijde, gedekt door eene andere Batterij van zes stukken, die te gelijk den weg van de Beneden- naar de Bovenstad beschermt.

Aan de landzijde is de Stad haare sterkte alleen en geheel schuldig aan de kunst, en aan dezen kant zijn de Vestingwerken verbaazenden. Na dat deze plaats in de magt der *Engelschen* gekoomen is, heeft men deze werken nog ongemeen vermeerderd en verbeterd, maar, zelfs in hunnen ouden staat, toen zij nog in de handen van *Frankrijk* was, waren dezelven reeds zoo sterk, dat, zonder den misslag en het verkeerd beleid van den *Franschen* Generaal DE MONTCALM, het hoogst twijfelächtig is, of niet zelfs het vernuft van den onsterffelijken WOLFE, bij de onderneeming, om deze plaats te overmeesteren, zou zijn te kort geschooten.

Indien de Heer DE MONTCALM, zoo ras hij de eerste tijding kreeg, dat de *Engelsche* Armée de hoogtens van *Abraham* beklommen had, in

in plaats van met dit berigt den ſpot te drijven, en het zelve, als iets geheel onmogelijks, in den wind te ſlaan, terſtond op weg gegaan ware, om het vijändlijke Leger te ontmoeten, eer de Generaal WOLFE tijd had, om zijn volk in orde te brengen; of had hij, toen men aan den voordgang van den Vijänd, en deszelfs ſchaaring in de vlakte niet meer kon twijfelen, gewagt tot de aankoomst van een aanmerkelijk gedeelte van zijne troepen, die beneden de Stad lagen, en zich in een paar uuren bij hem konden voegen, in plaats van nu, zoo als hij deed, met de weinige manſchappen, die hij bij zich had, den Generaal WOLFE tegen te trekken, en denzelven aantetasten, dan zou misſchien het lot van dezen dag geheel anders zijn uitgevallen. Of ware hij, in plaatze van een algemeen gevegt te waagen, met zijn volk in de Stad teruggetrokken, om deze te verdedigen, dan was het, uit hoofde van de ſterkte der plaatze, zeer waarſchijnlijk, dat hij het zou hebben kunnen uithouden tot den winter, wanneer de *Engelſche* ſchepen genoodzaakt zouden geweest zijn, de Rivier te verlaaten, en de Generaal WOLFE dus van zelfs, om het beleg optebreeken.

De Generaal WOLFE, oordeelende, dat het eene vergeeffche, en dwaaze onderneeming zoude zijn, de Stad, aan de zijde naar het water, te willen beftormen, wijl de rots aldaar zeer fteil is, en met weinige moeite kan verdedigd worden, befloot agter dezelve omtetrekken, tot aan eene uitgeftrekte vlakte, die aan de Stad grenst, en weinig laager is dan het hoogfte gedeelte van den Uithoek, om van daar den aanval te doen. Met dit oogmerk tragtte hij allerëerst, zijn volk, eenige mijlen beneden de Plaats, digt bij de watervallen van *Montmorenci*, aan land te zetten. De oevers van de Rivier zijn hier, op verre na, niet zoo moeiëlijk om te beklimmen, als boven de Stad, maar dezelven wierden door eene fterke Divifie van de *Franfche* magt, die verfcheidene vaste werken hadden opgeworpen, zoo wel verdedigd, dat de Generaal WOLFE, de landing onderneemende, met verlies wierd terug geflagen.

Boven *Quebec* zijn de oevers van de Rivier buitengemeen hoog, en te gelijk zoo fteil, dat de *Franfchen* dezen volftrekt ongenaakbaar oordeelden. De Generaal WOLFE, bij zijne eerfte onderneeming om te landen, te leur gefteld, verloor daaröm geenszins den moed,

Gezi

moed, maar vormde het ſtoutmoedig ontwerp, om den top van dezen oever, gewoonlijk genoemd de Hoogten van *Abraham*, te beklimmen. Om den weg hier toe te baanen, nam men bezit van *Point Levi*, den uithoek tegen over dien van *Quebec*, aan de andere zijde der Riviere, en begon, van daar, de Stad hevig te beſchieten, ten einde, daar door, den Vijand te misleiden. Terwijl men hier mede bezig was, wierden er boots gereed gemaakt, en het volk in dezelven ingeſcheept; waar mede men vervolgends, geduurende den nagt, in ſtilte voorbij de Stad pasſeerde, en, in eene Kreek of kleenen Inham, omtrent twee mijlen boven dezelve, landde. De Soldaaten beklommen de hoogte met zeer veel moeite, en trokken het geſchut, met touwen en katrollen, die aan de boomen, met welken de oever, van den top tot aan den voet, bedekt is, waren vastgemaakt, op dezelve. Op deze hoogte begint de vlakte, die zich uitſtrekt tot onder de muuren der Stad, en hier was het, dat de merkwaardige ſlag voorviel, in welken de Generaal Wolfe ongelukkig ſneuvelde, op het zelfde oogenblik, dat zijne luisterrijke pogingen ſtonden bekroond te worden met dat gevolg, dat zij zoo uitneemende

verdienden. De plaats, waar de moedige en edele Held zijn leven, en zijne roemvolle loopbaan eindigde, is geteekend door eenen grooten ſteen, op welken men eenen waaren middaglijn getrokken heeft.

Niettegenſtaande de groote WOLFE het zoo bezwaarlijk vond, zich van *Quebec* meester te maaken, en derzelver werken, zedert dien tijd, nog zoo zeer vermeerderd en verbeterd zijn, verbeelden egter de Ingezetenen van den Vereënigden Staat zich, nog tegenwoordig, vast en ontwijfelbaar, dat, wanneer het tot eene vredebreuk met *Groot Brittaniën* kwam, zij ſlegts noodig zouden hebben, een Leger derwaards te zenden, en de plaats onmiddenlijk in hunne handen zoude vallen.

Na dat ARNOLD van de onderneeming tegens deze Stad onder MONTGOMERIJ, ten Jaare *zeventien honderd vijf en zeventig*, was terug gekoomen, kon hij niet nalaaten, te verklaaren, dat, indien hij niet ware gewond geworden, hij dezelve zeker zou hebben ingenomen. Dan, offchoon deze onderneeming, uit hoofde van derzelver ſtoutheid, moet bewonderd worden, was het er egter, in de daad, ver van daan, dat men zich daar

van

van een zoo gunſtig gevolg kon belooven, als de verwaandheid van ARNOLD zijne Landgenooten bewoogen heeft', zich te verbeelden.

Toen de *Amerikaanen* voor de Stad kwamen, gaven zij alle gedagten, om dezelve, door middel van eene geregelde belegering, inteneemen, geheel op: de eenige mogelijkheid, of waarſchijnlijkheid, die zij zich konden voorſtellen, om dezelve op de *Engelſchen* te vermeesteren, beſtond daar in, dat zij eenen ſtorm waagden, en de plaats overrompelden op een tijdſtip, dat men dit het minst zou verwagten. De nagt van den *een en dertigſten* December wierd gevolglijk tot deze gewaagde onderneeming bepaald, en de Stad, ten gelijken tijde, op drie onderſcheidene plaatzen aangevallen. Dan, niettegenſtaande de bezetting volkoomen verrast wierd, en het grootſte gedeelte van het geſchut der wallen was weggenomen, en in de Magazijnen gebragt, wijl men begreep, dat het, geduurende den winter, voor eenige Armée volſtrekt onmogelijk was, de plaats zoodanig aantevallen, dat men kanon zou noodig hebben, om dezelve aftekeeren, wierden de *Amerikaanen* egter in hunne verwagting geheel te leur geſteld, en met verlies afgeſlagen. ARNOLD,

die den aanval deed op de Poort *St. John*, die naar het beneden gedeelte der Stad leidt, niet ver van de vlakte van *Abraham*, wierd gewond, en, na het verliezen van zeer veel volks, terug gedreeven. MONTGOMERIJ gelukte het, de Wagt aan de eerste Barriere, aan het eene einde van de Beneden-stad, te overrompelen, en dezelve voorbij te trekken; maar, aan de tweede koomende, wierd hij doodgeschooten, en zijn Volk terug geslagen. De derde Divisie der *Amerikaanen* drong, het ijs passeerende, op eene andere plaats, de Benedenstad, die, zoo als ik te vooren gezegd heb, veel meer bloot ligt, in, en hield zich dáár een paar dagen staande, geduurende welken tijd zij eenige gebouwen, en daar onder een Klooster, in de asche legden, maar eindelijk wierden zij, met weinige moeite, ook van daar verdreeven. De beide Colonnes onder MONTGOMERIJ en ARNOLD wierden terug geslagen door eene kleene handvol volks: de onderscheidene Detachementen, die uit de Boven-stad tegens den Eersten wierden afgezonden, bedroegen, zoo als men zegt, met elkänderen geene twee honderd man. Wat den aanval van ARNOLD betreft, deze was de dolste onderneeming, die men zich met mo-

ge-

gelijkheid kan voorftellen, daar de Poort *St. John*, en de wallen bij dezelve ontzettende zijn, zoo dat men flegts noodig heeft, die te zien, om volkoomen overtuigd te zijn, dat een ftorm tegens dezelven volftrekt vrugtloos moet zijn, ten zij deze onderfteund worde door eene zwaare Artillerij; en daar van waren de *Amerikaanen* niet voorzien.

Behalven het gene *Quebec* aan haare werken, en haare ligging op den top van eene rots verfchuldigd is, wordt zij beveiligd en zeer verfterkt door de ftrengheid en groote langduurigheid van den winter, geduurende welk jaargetijde het voor eene beleegerende Armée, in den engften zin, onmogelijk is, eenige werken aanteleggen, of zelfs de Stad te blokkeeren.

Om de werken van *Quebec* volkoomen te verdedigen worden er omtrent vijf duizend Soldaaten vereischt, en men heeft hier ook altijd eene zwaare bezetting en Magazijnen van allerleië noodwendigheden, die zeer wel voorzien zijn. De Troepen liggen, deels, in Barakken, deels in Blokhuizen digt bij Kaap *Diamond*, dat het hoogfte gedeelte is van den geheelen Uithoek, en gerekend wordt meer dan duizend voet boven het gewoone

waterpas der Riviere verheven te zijn. Deze Kaap is buitengemeen versterkt, en mag worden aangemerkt als de Citadel van *Quebec:* zij bestrijkt de geheele Stad en de vlakten buiten derzelver wallen, in allerleië rigtingen. De avond- en morgenschoten, en alle andere eer- of teekenschoten worden van deze Kaap gedaan. Niettegenstaande de groote hoogte van deze Rots boven de oppervlakte der Riviere, kan men egter, zelfs tot op derzelver hoogsten top, zeer gemaklijk water hebben, door het maaken van putten van eene maatige diepte; en, op zommige plaatzen aan de zijden der Rotze, ziet men dit zelfs, door de Natuur, in groote stroomen, uit dezelve voordvloeiën. Dit water is van eene uitneemende hoedanigheid.

Zedert eenen geruimen tijd is het getal der huizen en Inwooners te *Quebec* niet opgenomen; maar men verönderstelt, dat er, de Beneden- en Boven-stad, en de Voorsteden zamengerekend, ten minste twee duizend woningen in dezelve gevonden worden, zoo dat, elk huisgezin op zes perzoonen gerekend, het getal der Ingezetenen op twaalf duizend zielen zou moeten geschat worden, van welken, omtrent twee derden, *Franschen* van afkomst

zijn.

zijn. De omgang in *Quebec* is aangenaam, en, voor eene Stad van die grootte, zeer uitgebreid. Dit moet men daaräan toeschrijven, dat zij de Hoofdstad is van de Beneden-Provincie, en dus de verblijfsplaats van den Gouverneur, verscheidene burgerlijke Ambtenaaren, voornaame Rechtsgeleerden, enz.; terwijl ook de sterke Bezetting, die steeds in dezelve gehouden wordt, haar eene groote vrolijkheid, en leevendigheid bijzet.

De Benedenstad wordt meest bewoond door Kooplieden, die zich met de scheepvaart bezig houden, en is eene zeer onäangenaame plaats. De straaten zijn nauw en morsig, en de lugt in de meesten van dezelven is, uit hoofde van de groote hoogte der huizen, zeer eng beslooten, terwijl men, nog daarteboven, in die, welken digt bij het water staan, dikwils eenen ondraaglijken stank gewaar wordt, dien men aan de vuiligheden moet toeschrijven, welken de Rivier, bij het afloopen van het water, op den oever agterlaat. De Boven-stad is integendeel ongemeen aangenaam. Door de hoogte, op welke dezelve gelegen is, is de lugt aldaar zoo zuiver, als zij met mogelijkheid zijn kan, en de Inwooners worden nooit gekweld door de hitte in den zomer. Het is er egter zeer ver van

 daan,

daan, dat dezelve wel zou zijn aangelegd: de ſtraaten zijn nauw en ongeregeld, en de huizen, die, voor het grootſte gedeelte, zijn gebouwd van ſteen, zijn, eenige weinige uitgezonderd, die in laatere jaaren geſticht wierden, kleen, leelijk en ongerieflijk.

Het Kaſteel, waarïn de Gouverneur zijn verblijf houdt, is een eenvouwig Gebouw van gewoonen ſteen, ſtaande op eene opene plaats, maakende met de huizen, die om hetzelve liggen, en drie zijden beſlaan, een langwerpig vierkant plein. Dit kaſteel beſtaat uit twee gebouwen, het oude en het nieuwe, die, door eene ruime binnenplaats van elkänderen geſcheiden zijn. Het eerſte ſtaat op den rand van een ongenaakbaar gedeelte der Rotze, en agter hetzelve, aan de buitenzijde, heeft men eene Gaanderij, zoo hoog, dat, wanneer men een ſteentjen van dezelve wierp, het ten minſte zestig voet lijnregt zou nedervallen. Dit oude gedeelte ſtrekt bijzonder ten gebruike voor de publieke Collegiën, en de vertrekken in hetzelve zijn kleen, en zeer ſlegt betimmerd; maar in het nieuwe, dat tegen het oude over ſtaat, het vierkant plein uitmaakt, en door den Gouverneur en deszelfs huisgezin bewoond wordt, zijn dezelven ruim, en taamelijk wel in-

ingerigt: geen een kan egter gezegd worden, fraai of fierlijk te zijn. Het geheele gebouw is zonder eenige orde, of plan aangelegd, hebbende zelfs, noch het oude, noch het nieuwe gedeelte, eenige eenvormigheid in het front. Ook is het geene fterkte noch plaats van eenige verdediging, zoo als men het gewoonlijk wil doen voorkoomen, ten ware men daar voor hield, dat de tuin, die tot hetzelve behoort, met eene borstweering op den rand der rotze omringd is, in welke eenige fchietgaten gemaakt zijn, waarin men kleene ftukken kanon kan plaatzen, om daarmede een gedeelte van de Beneden-ftad te beftrijken. Elken avond geduurende den zomer, koomt er, wanneer het fchoon weder is, een Regiment van de Bezetting, op de opene plaats voor het kafteel, bijëen, en wordt er een paar uuren muziek gemaakt: iets dat een groot deel van de aanzienlijkfte Ingezetenen der Stad, op dien tijd, op die plaats bijëenlokt, en voor dezelve eene aangenaame en vrolijke uitfpanning is.

Tegen over het Kafteel ftaat een Klooster behoorende aan de *Recolletten* of *Franciscaaner*-Monniken, van welke Orden er egter tegenwoordig maar eenige weinigen meer over zijn. Naast aan dit Gebouw is het Collegie

der

der *Jesuiten*, welker getal nog spoediger verminderd is, dan dat der *Recolletten*, leevende er thands van deze geheele Broederschap slegts maar één oud man, die, daar door, tegenwoordig alleen in het bezit is van de onmeetelijke rijkdommen, welken dat, eens zoo magtig, Ligchaam in *Canada* bezat, bedraagende, jaarlijks, een inkoomen van *tien duizend* Ponden Sterlings. Deze oude man, wien het te beurt gevallen is, alle de overigen van zijne Orden te overleeven, is van geboorte een *Zwitzer*. In zijne jeugd was hij niet meer dan Poortier van het Collegie; maar, eenige verdiensten en bekwaamheden in hem bemerkt zijnde, wierd hij tot eenen meerderen rang bevoorderd, en eindelijk Leekebroeder. Ofschoon eenen hoogen ouderdom hebbende, is hij egter zeer gezond, en bezit een uitneemend en beminnelijk character; ook is hij bij allen zeer gezien en geliefd, uit hoofde van het edel gebruik, dat hij van zijne ruime inkoomsten maakt, besteedende dezelven grootendeels tot weldaadige oogmerken. Bij zijnen dood vervalt het eigendom van alle deze bezittingen aan de Kroon.

De Vrouwen-Kloosters zijn drie in getal, en, daar er omtrent de Geestlijke Orden van

Vrou-

Vrouwen geene bepaalingen plaats hebben, zijn dezelven allen wel voorzien van Nonnen. Het grootfte van dezelven, genoemd *L'Hospital General*, ftaat in de Voorftad buiten de wallen, en een ander van de Orden van St. Ursule niet ver van het Kasteel.

De zaal der Ingeniëurs, waar eene meenigte van Modèles, en plans van de Vestingwerken van *Quebec*, en andere fterkten in *Canada* bewaard worden, is een oud Gebouw, digt bij de voornaamfte Batterij. Naast hetzelve ftaat het Huis, waar het Wetgeevende Ligchaam, en de Vergadering der Vertegenwoordigers bijëenkoomen. Dit is ook een oud Gebouw, dat alleen verbeterd en ingerigt is tot gerief der Regeeringe.

Het Arfenaal is gelegen digt bij de Barak van de Artillerij, in een ander gedeelte van de Stad. In hetzelve vindt men omtrent tien duizend geweeren, die aldaar, op dezelfde wijze, als die in den *Tour van London*, geplaatst zijn, en bewaard worden; maar, zo het mogelijk is, nog zindelijker, en in eenen beteren fmaak,

De Barakken der Artillerij zijn gefchikt tot verblijf voor omtrent vijfhonderd man, maar de voornaamfte Barakken worden gerekend een veel

veel grooter aantal te kunnen huisvesten. Zij ſtaan op de Markt, niet ver van het Plein, waarop men het Kaſteel ziet, maar meer in het midden van de Stad.

De Markt van *Quebec* is bijzonder wel voorzien van voorraad en mondbehoeften van allerleiën aart, welken men aldaar, tot eenen veel laageren prijs, kan koopen, dan in eenige Stad van den Vereënigden Staat, waar ik geweest ben. Het is een voorwerp van nieuwsgierigheid en verwondering voor eenen vreemdling, het groot getal te zien van honden voor kleene karretjens geſpannen, met welken zij, die daar van hun werk maaken, hunnen voorraad ter markte brengen. Men heeft bevonden, dat de honden van *Canada* zeer geſchikt zijn, tot het vervoeren van lasten, en er is nauwlijks eene familie in *Quebec* of *Montreal*, die niet, tot dat einde, één of meer van deze dieren houdt. Zij hebben eenige gelijkheid met het ras van *Newfoundland*, maar zijn breeder over het kruis, en hebben kortere en dikkere pooten. In het algemeen zijn zij fraai, en bijzonder leerzaam, en vernuftig; en derzelver krachten zijn zeer groot. Meer dan eens zag ik eenen enkelen hond een' mensch, zeker niet minder dan honderd en vijftig pond wee-

gen-

gende, tot op eenen merkelijken afstand, voordtrekken, en het gebeurt niet zelden, dat het Volk, in den winter, op de sneeuw, met een half dozijn of meer van deze beesten voor eene slede gespannen, geheele reizen aflegt.

Ik kan dezen brief niet eindigen, zonder gewag te maaken van de gezigten, die zich, op verscheidene plaatzen van de Bovenstad, aan het oog voordoen, en die, door hunne grootschheid, schoonheid en verscheidenheid, verre weg alles overtreffen, wat ik, tot hier toe, in *Amerika*, ja op eenige plaats van den geheelen Aardbodem, gezien heb. In de wijde en geschakeerde uitgestrektheid, die voor het oog open ligt, wordt de aandacht van den Beschouwer beurtlings bezig gehouden door het gezigt van verbaazende rotzen, groote rivieren, onmeetelijke bosschen, uitgebreide bebouwde vlaktens, meiren, steden en dorpen, die hij aan alle zijden ontwaart, en zijne aandoeningen worden, als 't ware, verward bij het zien van dit treffend en groot tooneel. De Natuur vertoont zich hier in haaren grootsten luister, en het is voor de verbeelding nauwlijks mogelijk, zich iets verhevéners voorteStellen, dan de verschillende gezigten die zich hier aan het bewonderend oog van den verruk-

rukten Aanschouwer voorstellen. Veelen verkiezen het uitzigt, dat men heeft op Kaap *Diamond*, gelegen duizend voet boven de oppervlakte van de Rivier, en het hoogste van de Rots, op welke de Stad is aangelegd, boven dat van eenige andere plaats. Het is waar, men heeft hier eene grootere uitgebreidheid lands voor zich open, en het oog kan meer voorwerpen te gelijk zien, dan op eenige andere plaats; maar het koomt mij voor, dat het gezigt op deze Kaap in verre na niet zoo schoon is, als dat, bij voorbeeld, op de Batterij: de onderscheidene voorwerpen, van zulk eene verbaazende hoogte, zoo ver beneden zich beschouwende, verliezen dezelven zeer veel van hunnen luister en grootheid, en men schijnt meer eene kaart van het Land, dan wel het Land zelve te zien. Het is de bovenste Batterij, die op *the Bason* uitziet, en omtrent drie honderd voet boven de oppervlakte van het water verheven is, welke ik bedoel. Wanneer men hier, op eenen kleenen afstand van den rand der Rotze, staat, ziet men, met een' opslag van het oog, de Rivier; en de schepen, op dezelve naar den wal voor de Benedenstad vaarende, schijnen, als 't ware, onder de voeten van den Aanschouwer voorbij te zeilen.

De

De Rivier zelve, die tusſchen de vijf en zes mijlen breed is, en tot aan het uiterſte einde van het Eiland *Orleäns* kan nageöogd worden, waar zij zich tusſchen de bergen, met welken de oevers aan beide zijden bezèt zijn, verliest, is een van de ſchoonſte voorwerpen in de Natuur. In eenen ſchoonen zomerſchen avond zou men dezelve dikwils voor eenen grooten ſpiegel houden, in welken de verſchillende rijke koleuren der lugt, en de onderſcheidene voorwerpen, die zich op den oever bevinden, met eenen onbegrijpelijken luister worden teruggekaatst. De Zuidlijke oever der Riviere, die eene meenigte baaiën en uithoeken bevat, heeft nog bijna deszelfs oorſpronglijke gedaante, en is bedekt met hooge zwaare boomen; maar de overzijde is verſierd met een groot aantal huizen, die, zoo als ik reeds omtrent andere gedeelten der Riviere verhaald heb, het voorkoomen hebben van ſlegts één Dorp te zijn, dat zich, zoo ver het oog kan reiken, in ééne onäfgebrokene linie langs de Rivier uitſtrekt. Aan dezen kant wordt het gezigt bepaald door eene reeks van bergen, die, daar het vlakke land tusſchen dezelven, en de Dorpen aan den oever, door den afſtand, voor het oog van den Beſchou-

wer te *Quebec* niet zigtbaar zijn, onmiddenlijk uit het water schijnen opterijzen, terwijl de huizen zich vertoonen, als waren zij aan derzelver steile, en oneffene afhellingen gebouwd.

Doen de omstreeken der Stad zich aan het oog schoon voor, wanneer men dezelven, op eenen afstand, ziet, zij verliezen niets van deze heure fraaiheid, offschoon men die meer van nabij beschouwt. De Reiziger dezelven passeerende, vindt zich verrast door de vermaaklijke verscheidenheid der Landtafreelen, terwijl zijn geest zich verlustigt in het voorkoomen van genoegen en welvaaren, dat op de aangezigten der Ingezetenen gezien wordt, en in derzelver geheele houding doorstraalt. En, in de daad, indien een Land zoo vrugtbaar als schilderächtig, indien eene vrolijke en gezonde lugtstreek en eene betaamelijke vrijheid in het burgerlijke en godsdienstige geschikt zijn, om een Volk gelukkig te maaken, en het daadlijk gelukkig maaken, dan kan geen het meer zijn, dan de *Canadiërs* geduurende dit vermaaklijk jaargetijde.

Eer ik van dit onderwerp geheel afstap, moet ik u een kort berigt geeven van twee gezigten in de nabuurschap van *Quebec*, wel-

ken

ken meer dan alle anderen eene bijzondere opmerking waardig zijn. Het eene is, de waterval op de Rivier de *Montmorenci;* het andere, die op de Rivier de *Chaudiere.* De eerste Rivier loopt in de *St. Lawrence*, omtrent zeven mijlen beneden *Quebec;* de andere vereenigt zich met dezelve, ten naasten bij even zoo ver boven de Stad.

De Rivier de *Montmorenci* loopt, in eene zeer ongeregelde en verschillende rigting, door een woest en met bosschen bedekt land, over een bed van scherpe stukken van rotzen, tot dat zij koomt aan den rand van de diepte, in welke zij, met eenen onverhinderden, en bijna perpendiculairen val van omtrent twee honderd en veertig voet hoog, neerstort. Het water in deze Rivier is, uitgezonderd ten tijde der vloeden, slegts weinig; maar, door, met zulk eene snelheid, als het doet, over de rotzen, aan den rand dezer diepte neertestorten, in schuim veränderd, schijnt het, in deszelfs val, eene niet onäanzienlijke hoeveelheid te zijn. De breedte van de Rivier aan den top der Cascade is, van den eenen oever tot den anderen, slegts omtrent vijftig voet. In deszelfs val heeft het water juist het voorkoomen van sneeuw, die in hoopen van het dak van

een huis valt, en fchijnt, even gelijk deze, flegts langzaam naar beneden te koomen. De ftroom en de om hoog fpattende wolken van water, die, door deszelfs geweldigen val, op den bodem van dezen afgrond gemaakt worden, zijn aanmerkelijk, en, wanneer men dezen, op het midden van den dag, bij eenen helderen zonnefchijn, befchouwt, vertoonen zij aan het oog alle de verhevene koleuren van het Prisma in derzelver meesten luister. Het water valt, aan den voet van deze Cascade, in eene zoort van kom, die door eene rots, welke zich bijna dwars voor den waterval uitftrekt, gemaakt wordt, en deze voorbij zijnde, ftroomt het, met eenen langzaamen en ftaatigen loop, naar en in de Rivier de *St. Lawrence*, flegts drie honderd *yards* van daar. De oevers van de *Montmorenci* beneden den waterval zijn, aan de eene zijde, bijna perpendiculair fteil, en, aan beide zijden, ontoeganglijk, zoo dat, wanneer men begeerig is, om, beneden aan den voet, de Cascade van nabij te bezien, men genoodzaakt is, om dien van de *St. Lawrence* afteklimmen, en dezen langs te gaan tot dat men aan den mond van de *Montmorenci* koomt. Wanneer men, de Rivier de *St. Lawrence* langs vaarende, voor den in-

gang

gang der *Montmorenci* is, ziet men dezen waterval in deszelfs grootste schoonheid.

De Generaal HALDIMAND, eertijds Gouverneur van *Canada*, vond zoo veel genoegen in het zien van dezen waterval, dat hij, digt bij denzelven, een huis liet bouwen, uit welks vengsters men een zeer schoon gezigt heeft op denzelven. Voor dit huis is eene fraaie laan van boomen, die zich uitstrekt tot aan den oever van de *St. Lawrence*, en, op verscheidene plaatzen, van kleene zomerhuisjens voorzien is, welke allen het uitzigt hebben op de Cascade. Behalven dit heeft hij een zomerhuis doen bouwen bijna aan den top van den waterval, geheel over de diepte hangende, zoo dat, wanneer men uit deszelfs vengsters een kogel wierp, deze ten minste twee honderd voet perpendiculair zou neervallen. Dit Gebouw rust op zwaare houtene balken, die in de wanden van deze diepte in de rots zijn vast gemaakt, en, om in hetzelve te koomen, moet men verscheidene trappen afklimmen, en over twee of drie gaanderijën van hout gaan, die allen, op dezelfde wijze, ondersteund worden. Men moet erkennen, dat het gezigt,

't welk men hier heeft, zeker grootsch en treffende is, maar te gelijk eene aandoening van ontroering en angst verwekt, die men niet ontgaan kan. Men zegt, dat de balken, op welken dit kleene gebouw gevestigd is, zeer in verval zijn, en veele menschen zijn deshalven beschroomd, om in het zelve te gaan, uit vrees, dat dezen zich begeeven mogten. Onkundig van het gevaar, indien er eenig is, gingen wij egter allen te gelijk in het zelve, en bleeven er eenen geruimen tijd, niettegenstaande het, bij elken stap, dien wij deeden, schudde en zich bewoog. Het is intusschen zeker, dat deze balken niet eeuwig kunnen duuren; en het zou dus billijk en voorzigtig zijn, dat men hetzelve, in tijds, of geheel sloopte, of verbeterde; want zoo lang het staat, zullen er gevonden worden, die het waagen, om in het zelve te gaan; en, valt het eenmaal op het oogenblik, dat er menschen in zijn, dan moet de uitslag verschrikkelijk, en dezen onvermijdelijk de slagtöffers van hunne onvoorzigtigheid zijn.

De waterval van de Rivier *de Chaudiere*, is niet half zoo hoog als die van de *Montmorenci*, maar dezelve is daarëntegen niet minder

der dan tweehonderd en vijftig voet breed. De omſtreek van dezen waterval is, in alle opzigten, veel ſchooner en fraaiër, dan die van de Cascade van *Montmorenci*. In den omtrek van deze laatſte ziet men niet dan eenen enkelen boom van eenige zwaarte, hier en daar, verſtrooid: er is niets, dat het oog vermaakt; men ziet den waterval, maar dit is ook alles; buiten dezen beſchouwt men niets, daar integendeel de oevers van de *la Chaudiere* met de zwaarſte boomen bedekt zijn, en men, in het midden van de opëengeſtapelde ſtukken van rotzen, die, hier en daar, in den omtrek verſpreid liggen, de ſchoonſte en betooverendſte gezigten aantreft, die men zich kan voorſtellen. Wat den waterval zelven betreft, deszelfs grootte verſchilt naar maate van de onderſcheidene jaargetijden. Wanneer de Rivier vol is, ſtort er eene masſa van water over de rotzen van dezen afgrond neder, die den aanſchouwer verbaast; maar, bij droog weder, en, in de daad, geduurende het grootſte gedeelte van den zomer, kan men zeggen, dat de meenigte van water zeer gering is. Er zijn weinige menſchen, die niet, in dit jaargetijde, den voorrang geeven aan den

waterval van de *Montmorenci*, en ik ben zeer genegen, om te gelooven, dat, over het geheel, het Volk dezen in alle tijden, in het algemeen, boven dien van de *la Chaudiere* verkiest.

VIJF

VIJF EN TWINTIGSTE BRIEF.

Van de Staatsregeling, het Bestuur, de Wetten en den Godsdienst in de Provinciën van Opper- en- Neder-Canada. — Begrooting van de kosten voor de civiele lijst, het Krijgswezen, en de geschenken aan de Indiäanen. — Bezolding van zekere Ambtenaaren der kroon. — In- en- Uitvoer. — Belastingen.

Quebec.

Zedert het afstaan van *Canada* aan *Groot-Brittaniën* tot aan het jaar *zeventienhonderd vier en zeventig*, wierden de inwendige zaaken van de Provincie bestuurd op gezag en door de bevelen van den Gouverneur alleen; maar toen wierd er, bij eene acte, bekend onder den naam van *the Quebec Bill*, door den Koning een Wetgeevende Raad aangesteld, welks leden tot het getal van *drie en twintig* bepaald zijn. Deze Raad kreeg volkoomene

magt, om alle zoodanige wetten en ſchikkingen te maaken, als men voor het welzijn van de Provincie dienſtig en nuttig oordeelde, maar het was aan denzelven verbooden, eenige belastingen te heffen, uitgezonderd, tot het maaken van wegen, het herſtellen van publieke gebouwen, en dergelijken. Elke wet moest, binnen zes maanden, na dat dezelve gemaakt was, aan den Gouverneur worden ter hand geſteld, om daaröp des Konings goedkeuring te hebben, en geen vonnis, eene zwaarëre ſtraf dan die van geldboete, of eene gevangenis van drie maanden, aan iemand opleggende, kon ten uitvoere gebragt worden, zonder de toeſtemming van zijne Majeſteit, die door den Gouverneur aan den Raad bezorgd wierd.

In dezen ſtaat waren de zaaken van de Provincie tot aan het jaar *zeventienhonderd een en negentig*, wanneer het *Britſche* Parlement eene acte daarſtelde, waar bij alles herroepen wierd, wat door *the Quebec Bill*, ten aanziene van het aanſtellen van den Raad, en de magt aan denzelven verleend, bepaald was, en het tegenwoordige Bewind wierd vastgeſteld.

Het Land wierd, ten zelfden tijde, verdeeld in twee onderſcheidene Provinciën: de Provincie van *Neder-Canada*, en die van *Opper-Ca-*

Canada. De eerste bestaat uit het Oostlijke gedeelte van de oude Provincie van *Canada*; de laatste uit het Westlijke gedeelte, aan de Noordzijde van het groote Meir en de Rivieren, door welken de grensscheiding loopt, die het *Engelsch* grondgebied van dat van den Vereenigden Staat afscheidt. De beide Provinciën worden van elkänderen gescheiden door eene linie, die Noord 24° westlijk loopt, beginnende aan *Point-au-Baudet*, in dat gedeelte van de Rivier de *St. Lawrence*, dat genoemd wordt het Meir *Francis*, en van daar voordloopt tot aan de Rivier de *Utawa*, of de Groote Rivier. De Stad *Quebec* is de Hoofdplaats van *Neder-*, en *Niagara* die van *Opper-Canada*.

De uitvoerende magt in elke Provincie is opgedraagen aan den Gouverneur van dezelve, die ondersteund wordt door eenen Uitvoerenden Raad, aangesteld door den Koning. De Wetgeevende magt van elk der beide Gewesten berust bij den Gouverneur, eenen Wetgeevenden Raad, en eene Vergadering van Vertegenwoordigers uit het Volk. Derzelver besluiten zijn egter onderworpen aan het onderzoek des Konings, en, in sommige bijzondere gevallen, aan dat van het *Britsche* Parlement.

De

De Bills worden in dezen Raad en in deze Vergadering eenigzins op dezelfde wijze overwoogen en vastgesteld, als in de Huizen van het *Britsche* Parlement plaats heeft. Vervolgends worden dezelven allen aan den Gouverneur vertoond, die daaräan zijne toestemming geeft, of weigert, of dezelven houdt, om daar over het goedvinden van zijne Majesteit te hooren.

Zoodanige Acten, waaräan hij zijne toestemming geeft, worden terstond in werking gebragt; maar hij is verpligt, van dezelven een echt afschrift overtezenden aan den Koning, die het recht heeft, om, binnen den tijd van twee jaaren, na dat dezelven ontfangen zijn, in den Raad te verklaaren, dat hij die afkeurt, in welk geval zij geheel ophouden, eenige kracht te hebben.

Die Acten, die hij terug houdt, om daaröver het goeddunken van zijne Majesteit te verneemen, mogen niet in werking gebragt worden, eer dit goedvinden, en het andwoord van den Koning zijn teruggekoomen.

Daarteboven moeten alle Acten van de Vergadering, en den Raad, welken strekken ter herroepinge of veränderinge van wetten of schikkingen, die plaats hadden, toen de tegenwoor-

woordige Staatsregeling in het Land gevestigd wierd, betrekkelijk de Tienden, de Toeëigening van Land tot onderhoud van eene *Protestantsche* Geestlijkheid, het aanstellen en begunstigen van Predikanten en Preekers, het recht van voorstelling tot hetzelve, en de wijze, hoe de Bezitters die genieten zullen, het genot en de uitöeffening van eenigen Godsdienst, het opleggen van eenige lasten, en het verliezen van waardigheden uit hoofde van dezelven, de rechten van de Geestlijkheid omtrent het invorderen van hunne gewoone bezolding, het bepaalen en vergunnen van eenige verdere rechten of emolumenten aan eenige Geestlijkheid, den staat en het bestuur van de kerk van *Engeland*, de voorrechten van den Koning, betrekkelijk het vergunnen van onbebouwde landen van de Kroon binnen de Provincie; alle zoodanige Acten moeten, eer zij de Koninglijke goedkeuring verkrijgen kunnen, vooräf aan de beide Huizen van het Parlement van *Groot-Brittaniën* worden voorgelegd, en de Koning vermag aan dezelven zijne toestemming niet geeven, dan na verloop van dertig dagen, na dat dezelven, in het Parlement, zijn in overweeging genomen. In geval een der beide Huizen een verzoek aan den Koning

indient, om zijne toestemming aan zoodanig eene Acte te weigeren, kan hij dezelve niet geeven.

Ingevolge eene Acte, verleend in het agttiende jaar der Regeeringe van den tegenwoordigen Koning, heeft het *Britsche* Parlement daarteboven de magt, om alle zoodanige schikkingen te maaken, als het noodig en nuttig oordeelt, ten aanziene van den Koophandel en de scheepvaart van *Canada*, en het bepaalen van belastingen op den In- en Uitvoer van goederen; maar de voordeelen en inkoomsten daarvan mogen tot geen ander einde gebruikt worden, dan ten nutte van de Provincie zelve, en overëenkoomende de bepaalingen van den Raad, en de Vergadering der Vertegenwoordigers.

De Wetgeevende Raad bestaat in *Neder-Canada* uit *vijftien*, en in *Opper-Canada* uit *zeven* Leden. Dit getal mag, in elke Provincie, niet verminderd, maar, wanneer de Koning dit noodig oordeelt, en goedvindt, wel vermeerderd worden.

De Raadsheeren worden voor hun leven aangesteld, door eenen lastbrief, dien zij daar toe krijgen, onder het groot zegel der Provincie, en onderteekend door den Gouverneur,

aan

aan wien de Koning deze magt verleend heeft. Niemand kan egter tot dezen post worden aangesteld, dan die den ouderdom heeft van *een en twintig* jaar, en een geboren Ingezeten, of, door eene Acte van het Parlement, genaturalizeerd is.

Wanneer de Koning het noodig oordeelt, kan hij aan elk, dien hij verkiest, erflijke Eertitels verleenen, aan welke Eertitels het recht vast is, om in dezen Raad zitting te hebben. Dit recht kan de Erfgenaam inroepen, zoo ras hij den ouderdom van *een en twintig* jaar bereikt heeft; maar, wanneer hij, in den tusschentijd, dat hij op dit voorrecht aanspraak kreeg, en den tijd, dat hij dit daadlijk opeischt, zonder bijzonder verlof van den Koning, door den Gouverneur bij den Raad onderteekend, vier jaaren agter elkänderen buiten de Provincie geweest is, of, wanneer hij, voor het inroepen van zijn recht, zonder de toestemming van zijne Majesteit, hem, onder het groot Zegel der Provincie, gegeeven, in den dienst van eene andere Mogendheid geweest is, en derzelver den eed van trouwe en gehoorzaamheid gedaan heeft, verliest hij het zelve.

Wanneer een Raadsheer, na dat hij zitting ge-

genomen heeft, twee jaaren agter een, zich uit de Provincie verwijdert, zonder dat hem dit, door eene Acte van den Koning, door den Gouverneur in den Raad bekrachtigd, is toegeſtaan, wordt zijne plaats voor ledig ſtaande, en vervallen verklaard.

Alle erflijke rechten van zitting in den Raad, die, op deze wijze, verbeurd zijn, worden egter alleen opgeſchort, geduurende het leven van den Overtreeder, zoo dat deze ſtraf alleen perzoonlijk is: bij deszelfs dood vallen dezen, te gelijk met de eertitels, op den naasten Erfgenaam (*).

Ingevallen van verraad worden beide, de titels en het recht van zitting in den Raad, voor altijd verlooren, en geheel uitgewischt.

Alle verſchillen, welken er, omtrent dit recht van zitting in den Raad, ontſtaan, worden bij den Raad zelven beſlist; egter heeft hij, die oordeelt, verkort te zijn, het recht, om zich te beroepen op de uitſpraak des Konings in het Parlement van *Groot-Brittaniën.*

De

(*) Tot dus ver heeft zijne Majeſteit van dit voorrecht geen gebruik gemaakt, noch aan iemand in *Canada* deze erflijke titels met het daaräan verknogte recht verleend. *Aanmerking van den Schrijver.*

De Gouverneur heeft de magt, om den Spreeker (den Prefident) van den Raad te benoemen, en weder te ontflaan van zijnen post.

De Vergadering van *Neder-Canada* heeft *vijftig*, en die van *Opper-Canada zestien* leden; geene van beide Vergaderingen mag uit een minder getal beftaan.

De Leden voor Diftricten, Ringen, of Graaffchappen worden verkoozen bij meerderheid van ftemmen van zulken, die bezitters zijn van land, of van huizen in vrijën eigendom, of in leen, of bij eene verklaaring, onder gezag van den Gouverneur en den Raad van *Quebeç* gegeeven, jaarlijks opbrengende *veertig* fchellingen, vrij van alle renten, lasten, enz. De Leden voor de Steden of Stadsgebieden worden benoemd door de meerderheid van hun, die voor hun eigen gebruik land of huizen bezitten ter jaarlijkfche waarde van *vijf pond Sterling*, of die één jaar in de Stad of het Stadsgebied hun verblijf gehouden, en, geduurende dien tijd, voor een huis de fom van *tien pond*, in het jaar gerekend, betaald hebben.

Geene leden van den Wetgeevenden Raad, Predikanten, Priesters, Kerklijke of Geestlijke perzoonen, tot de Kerk van *Engeland*, van

Romen, of eenige andere Godsdienstige gezindheid behoorende, zijn verkiesbaar tot leden van de Vergadering.

Niemand vermag te stemmen, of kan verkoozen worden, die niet het *één en twintigste* jaar zijns levens vervuld heeft, geen geboren onderdaan, of, door eene wet, of overwinning van het land, genaturaliseerd is. Ook zijn hier van uitgesloten alle de genen, die, in eenig Gerechtshof van zijne Majesteit's landen, van verraad beschuldigd en overtuigd, of, door eene Acte van de Vergadering en den Raad, onbevoegd verklaard zijn.

Elk Stemgerechtigde moet, wanneer hij wordt opgeroepen, met eede verklaaren, dat hij *één en twintig*, jaar oud is, de, bij de wetten bepaalde, vereischten om te stemmen bezit, en te vooren over deze verkiezing zijne stem niet gegeeven heeft.

De Gouverneur heeft het recht, om de plaats tot het houden der zittinge te bepaalen, en de Vergadering bijëen te roepen, uittestellen, en te ontbinden.

Geene Vergadering duurt langer dan vier jaaren, maar kan eer gescheiden worden: de Gouverneur is verpligt dezelve, ten minste eens in het jaar, te doen zamenkoomen

De

De Eed, dien een Lid, bij het neemen van zitting in de Vergadering, aflegt, is vervat in weinig woorden: hij belooft, getrouw te zijn aan den Koning, als wettig Opperheer van *Groot-Brittanniën* en de Provincie van *Canada*, daarvan afhangende; denzelven te verdedigen tegens alle zamenzweeringen van verraad, en onderneemingen tegens deszelfs perzoon; en alle zoodanige zamenſpanningen en aanſlagen, wanneer die, ten eenigen tijde, tot zijne kennis koomen, te zullen ontdekken; al 't welk hij belooft, zonder eenige geheime uitzondering, agterhouding, of dubbelzinnigheid, ten gelijken tijde plegtig afſtand doende van alle kwijtſchelding, of vergiffenis van iemand, of van eenige magt, welke die ook zij.

De Gouverneurs van de beide Provinciën zijn, ten aanziene van hunne burgerlijke betrekkingen, volſtrekt onafhanglijk van elkanderen; maar in Krijgszaaken, en 't gene hier toe behoort, heeft die van de Neder-Provincie het oppergezag, als zijnde gewoonlijk aangeſteld tot Kapitein-Generaal van des Konings magt in *Noord-Amerika*.

Het tegenwoordig ſtelzel van Rechtspleeging in beide de Provinciën was vastgeſteld door de *Quebec Bill* van het jaar *zeventienhonderd vier*

en zeventig. Bij deze *Bill* was bepaald, dat elk Ingezeten van het Gewest zijn recht zou behouden op zijn land en eigendommen, op dezelfde wijze, als voor de overmeestering, overëenkoomstig de wetten en gebruiken des tijds in *Canada* plaats hebbende, en dat dus alle verschillen over eigendom en burgerlijke voorrechten, volgends deze wetten en gebruiken, zouden beslist worden. Deze oude wetten en gewoonten moesten egter niet worden uitgestrekt tot zoodanige landen, welken de Koning van *Engeland*, in vervolg van tijd, tot een vrij en gemeen bezit en gebruik zou gelieven uittedeelen en te vergunnen: hier moesten de *Engelsche* wetten in volle kracht zijn; zoo dat de *Engelsche* (*) Ingezetenen, die zich, voor het grootste gedeelte, op zulke nieuwe gronden hebben nedergezet, geenszins onderworpen zijn aan de uitspraak dier *Fransche* wetten, die, ten tijde van het overwel-

(*) Ik moet hier eens voorâl aanmerken, dat ik door *Engelsche* Ingezetenen dezulken verstaa, die het *Engelsch* tot hunne moedertaal hebben, in tegenstelling van de *Canadiërs* van *Fransche* afkoomst, die, in het algemeen, het *Fransch*, en geene andere taal spreeken. *Aanm. van den Schrijver.*

weldigen van het Land, in *Canada* ſtand gree-den, uitgezonderd alleen, wanneer er iemand van deze *Engelſche* Ingezetenen met eenen *Franſchen* Inwooner verſchil krijgt over eenigen eigendom of andere burgerlijke rechten, in welk geval de zaak, volgends de *Franſche* wetten, beöordeeld en beſlist wordt. Elk waar vriend van burgerlijke vrijheid zou wenſchen, dat deze wetten wierden afgeſchaft, daar dezelven voor de rijken en armen geheel niet gelijk, noch even voordeelig zijn; maar, zoo lang de *Franſche* Ingezetenen zoo aan de oude gebruiken gehegt, en zoo onkundig blijven, als zij tegenwoordig zijn, is er weinig hoop, dat er immer eene verändering van dezen aart tot ſtand zal koomen. Ten zelfden tijde, dat men, door de *Quebec Bill*, vergunde, dat de *Franſche* wetten in kracht zouden blijven, ten einde, door deze toegeevendheid, de gemoederen der *Franſche* Ingezetenen, die zoo zeer op dezelven geſteld waren, in rust te houden, wierd de lijfſtraffelijke wet van *Engeland* in het geheele Land ingevoerd en vastgeſteld, en „ dit was," — zoo als de Abt RAIJNAL zegt, — „ eene der gelukkigſte om-„ ſtandigheden, welken *Canada* konden te „ beurt vallen, daar voorzigtige, redenlijke,

„ en openlijke onderzoekingen de plaats ver-
„ vongen van de ondoorgrondelijke geheim-
„ zinnige rechtspleegingen eener wreede In-
„ quisitie, en een Gerechtshof, dat tot daar-
„ toe verschrikkelijk en bloeddorstig geweest
„ was, nu vervuld wierd met menschlijke
„ Rechters, meer geneigd, om der onschuld,
„ waar zij die vinden, hulde te doen, dan om
„ de misdaad te onderstellen."

De Gouverneur, de Lieutenant-Gouverneur, of de Perzoonen, die het Gouvernement in handen hebben, de Leden van den Uitvoerenden Raad, de Opperrechters van het Gewest, en de Rechters van het Hof van des Konings Bank, of alleen vijf van dezelven, maaken het Hof van Appél uit: de Rechters van het District, waar uit de beroeping op dit Hof geschiedt, zijn egter daarvan uitgezonderd. Van de uitspraak van dit Hof kan men zich, in zekere gevallen, nog beroepen op den Koning in zijnen Raad.

Alle Godsdiensten zijn, in beide de Provinciën, in de ruimste beteekening van het woord, vrij en toegelaaten, en niemand heeft, uit hoofde van zijnen Godsdienst, eenige voorrechten boven anderen. Verre weg de grootste meerderheid der Ingezetenen behooren egter tot de

Roomsch-

Roomsch-Catholijke Kerk, en, bij de *Quebec Bill* van het jaar *zeventienhonderd vier en zeventig*, is der Geestlijkheid van deze kerk, door eene wet, het recht vergund, om alle de inkoomsten, welken zij, voor dat tijdperk, gewoon waren te genieten, intevorderen, zelfs ook de Tienden; wel te verstaan egter van de *Roomsch-Catholijke* Ingezetenen, kunnende zij geene lasten of eenige Tienden vorderen van de *Protestanten*, of van het land, dat door *Protestanten* bezeten wordt, offschoon zoodanig land te vooren ook verpligt tot, en onderworpen was aan het betaalen van lasten en Tienden, ten behoeve van de *Roomsch-Catholijke* kerk. De lasten en Tienden van deze laatste landen moeten egter, ook tegenwoordig, nog voldaan worden, maar dezelven worden bemaald aan perzoonen, die daartoe door den Gouverneur zijn aangesteld, en het beloop daarvan wordt gesteld in handen van des Konings algemeenen Ontfanger, tot onderhoud van de *Protestantsche* Geestlijkheid, die thands in de Provincie gevonden wordt.

Bij de Acte van het jaar *zeventienhonderd één en negentig* was daarteboven vastgesteld, dat de Gouverneur, van alle Landen tot de Kroon behoorende, die, na dien tijd, zouden

worden uitgegeeven, een zeventiende zou bedingen ten voordeele van de *Protestantsche* Geestlijkheid, 't welk alleen ten haaren nutte zou besteed worden, en dat dit in alle giftbrieven van landen zou worden uitgedrukt, zullende dezelven zonder dit van geene kracht zijn.

Met goedvinden van den Uitvoerenden Raad is de Gouverneur gemagtigd tot het stichten van Parochiën, tot het begiftigen van dezelven uit deze inkoomsten, en tot het voorstellen van Predikanten, geördend overëenkomstig de gebruiken der *Engelsche* kerke; welke Predikanten verschuldigd zijn, dezelfde pligten waarteneemen, en hunne Parochiën op dezelfde wijze te bezorgen en te bedienen, als die van de kerk van *Engeland* in dat Land.

De Geestlijkheid der *Engelsche* kerke bestaat voor het tegenwoordige uit niet meer dan *twaalf* perzoonen, de Bisschop van *Quebec* daar onder begreepen. Die van de *Roomschgezinden* is egter veel sterker en niet minder, dan *honderd zes en twintig* perzoonen; te weeten, een Bisschop, die zijnen titel ontleent van de Stad *Quebec*, deszelfs Medehelper en Opvolger, *Coadjuteur elu*, die Bisschop is van *Canathe*, drie Vicarissen Generaal, en *honderd*

en

en zestien Kapellaanen en Zendelingen, welken allen, uitgezonderd *vijf* Kapellaanen en Zendelingen, hun verblijf hebben in de Beneden-Provincie.

Het getal van de Geestlijkheid der *Dissenters* is, in beide de Gewesten, aanmerkelijk minder, dan dat der Geestlijkheid van de kerk van *Engeland*.

De uitgaaven van de civiele Lijst in *Neder-Canada* worden begroot op *twintig duizend* pond Sterling in het jaar, waarvan de eene helft is voor rekening van *Engeland*, en de andere helft betaald wordt door de Provincie uit de belastingen, die op den invoer van sommige goederen gelegd zijn. De kosten van de civiele Lijst in *Opper-Canada* beloopen ongelijk minder, misschien geen vierde van die in de Beneden-Provincie.

Het onderhoud van het Krijgswezen, en dat der Vestingwerken in beide Gewesten wordt gerekend, jaarlijks, aan *Groot-Brittanniën* te kosten *honderd duizend* ponden Sterling: ook worden de geschenken, die onder de *Indiäanen* worden uitgedeeld, en de soldij aan de onderscheidene Ambtenaaren in de *Indiäansche* Departementen begroot op, jaarlijks, eene gelijke som van *honderd duizend* ponden.

De Ambtenaaren in de *Indiäansche* Departementen zijn, Generaale Superintendenten, Onderintendenten, Inspecteurs Generaal, Onderinspecteurs Generaal, Secretarissen, Ondersecretarissen, Pakhuismeesters, Klerken, Agenten, Tolken, Proviäntmeesters, Chirurgijns, Geweermaakers, enz. enz. enz., de meesten van welken in de Beneden-Provincie thands zeer weinig te doen hebben, uithoofde dat aldaar niet veele *Indiäanen* gevonden worden; maar in *Opper-Canada* hebben dezelven zeer veel werks. In het vervolg zal ik u meer schrijven over de Staatkunde van het Bewind in het uitdeelen van zulke aanzienlijke geschenken onder de *Indiäanen*.

Het volgende is eene Lijst van eenige Tractementen, die aan de Ambtenaaren van het Bestuur in *Neder-Canada* betaald worden.

	£
Gouverneur Generaal . . .	2,000.
Lieutenant Gouverneur . .	1,500.
Raadsheeren van den Uitvoerenden Raad, elk	100.
Procureur Generaal . . .	300.
Solliciteur Generaal . . .	200.
Secretaris en Griffier van de Provincie	400.

Klerk

£

Klerk van het Hof van Appel, benevends vuur, hout, en wooning . 120.

Secretaris van den Gouverneur . 200.

Franſche Secretaris van den Gouverneur . . . . 200.

Opperrechter van *Quebec*, die Opperrechter is van de Provincie. . . 1,200.

Opperrechter van *Montreal* . 900.

Opperrechter van *le Trois Rivieres* . 300.

Algemeene Ontfanger . . . 400.

Algemeene Opzigter van Landen . . 500.

Stedehouder, en jaargeld voor een vertrek . . . . 150.

Opzigter der Boſſchen. . . 200.

Superintendent van de Provinciaale Posthuizen . . . . . 100.

Klerk van het Landregister van 's Konings Domeinen . . . . . 90.

Klerk van de Kroon . . 100.

Inſpecteur van de Politie te *Quebec* 100.

Inſpecteur van de Politie te *Montreal* 100.

Vier Zendelingen bij de *Indiäanen*, elk 50.

Een Zendeling bij de *Indiäanen* . 45.

Schoolmeester te *Quebec* . . 100.

Schoolmeester te *Montreal* . 50.

School-

	£
Schoolmeester te *Carlisle*, Baai van *Chaleurs*	25.
Wijkmeesters, tot het voorkoomen van Brand, en het veegen der Schoorsteenen van de Armen	60.
Salaris van den Bisschop van *Quebec*, die Bisschop is van beide de Provinciën	2,000.

De Pensiöenen beliepen, tusschen Januarij 1794 en Januarij 1795, £ 1,782, 6 s 7 d.

LIJST van de goederen, bij het invoeren in *Canada*, aan belastingen onderworpen, en welke lasten daarvoor betaald worden.

	s.	d.
Brandewijn en andere sterke dranken in *Groot-Brittaniën* gestookt, voor de *Gallon*	0 –	3 –
Rum en andere geestrijke dranken, uit de Coloniën in de *West-Indiën* ingevoerd, voor de *Gallon* .	0 –	6 –

Bran-

	£.	d.
Brandewijn en ſterke dranken van vreemde toebereiding, uit *Engeland* ingevoerd, voor de *Gallon* . .	1 –	0 –
Verhoogde lasten op dezelven, voor de *Gallon*	0 –	3 –
Rum of geestrijke dranken in de Vereënigde Staaten geſtookt, voor de *Gallon*	1 –	0 –
Vogten en Sijroopen, ingevoerd in *Britſche* ſchepen, voor de *Gallon*	0 –	3 –
Verhoogde lasten, voor de *Gallon*	0 –	3 –
Vogten en Sijroopen, wettiglijk ingevoerd in andere, dan *Britſche* ſchepen, voor de *Gallon* . .	0 –	6 –
Verhoogde lasten voor de *Gallon*	0 –	3 –
Maderawijn voor de *Gallon* .	0 –	6 –
Andere wijnen	0 –	3 –

NB. Wijn mag onmiddenlijk uit *Madera* of uit eenigen van de *Afrikaanſche* Eilanden in *Canada* worden ingevoerd, maar geene *Europeeſche* wijnen of Brandewijnen mogen er worden ingebragt dan alleen over *Engeland.*

Zuikerbrooden of Lompen, voor het pond	0 –	1 –

Mus-

		s.	d.
Muscovado, of ruuwe Zuiker	.	0 –	½ –
Koffij, voor het pond	. .	0 –	1 –
Bladen Tobak, voor het pond	.	0 –	2 –
Speelkaarten, voor het pak	.	0 –	2 –
Zout, voor de *Minot*	. .	0 –	4 –

NB. De *Minot* is eene maat, die gewoonlijk in *Canada* gebruikt wordt, en in evenredigheid tot het *Winchester's* schepel staat als 100 tot 108, 765.

De invoer in *Canada* bestaat in alle zulke goederen, die een eerst opkoomend Land, dat nog in zijne kindschheid is, en voor zijn eigen gebruik weinig vervaardigt, kan verönderfteld worden, noodig te hebben; zoo als aardenwerk, ijzerwerk, fraaië huismeubelen, laaken, linnen, hoedestof, kouzen, enz. papier, boeken, leder, en 't gene van leder gemaakt is, kruidenierswaaren, wijnen, sterke dranken, *West-Indische* producten, enz. enz., touwwerk van allerleiën aart, en zelfs grof gereedschap van ijzer, welk alles van buiten wordt ingebragt.

De

De grond van het Land is zeer geschikt, tot het voordbrengen van hennip, en men heeft zich zeer veel moeite gegeeven, om de aankweeking daarvan intevoeren, zelfs heeft men Billetten, de wijze voorschrijvende, om, met het meeste voordeel, hennip te bouwen, en te teelen, onder de Landlieden doen uitdeelen, en aan alle openbaare Gebouwen doen aanplakken; maar het is ten hoogste bezwaarlijk, eenen *Franschen Canadiër* van zijnen ouden weg, en zijne vaderlijke gewoonten aftebrengen, en men heeft dus ten dezen aanziene, tot nog toe, weinig vrugts gezien van alle de poogingen, die men heeft aangewend, en het is niet waarschijnlijk, dat men dit nog, in eenen geruimen tijd, zien zal: er wordt in *Canada* slegts zeer weinig hennips geteeld.

Op verscheidene plaatzen van het Land heeft men ijzerërts ontdekt, maar, tot dus verre, is er slegts ééne werkplaats in de Nabuurschap van *le Trois Rivieres* aangelegd, om hetzelve te smelten, en te beärbeiden. Deze werkplaats wierd, eenigen tijd voor de overmeestering van het Land, op kosten van den Koning van *Frankrijk*, aangelegd; thands is zij het eigendom van het *Britsche* Bestuur, dat

dat dezelve aan eenige perzoonen verhuurd heeft, die daarvan thands gebruik maaken. Wanneer deze huur geëindigd is, dat omstreeks het jaar *agttienhonderd* zijn zal, is het niet te vermoeden, dat er iemand zal gevonden worden, om hetzelve weder te aanvaarden, wijl de Mijn, waaruit de erts gehaald wordt, bijna is uitgeput. Men heeft hier eenen oven, en eene gieterij, in welke laatste voornaamlijk kagchels gegooten worden, maar die, op verre na, niet zoo geächt zijn als die uit *Engeland.*

Huislijke manufactuuren, bestaande in linnen en grof laaken, worden in de meeste streeken van *Canada* vervaardigd; maar het grootste gedeelte dezer zoort van goederen, die in het Land gebruikt worden, koomen uit *Groot-Brittaniën.*

De goederen, die men uit *Canada* uitvoert, zijn bonten en pelterijën in eene groote meenigte, tarw, meel, lijnzaad, potäsch, timmerhout, duigen, drooge visch, olie, ginseng, en verscheidene medicinaale droogerijën.

Men zegt, dat de Koophandel tusschen *Canada*, en *Groot-Brittaniën* jaarlijks een aantal schepen bezig houdt, genoeg tot het vervoeren van zeven duizend ton.

ZES

ZES EN TWINTIGSTE BRIEF.

Grondsgesteldheid en voordbrengzels van Neder-Canada. — Aanmerkingen op het maaken van zuiker uit den Mastboom. — Lugtsgesteldheid van Neder-Canada. — Vermaaken van het Volk van onderscheidene Classen geduurende den winter. — Carioles. — Wijze, om zich tegens de koude te beveiligen. — Groote gehardheid der paarden. — Toestand van de Rivier de St. Lawrence bij het eindigen van den winter. — Snelle voordgang van het groeiën in het voorjaar. — Aangenaamheden van den Zomer, en den Herfst.

Quebec.

Het Oostlijk gedeelte van *Neder-Canada*, tusschen *Quebec* en de Golf van *St. Lawrence*, is bergächtig; tusschen *Quebec* en den mond der riviere de *Utawa* ontmoet men, hier en daar, ook eenige weinige bergen, maar

hoogeröp, langs de Rivier de *St. Lawrence*, is het voorkoomen des Lands vlak en effen.

De grond bestaat meestäl, uitgezonderd kleene streeken, die zandig en steenächtig zijn, uit eene losse zwartächtige aarde ter diepte van tien of twaalf duimen, onder welke men eene bedding van koude vogtige kleij aantreft. Deze losse aarde op de oppervlakte is zeer vrugtbaar. Men kan daarvan geen sterker bewijs hebben, dan te zien, dat dezelve aanhoudende eenen ruimen oogst oplevert, niettegenstaande zij, door de *Fransche Canadiërs*, jaarlijks beärbeid en bezaaid, en nooit gemest wordt. Het is slegts zedert eenige weinige jaaren, dat zommige *Canadiërs* de gewoonte hebben aangenomen, om hunne landerijën te mesten: ver de meesten gaan nog voord, met, van Vader tot Zoon, hunne akkers, zonder eenige tusschenpoozing, en zonder eenigen mest op dezelven te brengen, te bebouwen; en egter zijn zij, tot dus verre, nog niet uitgemergeld, zoo als zij, in de Vereënigde Staaten, zeker zijn zouden. De mest, welken de beste Landbouwërs voornaamlijk gebruiken, is mergel, dat, op verscheidene plaatzen van de oevers van de *St. Lawrence*, in eene groote meenigte gevonden wordt.

De

De grond van *Neder-Canada* is bijzonder gefchikt voor den teelt van kleen koorn; ook groeit de Tobak zeer wel in denzelven: met dit alles wordt deze egter flegts, in eene geringe hoeveelheid, en voor eigen gerief, geteeld, wordende meer dan de helft van de gene, welke men in het Land gebruikt, van buiten ingevoerd. De Tobak, die in *Canada* wast, is van eenen veel zagteren en beteren aart, dan die, welken men in *Marijland* en *Virginië* aantreft; bijzonder wordt de fnuif, dien men van denzelven maakt, zeer geächt.

Keukengroententens van allerleië zoort koomen in *Canada* tot de grootfte volkoomenheid, als mede de meesten der *Europeefche* vrugten. De Aalbeziën, Kruisbeziën, en Braamboozen zijn in het bijzonder zeer aangenaam: de laatften zijn een gewas van het land, en worden in meenigte in de bosfchen gevonden. De wijnftok is hier ook eene eigene vrugt, maar de druiven, welken deze, in zijnen natuurlijken ftaat, voordbrengt, zijn zeer fchraal, zuur, en weinig grooter dan kleene Aalbeziën.

De verfcheidenheid van boomen, die in de wouden en bosfchen van *Canada* gevonden worden, is verbaazende, en veele zoorten van dezelven, onderftelt men, dat, tot dus verre,

 nog

nog volstrekt onbekend zijn. Men ziet hier Beuken-, Eiken-, Olmen-, Pijn-, *Egijptische* Vijge-, Kastanjen-, Okkernooten, en andere Boomen, van welke allen men hier gewoonlijk verscheidene zoorten aantreft. Ook vindt men hier, in de meeste gedeelten van het Land, den Zuiker-Mastboom, eenen Boom, die nooit dan op eenen goeden en vrugtbaaren grond gezien wordt. Er zijn twee zoorten van dezen voordeeligen boom in *Canada*; de eene draagt den naam van Moeras-Mastboom, om dat dezelve, in het algemeen, op laage, en in moerassige plaatzen gevonden wordt; en de andere wordt genoemd de Berg- of gekrulde Mastboom, wijl dezelve op hooge en drooge gronden wast, en de draad van het hout, met kleene streepen en krullentjes, sierlijk gevlamd, en als gemarmerd is. De eerste levert, naar evenredigheid van derzelver zwaarte, meer sap uit, dan de laatste; maar dit sap geeft niet zoo veel zuiker, als dat van den Berg-Mastboom. Uit twee of drie *Gallons* van het sap van den gekrulde Mastboom trekt men gewoonlijk een pond zuiker, terwijl zes of zeven *Gallons* van het sap van den Moeras-Mastboom niet meer, dan deze zelfde hoeveelheid uitleveren.

De

De beste wijze, om het vogt uit den boom te verzamelen, beſtaat daarïn, dat men, met eene boor, aan de zijde van den boom, een gat in denzelven boort van één of anderhalven duim over het kruis, en twee of drie duim diep, ſchuins naar boven loopende; maar de gewoonlijkſte is, om met eenen aks eene groote ſneede in denzelven te hakken. In elke opening ſteekt men, aan den beneden kant, eene zoort van kraan, onder welke men een vat zet, om het vogt daarïn te ontfangen.

Een Mastboom van twintig duim over het kruis, geeft meestentijds, elk jaar genoegzaam ſaps tot het maaken van vijf pond zuiker, en men heeft voorbeelden van boomen, die, geduurende eene reeks van dertig jaaren, jaarlijks bijna deze hoeveelheid vogts uitleverden. De boomen, welken men met de bijl gehakt en geöpend heeft, houden niet zoo lang ſtand, als die, in welken men zorgvuldig met de boor een gat boort; met dit alles volgt men toch meestäl de eerſte wijze, wijl het vogt veel ſchielijker uit eenen boom, die gehakt, dan uit eenen, die geboord is, uitvloeit, en het voor den Landman altijd van belang is, om hetzelve, zoo ſpoedig mogelijk, te huis te hebben, en te kooken, om, door het maaken

van zuiker, in zijnen overigen landbouw niet verhinderd te worden. De rechte tijd, om de boomen aftetappen, is in het voorjaar, wanneer de sappen om hoog klimmen; en dit is juist ook de tijd, dat de Landman het meeste werk heeft, om toebereidzelen te maaken tot het zaaiën van koorn.

Het is opmerkelijk, dat deze boomen altijd meer vogts uitleveren, wanneer zij zes of zeven jaaren agter den anderen zijn afgetapt, dan wanneer zij eerst geöpend worden. Dit sap is egter zoo goed noch zuikerächtig niet, dan 't gene de boom de eerste reis geeft, maar, daar het zoo veel meer is, maakt men gewoonlijk, het vijfde of zesde jaar, meer zuikers van het sap van eenen boom, dan wel het eerste jaar.

De Mastboomzuiker is de eenige ruuwe zuiker, van welke men zich, in *Canada*, ten platten lande, bedient; ook wordt dezelve, in het algemeen, veel gebruikt door de burgers in de Steden, werwaards het Landvolk die, even gelijk alle andere zoorten van voordbrengzels van het land, ter markte en te koop brengt. Gewoonlijk is deze zuiker in groote brooden, of dikke ronde koeken, juist in die form, zoo als zij uit het vat koomt, waarin

het

het vogt gekookt is. Deze koeken of brooden zijn in het algemeen donker van koleur en zeer hard. Wanneer men de zuiker gebruiken wil, schrabt men die met een mes, en, dus tot poeder gemaakt, schijnt zij veel ligter van koleur, en is niet ongelijk aan de *West-Indische Muscovada*, of grove poeiër-zuiker. Kookt men dezelve behoorlijk en zorgvuldig met leem, wit van eiëren, bloed, of dergelijke dingen, die men gewoonlijk tot het zuiveren van zuiker gebruikt, en wordt zij nauwkeurig gedroogd en van de sijroop ontdaan, dan behoeft zij in niets, ten aanziene van sterkte, smaak, en koleur, voor eenige *West-Indische* zuiker te wijken. Eenvouwig gekookt in koeken, met melk of wit van eiëren, is zij zeer aangenaam van smaak.

De schrandere Doctor NOOTH van *Quebec*, die aan het hoofd is van het generaale Hospitaal van *Canada*, heeft verscheidene proeven gemaakt omtrent de toebereiding van de Mastboomzuiker: hij heeft dezelve gezuiverd, en gerafineerd, zoo, dat zij gelijk is aan de beste en schoonste Broodzuiker van *Engeland*. Om de *Canadiërs*, die, in zommige opzigten, even zoo ongeloovig zijn, als zij in andere gevallen ligtgeloovig zijn, te overtuigen, dat het ge-

ne zij dus gerafineerd zagen, in de daad zuiker van den Mastboom was, heeft hij groote brooden van deze zuiker vervaardigd, in welken de onderſcheidene trappen van zuivering en verfijning duidelijk kunnen gezien worden, zijnde het onderſte gedeelte hard, even gelijk de gewoone koeken, het middenſte meer gezuiverd, en het bovenſte volkoomen gerafineerd.

Dezelfde Doctor Nooth heeft eene berekening gemaakt, waarin hij aantoont, dat de verkoop van de Sijroop volkoomen toereikende zou zijn, ter goedmaaking van de kosten voor het rafineeren van deze Mastboomzuiker; wanneer daartoe eene behoorlijke Fabriek wierd aangelegd. Ingevolge hiervan heeft men poogingen gedaan, om zoodanig eene Fabriek te *Quebec* tot ſtand te brengen; maar deze heeft niet opgenomen, wijl de eigenaars van dezelve avonturiers waren, en geene genoegzaame middelen hadden tot zulk eene onderneeming. Men moet daaruit egter niet beſluiten, dat zoodanig eene Fabriek geen goed gevolg zoude hebben, wanneer dezelve ondernomen wierd door lieden van verſtand, en die een genoegzaam Capitaal hadden: integendeel het is alleszins te vermoeden, dat dezelve zeer

 wel

wel aan haar oogmerk zou beändwoorden.

Er is daarteboven zeer veel reden, om te onderſtellen, dat eene Fabriek tot het maaken van zuiker, zoo ten aanziene van derzelver eerſte begin, als ten opzigte der verdere zuivering en toebereiding, met het grootſte voordeel zou kunnen worden aangelegd.

Niet zelden ontmoet men in *Canada* verſcheidene *acres* lands; geheel bedekt met enkel Mastboomen; meestäl egter vindt men dezelven, hier en daar, tusſchen andere boomen ſtaan, gewoonlijk ten getale van dertig tot vijftig op elke *acre*. Binnen eenen zeer korten afſtand van de rivier de *St. Lawrence* zou men duizend en duizend *acres* lands kunnen krijgen, voor minder dan eene *Engelſche* ſchelling de *acre*, op elke van welken men dertig Mastboomen zou vinden. Maar gerekend, dat er, op elke *acre*, ſlegts vijf-en-twintig zulke boomen ſtonden, dan zou een ſtuk lands van vijf duizend *acres*, onderſteld, dat elke boom vijf pond zuiker geeft, jaarlijks *zes maal honderd vijf en twintig duizend* pond opleveren.

De Mastboom bereikt eene grootte, genoegzaam, om, geduurende den tijd van twintig jaaren, jaarlijks vijf pond zuiker te geeven. Wanneer men deshalven de Eike, en andere

zoorten van boomen, tot onderſcheidene gebruiken, omhakte en uitroeide, zou men in derzelver plaats Mastboomen kunnen planten, die bekwaam zouden zijn, om afgetapt te worden, wanneer de ouden daartoe niet meer geſchikt zijn. Daarteboven, indien men deze boomen geregeld in reiën zettede, zou de moeite, om het ſap van dezelven te verzamelen, veel minder zijn, dan wanneer zij, zoo als in hunnen natuurlijken ſtaat het geval is, hier en daar verſpreid ſtaan, en gevolglijk zouden de kosten tot het maaken van zuiker aanmerkelijk verminderen. Voeg hier bij, dat, wanneer men aanhoudende jonge Mastboomen in de plaats van anderen, wanneer dezen uitgeroeid waren, plantede, de grond, ten einde van twintig jaar, tienmaal zoo veel zuiker zou opleveren, dan dezelve gewoonlijk doet.

Men heeft beweerd, dat de bezwaaren, om, geduurende het jaargetijde geſchikt tot het maaken van de zuiker, het volk, en de paarden, die er tot hetzelve vereischt worden, in de bosſchen te onderhouden, zoo groot zijn, dat dezen elk plan tot het aanleggen van eene uitgeſtrekte Zuiker-fabriek ten eenenmaale onmogelijk maaken, en verijdelen. Dit kan misſchien zeer waar zijn, in den Verëenigden

Staat,

Staat, waar men dit ſtuk bijzonder onderzogt heeft, en deze bedenking geöpperd is; maar in *Canada* vervalt dit geheel. In verſchillende gedeeltens van dit land zou men verſcheidene velden van vijf duizend *acres* en meer lands, tot het planten dezer Zuiker-Mastboomen, kunnen aanleggen, van welken geen een verder dan op den afſtand van zes *Engelſche* mijlen van het een of ander volkrijk dorp zou verwijderd zijn. De geheele arbeid tot het kooken der zuiker, zou, jaarlijks, niet meer dan zes weeken tijds vorderen, en dus de moeite, om, geduurende dien tijd, het noodige voor het Volk en de paarden, die in zoodanig eene Fabriek zouden gebruikt worden, uit het een of ander dorp naar de boſchen te vervoeren, niet groot zijn, terwijl men ook, met geringe kosten, eenige weinige hutten tot derzelver gerief in de boſchen zelven zou kunnen opſlaan.

Eene andere zwaarigheid, die men tegens het aanleggen van eene groote Zuiker-fabriek in de boſchen heeft ingebragt, beſtaat in de veele moeite, en den arbeid, die er verëischt worden, om het ſap der boomen, op zulk eenen verren afſtand ſtaande, naar het Kookhuis te vervoeren,

Het

Het ſap, zoo als ik te vooren heb aangemerkt, wordt verzameld door bijzondere huisgezinnen, in vaten, welken zij onder elken boom zetten, en waarin het druipt, en wordt van daar, met de hand, gedraagen en gebragt naar de plaats, waar men hetzelve kookt. Maar, wanneer men eene geregelde Fabriek aanlegde, zou dit met ongelijk veel minder moeite en arbeid kunnen geſchieden. Men kon kleene houtene gooten onder de openingen van elken boom plaatzen, en, door middel van dezen, het vogt zeer gemaklijk tot op den afſtand van twintig *yards*, indien men dit noodig oordeelde, in daar toe geſchikte vaten, leiden. Drie of vier zulke ontfangers zou men op elke *acre* kunnen zetten, en eenige toegangen in de bosſchen maaken, ten einde met karren, van bijzondere vaten daartoe voorzien, van het eene naar het andere te rijden, en dus het ſap met weinig moeite naar de plaats, waar het gekookt wordt, te brengen. Eenvouwige Lootzen zouden voldoende zijn tot Kookhuizen; en dezen zou men op verſcheidene plaatzen van zulk een ſtuk gronds kunnen opſlaan, ten einde daar door de moeite voortekoomen van het ſap ver te moeten vervoeren.

De

De kosten tot het omhakken en uitroeiën van eenige weinige boomen, om toegangen voor deze karren te hebben, zouden niet groot zijn, zoo min als die van het maaken der gooten, en de gemeene ontfangers, daar men in dit Land eenen overvloed van hout heeft; en het gene men daarbij integendeel aan arbeid zou uitwinnen, zou zeer aanmerkelijk zijn.

Wanneer men deshalven in overweeging neemt, dat bijzondere huisgezinnen, die het ſap van elken boom met de hand naar hunne wooningen moeten draagen, om hetzelve te kooken, en dit dikwils op eenen aanmerkelijken afſtand van de bosſchen, dat dezen, niettegenſtaande al deze arbeid, zuiker hebben, even zoo goed als die, welke uit de *West-Indiën* koomt, en dezelve tot eenen veel minderen prijs verkoopen, dan de laatſte gewoonlijk geldt; wanneer men daarteboven hier bij aanmerkt, dat, door de geringe kosten, die het maaken van eenige weinige houtene gooten en vaatwerk, in het eerſte jaar, veröorzaaken zoude, een aanmerkelijk gedeelte van den arbeid zou uitgewonnen worden, en gevolglijk het voordeel van de zuiker merkelijk grooter zijn, dan is er genoegzaame grond, om

om te onderstellen, dat, indien men op die wijze, als ik gezegd heb, eene Fabriek aanlegde, dezelve zeer wel aan haar oogmerk beandwoorden, en de Mastboom-zuiker, binnen weinig tijds, een gewigtig artikel van vreemden handel in *Canada* zijn zoude.

Het sap van den Mastboom levert niet slegts zuiker uit, maar men maakt daarvan ook uitmuntenden Azijn. In gezelschap van verscheidene anderen proefde ik, bij Doctor NOOTH, Azijn van hetzelve gemaakt, welken wij allen veel beter vonden, dan den besten witten *Franschen* wijnäzijn, wijl dezelve, terwijl hij even zuur was, te gelijk eenen veel aangenaameren smaak had, Ook vervaardigt men van hetzelve zeer goed Tafelbier, dat veelen voor bier van mout zouden drinken. Eindelijk, wanneer dit sap gedistilleerd en overgehaald wordt, krijgt men uit hetzelve eene uitmuntende en aangenaame liqueur.

De lugt in *Neder-Canada* is bij uitstek zuiver, en het klimaat wordt voor buitengemeen gezond gehouden, uitgenomen in de Westlijke gedeelten der Provincie, hoog op langs de Rivier de *St. Lawrence*, waar, even gelijk in de meeste deelen van den Vereënigden Staat, ten Zuiden van *New-England*, tusschen den

Oce-

Oceäan en de Bergen, de Ingezetenen zeer veel lijden door tusſchenpoozende koortſen. Van *Montreal* tot verder naar beneden de Rivier, is het lugtsgeſtel zeer gelijk aan dat van de Staaten van *New-England:* het Volk bereikt er, in het gemeen, eenen vrij hoogen ouderdom, en intermitteerende koortſen zijn er volſtrekt onbekend. Dit groot verſchil in de gezondheid dezer beide gedeelten van dezelfde Provincie moet men toeſchrijven aan de onderſcheidene geſteldheid van het Land: ten Oosten is *Neder-Canada*, even gelijk *New-England*, zeer bergächtig, maar ten Westen ziet men niets, dan eene uitgebreide vlakte.

De uiterſten van hitte en koude in *Canada* zijn ontzettende: in de maanden Julij en Augustus rijst de Thermometer, volgends de ſchaal van FAHRENHEIT, dikwils tot 96°, en egter gaat er zelden een winter voorbij, dat de kwik niet zelve bevriest. Die ſchielijke verwisſelingen van hitte en koude, welken in den Vereenigden Staat zoo gewoon, en voor de gezondheid zoo zeer nadeelig zijn, hebben egter in *Canada* geen plaats: de jaargetijden zijn er meer geregeld.

Gewoonlijk begint de ſneeuw in November te vallen, maar zomwijlen gebeurt dit ook wel voor

voor het einde van October. Dit is de onaangenaamste tijd van het geheele jaar: de lugt is koud en guur, en de hemel donker en nevelächtig; en zelden heeft men twee dagen agter elkänderen, dat er geene sneeuw of vogt valt. In het einde van de eerste of tweede week van December verdunnen egter gewoonlijk de wolken; de vorst neemt eenen aanvang, en de lugt krijgt eene heldere en azuure koleur, en dit duurt verscheidene weeken aanëen, zonder dat dezelve door eene enkele wolk beneveld, of verdonkerd wordt.

De hoogste graad van koude, dien men in *Canada* heeft, is in de maand van Januarij, wanneer dezelve zoms eenige weinige dagen zoo geweldig is, dat het voor een menschlijk wezen onmogelijk is, eenen geruimen tijd buiten het huis in de lugt te zijn, zonder het grootste gevaar te loopen van te bevriezen. Deze zoo streng koude dagen koomen egter niet te gelijk, maar gewoonlijk met eenige tusschenpoozing na elkänderen; en tusschen beide is de lugt, in het midden van den winter, zoms zoo warm, dat zij, die eenig werk doen, zich, op het midden van den dag, geneigd voelen, om hunne dikke bonten mantels, die zij gewoonlijk buiten huis draagen, afteleggen.

Zij,

Zij, die eens eenen winter in *Canada* hebben doorgebragt, gevoelen geenszins die vrees voor deszelfs ſtrengheid, welke hen beknelt, die nooit eenen meerderen graad van koude gevoelden, dan dien men, in het algemeen, in *Groot-Brittaniën* ontwaart. Wat de *Canadiërs* zelven betreft; dezen verkiezen den winter boven elk ander jaargetijde: nooit ontmoette ik eenen *Canadiër*, rijken of armen, vrouw of man, die niet van dit gevoelen was; en dit kan ons geenszins verwonderen, wanneer men in aanmerking neemt, dat zij den winter geheel anders doorbrengen dan wij doen. Indien een *Canadiër* veröordeeld wierd, om, ſlegts zes weeken, op het Platteland van *Engeland* doortebrengen, wanneer alles met ſneeuw bedekt is, dan zou hij even zoo zeer vermoeid zijn van het eentoonige en eenvormige, dat als dan in de gedaante der Natuure heerscht, en even zoo begeerig om eenen groenenden akker te zien, als iemand van ons, ja nog eens zoo ſterk.

De winter is in *Canada* de tijd tot algemeene uitſpanningen. Zoo ras het helder vorſtig weder eenen aanvang neemt, worden alle gedagten aan bezigheden aan eene zijde geſteld, en elk geeft zich over, en wijdt zich

aan het vermaak. De Ingezetenen koomen aan elkänders huizen bijëen, en brengen den dag door met maaltijden, muziek, danspartijën, kaartſpelen, en allerleië gezelſchaplijke vermaaken, die den tijd kunnen korten. Te *Montreal* in het bijzonder heeft men zulk eene ſtandvastige en vriendlijke zamenleeving onder de Ingezetenen, dat, zoo als ik meermaalen heb hooren aanmerken, het ſchijnt, als of de Stad door eene enkele uitgebreide familie bewoond wordt.

Met hunne ſleden laaten de *Canadiërs* zich, op de ſneeuw, van de eene plaats naar de andere voeren, op de aangenaamſte wijze, en met zulk eene bijna ongelooflijke ſnelheid, dat een en hetzelfde paard zoms tagtig mijlen op eenen dag aflegt: zoo ligt zijn deze voertuigen, en zoo geſchikt is de ſneeuw voor het loopen der paarden. De *Canadiſche* ſleden, *Carioles* genoemd, zijn ingerigt voor twee perzoonen, behalven den voerman, en worden gewoonlijk door één paard getrokken: wanneer men gebruik maakt van twee paarden, ſpant men dezelven voor elkänderen, wijl de ſpooren der wegen niet toelaaten, dat zij naast elkänderen loopen. Het maakzel dezer ſleden is verſchillende, naar maate van den ſmaak der eige-

naars,

naars, en het is eene zaak van gewigt en naarijver onder de *Canadiërs*, ten aanziene van derzelver fraaiheid, boven elkänderen uittemunten. Er zijn egter twee onderscheidene zoorten van sleden: de openen, en de overdekten. De eersten zijn gewoonlijk eenigzins gelijk aan het ligchaam van eene *Capriole*, geplaatst op twee ijzeren loopers of sleden, in gedaante gelijk aan de ijzers van een paar schaatzen. De laatsten bestaan uit het ligchaam van eenen wagen, op dezelfde wijze op loopers gesteld, en geheel bedekt met bont, 't welk men beter bevonden heeft dan eenig ander zoort van dekzel tegens het indringen der koude. De overdekte *Carioles* zijn niet zeer in gebruik, dan alleen om, bij den avond, naar gezelschappen te gaan: het grootste vermaak toch bij deze sledevaarten bestaat in te zien, en gezien te worden, en de Dames kleeden zich, bij dezelven, op het pragtigst in het bont. Deze rijdtuigen glijden zoo zagt over de sneeuw, en maaken bij het rijden zoo weinig geraas, dat het, om alle ongelukken voortekoomen, volstrekt noodig is, eene meenigte van bellen aan het tuig van het paard vasttemaaken, of iemand aanhoudende op eenen hoorn te doen blaazen. De snelheid der beweeginge, en het

K 2 ge-

geluid dezer bellen en hoorns schijnen zeer geschikt, om te vermaaken, want zeldzaam ziet men een onvergenoegd gelaat in eene *Cariole.* De *Canadiërs* maaken zeer veel gebruik van het wintersaizoen, om hunne vrienden, die op eenigen afstand van hun woonen, te bezoeken, wijl het reizen, in dit jaargetijde, met zoo veel snelheids geschiedt; en dit schijnt eene tweede omstandigheid, die vermoedelijk niet weinig bijdraagt, om den winter in hunne oogen zoo aangenaam te maaken.

Offschoon de koude in *Canada* zoo gestreng is, lijden de Ingezetenen egter daar door nooit, wijl eene geduurige ondervinding hen geleerd heeft, hoe zich, met het meeste gevolg, tegens dezelve te beveiligen.

In de eerste plaats houden zij, door middel van kagchels, hunne wooningen zoo warm en aangenaam, als men kan begeeren. In groote huizen heeft men gewoonlijk vier of vijf kagchels in de zaal, en in de benedenvertrekken, van waar pijpen, in onderscheidene rigtingen, door de bovenvertrekken geleid worden. Behalven deze kagchels heeft men dikwils nog, in de benedenkamers, opene vuuren; doch dit is meer om aan de vertrekken vrolijkheid te geeven, dan om de warmte, welke zij aan de-

zel-

zelven mededeelen, daar men dezen, met de kagchels, tot zulk eenen graad verwarmen kan, als men goedvindt. Om te verhinderen, dat er geene koude of wind van buiten indringe, heeft men daarteboven dubbele deuren, en, wanneer de huizen alleen en bloot ftaan, ook dubbele vengfters, tusfchen welken omtrent zes duim afftands is. De vengfters zijn zoodanig gemaakt, dat zij, even gelijk vouwdeuren, aan hengfels hangen, en in de lengte in het midden opengaan, en, waar zij bijëenkoomen, in diepe groeven fluiten. Men heeft bevonden, dat vengfters van dit maakzel, wanneer zij gefllooten zijn, veel beter de koude buiten keeren, dan gewoone fchuifraamen; en, bij warm weder, zijn zij veel aangenaamer, dan eenige anderen, wijl zij, open zijnde, veel meer lugts inlaaten. Gelijk de *Canadiër* zijne wooning tegens de nijpende koude weet te beveiligen, zoo draagt hij ook zorg voor zich zelven, wanneer hij uitgaat, en lijdt dus niets van het ftrenge jaargetijde. Nooit gaan zij uit, zonder zich alvoorens, van het hoofd tot de voeten, in het bont te hebben ingewikkeld: met hunne bonte mutzen bedekken zij zich geheel de ooren, den nek, en het grootfte gedeelte van het aangezigt, zoo dat

er niets te zien is, dan de oogen en de neus, en met hunne wijde en dikke mantels bewaaren zij hun ligchaam, terwijl zij nog daartebovon bonte handſchoenen, moffen en ſchoenen draagen.

Het is te verwonderen, hoe gehard de *Canadiſche* paarden zijn tegens de grootſte koude. Na dat zij verſcheidene uuren agter elkänderen in de opene lugt geſtaan hebben, in eene koude, die zelfs de ſterke dranken doet bevriezen, loopen zij, wanneer men afrijdt, met eene leevendigheid en ſnelheid, als ware het midden in den zomer. De *Franſche Canadiër* maakt geheel geene zwaarigheid, om zijne paarden aan de deur van een huis, zonder eenig dekzel, en in de felſte koude, te laaten ſtaan, terwijl hij zelve naar binnen gaat, om zijn vermaak te neemen. Geenen der andere huislijke en tamme dieren zijn zoo beſtand tegens de koude, als de paarden. Geduurende den winter worden alle de huisdieren, het gevogelte zelfs niet uitgezonderd, in een ruim hok bijëen gezet, om elkänderen te verwarmen; maar, ten einde de onkosten, om zoo veel gedierte, den geheelen winter door, te voeden, voortekoomen, ſlagten zij gewoonlijk, zoo ras de vorst begint, zoo veel vee en gevogelte, als

als zij oordeelen, tot den volgenden voortijd, te zullen noodig hebben. Deze geslagte dieren graaven zij in een gat in den grond, en dekken dezelven met eenen hoop sneeuw; en, wanneer zij die noodig hebben, haalen zij ze daarönder van daan. Op dezelfde wijze bewaaren zij hunne groenten, en dezen blijven den geheelen winter zeer goed. De markten in de steden zijn, geduurende dit jaargetijde, altijd het best voorzien, en de eetwaaren het beste koop, wijl de Landlieden als dan niets anders te doen, en eenen grooten voorraad vleesch en andere dingen hebbende, die niets lijden door dezelven naar de markt te brengen, in grooten getale, met hunne *Carioles*, die altijd wel voorzien zijn, naar de Steden snellen.

De winter duurt gewoonlijk tot in het laatst van April, en zomwijlen tot in Maij, wanneer de dooi zeer schielijk invalt. De sneeuw verdwijnt spoedig; maar het loopt eenen geruimen tijd aan, eer de ontzagchlijke ligchaamen van ijs in de Rivier gesmolten zijn. Het tooneel, dat zich, in dit jaargetijde, op de Rivier de *St. Lawrence* vertoont, is, in de daad, alleröntzettendst. Het ijs begint eerst, van den eenen oever tot den anderen, te kraaken,

ken, met een geraas en geluid, als dat van een ſtuk kanon; vervolgends, na dat het water in de rivier, door het ſmelten van de ſneeuw, hooger wordt, breekt het in ſtukken, en drijft, met eene verbaazende ſnelheid, den ſtroom af. Niet zelden worden egter deze afdrijvende ſtukken, in derzelver vaart, geſtuit, door de Eilanden, en engten in de riviere: eerst raakt een of ander groot ſtuk vast; andere ſtukken volgen hetzelve, en drijven er tegen aan, en eindelijk ſtapelt zich eene ontzagchlijke meenigte op elkänderen, op zommige plaatzen verſcheidene *yards* boven het waterpas der riviere uitſteekende. Zomwijlen raaken deze bergen van ijs, door den wind, los van de eilanden en rotzen, waar tegen zij zich hadden vastgezet, en drijven, in één ligchaam, de rivier af, naar zee, maakende, wanneer zij, in hunnen loop, bij geval langs de rotzen aan den oever heenſchuiven, een verſchrikkelijk geraas; maar op andere tijden blijven zij, ter plaatze, waar zij zich verzamelden, liggen, en verhinderen de ſcheepvaart op de rivier, zelfs verſcheidene weeken lang, na dat reeds alle ſpooren van vorst en koude op het land geheel zijn uitgewischt. Daarteboven ſtrekken deze ijsgevaarten zich dikwils, in zommi-

nige plaatzen van de rivier, zoo ver uit, en zijn te gelijk zoo vast, hegt, en veilig, dat het volk, bij het vaaren van den eenen oever naar den anderen, in plaats van zich de moeite te geeven, om dezelven omtevaaren, integendeel lijnregt op het ijs aanhoudt, uit hunne vaartuigen op hetzelve ſtapt, hunne *Bateaux* of *Cano's* over hetzelve ſleept, en, aan de andere zijde, weder in het water laat. Zoo lang het ijs in de rivier de *St. Lawrence* blijft, waagt geen ſchip het, dezelve op- of aftevaaren, wijl deze groote ijsklompen even zoo gevaarlijk zijn, als de rotzen.

De ſnelheid van den groei in *Canada*, zoo ras de winter ſlegts voorbij is, gaat alle denkbeeld te boven, en is hoogst te bewonderen. Nauwlijks is de Lente daar, of het ſchijnt reeds zomer. In weinige dagen zijn de velden bedekt met het ſchoonſte en rijkſte groen, en de boomen met bladen. De onderſcheidene tuingroenten volgen elkänderen met de grootſte ſnelheid, en het zaad, dat in Maij gezaaid wordt, levert, reeds in het laatſte gedeelte van Julij, den rijkſten oogst op. Dit gedeelte van het jaar, waarïn de Lente en zomer zoo gelukkig zich verëenigen, is bo-

 ven

ven alle beſchrijving aangenaam, en vervrolijkende: de Natuur kleedt zich in haar ſchoonst en blijdst gewaad, en de hitte is nooit drukkende. Het is zeer zeldzaam, dat de kwik, in dit tijdsgedeelte, in den Thermometer van FAHRENHEIT, boven de 84° rijst; maar in Julij en Augustus wordt het weder zoms warmer, en koomen er dikwils eenige weinige dagen tusſchen beide, dat de hitte onverdraagelijk is: geduurende deze maanden rijst de kwik wel eens tot de hoogte van 96°. Het weder in dit ſaizoen is egter alle jaaren niet hetzelfde, maar zeer verſchillende. Geduurende den geheelen tijd, dien ik in dit Land doorbragt, heb ik den Thermometer nooit hooger gezien, dan 88°: het grootſte gedeelte van de maanden Julij en Augustus was dezelve niet hooger dan 80°; en, verſcheidene dagen agter den anderen, rees dezelve, tusſchen *Quebec* en *Montreal*, niet boven de 56°.

De Herfst is, in *Canada*, niet minder aangenaam, dan de zomer.

Men heeft opgemerkt, dat er, in het algemeen, een verſchil van omtrent drie weeken, ten aanziene der lengte van den winter, en ge-

gevolglijk der overige jaargetijden, tusſchen *Montreal* en *Quebec*, plaats heeft. Toen de groene Erwtjens, Aardbeziën, enz., te *Montreal* reeds geheel gedaan hadden, vonden wij dezelven nog in vollen overvloed te *Quebec*.

ZEVEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Ingezetenen van Neder-Canada. — Voorwaarden, op welken de gronden worden uitgegeeven, niet bevoorderlijk voor den bloei en welvaart des Lands. — Aanmerkingen daaröver. — Vergelijking tusschen de voordeelen van zich in Canada, of in den Vereenigden Staat nedertezetten. — Waaröm de verhuizingen naar het laatste Land meer algemeen zijn. — Beschrijving van eene reis naar Stoneham, digt bij Quebec. — De Rivier St. Charles. — Het Meir St. Charles. — Stoneham.

Quebec.

Omtrent vijf zesden der Inwoonërs van *Neder-Canada* zijn *Franschen* van afkoomst, van welken het grootste aantal boeren zijn, en op de goederen van Heeren woonen. Onder de *Engelsche* Ingezetenen, die zich op den akkerbouw toeleggen, vindt men egter slegts eenen en-

enkelen, die het land van den eenen of anderen Heer in gebruik heeft, offchoon veelen der heerlijke goederen in de handen van *Engelſchen* gevallen zijn. Verre de meesten bezitten het land, dat zij beärbeiden, uit kracht van eenen Giftbrief van den Gouverneur; en deze menſchen houden, voor het grootſte aantal, hun verblijf in de Westlijke deelen der Provincie, grenzende aan het boven gedeelte van de Rivier de *St. Lawrence.*

De Heeren der Landgoederen, zoo wel *Franſchen*, als *Engèlſchen*, leeven zeer eenvouwig en maatig, wijl de meeste Heerlijkheden, offchoon dezelven, in het algemeen, zeer groot en uitgeſtrekt zijn, egter ſlegts een zeer gering inkoomen aan den Eigenaar opleveren.

De inkoomſten dezer Heerlijkheden beſtaan, in zekere lasten, *lots* en *vents* (ſchot en lot) genoemd, welken door den Vaſal moeten betaald worden, wanneer het uitgegeevene eigendom in andere handen overgaat, het zij dat hij hetzelve, geheel of ten deele, geduurende zijn leven, onder zijne zoonen verdeelt, of dat een ander, dan de onmiddenlijke afſtammeling, bij zijn ſterven, in zijne plaats treedt, enz.; — in gelden, die de Landman moet opbrengen, wanneer hem nieuwe landerijën, door den

Eigenaar, worden toegeſtaan; — en in het voordeel der Molens, die een eigendom zijn van den Heer, naar welken de Vaſal verpligt is, al zijn koorn te zenden, om het daar te doen maalen.

Dit laatſte is zomwijlen, wanneer er op eene groote, en uitgeſtrekte Heerlijkheid ſlegts één zoodanige Molen is, voor den Landbewooner zeer lastig en onäangenaam; want, offſchoon zulk een Molen tien mijlen van zijn huis verwijderd is, en hij zijn koorn veel beter, digt bij zijne deur, kan gemaalen krijgen, mag hij egter, onder eene zwaare boete, naar geenen anderen gaan, dan naar dien van zijnen Landsheer.

De uitgeſtrektheid der Heerlijkheidsrechten in *Canada*, vooräl betrekkelijk het heffen der *lots* en *vents*, ſchijnt geheel niet duidelijk bepaald te zijn, zoo dat, wanneer de Eigenaar van een gierig en inhaalend character is, de Vaſal niet zelden gedwongen wordt, tot het betaalen van lasten, welken hem, naar ſtrenge rechtvaardigheid, niet zouden kunnen worden afgevorderd. In de eerſte bijëengeroepene Vergadering der Provincie kwam deze zaak in overweeging. De *Engelſche* leden van dezelve, die groote bezittingen hadden, drongen zeer

zeer ſterk aan op de billijkheid en het ſtaatkundige, om aan de magt der Heeren zekere paalen te ſtellen, en de belastingen en dienſten, welken dezen van hunne Vaſallen zouden kunnen vorderen, nauwkeurig te beſtemmen, en algemeen bekend te maaken; maar de *Franſche* leden, die, voor het grootſte gedeelte, zelven Heeren van zulke Heerlijkheden waren, zeer gehegt zijnde aan de oude gewoonten, en oordeelende, het van hun belang te zijn, dat hun gezag onbeperkt bleef, verzetteden zich hevig tegens dezen maatregel, zoo dat het voorſtel vrugtloos afliep.

Bijna alle de gedeelten van *Canada*, die bewoond waren, toen het Land nog onder *Franſche* heerſchappij ſtond, als mede alle de onbebouwde landerijën, die, geduurende dien tijd, aan bijzondere perzoonen zijn toegeſtaan, zijn thands begreepen onder verſcheidene Heerlijkheden; en dezen zijn, benevends alle de voorrechten en gebruiken, die, in vroegere tijden, aan dezelven gehegt waren, aan de Eigenaars bevestigd, door *the Quebec Bill*, die, in Maij *zeventien honderd vijf en zeventig*, in werking geſteld wierd; zoo dat deze landen thands, onder eenen onbetwistbaaren titel, bezeten worden. Maar zoo is het niet met de on-

onbebouwde landen der Kroon, die, na het in bezit neemen van dit land, zijn uitgedeeld. —— Dezen zijn alleen vergund bij eene enkele verklaring van bezitting, of eene vrijheid door den Gouverneur verleend, bij welken hun, die voor deze landen geschikt zijn, wordt toegestaan, zich op dezelven nedertezetten: geene giftbrieven, een daadlijk bezit verzekerende, wierden er tot nog toe verleend; zoo dat zij, die dezelven gebruiken, ze alleen bij vergunning bezitten, en derzelver recht en aanspraak terstond zouden vervallen, wanneer de een of ander Gouverneur goedvond, die, ten voordeele der Kroon, terug te eisschen, waartoe hij slegts een enkel woord zou behoeven te spreeken. Het gevolg hier van is, dat, offschoon veelen dezer bezitters groote zommen gelds hebben aangewend, tot het verkrijgen, en verbeteren dezer goederen (*Townships*) (*), thands egter niemand in de mogelijkheid is, om, ter goedmaakinge van deze kosten, eene enkele *acre* gronds te verkoopen, of ten minste het gerust bezit van het gene hij ten verkoope aanbiedt, te verzekeren,

(*) Een stuk onbebouwd lands, gewoonlijk tien mijlen in het vierkant. *Aanmerk. van den Schrijver.*

ten, zoo dat het dus niet waarſchijnlijk is, dat er gereedlijk koopers voor zulke eigendommen zullen gevonden worden. Het is waar, dat de onderſcheidene Eigenäars, van wegens de Kroon, de belofte ontfangen hebben, dat hun giftbrieven zullen verleend worden, en zij ten volle verzekerd zijn, die, ten eenigen tijde, te zullen hebben; maar het is niet minder waar, dat zij, reeds drie jaaren, te vergeefsch daar op gewagt hebben, en er nog angstvallig op wagten (*).

Men

(*) Ik ontfing van iemand in *Canada*, die een dergelijk landgoed bezit, eenen brief, geſchreeven in het begin van het jaar 1796, waarin de volgende periode voorkoomt: „ voor het tegenwoordige blijft dit ſtuk „ geheel onbeſlist en onäfgedaan, offchoon ik alles „ heb aangewend, wat in mijn vermogen was, om de „ afdoening daarvan te verhaasten. Het Octrooi van „ den Heere D——, dat als een ontwerp of model was „ overgezonden, is nog niet terug. Ik ontfing onlangs „ eenen brief van den Secretaris R——, waarin hij mij „ berigt, dat de Heer G——, weder het ambt van Opzigter aanvaard heeft; en hij verzekert mij, dat hij, „ in vereëniging met dezen, alles zal doen, wat mogelijk is, om te bezorgen, dat ik een octrooi verkrij„ ge. De Gouverneur, zegt hij, meent, dat de zaak, „ betrekkelijk de landen voordgang zal hebben. *Aanmerking van den Schrijver*

Men schrijft dit gedrag van het *Britsche* Gouvernement aan onderscheidene beweegöorzaaken toe.

Zommige beweeren, dat men deze giftbrieven terughoudt, om daar door te verhinderen, dat de speculatie, en het op hazard verkoopen der landerijën niet, in *Canada*, tot die zelfde hoogte stijgen, tot welke zij in den Vereenigden Staat geklommen zijn.

Het is buiten tegenspraak, dat de Agiötage ten aanziene van landerijën, in den Vereënigden Staat, aanleiding gegeeven heeft tot eene meenigte allerschandelijkste listen, waarvan reeds zeer veelen de slagtöffers geweest zijn, en eene nog grootere meenigte, in het vervolg, de slagtöffers moeten worden. Eenige weinige daar bij belang hebbenden, die zich, op de eene of de andere wijze, in het bezit van verbaazende uitgestrekte streeken lands hadden weeten te stellen, wisten, door hunne geheime listen, eene sterke, offschoon versierde, vraag naar land te verwekken: hier door steeg gevolglijk deszelfs prijs ver boven de innerlijke en wezenlijke waarde; en deze gelegenheid namen zij waar, om 't gene zij hadden, met een ontzettend voordeel, te verkoopen. De rijkdommen, van welken eenige bijzon-

zondere perzoonen in den Vereënigden Staat zich, op deze wijze, hebben meester gemaakt, zijn groot; en eene meenigte anderen, die getuigen waren van dezen hunnen voorspoed, wierden daar door gaande gemaakt, om hunne landerijën te smaldeelen, hoopende dus, op dezelfde wijze, door het verkoopen van kleene gedeelten tot eenen hoogen prijs, hun fortuin te maaken (*). Dit is de oorzaak, dat de prijs van het onbebouwde land in den Vereenigden Staat zoo spoedig gesteegen is. Uitgestrekte streeken lands, die, voor tien jaaren, voor eenige weinige stuivers de *acre* verkogt wierden, hebben onlangs, bij onderscheidene verkoopingen, eenige Dollars de *acre* gegolden; eene verhooging van prijs, die, op geenerleië wijze, aan de Volksvermeerdering kan worden toegeschreeven. Landgoederen gingen, eer zij ooit gebruikt of bebouwd wierden, even gelijk koopmanschappen, door de handen van een dozijn menschen, welken misschien

(*) Er zijn verscheidene voorbeelden geweest in den Vereënigden Staat, dat een bijzonder perzoon meer dan drie millioenen *acres* te gelijk bezat; en men heeft enkele Individu's gekend, die op eenmaal het dubbel van dit getal bezaten. *Aanmerk. van den Schrijver.*

ſchien nooit, tot op vijfhonderd mijlen na, bij dezelven geweest waren, en daar deze allen, elk op hun beurt, bij dit koopen en verkoopen hun voordeel deeden, moest gevolglijk de landbouwer of gebruiker, het kleene gedeelte, dat hij kogt, dikwils tot eenen verbaazenden prijs betaalen (*).

Het ſpeculeeren op landerijën, tot zulk eene hoogte gedreeven, kan niet anders dan hoogst ſcha-

(*) In het begin van het jaar 1796 was deze handel in land tot den hoogſten top geſteegen. De Generaal WASHINGTON, zoo beroemd wegens zijne voorzigtigheid en zijn vooruitzigt, oordeelende, dat de prijs der Landerijën zeer ver boven derzelver weezenlijke waarde geklommen was, en dat deze, in verſcheidene jaaren, niet hooger rijzen konde, ſtelde, ten dezen tijde, alle zijne Landgoederen te koop, uitgezonderd die van *Mount Vernon.* De uitkoomst toonde, hoe juist hij geoordeeld had. Voor het einde van het jaar was een van de voornaamſten dezer Landägiöteurs, zich in zijne berekeningen en uitzigten bedroogen vindende, genoodzaakt, zich ſchuil te houden; de handel in land kreeg eenen gevoeligen ſchok; de bankbreuken verſpreidden zich, even gelijk wildvuur, van de eene groote Stad naar de andere; en zij, die begonnen hadden paleizen te bouwen, hadden openlijk, voor eenen tijd, geene betere wooningen, dan de gemeene gevangenis. *Aanmerk. van den Schrijver.*

ſchadelijk voor eene Maatſchappij geöordeeld worden; en, te verhinderen, dat dit zich niet ook in *Canada* uitbreide, en aldaar in gebruik raake, ſchijnt zeker eene zaak wel waardig de aandacht van het Gouvernement; maar het ſchijnt te gelijk onnoodig, om tot dit einde de toevlugt te neemen tot den hoogst wraakbaaren maatregel van, aan de landerijën, door de kroon uitgegeeven, behoorlijke giftbrieven te onthouden; een maatregel, die den landgebruiker buiten ſtaat ſtelt, om het noodige te doen ter verbetering van zijn land; aanleiding geeft tot wantrouwen en agterdogt, en, in het bijzonder, den toeneemenden voorſpoed en het welvaaren van een Land verhindert.

Het koomt mij egter voor, dat deze handel in landerijën nimmer in *Canada* tot zulk eene hoogte zou kunnen klimmen, dat zij die zelfde onheilen zou voordbrengen, welken de Verëenigde Staaten daar van reeds gevoeld hebben, of de zoodanigen, door welken dat Land, voor het toekoomende, nog gedreigd wordt. Om dit te verhinderen, zou het, naar mijn inzien, genoeg zijn, wanneer de Kroon aan één bijzonder perzoon niet meer dan eene uitgeſtrektheid gronds van tien duizend *acres* toeſtond; of, indien men oordeelde, dat het

vergunnen van zulk eenen grooten grond ook nog een te wijd veld zou openen voor dergelijke ſpeculatiën, zou men hem, aan wien dezelve wierd toegeſtaan, onder zekere verpligtingen kunnen brengen. Men zou hem, door eene bepaling in den giftbrief, kunnen verbinden, om zijnen grond te doen bebouwen, en hem het verkoopen van meer dan een vierde of vijfde gedeelte van hetzelve, anders dan aan de zulken, die zich op hetzelfde goed daadlijk nederzetten, verhinderen, tot dat er een bepaald getal perzoonen zich aldaar gevestigd hadden (*). Zulk eene bepaling zou buiten twijfel het kwaad beletten en voorkoomen, daar het verleenen van uitgeſtrekte onbebouwde

(*) Het plan, om elk, aan wien zulk een ſtuk gronds wordt toegeſtaan, te verpligten, om hetzelve te bebouwen, en te zorgen, dat zich een bepaald getal menſchen op hetzelve nederzetten, is niet geheel aan de aandacht van het Gouvernement ontſnapt. Bij het verleenen van vrijheid tot het in bezit neemen van onbebouwde landen, wordt bepaald, dat hij, aan wien dit vergund wordt, verpligt is, te zorgen, dat zich *veertig* perzoonen op zijnen grond nederzetten; maar, daar er geen tijd bepaald is, binnen welken dit gebeuren moet, doet deze bepaling niets af. *Aanmerking van den Schrijver.*

de gronden aan bijzondere perzoonen, zonder dat dezen, op eenigerleië wijze, verpligt worden, om die te bebouwen, de eenige aanleidende oorzaak is tot dezen verderflijken handel.

Anderen zijn van oordeel, dat het terughouden van voldoende brieven van eigendom moet worden aangemerkt als een maatregel, welken het Gouvernement heeft aangenomen, alleen om, daar door, de volksvermindering, en landverhuizingen te beletten.

Niet alleen zijn er zulke uitgeſtrekte landgoederen, maar ook eene ontelbaare meenigte kleene ſtukken lands van honderd *acres* en daarboven, door het Gouvernement, bij zoodanige verklaaringen van bezit, bijzonder in *Opper-Canada*, aan Koningsgezinden en anderen, die, van tijd tot tijd, den Vereënigden Staat verlieten, uitgedeeld. Deze menſchen hebben allen de onderſcheidene, hun vergunde, gronden aanmerkelijk verbeterd en beärbeid, en zijn dus, door het terughouden van eenen meer voldoenden titel dan een Certificaat, volſtrekt aan hunnen grond verbonden, ten zij zij beſluiten wilden, denzelven, en te gelijk de vrugten van zoo veele jaaren arbeids geheel afteſtaan, en te verlaaten, zonder daar voor

eenige hoegenaamde vergoeding, of belooning te genieten.

Het is evenwel niet waarſchijnlijk, dat deze menſchen, al hadden zij een volkoomen recht van eigendom op hun land, immer weder naar de Vereënigde Staaten zouden terugkeeren. De Koningsgezinden, die, door de ſlegte behandeling der andere Ingezetenen, uit het Land verdreeven zijn, zouden dit zeker niet doen; en van de overigen, die vrijwillig hun Land verlieten, is dit even zoo min te verwagten, daar het eigenbelang, dat hen allereerst aanzettede, om naar *Canada* te gaan, hen aanſpoort, om aldaar te blijven. De bedoeling, om, op voordeelige voorwaarden, in het bezit te koomen van landerijën, was de eenige drijfveer, die hen gaande maakte, om zich uit hun Land te begeeven; nog tegenwoordig is het land veel beter koop in *Canada* dan in den Vereënigden Staat, en, daar er, naar maate van het getal der Ingezetenen, in het eerſte veel meer onbebouwde gronden gevonden worden, dan in het laatſte, is het hoogst waarſchijnlijk, dat dit nog verſcheidene jaaren zoo zal blijven. In den Vereënigden Staat is het onmogelijk, een duim breed lands te bekoomen, zonder dien met geld te betaalen,

len, en, in zommige oorden van het Land, waar de grond vrugtbaar is, en er reeds volkplantingen zijn aangelegd, kan men een ſtuk lands, groot genoeg tot eene maatige boerderij, nauwlijks onder eenige honderden Dollars koopen. In *Canada*, daarëntegen, behoeft men zich alleen aan het Gouvernement te wenden, en den eed van gehoorzaamheid te doen, en onmiddenlijk krijgt men honderd *acres* uitneemend onbebouwd land in de nabijheid van andere Volkplantingen, voor niet; en, indien men in ſtaat is, om dezen terſtond te ontginnen, en te bebouwen, kan men zelfs een grooter getal krijgen. In het bijzonder verdient het onze aandacht, en doet alle vermoeden, omtrent eene Volksvermindering, door het verhuizen naar de Verëenigde Staaten, geheel verdwijnen, dat, zelfs tegenswoordig, jaarlijks een groot aantal Volks uit den Verëenigden Staat naar *Canada* koomt, terwijl integendeel geen één dier *Canadiërs*, die de magt hebben, om over hunne eigendommen te beſchikken, naar den Verëenigden Staat vertrekt, eenige weinigen alleen uitgezonderd, die hun verblijf hielden in de Steden.

Volgends het gevoelen van een derden, moet

 men

men het niet verleenen van een duidelijk recht van eigendom, op de landen door de Kroon uitgegeeven, niet aan eene dezer beide reeds genoemde redenen toeschrijven, maar alleen daar aan, dat men, langs dezen weg, het Volk van elke Provincie, en, in het bijzonder, de *Amerikaanen*, die, eerst onlangs, uit den Vereënigden Staat zijn overgekoomen, en die, niettegenstaande zij den eed van gehoorzaamheid aan de Kroon gedaan hebben, egter door veelen, met een oog van verdenking, beschouwd worden, tot gehoorzaamheid en goede orde tragt te verpligten. Het is egter zeer onbillijk, te vermoeden, dat deze menschen, wanneer zij meer vrijheids verkreegen, en onäfhanglijker wierden, dan zij nu zijn, ten tweeden maale tegens *Groot-Brittaniën* zouden opstaan, alleen om dat zij dit bij eene andere gelegenheid deeden, toen hunne vrijheden en rechten als menschen, en als onderdaanen van het *Britsche* Rijk, zoo schandelijk verächt en vertrapt wierden: integendeel, indien er daadlijke titels van eigendom, met de landen door de Kroon uitgegeeven, aan hun, en de overige onderdaanen der Provincie wierden toegestaan, is er alle reden, om te denken, dat dit, in plaats van aanlei-

ding

ding te geeven tot misnoegdheid, hen veel eer des te getrouwer maaken, en aan het *Britsch* Bewind verbinden zou, daar er als dan geen haatlijk onderſcheid zou plaats hebben tusſchen den toeſtand der Landgebruikers in den Veréënigden Staat, en die in *Canada*. De weezenlijke voorrechten en vrijheden van het Volk zouden dan volkoomen, in het eene Land, zoo groot zijn, als in het andere; en, daar er, bij eenen opſtand, geen daadlijk voordeel zou te behaalen zijn, is het niet waarſchijnlijk, dat de *Amerikaanen*, van alle Volkeren der Waereld, het meest aan hun eigenbelang verknogt, zich zelven en hunne bezittingen aan zulk eene onderneeming zouden waagen.

Maar genomen, dat de *Amerikaanen* uit den Veréënigden Staat een Volk waren, dat van zoodanige gunstbewijzen der Kroon misbruik wilde maaken, waaröm heeft men hetzelve dan in de Provincie toegelaaten? Het Gouvernement had hen gemaklijk kunnen weeren, door hun het vergunnen van landerijën te weigeren. Of oordeelde men het, in zekeren zin, nuttig, hen toetelaaten, en waren er zulke maatregelen noodig, om hen in gehoorzaamheid te houden, dan ſchijnt het evenwel zeer hard en on-

onbillijk, dat men deze zelfde maatregelen gebruikt omtrent die vroegere Inwooners der Provincie, die aan het *Britsche* Gouvernement zijn getrouw gebleeven, zelfs in eenen tijd, toen het overige Volk van alle de deelen van het Vasteland tegens hetzelve opstond.

Dan, wat ook de reden zij, waaröm men dit staatkundig stelzel, om geene ontegenzeggelijke rechten van eigendom te verleenen, omtrent de Landen, die door de Kroon vrijwillig aan haare getrouwe onderdaanen worden uitgedeeld, heeft aangenomen, dit is zeker, dat hetzelve den bloei, en de verbetering van beide de Provinciën, ten aanziene van den Landbouw, zeer vertraagd heeft, en zij beide, zoo lang dit stelzel stand houdt, in de daad, in vergelijking met alle de haar omringende Staaten, zeer ver zullen ten agtere blijven. Nam men, integendeel, een ander stelzel aan, en wierden de gronden uitgegeeven, alleen onder zulke bepaalingen, als men volstrekt noodig zou oordeelen, om den schadelijken handel met de landerijën voortekoomen; spoedig zou men de gelukkigste gevolgen van zulk eenen maatregel duidelijk zien: de uitwendige gedaante van het Land zou schielijk een beter voorkoomen hebben, en hoogstwaarschijnlijk zou

er-

er, binnen weinige jaaren, geen gedeelte van *Noord-Amerika* zijn, dat zich op eenen ſpoedigeren bloei en toeneeming zou kunnen beroemen.

Het is zeer zeker, dat, indien de onbebouwde gronden, op deze wijze, wierden uitgegeeven, er jaarlijks eene veel grootere meenigte menſchen uit den Verëenigden Staat naar *Canada* zou overkoomen, dan thands gebeurt. Elk jaar ziet men een aantal volks in het Land koomen, die zich daar zoeken te vestigen, maar die weder terugkeeren, alleen wijl zij geene zekerheid van eigendom op het land, dat zij aanvaarden, krijgen kunnen. Meenigmaal heb ik verſcheidenen van deze menſchen in *Opper-Canada* ontmoet, die mij het grootſte leedweezen betuigden, dat zij niet in ſtaat waren, om, zelfs voor geld, op die wijze, in het bezit van land te koomen; en, in den Verëenigden Staat, hoorde ik er veelen, na dat zij in *Canada* geweest waren, even zoo hieröver ſpreeken. Ook is het daarteboven ten hoogſte waarſchijnlijk, dat de meesten van de genen, die thands uit *Groot-Brittaniën* en *Ierland*, naar *Amerika* gaan, daar door, aangezet zouden worden, om zich, in plaats van in den Verëenigden Staat, in *Canada* nedertezetten,

ten, en het *Britsche* Rijk dus niet, zoo als nu het geval is, duizenden van zijne beste onderdaanen zou verliezen.

Hier zou men mogen vraagen, welken de voornaamste redenen zijn, die het Volk aanzetten, om *Groot-Brittaniën* te verlaaten, en naar *Amerika* te trekken. Deze redenen zijn opgegeeven door den Heere COOPER (*), in zijne Brieven over het verhuizen naar *Amerika*, uitgegeeven ten jaare *zeventien honderd vier en negentig*; en wij kunnen ons, *over het geheel*, op geen beter gezag beroepen. Zie hier, hoe hij zich uitlaat.

„ Naar mijn inzien, is de eerste en voor„ naamste reden, die iemand beweegt, om „ *Engeland* te verlaaten, en naar *Amerika* te „ gaan, *het volkoomen ophouden van alle vrees*, „ *omtrent het toekoomend lot van zijne fami*„ *lie*. Men vindt in het Bestuur van *Ameri*„ *ka*, dat is van den Vereenigden Staat, slegts „ zeer

(*) De Heer COOPER, die onlangs, met zijne geheele familie, van *Manchester* naar *Amerika* vertrok, en wiens gezag en oordeel, vrij algemeen, wordt bijgebragt: door alle de *Amerikaanen*, die, na dien tijd, over dat onderwerp geschreeven hebben. *Aanmerking van den Schrijver*.

„ zeer weinige gebreken, zoo wel ten aanziene van de grondbeginzels, als met betrekking tot de uitöeffening. Er zijn zeer weinig lasten te betaalen, en, die er zijn, worden algemeen als noodzaaklijk erkend, en zijn zeer gematigd. Er heerscht geen drift noch haat ten aanziene van iemands godsdienstige gevoelens, en men doet daaromtrent zelden eenige vraagen. Men vindt aldaar weinig aanzienlijke Staatslieden of staatkundige maatregelen, en de geestdrift, en onëenigheden omtrent het Staatkundige, welken thands in *Groot-Brittaniën* de overhand hebben, zijn daar geheel onbekend. Het Gouvernement is het Gouvernement van het Volk, en voor het Volk. Men heft er geene Tienden, er hebben geene wetten plaats omtrent de Jagt, en die der Accijnzen zien alleen op de sterke dranken, en zijn, in vergelijking met die van *Engeland*, waarlijk niet noemenswaardig. Men vindt er geene menschen van hoogen rang, en slegts weinigen, die groote rijkdommen bezitten; en de Rijke heeft het vermogen niet, om den minder bezittenden te onderdrukken, wijl de armoede meestäl onbekend is, zoo dat men er nauwlijks één Bedelaar aantreft.

„ Het

„ Het afzigtelijk en onäangenaam contrast van „ ondeugd en flordigheid, vuil gewaad en „ godloosheid, in den omtrek en de nabijheid „ der schandelijkste buitenspoorigheid en nutlooste en overdaadigste pragt, dat in *Europa* zoo algemeen is, wordt hier niet gevonden, ook is het gemeene Volk hier niet „ zoo bedorven en zedenloos als in *Groot-Brittaniën.* Zelden ziet men er krakeelen, „ en het oog van den voorbijganger wordt, „ op de straaten, niet beleedigd door vegtpartijën. Er zijn geene Soldaaten, om het „ volk in toom te houden, en spaarzaam hoort „ men van dieverijën. Dit alles zijn wezenlijke voordeelen; maar hoe groot zij ook „ zijn, koomen zij egter, bij mij, niet in vergelijking met dat voordeel, waarvan ik eerst „ melding maakte."

Hij, die de Verëenigde Staaten van *Amerika*, in het algemeen, bezogt en doorreisd heeft, zal zeker moeten erkennen, dat de Heer Cooper hier met zeer veel partijdigheids spreekt, en dat het gene hij, ten aanziene van de zedenlijkheid en goede orde, die bij het Volk heerschen, van allen zegt, alleen waar is van, en toepasselijk op die, welken in de meest verbeterde en beschaafde gedeelten van het

het Land woonen. Daartebovên is hij zeer onnauwkeurig in het Volk van den Vereënigden Staat aftefchetzen, als geheel vrij van allen geestdrift en partijdigheid omtrent Staatkundige zaaken, daar er integendeel mogelijk geen Land op de geheele aarde is, waar de partijzugt hooger ftijgt, waar ftaatkundige onderwerpen meer algemeen het voornaame gefprek, in de gezelfchappen van alle clasfen van menfchen, uitmaaken, en waar deze onderwerpen algemeener de oorzaak zijn van hevige twisten, en aanhoudende verfchillen onder het Volk. Meenigmaal was ik in Steden, waar de eene helft der Inwooners zich nauwlijks verwaardigde, om tegen de andere helft te fpreeken, alleen uit hoofde van verfchil in ftaatkundige begrippen, en het is bijna onmogelijk, in eenig gedeelte van het Land, eenige weinige uuren in een gemengd gezelfchap doortebrengen, zonder getuige te zijn van een of ander bits verfchil over dit onderwerp.

Dan, wat hier van zij, laat ons de redenen, welken hij zegt, dat iemand beweegen kunnen, om *Engeland* te verlaaten, en naar *Amerika*, dat is, naar den Vereënigden Staat, te gaan, vergelijken met die, die hem zouden moeten overhaalen, om zich in *Canada* neder

te zetten, verönderſteld zijnde, dat de gronden daar wierden uitgegeeven met een onbetwistbaar recht van eigendom.

Daar er in *Canada* zeer veel lands, en het zelve gevolglijk op eenen laagen prijs is, en zeker in waarde moet en zal toeneemen, terwijl hetzelve integendeel in den Vereënigden Staat tot eene buitenmaatige hoogte geſteegen is, boven welke het waarſchijnlijk, in eenen geruimen tijd, niet klimmen zal, is het ontegenzeggelijk, dat iemand van een maatig vermogen, in zoo ver hij zijn beſtaan zoekt uit landgoederen, zijne familie veel gemaklijker in *Canada*, dan in den Vereënigden Staat verzorgen kan.

In *Canada* is er daarteboven veel meer gelegenheid voor jonge lieden, die met een of ander beroep of handwerk, dat zij in *Amerika* oeffenen kunnen, bekend zijn, dan in den Vereënigden Staat. De kosten, om zich nedertezetten, zouden ook in *Canada* ongelijk minder zijn, dan in een der Staaten, daar de noodwendigheden en gemakken des levens, in het eerſte Land, zeer goedkoop zijn, terwijl die integendeel, in het ander, veel duurër betaald worden dan in *Engeland* zelve. Men zou deshalven, omtrent het toekoomend lot eener fa-

familie, niet meer vrees behoeven te hebben in *Canada*, dan in den Vereenigden Staat, en *het wegneemen van deze vrees is*, volgends de gedagten van den Heere COOPER, *de voornaamste beweegreden, om zich in de Staaten nedertezetten, eene beweegreden, die bij hem van veel meer gewigts is, dan alle anderen te zamen genomen.*

Wat de belastingen in *Neder-Canada* betreft; dezen hebben wij reeds opgegeeven: zij zijn van eene erkende noodzaaklijkheid, en veel minder, ten aanziene van derzelver beloop en aantal, dan die in de Vereenigde Staaten.

Er heerscht geene partijdigheid omtrent den Godsdienst in *Canada*. Alle menschen, van welke Godsdienstige begrippen zij ook zijn, staan met elkänderen volkoomen gelijk, uitgezonderd die *Protestantsche Dissenters*, welken op zoodanige gronden woonen, die, ten tijde van het *Fransche* Bestuur, onderworpen waren aan Tienden: dezen moeten aan de *Engelsche Episcopaale* Geestlijkheid hunne Tienden betaalen; maar mogelijk is er, in de geheele Provincie, geen één Dissenter, die op zoodanig land woont. De landerijën, die, na de bezitneeming, zijn uitgegeeven, zijn vrij van

Tienden. De Geestlijkheid der *Engelsche* Kerk wordt door de Kroon onderhouden uit de onbebouwde landen; en de *Dissenters* zijn alleen gehouden, hunne eigene Geestlijken te betaalen.

Er zijn geene wetten noch bepaalingen omtrent de Jagt, of de Accijnsen in *Canada*. En wat betreft de aanmerking van den Heere Cooper, ten aanziene van krijgsvolk, deze is waarlijk te gering, dan dat dezelve eenige aandacht zou verdienen. Indien egter een soldaat eene oorzaak van vrees en beängstiging is, dan zal de schrik- en vreesächtige niet meer genoegen en rust vinden in den Verëenigden Staat, dan in *Engeland*. Overäl ontmoet hij in denzelven krijgsvolk: te *New-Jork*, op *Governor's-Island*, op het Fort *Mifflin* bij *Philadelphiä*, in de Forten op de *Noord-Rivier*, te *Niagara*, te *Detroit*, te *Oswego* enz., en op alle de Posten langs de Meiren, en door het geheele Westlijke gedeelte des Lands, die door den Generaal Waijne zijn aangelegd.

't Gene de Heer Cooper voor het overige zegt, ten aanziene van de Verëenigde Staaten, is, in allen opzigte, waar omtrent *Canada*; zelfs zal elk onbevooröordeeld Reiziger, die beide Landen bezogt heeft, moeten erkennen, dat be-

beschaafdheid en goede orde veel meer onder de *Canadiërs* van allerleiën rang, dan bij het Volk van den Vereenigden Staat plaats hebben: dronkenschap, zugt tot het spel, en onderlinge twisten zijn ontegenzeggelijk bij hen veel minder heerschende.

Dan, behalven alle deze beweegredenen, om zich in *Canada* nedertezetten, is er nog eene omstandigheid, welke, volgends het oordeel van den Heere Cooper zelven, van veel gewigts moet zijn bij eenen *Engelschman*, die naar *Amerika* verhuist. Na zijnen vrienden geraaden te hebben, om naar eene plaats te gaan, waar het land goedkoop en vrugtbaar is, en waar men reeds eenige voorderingen in den landbouw gemaakt heeft, beveelt hij hun, om, indien het mogelijk is, eenen oord te verkiezen *in de nabijheid van eenige Engelschen*, welker gezelschap, ook in *Amerika*, van zeer veel aanbelangs is voor eenen *Engelschen* Colonist, die niet geheel verlooren heeft de *memoria temporis acti*, dat is, — zoo als hij, op eene andere plaats, bijzonder zegt, — hij zal meer genoegen en vermaak vinden in derzelver zeden en gezelschap, dan in die der *Amerikaanen*, daar hij, meestal in hun gezelschap zijnde, niet zoo geduurig zal

gekweld worden door de onäangenaame herinnering, dat hij zijn Vaderland, en de genen, die hem daar boven alles dierbaar waren, niet slegts verlaaten, maar volstrekt verzaakt heeft, en zich, in plaats van dit alles, vereënigd met een Volk, welks ijdele snorkerijën en dwaaze vooröordeelen hij, hoe verveelende en walgelijk die ook zijn mogen, zonder morren moet aanhooren.

Nu in *Canada*, vooräl in *Neder-Canada*, in den omtrek van *Quebec* en *Montreal*, zal een *Engelsch* Colonist zich omringd vinden door zijne Landslieden, en, offchoon zijne bekrompene omstandigheden hem verpligtten, om *Engeland* te verlaaten, zal hij niet verontrust worden door het treurige denkbeeld, dat hij zijn Vaderland geheel verzaakt, en aan eene vreemde Natie trouw gezwooren heeft: met het streelendst genoegen zal hij zich kunnen voorstellen, dat hij leeft onder de bescherming van dat Land, waarïn hij het eerste levenslicht aanschouwde, en dat, terwijl hij zijn eigen geluk bevoordert, hij te gelijk aan den voorspoed en welvaart van veelen zijner Landslieden dienstbaar is.

Na eene behoorlijke overweeging van alle deze, te vooren genoemde, redenen, schijnt het

mij

mij overtuigende, dat geen gedeelte van *Amerika* zoo gevoeglijk is voor een *Engelsch* of *Iersch* Colonist, als de omtrek van *Montreal* of *Quebec* in *Canada;* en, binnen de twintig mijlen van elke dezer beide Steden, is er nog ruimte en plaats genoeg voor duizenden nieuwe Ingezetenen.

Ik moet niet verzuimen, hier eenig berigt te geeven van eene nieuwe Volkplanting in de nabijheid van *Quebec*, welke ik met mijne reisgenooten, in het gezelſchap van eenige nabuurige Ingezetenen, bezogt, daar dit, in zommige opzigten, ſtrekken kan, ter bevestiginge van 't gene ik reeds gezegd heb, ten aanziene van het onſtaatkundige, om aan de bezitters van gronden, onlangs door de Kroon uitgegeeven, behoorlijke titels van eigendom te weigeren, en om te gelijk te doen zien, hoe veele geſchikte plaatzen, tot het aanleggen van nieuwe Plantagiën, er in den omtrek van deze Stad te vinden zijn.

Wij vertrokken van *Quebec* in *Calashes*, en, volgende, alleen met eene geringe afwijking, de Rivier de *St. Charles*, kwamen wij aan den oever van het Meir van denzelfden naam, omtrent twaalf mijlen afſtands van *Quebec*.

De Rivier de *St. Charles* neemt haaren

oorſprong in dit Meir, en loopt van daar tot in den Inham bij *Quebec*. Aan derzelver ingang is zij omſtreeks dertig *yards* breed; maar, uit hoofde van de veele rotzen en watervallen, voor geene boots bevaarbaar, dan alleen tot op eenige weinige mijlen van derzelver mond. In het voorjaar, wanneer het water, door de vloeden, hoog is, heeft men vlotten, de geheele rivier af, van het Meir tot aan *Quebec* gebragt; maar dit geſchiedt niet dan met zeer groote moeite, veel gevaars, en een aanmerkelijk verlies van tijd in het pasſeeren der talrijke droogtens. Daar de afſtand tusſchen het Meir en *Quebec* zoo kort is, moet men altijd het transport van goederen te land, boven dat te water langs de rivier, verkiezen, uitgezonderd alleen ten aanziene van hout.

De loop van de *St. Charles* is zeer ongeregeld en verſchillende: op zommige plaatzen ſchijnt het water bijna ſtil te ſtaan, terwijl het op andere, met eene hevige ſnelheid, over een diep bed van rotzen ſtroomt. De gezigten op deze Rivier zijn zeer romanesk, voorāl in den omtrek van *Lorette*, een dorp van de *Huron Indiäanen*, waar dezelve, na, over eenen rand van rotzen neerſtortende, den ſchoonſten waterval aan het oog van den beſchou-

ſchouwer vertoond te hebben, kronkelende door een diep dal voordvloeit, dat aan beide zijden, door majeſtueuſe boomen bedekt, en overſchaduwd wordt.

Het voorkoomen van het land tusſchen *Quebec* en het Meir, is ongemeen vermaaklijk, en, in den omtrek der Stad, waar de Plantagiën ontelbaar zijn, zeer wel bebouwd; maar, naar maate men zich van hetzelve verwijderd, worden deze Plantagiën minder talrijk, en krijgt het land gevolglijk een woester aanzien. Van den top van eenen heuvel, omtrent eene halve mijl van het Meir gelegen, en een uitſteekend uitzigt hebbende over hetzelve en het omliggende land, ziet men niet meer, dan vijf of zes huizen; en agter dezen vindt men geene eene Plantagie, dan die te *Stoneham*, waar van ik zal ſpreeken.

Bij onze aankoomst aan het Meir vonden wij twee *Cano's*, die op ons wagtten, en in welken wij inſtapten.

Het Meir *St. Charles* heeft omtrent vier mijlen en eene halve in de lengte, en is, dooreën gerekend, omtrent drie vierde eener mijle breed. Hetzelve beſtaat uit twee deelen, of plasſen, bijna van dezelfde uitgeſtrektheid, welken met elkanderen gemeenſchap heb-

ben door eene nauwe opening, door welke het water, met eene hevige ſnelheid, naar de zijde van *Quebec* ſtroomt. Het gezigt langs het benedenſte gedeelte van het Meir is weinig belangrijk, maar langs het bovenſte gedeelte, en bijzonder bij den ingang der engte, is hetzelve ſchilderächtig, en betooverende. Hier is het Meir bezaaid met groote rotzen, die zich, aan de eene zijde, tot digt aan het water, en zoo ver het oog kan reiken, op de treffelijkſte wijze, met de boomen ſchijnen te vermengen, en de ſchoonſte groepen aan het oog vertoonen. De oevers zijn, aan beide zijden, trotsch en mild verſierd met hangende bosſchen; en, daar het einde van het Meir, door verſcheidene kleene uithoeken en voorgebergtens, voor het gezigt verborgen is, doet dit den Aanſchouwer zich verbeelden, dat hetzelve veel grooter en uitgeſtrekter zij, dan het in de daad is. Naar het bovenſte gedeelte naderende, wordt het gezigt beperkt door eene reeks van blauwe heuvels, die, op eenen afſtand, boven de toppen der ſtaatige boomen, met welken de oevers bedekt zijn, ſchijnen uitteſteeken. Wanneer men op de boorden van dit Meir, die nog geheel in dien ſtaat zijn, in welken de Natuur dezelven heeft voordgebragt,

bragt, eenige weinige Plantagiën aanlegde, zou dit, in de daad, het aangenaamste verblijf opleveren, dat men zich zou kunnen voorstellen, en een oord zijn, welks wedergade nauwlijks zou gevonden worden.

De diepte van dit Meir is omtrent agt voet; op de eene plaats meer, op de andere minder. Het water is zeer helder, en, daar er eene meenigte kleene stroomen in hetzelve vallen, en weder aanvullen 't gene, door de Rivier de *St. Charles*, wordt afgeleid, in eene geduurige beweeging. Met dit alles is het egter geheel niet aangenaam van smaak, dat men vermoedelijk moet toeschrijven aan het onkruid, met welk de bodem, op veele plaatzen, overdekt is. Dat er evenwel in den omtrek verscheidene bronnen van goed en zuiver water zijn moeten, kan men duidelijk bespeuren aan de groote meenigte kikvorschen, die men op de oevers aantreft, en van welken men weet, dat zij zich niet ophouden, dan op zulke plaatzen, waar het water van eene goede hoedanigheid is.

Wij stapten aan het bovenste gedeelte van het Meir aan land, en, na omtrent eene halve mijl, over eenen laagen, en, door de jaarlijksche, bij het smelten der sneeuw, plaatsheb-

hebbende overstroomingen, van houtgewas ontblooten grond, te zijn voordgewandeld, traden wij in de bosschen. Hier vonden wij eenen onlangs nieuw aangelegden weg, en dezen, een paar mijlen, gevolgd zijnde, ontdekten wij eindelijk, door eene onverwagte opening tusschen de boomen, het kleene, maar aangenaame en verrukkende verblijf.

De voornaamste wooning, —— zijnde een kleen zindelijk huis van planken, wit geverwd, — en de wooningen, daar bij behoorende, zijn gelegen op eene kleene hoogte. Aan den voet van deze hoogte, ter rechterzijde, vindt men de schuur, de grootste van geheel *Canada*, en een open plein, juist in den *Engelschen* smaak. Agter deze schuur is een nette en fraaië tuin aangelegd, aan welks einde een ruisschend beekjen van het zuiverste water, over een bed van grof zand, stroomt, dat diep genoeg is, uitgezonderd in het drooge jaargetijde, om, met eene *Cano*, van de grootste zoort, bevaaren te worden. Een kleen groen stuk lands, versierd met Pijnboomen, ligt vlak voor het huis, en, in deszelfs omtrek, omtrent zestig *acres* zeer wel bebouwden grond.

De gewoone wijze, welke men in *Amerika*

ka volgt, om een ſtuk onbebouwd lands gereed te maaken en te zuiveren, beſtaat eenvouwig in het uitrooiën van al het kreupelhout en jeugdig houtgewas, en het, omtrent twee voet boven den grond, ombakken der oude en zwaare boomen. De in den grond blijvende ſtompen en worteleinden verrotten binnen den tijd van zes tot tien jaar, naar maate van den aart en de vastigheid van het hout; en, geduurende dezen tijd, ploegt men, op de best mogelijke wijze, tusſchen dezelven door, of moet men wel eens, wanneer er te veel zijn, en zij te digt op een ſtaan, de ſpade en den hak gebruiken, om den grond te keeren. Op de Landhoeve, van welke ik thands ſpreek, had men egter geenszins deze gewoonte gevolgd, maar integendeel alle de boomen geheel en met den wortel uitgerooid, en dus den grond op eenmaal gezuiverd. Deze manier van zuivering is zeer kostbaar, en kan dus, uit hoofde van gebrek aan de noodige geldmiddelen daartoe, door weinigen, die zich, hier en daar, nederzetten, worden nagevolgd; ook is het geenszins beweezen, dat dezelve voordeeliger is: alles, wat men er van zeggen kan, is, dat het land, op deze wijze gereed gemaakt, een veel fraaiër voorkoomen

heeft,

heeft, dan dat, 't welk op de gewoone wijze behandeld is.

Nog in een ander opzigt is de Eigenaar van dezen grond, bij het in gereedheid brengen van denzelven, van de gewoone wijze der *Amerikaanen* afgegaan, en eene veel betere gevolgd. In den omtrek van het huis heeft hij groote groepen boomen laaten ſtaan, en elk bijzonder ſtuk lands met houtgewas omringd, zoo dat, daar door, de oogst merkelijk beveiligd is tegens de gevaaren van den wind en andere onheilen. Men kan zich, in de daad, niets ſchooners voorſtellen, dan zulk een ſtuk bebouwd land in het midden van, en omringd door zwaare bosſchen: om daar van overtuigd te zijn, behoort men hetzelve gezien te hebben.

De huishouding op deze kleene Landhoeve beändwoordt juist, en is geëvenredigd aan derzelver ſchoonheid. De velden zeer net omheind, en voorzien van de noodige gemaklijke toegangen, zijn beärbeid volgends de regels der landbouwkunde te *Norfolk* in gebruik, en tot zulk eene geſteldheid gebragt, dat zij, jaarlijks, den rijkſten oogst van allerleië zoort van koorn opleveren; — het voorplein is vervuld met zulk ſchoon vee, als men in eenig Land

aan-

aantreft, — en de melkerij levert uitneemende boter, en eenen overvloed van zeer goede kaas uit.

Behalven het woonhuis van den Eigenaar, waarvan ik zoo even ſprak, zijn er nog verſcheidene houtene hutten op verſchillende plaatzen dezer Landhoeve, welken geſchikt zijn tot verblijf voor het Volk, dat op dezelve arbeidt. Deze menſchen ſcheenen allen zeer vergenoegd met de gelegenheid, en zelfs zij, die eerst onlangs uit *Engeland* waren overgekoomen, klaagden geheel niet over de lugtsgeſteldheid: zij verklaarden mij eenpaarig, dat zij, zedert het oogenblik hunner landing, eene volmaakte gezondheid genooten hadden, en geheel geen ongemak gevoelden van de buitengewoone koude, die in den winter zoo ſtreng is, en veelen eene onverwinnelijke zwaarigheid ſchijnt, om zich in *Canada* nedertezetten.

Deze Landhoeve, te gelijk met het Diſtrict, in het welke zij ligt, is het eigendom van eenen Geestlijken, die te vooren zijn verblijf had te *Quebec*. Het Diſtrict heeft tien mijlen in het vierkant, beginnende waar de afgelegenſte der oude Heerlijkheden eindigt; dat is, binnen de agttien mijlen van de Stad *Que-*

Quebec. Dan, niettegenstaande deze nabijheid bij eene groote en volkrijke Stad, was hetzelve bijna geheel onbekend, tot voor nu omtrent vijf of zes jaaren, wanneer de tegenwoordige Eigenaar, met eene partij *Indiäanen*, en eenige weinige vrienden, op reis ging, om het land te bezigtigen. De grond scheen vrugtbaar, het hout weelig, en het voorkoomen van het land en den omtrek vermaaklijk, vervuld met heuvels en dalen, bezaaid met schoone meiren, en in allerleië rigtingen doorsneeden met rivieren, en stroomen, geschikt tot het aanleggen van molens; — daarteboven gelegen binnen den afstand van zes mijlen van de oude Volkplantingen, in welken men gevestigde en gebaande wegen heeft, zeer geschikt om naar de hoofdplaats van *Canada*, en de markt aldaar te koomen; en binnen het bereik van een gezellig verkeer en eenen omgang met menschen, ten minste zoo aangenaam, indien niet aangenaamer, dan men ergends in *Amerika* aantreft. Niets scheen er dus te ontbreken, om dezen grond tot het aanleggen van eene nieuwe Plantagie te verkiezen: de Eigenaar wendde zich gevolglijk aan het Bestuur, het land wierd afgemeeten, het District bepaald, en hem toegeweezen, eg-

egter alleen op een Certificaat van bezitneeming.

Verscheidene andere perzoonen, bekoord door de uitneemende hoedanigheid van den grond, en de schoone gelegenheid in dit gedeelte van het Land, hebben ook dergelijke Districten in den omtrek gevraagd en bekoomen; maar geen van dezelven heeft nog iets gedaan, om die te ontginnen, en het is niet waarschijnlijk, dat iemand dit doen zal, zoo lang de Eigenaars geene betere en gevestigde titels van eigendom hebben. Veelen in de Provincie hebben zich, in de daad, ten hoogste verwonderd, dat iemand het heeft durven waagen, om zoodanig eene Plantagie, als waar van ik sprak, aanteleggen, en zoo veele kosten te maaken op eenen grond, van welks bezit hij niet meer verzekerd is.

Het is zeer te wenschen, dat er aan deze landen spoedig voldoende en onbetwistbaare titels van eigendom mogen verleend worden; want, wanneer dit gebeurt, hebben wij alle redenen, om te verwagten, dat deze schoone Provinciën, die, zoo langen tijd, bijna geheel onbekend gebleeven zijn, in algemeen aanzien zullen koomen, en wij dezelven, met den meesten spoed, in volkrijkheid zullen zien toe-

toeneemen, en, met verhaaste ſchreden, dien trap van welvaart en grootheid bereiken, op welken derzelver grond, lugtsgeſteldheid, en zoo veele andere voordeelen, door de Natuur aan haar verleend, heur, boven alle andere Landen, eene zoo gegronde aanſpraak geeven. En buiten tegenſpraak zou het Rijk zelve, bij zulk eene aanmerkelijke verändering in den toeſtand van *Canada*, het grootſte voordeel hebben. Immers, indien het Land volkrijker wierd, zou hetzelve te gelijk in rijkdom toeneemen; de waaren van *Engeland* zouden dus, naar evenredigheid, meer gezogt worden, er zou grooter koophandel plaats hebben tusſchen *Canada* en de *West-Indiën*, dan er tegenwoordig plaats heeft, zeker tot voordeel van beide de Gewesten (*), en er zouden gevolg-

(*) Alle de *Amerikaanſche* voordbrengzels, welken thands in de *West-Indiën* gezogt worden, zou men veel beter in *Canada*, dan in den Vereënigden Staat kunnen bekoomen; en, indien de *Canadiſche* Kooplieden een genoegzaam toereikend Capitaal hadden, om hunnen handel uittebreiden, is er nauwlijks aan te twijfelen, of het Volk van de *Britſche West-Indiſche* Eilanden zou veel eerder hunne noodwendigheden uit *Canada*, dan uit eenig ander gedeelte van *Amerika* ontbieden. De weinige laadingen, welken thands van *Canada* verzonden

volglijk veel meer *Britsche* schepen noodig zijn, tot het voeren van den handel, dan er thands gebruikt worden.

Voeg hier bij, dat, wanneer *Canada* in rijkdom en voorspoed toenam, zij in staat zou zijn, om de kosten van haare regeering zelve te kunnen goedmaaken, en het volk van *Engeland* gevolglijk verlost worden van eenen last, die het thands zoo zeer drukt. Men werpe niet tegen, noch veröntruste zich door de vrees, dat *Canada*, eenmaal dien trap van voorspoed bereikt hebbende, op welken wij haar gaarne zouden zien, zich van *Groot-Brittaniën* zou willen afscheuren. Neen! zoo lang *Engeland* die magt behoudt, welke zij tegenwoordig bezit, en voordgaat, *Canada* met zagtheid en voorzigtigheid te bestuuren, zullen de *Canadiërs* niet gereedlijk aan eene scheuring of eenen opstand denken. Zij behoeven slegts het oog te vestigen op de Verëenigde Staaten, om ten volle overtuigd te zijn, dat de meesten van hun in het bezit zijn van eenen veel groo-

den worden, hebben altijd, op de *West-Indische* markten, den voorrang boven die, welken uit eenig gedeelte der Verëenigde Staaten worden afgescheept. *Aanmerking van den Schrijver.*

grooteren voorſpoed, en veel meer vrijheids, dan er bij de Ingezetenen der nabuurige Landen gevonden worden, en dat, wat zij ook waagen door zich blootteſtellen aan de verſchrikkelijkheden van een bloedig oorlog, zij geen wezenlijk of onmiddenlijk voordeel behaalen kunnen door zich onäfhanglijk te verklaaren, en hunne onäfhanglijkheid te willen bewerken.

AGT

AGT EN TWINTIGSTE BRIEF.

Vertrek van Quebec. — Gemaklijk reizen tusschen deze Stad en Montreal. — Posthuizen. — Calashes. — Voerlieden. — Groote geschiktheid der Canadische paarden. — Pligtpleegingen bij het aankoomen aan onderscheidene Posthuizen. — Schoone gezigten langs den weg op den top der oevers van de St. Lawrence. — Boerinnen. — Wijze van Landbouw in Canada. — Merkelijke verbeteringen daarin zedert eenigen tijd. — Traagheid der Canadiërs in het ontginnen van meer lands. — Contrast tusschen hun character en dat van het Volk van den Vereenigden Staat. — Aankoomst van den Schrijver te Trois Rivieres. — Beschrijving van die Stad, en derzelver omtrek. — Bezoek in het Klooster van St. Ursule. — *Manufactuuren van de schors van Berkenboomen. — Cano's van dezen bast gemaakt. — Vertrek van Trois Rivieres, en aankoomst te Montreal.*

Montreal, Augustus.

Na zoo lang te *Quebec*, en in derzelver omtrek vertoefd te hebben, als eenigzins bestaanbaar was met ons plan, om de Watervallen van *Niagara* te gaan bezigtigen, en, voor het aankoomen van den winter, weder in de Vereenigde Staaten te zijn, vertrokken wij, te land, naar *Montreal.*

In geen gedeelte van *Noord-Amerika* kan men zo gemaklijk, geregeld en spoedig reizen, als tusschen *Quebec* en *Montreal.* Langs dezen geheelen weg, en op eenen behoorlijken afstand van elkånderen, treft men onderscheidene Posthuizen aan, in welken men altijd, naar maate van het saisoen, *Calashes* of *Carioles* in gereedheid vindt. Elke Postmeester is verpligt vier *Calashes*, en een gelijk getal *Carioles* te houden, en, behalven dezen, zijn er, op elke pleisterplaats, nog verscheidene anderen, hier *Aids-de-poste* (Posthelpers) genoemd, die eenige zulke rijdtuigen hebben, van welken de Postmeester gebruik maakt, wanneer zijne eigenen op reis zijn. Het is deze laatste, die, op elke rustplaats, het uitsluitend recht heeft, om de Reizigers van rijdtuigen te voorzien, maar ook, onder eene bepaal-

paalde boete, verpligt is, te zorgen, dat dezelven, bij dag, binnen een kwartier uurs, en, in den nagt, binnen een half uur, na dat men die geëischt heeft, gereed zijn, terwijl de Postiljons gehouden zijn, om, elk uur, zes *Engelsche* mijlen afteleggen. De prijs vóor eene *Calash* met één paard is ééne *Engelsche* schelling (*Hallifax*) (*) in het uur; en drinkgeld verwagt de Voerman niet.

De *Post-Calashes* zijn zeer lomp en zwaar gemaakt; maar, over het geheel, vonden wij dezelven gemaklijk en aangenaam: althands zij zijn ver te verkiezen boven de *Amerikaansche* Postwagens, in welken, elk Reiziger, wil hij eenig gemak hebben, zich, voor zijn vertrek, van

(*) Naar de waarde der *Hallifax*, zijnde de gevestigde waarde van het geld in *Neder-Canada*, gerekend, gaat de *Dollar* voor vijf schellingen.

Het zilvergeld, dat in *Canada* in omloop is, zijn *Dollars*, halve, vierde, agtste, en zestiende *Dollars*, *Pistareens*, een *Spaansch* geld, iets minder in waarde, dan een *quart-Dollar*, en *Fransche* en *Engelsche* Kroonen en halve Kroonen. Goudgeld gaat alleen, als ongemunt goud, bij het gewigt. Het *Engelsche* en *Portugeesche* goud wordt het meest geächt, daaröp volgt het *Spaansche*, en dan het *Fransche*. *Aanmerk. van den Schrijver.*

van kusſens behoort te voorzien, daar hij, zonder dit, niet anders verwagten kan, dan zich, voor hij ter plaatze zijner beſtemminge is, jammerlijk over zijne heupen en elleboo gen te zullen moeten beklaagen.

De paarden van *Canada* zijn meestäl kleen en zwaar, maar zeer goed en onvermoeid, zoo als blijkt uit die, welken men voor de Post-rijdtuigen gebruikt, en die, in het algemeen, niettegenſtaande het ſlegte voeder, dat zij krijgen, en de kwaade behandeling, die zij ondergaan, zeer vet, en ongemeen vlug en ſnel op den weg zijn. Zeer zeldzaam worden zij geroskamd, maar, zoo ras zij van de reis koomen, jaagt men hen in de weide, waar zij blijven, tot dat er een ander Reiziger koomt, of men hen op den akker, en tot den landbouw noodig heeft. Dit is geheel ſtrijdig met het reglement voor de posten, volgends welk de paarden op ſtal moeten ſtaan, en volkoomen gereed zijn, wanneer er een Reiziger koomt. Met dit alles kan ik mij egter niet herïnneren, dat wij ergends ooit veel meer dan den bepaalden tijd hebben behoeven te wagten, offchoon de paarden dikwils, meer dan eene mijl ver, van den akker moesten gehaald worden, waar zij aan het werk waren.

Wan-

Wanneer dit gebeurt, koomen zij, om alle klagten te ontgaan, op eenen vollen galop aanjaagen, ſpannen de paarden oogenbliklijk in, en rijden zoo ſterk, dat zij negen of tien mijlen in één uur afleggen. Een weinig gelds zet den Voerman gewoonlijk aan, om het reglement te boven te gaan, en ſterker te rijden, dan hij, volgends hetzelve, verpligt is. Altijd gaat dit egter niet door; maar, wanneer men ſlegts hunne ijdelheid en trotschheid vleiën wil, kan men verzekerd zijn, dat zij zoo veel wegs zullen afleggen, en zoo veel ſpoeds maaken, als men zelve begeert, wijl zij mogelijk de ijdelſte en verwaandſte ſchepzels zijn, die er onder de zon gevonden worden. Roem alleen hunne groote bekwaamheid in het rijden, en de uitmuntendheid der paarden van *Canada*, en zelden zal het misſen, of gij zult, ten minſte, twee of drie mijlen in het uur daar bij winnen: wilt gij, dat zij in eenen vollen ren zullen jaagen, zeg dan alleen tegen uwen Reisgenoot, maar zoo, dat de Voerman het hoore, dat de *Canadiſche* rijdtuigen de ſlegtſten zijn, die men op den geheelen aardbodem kan vinden, en de paarden zoo gebrekkig, dat gij gelooft, de Voerlieden bevreesd zijn, dat zij zouden neder-

vallen, en den hals breeken, indien zij hen aanzetteden om zoo ſterk te loopen, als in andere landen: vooräl vergeet niet de Rijdtuigen en Voerlieden in den Verëenigden Staat te prijzen: eene enkele aanmerking van dezen aart zet den geestdrift des Voermans in volle vlam, en een aantal ſlagen op, en het driftig voordjaagen van zijne paarden is er een ontwijſelbaar gevolg van.

Om hunne paarden aanteſpooren, gebruiken zij drie uitdrukkingen, in eene geregelde orde opklimmende. De eerſte, „*Marche*," wordt uitgeſproken in den gewoonen toon, zoo als men ſpreekt; — *Marche-donc*, de tweede, gaat meer haastig en luider; — en, is het paard dwaas genoeg, om de beteekening van dit woord niet te begrijpen, dan koomt de derde, — *Marche-donc*, — vergezeld met een van STERNE's geheimkunſtige woorden; en eene meenigte zweepſlagen volgen onmiddenlijk. Van het veelvuldig gebruik, dat de Voerlieden van deze woorden maaken, hebben de *Calashes* den ſchandnaam gekreegen van *Marche-donc*.

Het eerſte posthuis is negen mijlen van *Quebec*, welken onze Voerman, vrijwillig, in één uur overreed. Nauwlijks waren wij in het gezigt gekoomen, of de Postmeester, deszelfs

zelfs vrouw, met haare enge *Fransche* muts, en het geheele huisgezin liep uit, om ons te ontfangen. De voorste Postiljon, een lang mager man van omtrent zes voet hoog, en met eenen staart in het haair, gebonden met een aalsvel, dat hem, den geheelen weg over, langs zijnen rug gehangen had, klapte oogenbliklijk met zijne zweep, sprong onmiddenlijk; na dat hij de *Calash* voor de deur gebragt had, met eene trotsche houding van het rijdtuig, boog zich, op eenen afstand, eerbiedig voor de vrouw van het huis, naderde haar vervolgends met den hoed in de hand, en kuste haar, na eenige pligtpleegingen, beurtlings op beide de wangen, welken zij hem met niet weinig deftigheids aanbood. Gewoonlijk worden er dus, aan elk posthuis, eenige minuuten doorgebragt met wederzijdsche complimenten over het geluk van zich onderling te ontmoeten, eer men er aan denkt, om de Reizigers ander versch rijdtuig te bezorgen.

De weg tusschen *Quebec* en *Montreal* loopt, voor het grootste gedeelte, digt langs den oever van de Rivier de *St. Lawrence*, door die kleene bekoorlijke Steden en Dorpen, welken zulk eene verrukkende vertooning maaken, wanneer men dezelven van het water beziet,

ziet, en de gezigten, die zich hier aan het oog van den Reiziger voordoen, zijn, indien het mogelijk is, nog fchooner dan die, welken men heeft, wanneer men de Rivier afvaart.

Geduurende de eerfte dertig of veertig mijlen van *Quebec*, zijn deze gezigten, in het bijzonder, zeer grootsch en fraai. De verbaazend breede Rivier de *St. Lawrence*, meer gelijkende aan een Meir, beflooten tusfchen eene reeks van bergen, dan aan eene Rivier, fchijnt, aan de eene zijde, onder uwe voeten langs te loopen, terwijl, wanneer men van de verhevene oevers, op welken men zich bevindt, nederziet, de grootfte Koopvaardijfchepen het voorkoomen hebben, van niet meer dan kleene Visfchers-boots te zijn. Aan de overzijde vertoonen zich op eenen afftand, en in het verfchiet, fteile bergen, omringd met bosfchen, tusfchen welken het oog een rijk en vrugtbaar land ontdekt, fierlijk doorzaaid met wit geverwde huizen, glinfterende fpitzen, kleene boschjens van boomen, en bebouwde landen, doorfneeden door een eindeloos aantal kleene beekjens en ftroomen, op welken het Landvolk, toen wij aldaar pasfeerden, bezig was, den oogst, die nog niet geheel voorbij

bij was, intezamelen, dat aan het geheel een voorkoomen gaf van leevendigheid en vrolijkheid, en niet weinig toebragt, om het tooneel te veräangenaamen.

De *Fransche* vrouwen op het land zijn, in het algemeen, geduurende heure jeugd, zeer fraai, en derzelver eenvouwige zindelijke kleeding, die, in den zomer, meestäl bestaat, uit een blauw of scharlaaken korset zonder mouwen, een rok van eene andere koleur, en een hoed van stroo, zet heur niet weinig bevalligheids bij. Even gelijk de *Indiäanen* verliezen zij egter zeer vroeg heure schoonheid; en dit moet men aan dezelfde oorzaak toeschrijven, te weeten, heuren zwaaren arbeid, en de lugt, aan welke zij zoo zeer zijn blootgesteld, daar de ongevoeligheid der mannen haar verpligt, om aan den zwaarsten veldärbeid een voornaam deel te neemen.

De Landbouw heeft, tot dus verre, over het algemeen, bij de *Fransche Canadiërs* weinig voordering gemaakt, en wordt zeer slordig waargenomen. Zeer zelden gebruiken zij eenige mest, ploegen hun land slegts zeer lugtig om, en zaaiën zoo, zonder eenige verdere toebereiding, hun zaad. Meer dan de helft van hunne akkers laaten zij ongeheind, en geheel

heel blootgesteld aan het vee, dat daarop groote verwoestingen maakt. Thands egter beginnen zij arbeidzaamer te worden, zich meer op den landbouw toeteleggen, en betere Boeren te zijn, dat men moet toeschrijven, en aan de meerdere vraag naar koorn om te verzenden, en aan den raad der *Engelsche* Kooplieden te *Quebec* en *Montreal*, die jaarlijks hunne Agenten, bij de Landlieden op het land, rondzenden, om al het koorn op te koopen, dat dezen missen kunnen. De Boeren zijn verpligt, hun koorn, op eenen bepaalden dag, aan de oevers van de *St. Lawrence* te brengen, waar het dan door *Bateaux*, die de Kooplieden tot dat einde zenden, wordt afgehaald, en vervoerd naar de haven, in welke het verder ter verzendinge wordt ingescheept.

Alle de Landhoeven in *Neder-Canada* liggen digt aan den oever van de Rivier de *St. Lawrence*, nergends misschien verder dan tien of twaalf mijlen van dezelve, uitgezonderd alleen langs de Rivier de *St. Jean*, de Rivier des *Prairies*, en eenige andere bevaarbaare stroomen, die in de *St. Lawrence* vallen. Dit is een gevolg van de neiging der *Fransche Canadiërs*, die, even gelijk de *Duitschers*, er zeer opgesteld zijn, om digt bij elkânderen

te

te woonen, en dit gaat zoo ver, dat, zoo lang de Landhoeve van den Vader in ſtaat is, om verdeeld te kunnen worden, er altijd een ſtuk van dezelve aan de Zoons gegeeven wordt, wanneer dezen volwasſen zijn: nimmer, dan wanneer de Hoeve te kleen, of de famielie te talrijk is, denken zij er aan, om een nieuw onbebouwd ſtuk lands van den Eigenaar te vraagen, en te ontginnen.

In dit opzigt heeft er een aanmerkelijk onderſcheid plaats tusſchen het gedrag der *Canadiërs*, en dat van het jonge volk van den Vereënigden Staat, bijzonder dat van *New-England*, die, zoo ras zij volwasſen zijn, het vaderlijke huis verlaaten, en zich in de bosſchen begraaven, zoms vijf en zes honderd mijlen ver van alle hunne bloedverwanten. Men moet egter niet denken, dat de *Canadiër* geheel ontbloot is van allen geest van onderneeming. Wanneer de gelegenheid zich aan hem aanbiedt, is hij terſtond gereed, en zelfs driftig, om de ontzettende Meiren in het Westlijk gedeelte des Lands overteſteeken: hij lagcht met de verſchrikkelijkſte ſtormen, die op deze uitgeſtrektheden waters zoo dikwils plaats hebben, werkt, met eene onvermoeibaare ſtandvastigheid, om, wanneer het noodig is, tegens de

de geweldige ſtroomen opteroeiën, en klaagt nooit over de guurheid van het weder, of de ongemakken van den honger, wanneer het gebeurt, dat hij, op deze reizen, daaräan is blootgeſteld. De geestdrift van den *Canadiër* wordt alleen door verwaandheid en eerzugt gaande gemaakt: niets vermaakt hem meer, dan zijnen vrienden en bekenden zijne reizen te verhaalen; en hij is trotsch op de gevaaren, die hij daarbij heeft uitgeſtaan: boomen omtehakken, en het land te beärbeiden voldoen niet aan zijne eerzugt; hij beſchouwt dit, als 't ware, beneden hem, acht het volſtrekt eene min gewigtige bezigheid, en begeeft er zich niet toe, dan met tegenzin. Eigenbelang is, daarëntegen, de eenige en groote drijfveer, die den Ingezetenen van den Staat in werking brengt, en hem gevolglijk ſpoedig, naar een of ander afgelegen gedeelte des Lands, doet verhuizen, waar hij oordeelt, dat het land in bloei toeneemt, en hij hoop heeft, om, binnen weinig tijds, te zullen kunnen voldoen, aan eene neiging, aan welke hij gewillig alle banden van bloedverwantſchap, en alles, wat iemand kan dierbaar zijn, opoffert.

Op den tweeden dag van onze reis van

Que-

Québec naar *Montreal*, bereikten wij *Trois Rivieres*, liggende ten naastenbij halfweg tusschen deze beide plaatzen. Deze Stad is gelegen aan den oever van de *St. Lawrence*; digt aan den mond van de Rivier de *St. Maurice*, de grootste en breedste van meer dan dertig rivieren, die, alleen ten Noord-Westen, tusschen *Québec* en *Montreal*, zich in dezelve ontlasten. Deze laatste wordt, eer zij zich in de *St. Lawrence* werpt, door twee Eilanden, in drie onderscheidene stroomen verdeeld, zoo dat iemand, derzelver ingang voorbijvaarende, zou oordeelen, dat het drie rivieren waren, en het is van daar, dat deze Stad den naam gekreegen heeft van *Trois Rivieres*.

De *St. Maurice* is geheel niet bevaarbaar voor groote schepen, en zelfs voor sloepen niet verder dan tot eenige weinige mijlen boven derzelver ingang; maar met *Bateaux* en *Canó's* kan men dezelve opvaaren tot bijna aan haaren oorsprong, van waar, zo men aan het zeggen der *Indiäänen* geloof kan geeven, de afstand niet groot is tot aan dien van verscheidene bevaarbaare stroomen, die zich in de *Hudson's* Baai ontlasten. Indien dit zoo is, dan zal de *St. Maurice*, ten eenigen tijde, wanneer immer de verschrikkelijke en onbewoon-

de wildernis, door welke zij loopt, eene andere en betere gedaante zal hebben aangenomen, dan zij thands heeft, en, in plaats van het verblijf te zijn van wilde dieren, de woonning van menfchen geworden is, ten aanziene van den koophandel, eene der voornaamfte rivieren zijn. Voor het tegenwoordige vindt men, van derzelver ingang tot aan de ijzerfabriek, die omtrent negen mijlen van *Trois Rivieres* is, flegts eenige weinige Plantagies aan beide zijden, en verder op is het Land bijna geheel onbekend, dan alleen aan de *Indiäanen.*

De Stad *Trois Rivieres* bevat omtrent twee honderd en vijftig, of drie honderd huizen, en is, in grootte en volkrijkheid, de derde in rang onder de Steden der Provincie. Zij is een van de oudfte Volkplantingen in het Land, en derzelver Stichter, zegt men, oordeelde, dat zij, binnen weinig tijds, eene plaats zou worden van de grootfte uitgeftrektheid. Tot dus verre heeft dezelve egter zeer langzaam toegenomen, en er is geene reden, om te denken, dat zij, in het toekoomende, fpoediger zal aanwasfen, ten minfte niet, zoo lang het land, aan de oevers der *St. Maurice* grenzende, niet bewoond wordt, en dit kan

nog

nog zeer lang duuren. De ijzermijn in derzelver omtrek, welke men oordeelde, dat de bron zijn zou van haaren voorſpoed en luister, is thands bijna uitgeput; en, naar het ons voorkwam, heeft deze nooit meer ijzerſtof opgeleverd dan genoeg was, om éénen kleenen oven, en ééne kleene gieterij, bij tusſchenpoozen, te voorzien. De handel in bonten, van welken men zoo veel voordeels te gemoet zag, is daarteboven thands bijna geheel bepaald aan *Quebec* en *Montreal*, alleen die weinige pelterijën, welken, langs de Rivier de *St. Maurice*, en eenigen van de Noordlijke ſtroomen, die in de *St. Lawrence*, digter bij deze Stad, dan bij de zoo evengenoemde Steden, vallen, worden afgevoerd, ſcheept men, hier in. Dezen worden gelaaden in ſchepen, die van *Montreal* koomen, en zich, bij het afvaaren der Riviere, ten dien einde, voor deze Stad eenigen tijd ophouden.

Het land in den omtrek van *Trois Rivieres* is, door zommige *Franſche* Reizigers, beſchreeven, als ten hoogſte vrugtbaar, en eene van de aangenaamſte ſtreeken van *Canada*; en intusſchen heeft juist het tegendeel plaats. Hetzelve is zeer vlak en dor, en de grond zoo zandig, dat men, in zommige ſtraaten van de

O 2 Stad,

Stad, en op de wegen in de nabuurschap, tot over de enkels in het zand treedt; en dit zand is witächtig en fijn. Daarteboven wordt de lugt beneveld door eene dikke wolk van *Musquitoes*; een zeker bewijs van de laage, dampige en ongezonde ligging der plaatze. In geene der andere bewoonde plaatzen van *Canada*, uitgezonderd alleen in den omtrek van het Meir *St. Charles*, wierden wij ooit door dit lastig ongedierte gekweld; en te *Quebec* en *Montreal* ziet men hetzelve zeer zeldzaam.

De straaten te *Trois Rivieres* zijn nauw, en de huizen, in het algemeen, kleen en van weinig aanbelang: veelen zijn van hout getimmerd. Er zijn twee Kerken in de Stad, waar van de eene behoort aan de *Engelsche Episcopaalen*, en de andere eene groote *Roomsch-Catholieke* Parochie-Kerk is, die eertijds bediend wierd door de *Recolletten*, of *Franciskaaner*-Broeders; maar deze Orden is tegenwoordig te *Trois Rivieres* geheel vernietigd. Het oude Klooster van deze Geestlijken, een groot steenen gebouw, is thands geheel verlaaten, en veele huizen in deszelfs omtrek, staan geheel ledig, dat aan dit gedeelte der Stad een zeer treurig en somber voorkoomen geeft. Het Collegie of Klooster der *Jesuiten*, ook

een

een groot oud gebouw van ſteen in denzelfden omtrek, wordt tot eene gevangenis gebruikt.

De eenige Geestlijke Orden, die voor het tegenwoordige in de Stad nog beſtaat, is die van St. Ursule, welker Zusterſchap zoo talrijk is, als derzelver omſtandigheden en inkoomſten toelaaten. Het Klooster van deze Zusters wierd geſticht, ten jaare *zestienhonderd zeven en zeventig*, door de St. Vallier, Bisſchop van *Quebec*, en is een groot gebouw, ſtaande digt bij het Convent, eertijds aan de *Recolletten* behoorende. Onder één dak met hetzelve is een Hospitaal, waarin de zieken, door deze Nonnen, worden opgepast. Wij wierden gebragt, en ingeleid bij den Prediker van deze Orden, zijnde een ongelukkig *Fransch* gevlugt Priester, een eerwaardig, en, naar het uitwendig voorkoomen, beminnelijk man; en, onder zijn geleide, kreegen wij vrijheid, om het Klooster te bezien.

Het eerſte waar wij inkwamen was de Kapel, welker deuren, onder eene gaanderij, gemeenſchap hebben met de ſtraat. Dezelve is hoog van verdieping, maar heeft weinig ruimte. Het Altaar, dat zeer groot, en rijk verſierd is, ſtaat, ten naasten bij, tegen over den in-

ingang. Aan beide zijden van hetzelve ziet men een hout traliewerk, waar van het ééne gemeenschap heeft met een vertrek, geschikt voor de zieke Nonnen, en het andere met het Choor der Kapelle. Op het geluid van een kleen belletjen, wierd er een gordijn, aan de binnenzijde van het laatste traliewerk, weggeschooven, en zagen wij een vertrek, iets ruimer dan de Kapel, in de rondte bezet met stoelen, en voorzien van eenen Altaar, aan welks voet twee van de Zusterschap zaten, elk een boek in de handen houdende, en bezig zijnde in haare Godsdienstöeffening. De schoone *Ursuline*, die aan de traliën kwam, scheen eene te zijn van die ongelukkige vrouwen, die eindelijk begonnen hebben, alle de verschrikkelijkheden van haaren toestand te zien, en het onbedagtzaame van eene gelofte bejammeren, die haar voor altijd aan de Waereld ontrukt, en berooft van de gelegenheid, om deel te neemen aan die onschuldige vermaaken, welken de weldaadige Bestuurër der Waereld, met de beste en hoogst wijze oogmerken, gewild heeft, dat zijne schepzelen genieten zouden. Bij het openen der gordijne kon zij niet nalaaten, door het traliewerk, voor een oogenblik, eenen van die blikken op

ons

ons te werpen, die zoo veel beteekenen, en meer deelneeming en belangstelling verwekken, dan men met woorden kan uitdrukken: vervolgends vertrok zij weder stilzwijgende, en zettede zich, op eene bank, in eenen afgelegenen hoek van het Choor neder. De zagte melancholie en droefheid, die op haar gelaat, en in haare verhevene houding, te leezen waren, namen op eens zelfs het ongevoeligst hart voor haar in, zoo dat het onmogelijk was, haar te zien, zonder op het leevendigst getroffen te zijn over haare neerslagtigheid, en eenen afkeer te gevoelen van eene wreede gewoonte, die een jong, onbedreeven, en geene ondervinding hebbend mensch toelaat, en van eenen kwaalijk begreepenen Godsdienstijver, die hem aanspoort, om eene Waereld te verzaaken, op welke hij, misschien, tot eene gelukkige rol bestemd was, en een zeer nuttig lid der Maatschappijë zijn kon, en dat, om zijne dagen doortebrengen in eene nutlooze eenzaamheid en afzondering, en eene gedurige boete voor zonden, welken hij nooit bedreef.

Het Hospitaal, dat aan de Kapel vast is, bestaat uit twee ruime vertrekken, waarïn omtrent twaalf of veertien bedden zijn. Deze

vertrekken zijn zeer lugtig, en de bedden ongemeen zuiver en goed. Elk bed is aan eenen bijzonderen Heiligen gewijd, en heeft, aan het voeten einde, eene inscriptie met groote letters, behelzende eene aanroeping van den Beschermheiligen; zoo als, *St. Jaques priez pour moi! — St. Jean priez pour moi!* enz. De Lijders worden door een bepaald getal Zusters, die daar toe bestemd zijn, opgepast. Toen wij dit Hospitaal bezogten, was er maar één perzoon in het zelve, zijnde een oud Priester, die nabij zijn einde scheen. Hij zat in eenen gemaklijken stoel, en was omringd door verscheidenen van de Zusterschap, die hem, met de zorgvuldigste oplettendheid, bedienden en oppasten.

De kleeding der *Ursulines* bestaat uit eenen tabberd van zwarte stof; eenen halsdoek van wit linnen, met eene koord onder de kin vastgemaakt, en hangende over de schouders en de borst, zijnde de hoeken rond gesneeden; een hulzel mede van wit linnen, dat de helft van het voorhoofd, de slaapen van het hoofd, en de ooren bedekt, en, aan beide zijden, aan den halsdoek is vastgemaakt; eene zwarte gaaze sluiër, die, wanneer dezelve nederhangt, de helft van het aangezigt bedekt, en los over

de

de ſchouders ſlingert; en een groot eenvouwig zilveren kruis, dat haar op de borst hangt. Deze kleeding is geheel niet vleiënde, maar integendeel zeer wanvoegelijk, daar het haair geheel bedekt, en het aangezigt volkoomen misvormd wordt, door de ſluitende witte hulzels.

Uit het Hospitaal wierden wij geleid, door eenen langen gang, in eene aangenaame luggige ſpreekkamer, welker vengſters het uitzigt hadden op den tuin van het Klooster. Dit was het vertrek van de *Superieure*, die terſtond bij ons kwam, vergezeld door eene meenigte jonge Zusters. Het onderhoud met de oude Dame, en haare kweekelingen was zeer leevendig en aangenaam: men deed ons duizenden vraagen met betrekking tot het begin onzer reize, en onze verdere beſtemming; en het ſcheen heur niet onäangenaam te zijn, eenige vreemdlingen, van eene andere ſexe, dan haare eigene, binnen de muuren van haare wooning te zien. Zij maakten ons een aantal verſchooningen, dat zij niet in de mogelijkheid waren, om ons in het binnenſte (*l'interieure*) van het Klooster toetelaaten, wijl het volſtrekt verbooden was, dit aan eenigen vreemdling te vergunnen, zonder uitdrukkelijk verlof van

 den

den Bisſchop, en zij ſcheenen zeer aangedaan, dat wij, bij ons vertrek van *Quebec*, zulk een verlof niet gevraagd hadden. Na eenigen tijd in geſprek te hebben doorgebragt, kwamen er eene meenigte fraaijigheden, het werk der Zusterſchap, voor den dag, welke men ons liet zien, wijl men altijd verwagt, dat de vreemdlingen daarvan iets koopen zullen, zijnde de Orden, in de daad, arm. Wij zogten eenige weinige dingen, die ons de belangrijkſte ſcheenen, uit, en, na dezelven, zeer net in houtene doosjens, daar toe geſchikt, ingepakt, ontfangen, en beloofd te hebben, dat wij die bewaaren zouden tot eene gedagtenis van de ſchoone *Urſulines*, die ons dezelven ter hand ſtelden, namen wij ons afſcheid van de *Superieure*, en keerden naar ons Logement terug.

De Zusters van dit Klooster zijn, in het bijzonder, zeer beroemd, wegens het fraaië werk, dat zij van den bast van boomen vervaardigen. Gewoonlijk gebruiken zij daar toe de ſchors van Berkenboomen, en daar van maaken zij Brieventasſen, werk-mandtjens, toiletdoozen, enz. welken zij borduuren met Elandshaaïr, dat met de leevendigſte koleuren geverwd is. Ook maaken zij modélen van *Indiäanſche Cano's*, en verſcheidene krijgsgereedſchap-

ſchappen, van welken de *Indiäanen* zich bedienen.

Bijna alle de *Cano's* van den bast van Berkenboom gemaakt, welken men op de Rivieren de *St. Lawrence*, en *Utawa*, en de bijliggende Meiren gebruikt, worden door de *Indiäanen*, te *Trois Rivieres*, en in derzelver nabuurſchap, vervaardigd. De Berkenboom wordt in meenigte in den omtrek der Stad gevonden, maar het grootste gedeelte van dezelven, waarvan de *Cano's* gemaakt worden, koomt uit het meer Noordlijk gedeelte des Lands, waar hij tot eene aanmerkelijke zwaarte wast. De bast van dezen boom ſchijnt eenigzins gelijk aan dien van den Kurkboom; maar is van eenen meer fijnen en digten draad, en veel buigzaamer, kunnende, even gelijk een ſtuk laken, worden opgerold. De *Indiäanen* uit deze ſtreeken neemen altijd, wanneer zij op de jagt uitgaan, groote rollen van denzelven in hunne *Cano's* mede, om daar van, tot het opſlaan van hutten, gebruik te maaken. Ten dien einde ſpreiden zij deze ſchors, over korte dikke ſtaaken, boven hunne hoofden uit, en maaken dezelve, met ſtrooken van den bast van Olmboomen, die ongemeen taai is, aan paalen vast, waar door zij, in een oogenblik, hut-

hutten hebben, die hen van boven en aan alle zijden dekken.

De *Cano's* van den bast van Berkenboomen worden, op de volgende wijze, gemaakt. Eerst worden de inhouten, bestaande in dikke taaië houten, aan elkänderen gehegt; vervolgends wordt de Berkenbast, in zulke groote stukken, als eenigzins mogelijk is, daaröver genaaid, en eindelijk de naaden, tusschen deze stukken, met een dik bekleedzel van pik gevuld en overdekt. Om te verhinderen, dat de laading geen nadeel doet aan den bast, en om de *Cano* sterker te maaken, wordt de binnenzijde bekleed met twee lagen dunne planken, in eene tegengestelde rigting op elkänderen gelegd. Eene *Cano*, op deze wijze gemaakt, en groot genoeg, om zes perzoonen te vervoeren, is zoo ligt, dat twee menschen die gemaklijk op hunne schouders kunnen draagen.

De *Berken-Cano's*, die te *Trois Rivières* gemaakt worden, zijn zeer net en sierlijk gemaakt, en hebben, op het water, een fraai voorkoomen. Dezelven zijn van verschillende grootte, kunnende van één tot in de twintig man voeren. Het is zonderling te zien, met welk eene snelheid eenige weinige ervaarene *Indiäanen*, met roeischoppen voorzien, eene

van

van deze *Cano's*, van eene aan hun getal geëvenredigde grootte, doen voordgaan. In weinige minuuten zouden zij den besten boot, bestuurd door een gelijk aantal menschen met riemen, ver agter zich laaten, en voorbijvaaren. Geene dan wel geöeffende perzoonen moeten het egter waagen, met dezelven zich op het water te begeeven, wijl zij zoo ligt zijn, dat zij, bij de minste verkeerde beweeging van hun, die in dezelven zijn, gevaar loopen van omteslaan.

Daags na dat wij *Trois Rivieres* verlaaten hadden, kwamen wij voor de tweedemaal te *Montreal.* De Dorpen tusschen deze beide plaatzen zijn zeer taltijk, en het voorkoomen van het Land is overäl zeer verrukkelijk, zoo dat het oog van den Reiziger aanhoudende, bij het pasfeeren van dezelven, verrascht en bekoord wordt, maar er is, in dit gedeelte van het Land, niets, dat verdient bijzonder gemeld te worden.

NE-

NEGEN EN TWINTIGSTE BRIEF.

Het Gezelſchap maakt de gewoone toebereidzelen, om de St. Lawrence optevaaren. — Vellen van Buffels. — Hoe gebruikt bij de Reizigers. — Moeiëlijkheid, om, anders dan te water, naar het Meir Ontario te koomen. — Snelheid van den ſtroom boven Montreal. — Het Dorp la Chine. — Koninglijke Magazijnen aldaar. — Indiaanſche Dorpen aan de overzijde van de Rivier. — Overëenkoomst tusſchen de Franſche Canadiërs en de Indiäanen, ten aanziene van hun perzoon en gemoedsgeſtel. — Dit is de oorzaak van het gezag der Franſchen over de Indiäanen. — Beknopte beſchouwing der Indiäanen in Neder-Canada. — Het gezelſchap gaat te la Chine ſcheep in eene Bateau. — Wijze om met de Bateau tegens eenen ſterken ſtroom optevaaren. — Groote arbeid, die daar aan vast is. — De Canadiërs zijn zeer verſlaafd aan het rooken van tobak. — Gewoon-

woonte, om den afstand der plaatzen van elkänderen aanteduiden. —— Beschrijving van het Meir St. Louis. —— Meenigte van Insecten boven de plaatzen met riet bewassen. —— Nagtverblijf van het gezelschap op het Eiland Perot. —— Passage van de Watervallen, genoemd les Cascades. —— Derzelver verschrikkelijk voorkoomen. —— Beschrijving van het Dorp op den Heuvel Cedar. —— Watervallen du Coteau du Lac St. Francois. —— Verbaazende snelheid van den stroom. —— Nagtverblijf van het Gezelschap. —— Het Meir St. Francis. — Point au Baudet. —— Isle aux Raisins. — Eilanden in de Rivier, tot nog toe het eigendom der Indiäanen. —— Het is tot dus verre nog niet bepaald, of dezelven tot het Britsche grondgebied, of tot dat der Vereenigde Staaten behooren. —— Derde nagt der reize. —— Storm. —— Onäangenaame toestand van het Gezelschap. —— Verder vertrek. —— Berigt van meer snelle stroomen. —— Kanaalen op verscheidene plaatzen van de St. Lawrence. — Ontzettende vlugten duiven. —— Verhuizing der Eekhorentjens en Beeren. —— Beschrijving van de Rivier Oswegatchee en het Fort la Galette.

te. — Voordeelige ligging van het laatste. — De stroom is boven hetzelve zagt en langzaam. — Bateaux zeilen den geheelen nagt. — Gezangen der Canadiërs. — Musicaal gehoor van dezelven. — Het Meir van Thousand Isles. — Aankoomst te Kingston aan het Meir Ontario. — Aanmerkingen over de vaart op de Rivier de St. Lawrence. — Vergelijking van de Missisippi met de St. Lawrence. — Beschouwing van de onderscheidene Rivieren, die eene gemeenschap openen te water, tusschen de groote Meiren en de Atlantische Zee. — Meerderheid van de St. Lawrence boven alle de overigen. — Handel op de Meiren.

Kingston, September.

Bij onze aankoomst te *Montreal*, was het onze eerste bezigheid, en zorg, ons te voorzien van eene ruime reis-tent, eenige veld-equipage, vellen van Buffels (*), en den noodi-

(*) In de Westlijke gedeelten van *Neder-Canada*, en door geheel *Opper-Canada*, waar de gewoonte medebrengt, dat de Reizigers op weg hun eigen beddegoed bij

noodigen voorraad van gedroogde eetwaaren, brandewijn, wijn, enz.; met één woord, om de gewoone en noodzaaklijke toebereidzelen te maaken voor onze reis, de Rivier de *St. Lawrence* op.

Eenige weinige dagen daarna vertrokken wij naar *Kingſton*, in een *Bateau*, die, nevends twaalf anderen, door den Commisſaris wierd afgezonden, om het kanon, en de krijgsmagazijnen van de posten aan de Meiren, die, vol-

bij zich hebben, worden deze vellen vrij algemeen gebruikt, om op te liggen, en te ſlaapen. Meer dan twee maanden lang hadden wij nauwlijks eene enkele reis een ander bed, dan een van deze vellen op den grond uitgeſpreid, en ééne deken voor elk perzoon.

De *Indiäanen* bereiden deze vellen met het haair er op, en maaken dezelven, door eene zekere toebereiding, zoo zagt, dat zij, even gelijk laaken, kunnen gevouwen worden. Wanneer de Buffel in het begin van den winter gedood wordt, op welken tijd hij, tegens de koude gedekt is, dan heeft het haair zeer veel overëenkoomst met dat van den Zwarten Beer: hetzelve is als dan lang, regt, en van eene zwarte koleur; maar wordt hij in den zomer gevangen, dan is hetzelve kort, gekruld, en van eene licht bruine verw, dat men aan de brandende ſtraalen der zonne moet toeſchrijven, waar door hetzelve, als 't ware, gezengd wordt. *Aanmerk. van den Schrijver.*

volgends verdrag, aan de *Amerikaanen* moesten worden overgeleverd, de Rivier af, naar *Quebec* te vervoeren.

Aan de Noord-Westzijde van de *St. Lawrence*, uitgezonderd omtrent vijftig mijlen, heeft men, van *Montreal* tot aan *Kingſton* toe, dat aan het Oostlijk uiterſte van het Meir *Ontario* gelegen is, overäl gebaande wegen, en, hier en daar, eenige wooningen, die op geenen grooten afſtand van elkänderen liggen. Met dit alles denkt men er egter nooit aan, om deze reis te land te doen, uit hoofde van de tallooze moeiëlijkheden, met welken dezelve zou vergezeld gaan; en, in de daad, het bezwaar, om de paarden zoo veele diepe en ſnelle ſtroomen, als er, tusſchen deze beide plaatzen, in de Rivier de *St. Lawrence* vallen, te doen pasſeeren, zou, al waren er geene anderen, alleen genoeg zijn, om de Reizigers van eene landreis naar *Kingſton* geheel afteſchrikken. Het reizen te water is dus veel verkieslijker; en, alleen uitgezonderd tusſchen *Quebec* en *Montreal*, in alle de deelen van het Land, algemeen in gebruik; te weeten, wanneer men den loop der ſtroomen, in welker omtrek de Volkplantingen alleen gevonden worden, volgen wil.

De

De snelheid van den stroom in de Rivier de *St. Lawrence* is, even boven *Montreal*, zoo geweldig, dat de *Bateaux* nooit voor de Stad gelaaden, maar altijd ledig tot aan het Dorp *la Chine*, negen mijlen hooger op, op het Eiland *Montreal*, gezonden worden, werwaards men de goederen, uit *Montreal* zelve, op karren brengt.

Het Dorp *la Chine* is gebouwd op eenen zandigen uithoek, bij den mond van eene kleene Baai, aan het benedeneinde van het Meir *St. Louis*, dat een zeer breed gedeelte is van de Rivier de *St. Lawrence*. Het Meir levert eenen kleenen stroom uit, en deze veroorzaakt, dat er gewoonlijk eene aanmerkelijke beweeging op het water, digt aan den oever, plaats heeft, welke, te gelijk met de boots en *Cano's*, die aanhoudende heen en weder vaaren, aan deze plaats eene groote leevendigheid geeft. De ligging van dit Dorp is, in de daad, zeer aangenaam, en, van zommigen der pakhuizen, heeft men een uitneemend gezigt op het Meir, en het land aan de overzijde van hetzelve. Er zijn zeer groote Magazijnen op hetzelve, behoorende, deels aan den Koning, deels aan de Kooplieden van *Montreal*. In de eersten worden de geschenken voor de

Indiäanen, zoo ras dezelven uit *Engeland* aankoomen, opgeslagen, en, eer men die landwaardsin verzendt, nagezien en onderzogt, door den bevelhebbenden Officier van de bezetting van *Montreal*, en eenige Kooplieden, die verpligt zijn, aan het Gouvernement een getrouw berigt te geeven, of de geschenken in de daad aan de voorwaarden voldoen, en zoo goed zijn, als men die, tot dien prijs, hebben kan.

In het gezigt van *la Chine*, aan de overzijde van de *St. Lawrence*, ligt het Dorp der *Cachenonaga Indiäanen*, van welken ik reeds gelegenheid gehad heb, u te melden. Dit Dorp bestaat uit omtrent vijftig huizen van hout, en eene *Roomsch-Catholieke* kerk, gebouwd in den *Canadischen* smaak, en versierd met schilderijën, lichten, enz., zoo als meest geschikt is, om het oog ten sterkste te voldoen, en bezig te houden. De uiterlijke plegtigheden van den *Roomsch-Catholieken* Godsdienst zijn bijzonder overëenstemmende met, en geschikt voor de vatbaarheid der *Indiäanen*; en, daar hun zeer weinige bezwaaren en pligten door de Zendelingen worden opgelegd, gaan er veel meer tot dezen Godsdienst, dan tot eenigen anderen over. Den eerdienst der

Hei-

Heilige Maagd vieren zij vooräl met eenen bijzonderen geestdrift, en zingen derzelver lof met den diepsten eerbied.

In dit, en in alle de andere Dorpen der *Indiäanen*, in het gecultiveerde gedeelte van *Neder-Canada*, ontdekt men, in het gelaat der Ingezetenen, eene aanmerkelijke vermenging van het bloed der Blanken met dat der oorspronglijke Inboorlingen van het Land. Daarteboven woonen er een aantal *Fransche Canadiërs* in deze Dorpen, die met *Indiäansche* vrouwen getrouwd, en door de onderscheidene Natiën, bij welken zij hun verblijf houden, aangenomen zijn. Veelen van dezen hebben, door hunne donkere koleur, zwarte oogen, en lang zwart haair, zulk eene nauwe gelijkheid met de *Indiäanen*, dat, wanneer zij even gelijk gekleed waren, men zeer nauwkeurig met het gelaat der laatsten zou moeten bekend zijn, om het eene geslagt van het andere te kunnen onderscheiden. Behalven dit stemmen de neigingen der beide Volkeren, op eene bijzondere wijze, overëen. Beide hebben zij een afkeer van eene bepaalde woonplaats te houden; beide leiden een omzwervend leven, en zoeken veel liever hun onderhoud in de Jagt, dan door het bebouwen en beärbeiden van den

akker: de Natuur schijnt in hunne harten eene wederkeerige neiging voor elkanderen te hebben ingelegd; zij vereenigen zich te zamen, en leeven op de vriendlijkste wijze; en het is aan deze omstandigheid, meer dan aan eenige andere oorzaak, dat men het vermogen moet toeschrijven, het welk, zoo als bekend is, de *Franschen* altijd, zoo lang zij van *Canada* meester waren, op de *Indiaanen* gehad en geoeffend hebben. Het is, in de daad, zonderling, dat in het Bovenland, niettegenstaande er geduurig aanmerkelijke geschenken, door de *Engelsche* Ingezetenen, onder de *Indiaanen* uitgedeeld, en derzelver natuurlijke rechten door deze *Engelschen*, op alle mogelijke wijze, geëerbiedigd worden, een *Indiaan* egter, nog op den huidigen dag, ongelijk liever zijn verblijf zal neemen in het huis van eenen armen *Franschman*, dan in dat van eenen *Engelschman*.

Het getal der *Cachenonaga Indiaanen*, in het Dorp bij *la Chine*, wordt begroot op honderd en vijftig perzoonen. De andere *Indiaansche* Dorpen in het beschaafde gedeelte van *Neder-Canada*, zijn dat der *Canasadogas*, aan den mond der Riviere *de Utawa*, dat der kleene *Algonquins* bij *Trois Rivieres*, en dat

Q der

der *Hurons* bij *Quebec;* maar geen dezer Dorpen is zoo groot als dat der *Cachenonagas*. De meenigte der *Indiäanen* is in de Beneden-Provincie, geduurende de laatste Jaaren, veel schielijker verminderd, dan in eenig ander gedeelte van het Vasteland, waar het getal der Blanke Ingezetenen is toegenomen: in geheel *Neder-Canada* meent men, dat thands niet meer, dan twaalf honderd, van dezelven gevonden worden. Veelen van hun zwerven aanhoudende in de groote Steden om, bij de Inwooners om brood en sterken drank, waarop zij zeer verzot zijn, bedelende. Meer dan twee honderd, die zeer ver met hunne *Cano's* van beneden op de Rivier de *St. Lawrence* gekoomen waren, lagen, toen wij te *Quebec* waren, op *Point Levi* gecampeerd. Deze menschen, die ten hoogsten vuil en slordig er uitzagen, en dagelijks, in groote benden, bedelende door de Stad liepen, leverden een treurig tafreel der menschheid op; en, in de daad, wanneer een Reiziger nooit geenen der *Noord-Amerikaansche Indiäanen*, maar alleen zulken, die de gewoonte hebben, om de groote Steden van *Neder-Canada* te bezoeken, al ware het zelfs de geschiktsten onder dezen, gezien heeft, dan zal hij voorzeker zich geen

gunstig denkbeeld van dezelven kunnen vormen. Hoe verder men landwaardsin koomt, en de *Indiaanen* nader bij hunnen oorspronglijken staat, in welken zij waren, eer hunne zeden, door den omgang met de Blanken, bedorven wierden, leert kennen, hoe meer men in hun character en gedrag reden vindt, om hen te achten, en te beminnen.

Den *agt en twintigsten* Augustus kwamen wij te *la Chine*; en den volgenden dag was de *Brigade* van *Bateaux*, zoo als men deze hier noemt, gereed, met welke wij des agtermiddags vertrokken, Drie man zijn genoeg, om, met een *Bateau* van omtrent twee ton, de *St. Lawrence* optevaaren, te weeten, wanneer dezelve ledig is; maar is hij gelaaden, dan wordt er meer Volk vereischt. Bij dit opvaaren bedienen zij zich van boomen, riemen, en zeilen. Waar de stroom zeer sterk is, gebruiken zij de eersten, houdende het, zoo veel mogelijk, digt langs den oever, ten einde den stroom te ontwijken, en minder diepte van water te hebben, om te kunnen boomen. Zij zetten hunne boomen allen te gelijk aan ééne zijde van het vaartuig uit, terwijl de Stuurman den zijnen, nu eens aan den eenen, dan weder aan den anderen kant, gebruikt,

om

om daar door den *Bateau* regt te houden en te ſtuuren. Deze boomen zijn gewoonlijk agt voet lang, ongemeen ligt, en aan het einde met ijzer beſlaagen. Wanneer zij aan eene diepe baai of inham koomen, leggen zij dezelven binnen boord, neemen de riemen, en roeiën, is het mogelijk, dwars voorbij den ingang van dezelven; maar, op veele plaatzen, is de ſtroom zoo ſterk, dat het onmogelijk is, er met de riemen tegens optekoomen, en, in zulk een geval, zijn zij verpligt de boomen te gebruiken, en de geheele baai om te vaaren. Wanneer de wind nu en dan gunſtig is, zetten zij de zeilen bij; maar dit kunnen zij alleen doen aan het boven gedeelte der Rivierе, boven de ſterke ſtroomen, of bij de Meiren, en op de breedſte plaatzen, waar de drift van het water minder ſterk is: elders zijn de zeilen alleen niet genoeg, om hen te doen voordgaan.

De arbeid, die er aan vast is, om, met behulp van boomen en riemen, tegens het geweld van den ſtroom optewerken, is zoo groot, dat het Volk, van tijd tot tijd, verpligt is, optehouden, om adem te ſcheppen. Deze rustplaatzen zijn geregeld bekend, en bepaald: zommigen van dezelven, waar de drift zeer ſterk is, lig-

gen niet meer dan eene halve mijl, anderen eene of twee, maar geenen meer dan vier mijlen van elkänderen. Elk van deze plaatzen noemen de schippers, die gewoonlijk *Fransche Canadiërs* zijn, *une pipe*, wijl zij gewoon zijn, aldaar stilhoudende, eene pijp te stoppen. De *Fransche Canadiër* is bijna nooit zonder pijp in den mond, om het even, of hij agter den ploeg loopt, of aan den riem zit; of hij te voet gaat, of te paard rijdt; ja dit Volk is zoo zeer verslaafd aan het rooken van tobak, dat zij dit, als eene zekere maat, gebruiken, om daar mede den afstand van de eene plaats tot de andere te bepaalen, en aanteduiden. Die of die plaats, dat of dat Dorp, zeggen zij, ligt drie, vier, enz. pijpen van die plaats, dat is, het is zoo ver van elkänderen, dat gij derwaards gaande, drie, vier, enz. pijpen tobak kunt rooken. Een pijp schijnt, in de meest algemeene beteekenis van het woord, omtrent drie vierde eener mijle te zijn.

Het Meir *St. Louis*, beginnende, of liever eindigende bij *la Chine*, wijl die Dorp aan het beneden einde van hetzelve gelegen is, heeft twaalf mijlen in de lengte, en vier in de breedte. Aan deszelfs bovenste gedeelte ontfangt

het in zijnen boezem eenen wijden tak van de *Utawa*, en aan de Zuid-Westlijke zijde eenen arm van de Rivier de *St. Lawrence*, die, door zommige Aardrijkskundige en Landbeſchrijvers, de Rivier de *Cadaraqui*, en door anderen de Rivier de *Iroquois* genoemd wordt; in het Land zelf is egter, in den gewoonen omgang, de geheele Rivier, loopende van het Meir *Ontario*, tot in de Golf van de *St. Lawrence*, alleen bekend onder den gemeenen naam van de *St. Lawrence*.

Aan het oppereinde van het Meir *St. Louis* is het water zeer ondiep, dat veroorzaakt wordt door de modder- en zandbanken, welken de beide Rivieren opwerpen. Deze uitgeſtrekte banken zijn geheel bedekt met rietgewas, zoo dat, wanneer een vaartuig over dezelven passeert, het, op eenen kleenen afſtand, ſchijnt, als of het over het drooge voer. Langs dit gedeelte van het Meir vaarende, wierden wij overdekt en omſingeld door geheele wolken van kleene Infecten, onderſcheiden van alle anderen, welken ik ooit, voor of na dien tijd, in dat Land gezien heb; egter zeide men ons, dat dezelven, op verſcheidene plaatzen van de Rivier de *St. Lawrence*, zeer gemeen zijn. Zij waren een weinig groo-

ter

ter dan de gewoone muggen, volkoomen wit van koleur, en zoo ongemeen teder, dat zij, bij de minste aanraaking, terstond stierven, en als in stof veränderden. In het bijzonder zijn zij zeer gesteld op witte voorwerpen, en, wanneer zij zich eenmaal op dezen gezet hebben, kan men hen niet dan met moeite er van afkrijgen. De bladen van een boek, dat ik juist in de hand had, waren, in eenige weinige oogenblikken, zoodanig door dit gedierte bedekt, dat het onmogelijk was, eenen enkelen letter te kunnen onderscheiden, en nauwlijks had ik den eenen zwerm weggejaagd, of oogenbliklijk was er een ander in deszelfs plaats. Deze diertjens hebben, naar maate van de grootte van hun ligchaam, zeer breede vleugels, en vliegen zeer moeiëlijk, zoo dat zij niet ten voorschijne kunnen koomen, dan alleen wanneer het buitengewoon stil is.

Omtrent zonnenöndergang, den eersten avond van onze reis, kwamen wij aan het Eiland *Perot*, gelegen aan den mond van de Rivier, de *Utawa*. Dit Eiland heeft omtrent veertien mijlen in den omtrek, is zeer vrugtbaar, en wordt buitengemeen wel bebouwd. Er zijn twee aanzienlijke Dorpen op hetzelve, omtrent in het midden; maar, naar den kant van *St.*

Clair,

Clair, aan het benedenste uiterste, ziet men slegts hier en daar, eene enkele wooning. Wij landden op den hoek van dit Eiland, en sloegen onze tent op in eene weide, die digt aan het water lag. De *Bateaux* wierden hier op den oever getrokken, en, na dat men dezelven nauwkeurig bezorgd had, verdeelde zich het Volk der vaartuigen, die met elkänderen boven de vijftig perzoonen sterk waren, in kleene hoopen, en staaken, langs het strand, verscheidene vuuren aan, om hunne spijze, tegens den volgenden dag, te bereiden, en zich, geduurende den nagt, te verwarmen. Dit zoort van Volk, dat zich in *Canada* met de scheepvaart op de Rivieren en Meiren met *Bateaux* bezig houdt, is, zoo als ik u reeds te vooren geschreeven heb, zeer robuust en tegens het weder gehard. Wanneer dit droog en fraai is, slaapen zij des nagts op het gras, zonder eenig ander dekzel, dan eene korte deken, die hun nauwlijks tot aan de knieën reikt: is het integendeel nat en regenächtig, dan is een zeil of deken, welke zij, aan dien kant, van waar de wind koomt, over eenige paalen, schuins in den grond gestoken, hangen, de eenige beschutting, die zij oordeelen noodig te hebben. Bij het vertrek

trek voorziet elk van hun zich van eenen zekeren voorraad gezouten spek, beschuit, erwten, en brandewijn. De erwten en beschuit kooken zij met eenig spek tot eene soep, en eenen grooten bak, met dezelve gevuld, hebben zij gewoonlijk voor op het vaartuig gereed staan, om daarvan te eeten, wanneer zij, geduurende den dag, stil liggen, en rusten. Deze soep, of anders koud vet gezouten spek met komkommers, maakt het voornaamste gedeelte van hun voedzel uit. De komkommers zijn eene vrugt, van welke de laagere Classis van *Fransche Canadiërs* zeer veel werks maakt; egter gebruiken zij die niet, dan wanneer dezelven op zijn slegtst zijn, daar zij ze nooit plukken, dan wanneer zij hunnen vollen wasdom bereikt hebben, geel, en vol zaads zijn. Komkommers dus rijp, ongeschild in kleene stukjens gekapt, en vervolgends met zuuren room gemengd, is een van hunne meest geliefde gerechten.

Bij het aanbreeken van den dag, den tweeden morgen van onze reis, verlieten wij het Eiland *Poret*, en voeren de Rivier de *Utawa* dwars voorbij, ten einde den mond, of den Zuid-Westlijken arm van de *St. Lawrence* te bereiken. Het is hier, dat een verschrikkelijk

too-

tooneel zich voor het oog vertoont. De beide Rivieren storten, over ontzettende rotsen, in het Meir, met eene hevigheid en snelheid, waarvan niets, naar het schijnt, zou kunnen tegenstaan; de golven gaan zoo hoog, als gewoonlijk, bij eenen zwaaren storm, in het *Britsche* kanaal, en de brandingen zijn zoo talrijk en zoo gevaarlijk, dat men zou oordeelen, het onmogelijk te zijn, dat een *Bateau* dezelven zou kunnen passeeren; en, in de daad, offchoon de onze bestuurd wierd door menschen, die met deze plaats nauwkeurig bekend, en zeer bedreeven waren, ging dit egter vergezeld met het grootste gevaar van vol waters te raaken. Terwijl wij door deze brandingen voeren, sloeg het water verscheidene reizen, aan beide zijden over de boorden van ons vaartuig. Dan hoe verschrikkelijk en gevaarlijk de stroom, ter dezer plaats, ook zijn moge, hij is het egter hier ongelijk minder, dan hooger op de Rivier de *St. Lawrence.*

Het water van de *Utawa* is ongemeen helder en zuiver, en heeft eene licht groene koleur: dat van de *St. Lawrence* is, daarëntegen, zeer modderig, wijl het eenige mijlen ver, eer het in het Meir *St. Louis* valt, over een bed van vuil en mergel loopt. Tot op

eenen

eenen aanmerkelijken afſtand op het Meir, kan men het water der beide Rivieren zeer duidelijk onderſcheiden.

De Val van water, onmiddenlijk bij den ingang van den Zuid-Westlijken arm der *St. Lawrence*, wordt genoemd, *Les Cascades*, of *Le Saut de Trou*. Met beladene *Bateaux* is het niet moeiëlijk denzelven aftekoomen, maar het is onmogelijk, om, zelfs met ledige vaartuigen, er tegens op te werken. Ten einde dus het bezwaar voortekoomen, om dezelven langs den oever tot boven dezen ſtroom te voeren, zoo als men te vooren gewoon was, heeft men hier, met groote kosten, een Kanaal gemaakt, met dubbele openingen. Dit Kanaal ſtrekt zich egter niet ver uit; misſchien niet meer dan ſlegts vijftig *yards*. Hooger op, boven hetzelve, worden deze ſtroomen en Watervallen veel talrijker. De eerſte van dezelven, genoemd *Le Saut de Buisſon*, uit hoofde van de digtheid der bosſchen langs den oever aan beide zijden, is zoo ſterk, dat, om denzelven te boven te koomen, het volſtrekt noodzaaklijk is, de vaartuigen aanmerkelijk te ligten. Wanneer de laadingen groot zijn, losſen zij die geheel uit, en zenden dezelven verder op, op karren, tot op

den

den afſtand van anderhalve mijl boven alle deze ſtroomen, en het Volk is altijd verpligt hier uit hunne *Bateaux* te gaan, en dezelven, met touwen, voordtetrekken, wijl het ondoenlijk is, om, met de boomen, tegens den ſterken drift van het water opteärbeiden.

Het pasſeeren van deze geweldige ſtroomen gaat zoo langzaam voord, en is zoo verveelende, dat wij hier uit het vaartuig gingen, onze ſnaphaanen namen, en onzen weg te voet vervolgden, tot aan *Le Coteau des Cedres*, of den Heuvel der Ceders, omtrent negen mijlen verder de Rivier op. Op den weg derwaards verlooren wij de weinige, in den omtrek van *Les Cascades* verſtrooid ſtaande, huizen uit het oog, en kwamen in een verbaazend zwaar bosch, door welks belommerende takken de zon nooit haare verkwikkende ſtraalen op het aardrijk ſchoot. Het ſombere van dit woud, het luid geruisch van het water op eenigen afſtand, en het woest voorkoomen van alle de ons omringende voorwerpen, vervullen de ziel met eene zoort van vrolijken en genoeglijken angst. Wanneer men *Le Coteau des Cedres* meer nadert, krijgt het Land eene aangenaamere gedaante: bebouwde akkers, en nette boerenwooningen vertoonen zich weder

op eenmaal aan het oog van den Wandelaar, en de Rivier, wel ver van hem door derzelver verbaazende snelheid en stroomen te beängstigen, loopt hier, met eenen majestueusen en deftigen gang, zagtkens tusschen de hooge oevers door.

Het Dorp van *Le Coteau des Cedres* bevat omtrent dertig huizen, onder welken wij, met eene ons aangenaame bevreemding, eene zeer zindelijke en uitneemende Herberg aantroffen, die door eene *Engelsche* Vrouw gehouden wierd. Wij bleeven hier tot drie uuren in den agtermiddag, wanneer wij weder vertrokken, en wel te voet, om het genoegen te hebben, deels van de veele schoone en voortreffelijke gezigten, die zich, wanneer men op de hoogte dezer steile oevers is, aan het oog vertoonen, te beschouwen, deels om, van tijd tot tijd, met de leevendige en jeugdige *Fransche* meisjens, die, in dit aangenaame jaargetijde, met geheele troepen voor de deur der hutten zitten te spinnen, te kunnen praaten. Omtrent vijf uuren wierden wij door de *Bateaux* ingehaald, maar, slegts omtrent twee mijlen met dezelven voordgevaaren zijnde, waren wij weder verpligt aan land te stappen, wilden wij het verveelende, van tegens nieuwe stroomen

op-

optewerken, vermijden. Deze ſtroomen worden genoemd de Vallen van *du Coteau du Lac St. Francois.* Dezelven ſtrekken zich verſcheidene mijlen ver uit, en, offchoon zij geenszins de gevaarlijkſten zijn, hebben zij egter een veel verſchrikkelijker voorkoomen, dan één op de geheele Rivier. Derzelver witte brandingen kan men, op den afſtand van vier mijlen, duidelijk zien, en zommige Reizigers zijn zelfs zoo ver gegaan, van dezelven afteſchetzen als voor het oog veel ontzagchlijker, dan de Watervallen van *Niagara;* doch dit is zeer overdreeven. De Boots, die den ſtroom afvaaren, leggen hier, volgends het getuigenis der *Canadiſche* ſchippers en eenige anderen, omtrent twintig, maar, naar de beste en geloofwaardigſte berigten, die ik heb kunnen krijgen, veertien of vijftien mijlen in het uur af. Bij zommigen der andere Watervallingen hooger op de Rivier, is de ſtroom nog ongelijk veel ſneller, dan ter dezer plaatze.

Den ſtroom afvaarende houden de ſchippers het door de brandingen en midden in de Rivier, maar, tegens denzelven op moetende, verkiezen zij, zoo veel mogelijk, den oever te houden, waar zij, beſchermd door eene groote meenigte Eilanden, die het geweld van den ſtroom bree-

 ken,

ken, en door behulp van een kort kanaal met twee openingen, deze Vallen met minder moeite passeeren dan de *Cascades*. Een van deze Eilanden, verder van den oever verwijderd, dan de overigen, wordt genoemd *Prisoner's Island* (het Eiland der Gevangenen), wijl hetzelve, geduurende het laatste oorlog, bestemd was tot een verblijf voor zommige *Amerikaansche* Krijgsgevangenen. Op dien tijd waren er eenige wooningen op hetzelve, maar zedert is het geheel verlaaten, uit hoofde van de groote moeiëlijkheid en het gevaar, om, door de brandingen, aan het zelve te koomen. Een Officier, die, staande het Oorlog, eenige *Canadiërs*, niettegenstaande alle hunne vertoogen daartegen, gedwongen had, in een zeer ongeschikt jaargetijde, te beproeven, om hem aan het zelve te brengen, had het ongeluk van, met het meeste gedeelte van het Volk, bij deze dwaaze en dolzinnige onderneeming, omtekoomen, ontsnappende slegts één perzoon van den geheelen hoop leevende het gevaar. De *St. Lawrence* is hier omtrent twee mijlen breed.

Dezen avond, den tweeden dag van onze reis, wierden de *Bateaux*, even gelijk den eersten nagt, op den oever getrokken aan het be-

benedenëinde van *Le Coteau du Lac*, den Heuvel van het Meir, waar wij onze tent opfloegen aan den rand van een bosch, op eenen korten afftand van de Rivier. Den volgenden morgen vervoorderden wij weder onze reis, te voet, tot aan eene herberg, twee mijlen van daar, waar wij de vaartuigen inwagtten. Het Volk van deze herberg waren *Engelſchen*, zoo als men ook, van hier verder opwaards, zeer weinig *Franſchen* ontmoet.

Ter dezer plaatze wierden wij genoodzaakt meer dan eenen halven dag te vertoeven, om eenen anderen ſchipper te zoeken, in de plaats van eenen der onzen, die door eene tusſchenpoozende koorts was aangetast. Na veel moeite vonden wij er eenen in een huis, niet ver van daar gelegen, en met dezen vervolgden wij onze reis. Nu kwamen wij op het Meir *St. Francois*, dat omtrent vijf en twintig mijlen lang, en vijf mijlen breed is; maar, de wind ons zeer ongunſtig zijnde, wierden wij verhinderd, verder te koomen, dan tot *Point au Baudet*, waar de Grenslinie begint, die *Opper-* en *Neder-Canada* van een ſcheidt. Wanneer de wind uit het Zuid-Westen koomt, wordt het ontzettend ligchaam van water in het Meir met geweld op dezen uithoek aangedreeven, en de

golven ſlaan zoo ſterk tegens den oever, als men ooit aan de zeekusten ziet. Er was ſlegts één enkel huis op deze plaats, en dit was, tot ons geluk, eene herberg, waar wij een aangenaam avondmaal van wild, en een zeer goed nagtverblijf vonden.

Den volgenden dag was de wind niet voordeeliger, maar egter aanmerkelijk minder hevig, zoo dat wij in ſtaat waren, onze reis te vervoorderen, houdende het langs den oever van het Meir. Dit was een zeer moeiëlijke en hoogst verveelende arbeid, uit hoofde van de meenigte baaiën en inhammen, welken wij allen moesten rondvaaren, wijl de wind nog te ſterk was, om dwars voorbij derzelver ingangen te kunnen pasſeeren. Niettegenſtaande alle deze tegenheden, met welken wij te worſtelen hadden, legden wij egter dezen dag omtrent vijf en twintig mijlen af.

Wij landden, aan het bovenſte gedeelte van het Meir *St. Francois*, op een kleen Eiland, genoemd *Isle aux Raiſins*, uit hoofde van de meenigte wilde wijnſtokken en druiven, die op hetzelve wasſen. Het ſcheepsvolk verzamelde eene groote meenigte van deze druiven, met welken de wijnſtokken overlaaden waren, en eene aanzienlijke hoeveelheid pruimen, welken zij allen gree-

greetig inzwolgen. Geene dezer beide vrugten had egter iets verleidends of aangenaams voor iemand, wiens gehemelte gewoon is aan den smaak onzer tuinvrugten: de druiven waren zuur en niet grooter dan erwten, en de pruimen, offschoon veel grooter, verschilden egter, in smaak, niet veel van wilde pruimen.

Boven *Isle aux Raisins*, in het nauwe gedeelte der Riviere, vindt men nog verscheidene Eilanden, van welken het grootste genoemd wordt *l'Isle St. Regis*, dat bijna tien mijlen lang is. Alle deze Eilanden zijn, tot dus verre, in het bezit der *Indiäanen*; en, veelen van dezelven, zoo na mogelijk, in het midden van de Rivier, die hier de scheiding maakt tusschen het *Britsche* grondgebied, en dat der Vereënigde Staaten, gelegen zijnde, is het, tot nog toe, niet beslist, tot welk dezer beide dezelven behooren. Het is zeer te wenschen, dat dit stuk, in tijds, en op eene vriendlijke wijze, moge worden afgedaan, wijl er reeds een zeer ernstig verschil heeft plaats gehad, omtrent een Eiland op dezelfde wijze gelegen in de Rivier *de Detroit*, waarvan ik, in het vervolg, u meer zal schrijven. De *Indiäanen* zijn in het bezit, niet alleen van deze onderscheidene Eilanden, maar ook van den geheelen Zuid-

Oostlijken oever van de *St. Lawrence*, gelegen binnen de grenzen van den Vereënigden Staat, als mede van eene aanmerkelijke ſtreek lands aan de overzijde dezer Riviere, en digt aan dezelve, behoorende tot het *Britſche* grondgebied, welke zij aan zich gehouden hebben, om te kunnen jaagen. De *Iroquois Indiäanen* hebben een Dorp op het Eiland *St. Regis*, en een ander op het Vasteland, aan den Zuid-Oostlijken oever. Wanneer wij aldaar voorbijvoeren, kwamen er veelen van de Ingezetenen dezer plaatzen, met hunne *Cano's*, bij ons, en verruilden, met ons ſcheepsvolk, nog groene onrijpe aairen van *Indiäansch* koorn (*) tegen brood; ook bragten zij ons eenige zeer ſchoone wilde Eendvogels en Visch, welken wij voor eenen maatigen prijs van hun kogten.

Den vierden nagt na ons vertrek ſloegen wij ons, als naar gewoonte, neder op het Vasteland, tegen over het Eiland *St. Regis*; en, het

(*) De aairen van *Indiäansch* koorn worden, wanneer zij nog groen en onrijp zijn, voor eene groote lekkernij gehouden. De algemeene wijze, om die gereed te maaken, is, dezelven eerst half gaar te kooken, en dan te braaden. *Aanmerk. van den Schrijver.*

het uitmuntend vleesch, dat wij van de *Indiäanen* gekogt hadden, gekookt hebbende, zetteden wij ons neder, om ons avondmaal te houden, bij een groot vuur, waartoe de brandstoffen, in een zoo boschächtig Land, in overvloed gevonden worden. De avond was ongemeen schoon, en wij wierden uitgelokt, om, tot laat in den nagt, voor onze tent te blijven zitten, praatende met elkänderen over de verschillende voorwerpen, die wij dien dag gezien, en de ontmoetingen, die wij gehad hadden; maar nauwlijks hadden wij ons ter ruste begeeven, of de lugt betrok, er ſtak een geweldige ſtorm op, en den volgenden morgen, bij het aanbreeken van den dag, bevonden wij ons zelven, en alle onze goederen doornat van den regen. Onze toeſtand was, in deze oogenblikken, verre van aangenaam: aanhoudende plasregens overſtroomden ons; noch onze tent, noch het bosch gaven ons eenige beſchutting, en, daar de wind zeer ſterk en zoo ongunſtig was, als zij eenigzins zijn kon, was er geheel geen vooruitzigt, om ſpoedig uit dezen ſtaat verlost te zullen worden, of een beter verblijf te zullen kunnen bereiken. Wij hadden eenen zeer geruimen tijd in dezen ongelukkigen ſtand doorgebragt, wanneer wij

iemand van ons Volk, die uit geweest was, om te zien, in welk eenen omtrek wij waren, zagen terugkoomen, met de aangenaame tijding, dat hij, op eenen kleenen afstand van ons, een huis ontdekt had, welks Eigenaar ons op de vriendlijkste wijze deed noodigen, om bij hem intekeeren. Het was de wooning van een oud Provinciaal Officier, aan wien het Bewind, ter belooninge van zijne beweezene diensten, een stuk onbebouwd lands in dezen oord had toegestaan. Zeer verheugd gingen wij derwaards, en wierden hartlijk verwelkoomd door den Kapitein en deszelfs schoone dogters, die een ruim ontbijt voor ons gereed gemaakt hadden, en geene moeite spaarden, om ons het verblijf bij hen zoo aangenaam te maaken, als eenigzins mogelijk was. Wij maakten reeds rekening, en verblijdden ons in het vooruitzigt, dat wij het overige van den dag, in gezelschap van dit waardige en herbergzaame huisgezin, zouden kunnen doorbrengen; maar, helaas! wij hadden ons een verkeerd denkbeeld gevormd van het weder: op eenmaal veränderde de wind, de zon kwam van agter de donkere wolken ten voorschijne, de stuurman gaf bevel om te vertrekken, en, binnen weinige minuuten, bevonden wij ons weder in onze *Bateau*.

Van

Van hier opwaards, tot op den afstand van veertig mijlen, is de stroom van de Rivier zeer geweldig en sterk, en men heeft hier te strijden met eene meenigte Watervallen, die, offschoon geen zoo beängstigend voorkoomen hebbende, als die bij *Les Cascades*, en *Le Coteau du Lac*, egter veel gevaârlijker, en moeiëlijker zijn, om te boven te koomen, dan dezen. Het grootste gevaar heeft men, niet bij het opvaaren, maar bij het afkoomen der Riviere, uit hoofde van de ondiepte van het water, en de groote meenigte van scherpe rotzen, tusschen welken de vaartuigen met zulk een verschrikkelijk geweld, door den stroom, worden voordgestuuwd, dat, indien dezelven ongelukkig in een verkeerd kanaal geraakten, zij onfaalbaar, in weinige oogenblikken, zouden verbrijzeld zijn. Het Volk, dat gewoonlijk op deze vaart gebruikt wordt, is egter zoo volkoomen, en zoo nauwkeurig met alle deze kanaalen en doortogten bekend, dat dit toeval maar zeer zelden plaats heeft, en men bijna nooit van dergelijke ongelukken hoort.

Le long Saut, de lange Waterval of Stroom, gelegen omtrent dertig mijlen boven het Meir *St. Francois*, is de gevaârlijkste van allen, die

op

op de Rivier zijn, en zoo moeiëlijk om te boven te koomen, dat er niet minder dan zes man op den oever noodig is, om eene enkele *Bateau* tegens den ſtroom optetrekken. Op deze plaats is er een derde Verlaat, 't welk men gemaakt heeft, ten einde eenen uithoek te vermijden, welken het, zonder dit, volſtrekt onmogelijk zou zijn, op de gewoone wijze te boven te koomen. Alle deze Kanaalen en Verlaaten zijn aangelegd op kosten van het Gouvernement, en het voordeel dat van de tollen koomt, welken alle *Bateaux*, die door dezelven pasſeeren, betaalen moeten, wordt in de algemeene ſchatkist geworpen. Bij deze Watervallen, en bij verſcheidenen der anderen vindt men groote koorn- en houtzaagmolens.

Den vijfden nagt kwamen wij aan eene kleene landhoeve aan het bovenſte gedeelte van *Long Saut*, van het hoofd tot de voeten doornat zijnde, door dien wij, uit hoofde van den ſtroom, te voet hadden moeten gaan, door de bosſchen en het kreupelhout, dat nog geheel nat was en droop van den zwaaren regen, dien wij des morgens gehad hadden. De bosſchen zijn, in dezen omtrek, veel majestueuſer dan op eenige andere plaats van de

St.

St. Lawrence; vooräl zijn de Pijnboomen ongemeen hoog, zoo dat derzelver kruinen zich in de wolken schijnen te verliezen. In *Canada* groeit deze boom op den vrugtbaarsten grond, terwijl hij integendeel in den Vereenigden Staat meestäl in de schraalste en onvrugtbaarste streeken gevonden wordt, zoo dat men daar een lap gronds, geheel met Pijnboomen bedekt, uit hoofde van deszelfs dorheid, gewoonlijk een *Pine barren* — een dor Pijnboomenveld — noemt.

Geduurende een groot gedeelte van den volgenden dag gingen wij te voet, om de langwijlige en dus verveelende passage van de *Rapide Plat*, en van eenige andere Watervallingen in dit gedeelte van de Rivier te vermijden. Op dezen weg vermaakten wij ons buitengemeen met het schieten van wilde duiven, waarvan ons, in de bosschen, geheele vlugten ontmoetten. De wilde duiven van *Canada* zijn niet ongelijk aan de gewoone *Engelsche* Bosch-duiven, dan alleen dat zij wat kleener zijn; en derzelver vleesch is zeer aangenaam van smaak. In sommige jaaren koomen deze Vogels in zulk eene meenigte uit de Noordlijke deelen over, dat het nauwlijks geloofbaar schijnt. Een Inwooner van *Niagara* verhaalde

de mij als eene wezenlijke waarheid, dat hij eens te scheep gaande, om naar *Toranto* te vaaren, eene vlugt van dezelven gewaar wierd, koomende uit die streeken; dat hij, geduurende de geheele vaart over het Meir *Ontario* tot aan *Toranto*, zijnde veertig mijlen afstands van *Niagara*, aanhoudende duiven boven zijn hoofd zag vliegen, welken hun te gemoet kwamen, en denzelfden weg volgden, en dat, toen hij op de plaats was aangekoomen, hij dezelven nog in zulke groote troepen zag vliegen, koomende uit het Noorden, als hij die, geduurende den geheelen overtogt, gezien had. Verönderfteld deshalven, dat dit gevogelte niet sneller vloog dan het schip zeilde, moet deze vlugt egter, volgends het zeggen van dezen man, meer dan tagtig mijlen uitgestrektheids beslagen hebben. Dit moge veelen geheel ongelooflijk voorkoomen, maar ik voor mij staa geen oogenblik in twijfel, om dit gezegde voor waarheid aanteneemen, daar ik ten volle van de geloofwaardigheid van dezen man, en de nauwkeurigheid zijner waarneemingen overtuigd ben. Wanneer deze Vogels in zulk eene verbaazende meenigte vliegen, liggen zij dikwils aan de oevers der Rivieren en Meiren, en in den omtrek der Landhoeven, en zijn

zoo

zoo lomp, vermoeid en mak, dat iemand dezelven gemaklijk, met eenen korten ſtok, bij honderden kan doodſlaan. Het gebeurt egter zelden meer dan om de zeven of agt jaar, dat men zulke groote vlugten van deze duiven ziet, en deze jaaren noemt men hier te Land *Duiven-jaaren*.

Behalven dezen heeft men ook *Beer-* en *Eekhoorntjens-jaaren*; en het tegenwoordige was te gelijk zoo wel het eene, als het andere. De eerſten kwamen, even gelijk de Duiven, uit de Noordlijke ſtreeken, en waren het talrijkst in den omtrek van de Meiren *Ontario* en *Erie*, en langs het opperſte gedeelte van de Rivier de *St. Lawrence*. Wanneer zij aan den oever dezer Meiren of der Riviere koomen, gaan zij, wanneer ze de overzijde zien kunnen, gewoonlijk te water, en tragten, die, zwemmende, te bereiken. Veelen van dezelven wierden er dit jaar, wanneer zij, op deze wijze, de *St. Lawrence* overtrokken, gedood door de *Indiäanen*, die langs den geheelen oever, van het Eiland *St. Regis* tot aan het Meir *Ontario*, aan beide zijden, op eenen korten afſtand van elkänderen, kleene jagthutten hadden opgeſlagen. Een Beer van eene verbaazende grootte, wierp zich ſtout, in het gezigt van onze vaartuigen, in het water,

ter, en wierd door eenigen van ons Volk gedood, terwijl hij van het Vasteland naar een der Eilanden zwom. Zeer zelden gebeurt het, dat deze Beeren iemand in het Bosch zullen aanranden; maar men verhaalde ons verscheidene voorbeelden onlangs voorgevallen, dat zij, zwemmende, een enkel perzoon in eene *Cano* ontmoetende, denzelven hadden aangetast; en dit dier is, in het water, zoo stout en sterk, dat een ongewapend mensch nauwlijks kans heeft, om hetzelve leevende te ontkoomen.

De Eekhoorentjens kwamen dit jaar, in tegenstelling van de Beeren, uit het Zuiden, uit het grondgebied van den Vereënigden Staat over. Even gelijk de laatsten gingen zij te water, wanneer zij aan hetzelve kwamen; maar, als kenden zij hun onvermogen, om eene wijde plas of eenen breeden stroom overtezwemmen, neemen zij hunne rigting naar de Rivier *Niagara* boven de Watervallen, en pasfeeren deze, om op het *Britsche* grondgebied te koomen, op zoodanige plaatzen, waar dezelve het nauwst en stilst is. Men berekende, dat er, binnen den tijd van twee of drie dagen, meer dan vijftien duizend van deze dieren over de Rivier getrokken waren,

die,

die, bij hunne aankoomst aan de overzijde, zulk eene geweldige verwoesting op de bouwlanden en in het koorn aanrigtten, dat, in een gedeelte van het Land, de Landhoevenaars blijde waren, en zich gelukkig achtten, wanneer zij een derde van hunnen oogst konden inzamelen. Deze Eekhorentjens hadden allen eene zwarte koleur, 't welk men zegt bijzonder aan die van het Vasteland van *Amerika* eigen te zijn: dezelven zijn in grootte gelijk aan de gewoone grijze Eekhorentjens, en weegen van één tot twee en een half pond elk. Zommige schrijvers hebben beweerd, dat deze diertjens niet zwemmen kunnen, maar dat, wanneer zij, op hunne togten, aan een of ander water koomen, elk zich van een stuk houts of schors van boomen voorziet, waaröp zij, wanneer de wind hun gunstig is, zich nederzetten, hunne dikke staarten uitspreiden, om denzelven te vangen, en dus naar de overzijde gevoerd worden. Of dit gezegde waarheid is, en deze beesten, nu en dan, op zoodanig eene wijze de Rivieren overtrekken, durf ik niet bepaalen; maar veilig kan ik verzekeren, dat zij dit niet altijd doen, daar ik, meer dan eens, dezelven geschooten heb, terwijl zij zwommen. Geene dieren zwemmen beter dan

 de-

dezen; en, wanneer zij vervolgd worden, begeeven zij zich, zo er gelegenheid is, terstond te water. Zwemmende dient hun gewoonlijk hun staart tot een roer, welken zij, met eene groote behendigheid, weeten te gebruiken; en daar deze, uit hoofde van deszelfs ligtheid en dikte, voor het grootste gedeelte op het water drijft, brengt dit zeer veel toe, om het dier boven te houden. —— Het verhuizen van eene of andere zoort dezer beesten in zulk eene groote meenigte, houdt men voor een onfaalbaar voorteeken van eenen strengen winter (*).

Den zesden avond van onze reis lagen wij stil ten naastenbij tegen over *Point aux Iroquois*, zoo genoemd uit hoofde, dat, in de eerste jaaren der Volkplantinge, aldaar eene *Fransche* familie door de *Iroquois Indiäanen* wreedlijk vermoord wierd. De grond nog zeer nat zijnde van den zwaaren regen, die er den voorigen dag gevallen was, hadden wij weinig lust, om den nagt in onze tent doortebrengen, en egter scheen er geèn ander vooruitzigt voor ons te zijn, daar het eenige huis, dat wij za-

gen

(*) In het tegenwoordig geval was dit, in de daad, zoo, daar de volgende winter de strengste was, die men, in verscheidene jaaren, in *Noord-Amerika* gehad had. *Aanmerk. van den Schrijver.*

gen, vol volks was, en geheel niet geschikt, om ons eenig gemak te bezorgen. Gelukkig egter kreeg iemand van het Gezelschap, terwijl wij bezig waren, eene drooge plaats uittezoeken, om onze tent opteslaan, op eenen kleenen afstand van ons, eene schuur in het oog, behoorende aan den Bewooner van het naastgelegene huis, van wien wij de sleutel kreegen. Wij vonden dezelve wel voorzien van stroo, waaröp wij klommen, ons nederlegden, en zeer gerust sliepen tot den volgenden morgen, wanneer wij wierden wakker gemaakt, door het gekraai van eenige haanen, die op de balken boven ons hoofd zaten.

Zeer vroeg in den morgenstond vervolgden wij onze reis, en, voor den middag, pasfeerden wij den laatsten Waterval, omtrent drie mijlen beneden den mond van de Rivier de *Oswegatckee*, de voornaamste van alle de Rivieren van den Verëenigden Staat, die zich in de *St. Lawrence* ontlasten. Dezelve bestaat uit drie takken, die zich met elkänderen verëenigen, omtrent vijftien mijlen boven derzelver ingang. De Westlijkste van deze armen neemt zijnen oorsprong uit een Meir, twintig mijlen lang, en agt mijlen breed; en een andere ontspruit uit een kleen Meir of staande water, slegts

vier mijlen afstands van den Westlijken arm der *Hudson's* Rivier, die voorbij *New-Jork* loopt.

Beide, de *Hudson* en de *Oswegatchee*, zegt men, dat voor ligte *Bateaux* bevaarbaar zouden te maaken zijn tot aan dezen oord, waar zij zoo digt bij elkänderen koomen, uitgezonderd in eenige weinige plaatzen, zoo dat de moeite van het overvoeren derzelver zeer gering zou zijn. Dit is egter, voor het tegenwoordige, niets meer dan een louter vermoeden, daar de Rivier de *Oswegatchee* zeer weinig bekend, en het land, waar door dezelve loopt, geheel onbewoond is. Indien het egter, in het vervolg, daadlijk blijken mogt, dat dezelve zoo ver landwaardsin kan bevaarbaar gemaakt worden, dan is het zeer waarschijnlijk, dat het grootste gedeelte van den handel tusschen *New-Jork* en het land, grenzende aan het Meir *Ontario*, langs dezen weg zal gevoerd worden. Voor het tegenwoordige oogenblik geschiedt dit langs de *Hudson's* Rivier tot aan *Albanij*, en van daar verder langs de Rivier de *Mohawks*, de Kreek *Wood*, het Meir *Oneida*, en de Rivier *Oswego*, die zich in het Meir *Ontario* ontlast. De Haven aan den mond van de Rivier de *Oswego* is zeer slegt,

uit-

uithoofde van de zandbanken, zoo dat geene dan platbodemde vaartuigen dezelve veilig, digter dan op den afstand van twee mijlen, kunnen naderen; ook is er geene eene goede Haven aan de Zuidzijde van het Meir *Ontario*, in den omtrek van eene of andere groote Rivier. Schepen van kielen voorzien, en van eene aanmerkelijke grootte kunnen egter veilig tot aan den mond van de *Oswegatchee* koomen. *The Seneca*, een *Britsch* Oorlogsschip van zes en twintig stukken kanon, wierd eertijds aanhoudende gebruikt, om, tusschen het Fort *la Galette*, gelegen aan den ingang van die Rivier, en het Fort aan de *Niagara*, heen en weder te vaaren, en de *Engelsche* schepen, die, tot den handel in Bonten, op de Meiren gebezigd worden, bragten en losten ook aldaar hunne laadingen, welken zij uit de hooger gelegene deelen des Lands haalden. Daar deshalven de Haven aan den mond van de *Oswegatchee* zoo veel beter is, dan die aan den ingang van de Rivier de *Oswego*, en dezelven omtrent even ver van *New-Jork* zijn, is er alle reden, om te onderstellen, dat, wanneer de vaart op beide de Rivieren even goed zal zijn, de handel tusschen de Meiren en *New-Jork*, voor het grootste gedeelte, zo niet

 ge-

geheel, langs de Rivier de *Oswegatchee*, en niet langs de *Oswego* zal gevoerd worden. Met eenen voorspoedigen wind doet men de reis, van de eerste Rivier naar *Niagara*, in twee dagen, zijnde dus slegts één dag meer dan men, met eenen gelijken gunstigen wind, noodig heeft van *Oswego* tot aan de laatst genoemde plaats.

Het Fort *La Galette* wierd door de *Franschen* aangelegd, en offschoon het eerst lang na het Fort *Cataraguis*, of *Frontignac*, nu *Kingston*, gebouwd is, houdt men het egter voor den sterksten en aangelegensten post op de geheele Rivier de *St. Lawrence*, uit hoofde dat het, zelfs voor boots, onmogelijk is, hetzelve te passeeren zonder gezien te worden, terwijl dezen daarëntegen zeer gemaklijk agter de meenigte Eilanden, die tegenöver *Kingston* liggen, kunnen ontsnappen, zonder dat men dezelven gewaar wordt. Zedert het eindigen van het *Amerikaansche* Oorlog, is het Fort *La Galette* geheel ontmanteld, wijl het op het Grondgebied van den Vereënigden Staat ligt, en deszelfs behoud geheel van geen nut kon zijn, daar wij van hetzelve nooit eenig voordeel trokken, dan alleen, als Handelpost; en ten dezen aanziene is *Kingston*, op

ons

ons eigen gebied liggende, in alle opzigten veel beter en voordeeliger, wijl hetzelve eene veiligere en gemaklijke Haven heeft, en de Schepen, die met Bonten van *Niagara* koomen, daar aanleggende, bevrijd zijn van eene reis van zestig mijlen de Rivier de *St. Lawrence* op en af, welke reis men dikwils bevonden heeft meer tijds wegteneemen, dan die van *Niagara* tot aan *Kingſton*.

In den omtrek van *La Galette*, aan de Rivier de *Oswegatchee*, hebben de *Indiäanen* van dien naam een Dorp, welks Inwoonërs gerekend worden honderd ſtrijdbaare mannen ſterk te zijn.

De ſtroom van de *St. Lawrence* is, boven de *Oswegatchee*, veel minder ſterk, dan ergends tusſchen *Montreal* en het Meir *Ontario*, uitgezonderd alleen op die plaatzen, waar de Rivier zeer breed is, zoo als bij de Meiren *St. Louis* en *St. Francois*. Met dit alles voorderden wij egter dezen dag niet meer dan vijf en twintig mijlen uit hoofde dat wij zoo dikwijls ſtil lagen, en ons ophielden, meer om ons te vermaaken, dan wel uit noodzaaklijkheid. De avond was ongemeen ſchoon, en, bij het ondergaan der zonne, kwam er eene friſſche koelte op, zoo dat de ſchipper be-

floot, den geheelen nagt doortevaaren, ten einde den tijd, welken wij op den dag verzuimd hadden, weder intehaalen; en, offchoon de wind, omstreeks middennagt, ging liggen, bleef hij egter in zijn voorneemen volharden. Het Volk zettede zich aan de riemen, en, niettegenstaande zij den voorigen dag sterk gewerkt en geene rust genooten hadden, roeiden zij egter den geheelen nagt, tot aan den morgenstond, door, zonder eenige tusschenpoozing, dan alleen geduurende één uur, in welken tijd zij hun eeten gereed maakten. Wanneer de stroom niet sterk is, zoo als in dit gedeelte van de Rivier, dan zullen de *Canadiërs* verscheidene uuren agter elkänderen aan hunne riemen zitten, zonder eens te rusten: en het schijnt hun niet bezwaarlijk of lastig te zijn, eenen geheelen nagt door te roeiën; integendeel, zij doen dit zoo sterk, als of zij eerst zoo even afvoeren, meestäl aanhoudend onder hunnen arbeid zingende. De *Fransche Canadiërs* hebben, in het algemeen, een zeer goed Musicaal gehoor, en zingen vrij nauwkeurig een *Duo*. Zij hebben in het bijzonder een' geliefden *Duo*, onder zich, dien zij *the rowing Duët*, — den Duo der Roeiërs — noemen, en, wanneer zij dezen zingen, slaan zij de maat

met

met de ſtreeken van hunne riemen; en dit doen zij gewoonlijk bij alle hunne airtjens, wanneer zij in ſtil water zijn, en zelfs met vrij veel nauwkeurigheids.

Omtrent ten agt uure in den volgenden morgen, den agtſten van onze reis, kwamen wij eindelijk in het laatſte Meir eer men aan dat van *Ontario* koomt, genoemd het Meir van *Thouſand Islands*, uit hoofde van de meenigte Eilanden, die in hetzelve gelegen zijn. Veelen van deze Eilanden zijn nauwlijks grooter dan eene *Bateau*, en geen van dezelven, uitgezonderd die aan het Boven- en Beneden-einde van het Meir, ſcheen mij meer dan vijftien *Engelſche acres* uitgeſtrektheids te hebben. Dezelven zijn allen, zelfs de kleenſten, met houtgewas en boſſchen bedekt. Op de laatſten zijn de boomen ſcheef en krom gewasſen, maar op de grooteren vindt men zulk goed timmerhout, als men ergends aan de vaste kust van dit Meir aantreft. Veelen van deze Eilanden liggen zoo na aan elkanderen, dat men gemaklijk eenen ſteen van het eene op het andere zou kunnen werpen; en, niettegenſtaande dit, is de vaart tusſchen dezelven volkoomen veilig en gemaklijk voor eene *Bateau*; ja, in zommigen dezer enge doorgangen,

heeft men zelfs diepte genoeg voor een Fregat. Het water is ongemeen klaar, zoo als het overäl is op de Rivier boven het Meir *St. Francis*, maar tusſchen dit Meir, en de Rivier de *Utawa* naar beneden, is het, zoo als ik te vooren heb aangemerkt, wankoleurig en troebel, wijl het over een bed van mergel of vette klei ſtroomt. De oevers van alle deze Eilanden, van welken wij hier ſpreeken, zijn zeer klipächtig: de meesten van deze klippen verheffen zich zeer trotsch, en zommigen vertoonen aan het oog eene masſa van perpendiculaire rotzen, die meer dan twintig voet boven het water uitſteeken; maar niets evenäart aan de ſchoonheid en grootschheid der gezigten, welken men heeft, wanneer men tusſchen deze rotzen doorvaart. Nu eens vindt men zich, na het pasſeeren van zoodanig eene nauwe engte, in eene kom, die van alle zijden in het land ſchijnt ingeſlooten, en geene andere gemeenſchap met het Meir te hebben, dan de engte, door welke men gekoomen is; en, terwijl men, naar eene opening rondziende, eindelijk eene dergelijke engte meent te beſpeuren, groot genoeg voor eene *Bateau*, ziet men onverwagt eene vlakte van water voor zijne oogen, van welke men geene andere grens-

grensscheiding ontdekt dan den gezigtseinder. Eenige weinige minuuten daar na ziet men zich weder geheel met land omringd, terwijl zich ook weder, even onverwagt, eene ruime doorvaart aan het oog vertoont. Op een ander oogenblik, vindt men zich in eene zoortgelijke kom, omsingeld door eene reeks van Eilanden, terwijl eene meenigte onderscheidene kanaalen zich, als zoo veele rivieren van den eersten rang, allen even onverwagt aan het gezigt vertoonen; en, naar maate men voordgaat, schijnen deze Eilanden, aan beide zijden, geregeld te wijken, tot dat zij eindelijk geheel in het verschiet verdwijnen. Elk oogenblik, geduurende de vaart over dit Meir, verändert het tooneel, en heeft men geheel andere gezigten; en dit geheel wordt zeer veel verfraaid door de ontelbaare jagtverblijven, welken de *Indiäanen* op deze Eilanden hebben, en uit welken de rook zich majestueus boven de toppen der boomen verhief.

Het Meir van *Thousand Islands* is twintig mijlen in de lengte, en omtrent zes in de breedte. Van deszelfs bovenste gedeelte tot aan *Kingston*, waar wij vroeg in den avond aankwamen, is de afstand vijftien mijlen.

Gewoonlijk besteed men, om de Rivier de

St.

St. Lawrence optevaaren, van *Montreal* tot aan *Kingston*, omtrent zeven dagen: wanneer de wind zeer goed en sterk is, wordt er iets minder tijds gevorderd; maar is dezelve integendeel hard en ongunstig, dan duurt de reis wat langer. Zelden maakt egter een gunstige of ongunstige wind een verschil van meer dan drie dagen bij het opvaaren der Riviere, wijl men, in beide gevallen, genoodzaakt is, het grootste gedeelte van den weg, met haaken en boomen, tegens den stroom optewerken. De reis naar beneden de Rivier af doet men, naar maate van den wind, in twee of drie dagen; en de stroom is zoo sterk, dat een tegenwind zelden meer dan eenen dag verändering maakt in dezen tijd.

De *Missisippi*, is de eenige Rivier van *Noord-Amerika*, die, ten aanziene van derzelver grootte en geschiktheid voor de scheepvaart, met de *St. Lawrence*, of met die Rivier, die uit het Meir *Ontario* naar den Oceaan loopt, kan vergeleeken worden. Indien wij egter de uitgestrekte masfa van water, die uit het Meir *Winnipeg*, door het Meir *the Woods*, het Meir *Superior* enz., naar zee stroomt, als eenen enkelen stroom, en een gedeelte van de Rivier de *St. Lawrence* aanmer-

merken, dan is het zeker, dat deze, in alle opzigten, de *Misfisfippi* zeer verre overtreft; en deze geheele uitgeftrektheid waters mogen wij, met even zoo veel gronds, als één ftroom aanmerken, als wij de Rivier, die uit het Meir *Ontario* naar zee loopt, ook voor ééne houden, wijl ook deze in haaren loop, eer zij in den Oceäan valt, verfcheidene Meiren passeert, die, offchoon zij in grootte niet vergeleeken kunnen worden met de Meiren *Erie* en *Superior*, egter, zoo wel als een van de anderen, van de Rivier geheel onderfcheiden zijn. De *Misfisfippi* is vooräl aanmerkelijk en van belang, uit hoofde van de gemaatigdheid van den ftroom op dezelve, en dat zij tot op eenen verren afftand, zonder eenige verhindering, bevaarbaar is voor *Bateaux* van de eerfte grootte; maar in verfcheidene opzigten is zij veel minder te achten dan de Rivier de *St. Lawrence.* Aan haaren ingang is zij geene twintig mijlen breed, en zoo belemmerd door banken en zandplaaten, dat een fchip, meer dan twaalf voet diep gaande, niet, dan met het grootfte gevaar, dezelve kan inloopen. Deze zandplaaten en banken aan derzelver ingang, of ingangen, wijl zij, door eene meenigte Eilanden, in verfcheidene takken verdeeld is,

wor-

worden veroorzaakt, door eene meenigte van zwaare boomen, die, uit de bovendeelen des lands, de Rivier afdrijvende, en hier of daar vast raakende, zeer ſchielijk zich zamenhegten door de ſlijk, die het water van de Rivier, welke ongemeen vuil en modderig is, tusſchen de takken en wortels van dezelven laat hangen. Jaarlijks ontſtaan er zulke nieuwe banken, of worden de ouden grooter en uitgeſtrekter; en men gelooft, dat, niettegenſtaande de moeite, die men zig gegeeven heeft, om voortekoomen, dat de jaarlijks, ten tijde der overſtroominge, afdrijvende boomen vastraaken, de ſcheepvaart egter, binnen weinige jaaren, nog veel meer belemmerd zal zijn, dan dezelve tegenwoordig is. Het is zeker, dat er, zedert dat deze Rivier is ontdekt geworden, verſcheidene Eilanden en Uithoeken, nabij derzelver ingang, ontſtaan zijn, en de onderſcheidene kanaalen, ten aanziene van derzelver loop en diepte, eene aanmerkelijke, voor den koophandel nadeelige, verändering ondergaan hebben. De Rivier de *St. Lawrence* is integendeel, aan derzelver ingang, niet minder dan negentig mijlen breed, en bevaarbaar voor ſchepen van linie tot aan *Quebec*, een afſtand van vierhonderd mijlen van zee.

Daar-

Daarteboven is derzelver bedding, wel ver van door den tijd verërgerd te zijn, thands veel beter voor de scheepvaart, dan toen de Rivier eerst ontdekt wierd; en het is hoogst waarschijnlijk, dat dit, van tijd tot tijd, nog meer zal toeneemen, daar het heldere water uit het Meir *Ontario*, geduurende de overstroomingen in het voorjaar, met zulk eene hevigheid naar zee stroomt, dat hetzelve dikwils de zandbanken en losse steenen in zijnen loop medeneemt, en, daar door, het bed der Riviere verdiept. Het kanaal aan de Noordzijde van het Eiland *Orleäns*, onmiddenlijk beneden *Quebec*, dat, volgends het getuigenis van Pater DE CHARLEVOIX, ten jaare *zeventien honderd twintig*, niet diep genoeg was voor eene Chaloup van de minste grootte, uitgezonderd alleen bij hooge vloeden, is thands diep genoeg voor de grootste schepen, en wordt het meest gebruikt.

De volgende tafel toont ons, voor welke schepen de *St. Lawrence*, op onderscheidene plaatzen, bevaarbaar is, als mede derzelver breedte van den ingang af tot aan het Meir *Ontario*.

Naa-

Naamen der PLAATZEN.	*Afstand in Mijlen, de Rivier opvaarende.*	*Breedte in Mijlen.*
Aan derzelver ingang	.	90
Bij Kaap *Cat* .	140	30
Bij de Rivier *Saguenaij*	120	18
Bij het benedenëinde van het Eiland *Orleäns* (*) .	110	15
Bij de Baai tusschen het Eiland *Orleäns* en *Quebec* (†) .	30	5
Van *Quebec* tot aan het Meir *St. Pierre* .	90	
Het Meir *St. Pierre* .	30	14
Het Meir *Valterie* .	10	1
Te *Montreal* (§) .	30	2 tot 4

Tot

(*) Dit Eiland heeft vijf en twintig mijlen in de lengte en 6 mijlen in de breedte, en aan beide zijden is de Rivier omtrent twee mijlen breed. *Aanmerk. van den Schrijver.*

(†) Tot hier toe, vier honderd mijlen van derzelver ingang, kan zij veilig door schepen van linie bevaaren worden. *Aanmerk. van den Schrijver.*

(§) Tot aan deze plaats, vijf honderd en zestig mijlen ver, is zij, met de volkoomenste zekerheid, bevaar-

Naamen der Plaatzen.	Afstand in Mijlen, de Rivier opvaarende.	Breedte in Mijlen.
Tot het Meir *St Louis*	6	$\frac{3}{4}$
Het Meir *St. Louis* . . .	12	4
Tot het Meir *St. Francis*	25	$\frac{1}{2}$ tot 2
Het Meir *St. Francis* .	20	5
Tot het Meir *Thousand Islands* . .	90	$\frac{1}{4}$ tot 1
Het Meir *Thousand Islands*	25	6
Tot *Kingston* aan het Meir *Ontario* . .	15	$2\frac{1}{2}$ tot 6
	743	

De *St. Lawrence* is, haaren geheelen loop langs, overäl bevaarbaar voor *Bateaux* van twee ton last, uitgezonderd alleen bij de Vallen boven *Montreal*, bij de Vallen van *The Thicket*, en bij den langen Waterval (*The Long Fall*), waar, zoo als ik reeds gemeld heb, het noodig

vaarbaar voor schepen, die veertien voet diep gaan. Veel grooter schepen zijn tot verscheidene mijlen boven *Quebec* gezeild, maar dit kanaal is zeer moeiëlijk en gevaarlijk. *Aanmerk. van den Schrijver.*

dig is, de vaartuigen te ligten, wanneer zij zwaar gelaaden zijn. Op elke van deze plaatzen is er egter mogelijkheid, om, ten einde de ongemakken en het bezwaar van het lossen van eenig gedeelte der laadinge voortekoomen, voor deze *Bateaux* kanaalen te maaken, en er is geen twijfel aan, of dit zal ook, in het toekoomende, wanneer het Land in welvaaren toeneemt, en rijker wordt, daadlijk gebeuren.

Offchoon de Meiren geene onmiddenlijke gemeenfchap hebben met de *Atlantifche* zee langs eene andere Rivier, dan de *St. Lawrence*, zijn er egter verfcheidene ftroomen, die in deze zee vallen, en die, op zommige plaatzen, zoo na aan andere Rivieren zijn, welken gemeenfchap hebben met de Meiren, dat men door dezen, zonder veel bezwaar, eenen handel tusfchen die Meiren en de zee zou kunnen openen. De voornaamfte kanaalen voor den handel tusfchen den Oceäan en de Meiren zijn vier in getal: het eerfte langs de *Misfisfippi* en de *Ohio*, en van daar op de *Wabash*, *Miämi*, *Mushingun*, of de Rivieren van *Alleghany*, van welker oorfprong er, tot aan andere Rivieren, die in het Meir *Erie* vallen, landëngtens zijn van een tot agttien mij-

mijlen afſtands; — het tweede langs de Rivier de *Patowmac*, die voorbij *Washington* ſtróomt, en van daar langs de Rivier de *Cheat*, de *Mononongahela* en *Alleghany* Rivieren, en *French Creek* tot aan *Presqu' Isle*, aan het Meir *Erie*; — het derde langs de *Hudſon's* Rivier, die, te *New-Jork*, zich in de *Atlantiſche* zee ontlast, en vervolgends langs de Rivier *Mohawk*, *Wood-Creek*, het Meir *Oneida*, en de Rivier *Oswego*, welke laatſte in het Meir *Ontario* valt; — en het laatſte langs de *St. Lawrence*.

Het volgende is eene opgaave van de geheele lengte van elken dezer vier wegen, en van die der landëngtens, welken men op denzelven ontmoet, gerekend, van de uiterſte zeehaven van elke Rivier, die geſchikt is tot het ontfangen van ſchepen, groot genoeg om den Oceäan te bevaaren, tot aan het Meir *Erie*, welk het beste middenpunt is van alle de Meiren, ten aanziene van deze vier wegen.

	Lengte van den afſtand in mijlen.	*Breedte van de Landëngten.*
Van *Montreal* . .	440 . . .	22

Van *Washington*	. 450	. . .	80 (*)
Van *New-Jork*	. 500	. . .	30
Van *New-Orleäns*	1,800	. .	1 tot 18 (†)

Volgends deze opgaave blijkt het duidelijk niet alleen, dat de *St. Lawrence* eenen korteren weg opent naar de Meiren, dan eenigen van de andere Rivieren, maar dat ook de Landëngten daarteboven merklijk korter zijn, dan langs de andere wegen. Ook moet men in overweeging neemen, dat deze Landëngten veel minder zijn, en de goederen, den geheelen weg langs, in dezelfde vaartuigen van *Montreal* tot aan de Meiren kunnen vervoerd worden, terwijl men integendeel, bij het vervoeren van laadingen derwaards, het zij van *Washington* of van *New-Jork*, genoodzaakt is, op elke Rivier andere vaartuigen en volk te gebruiken, of anders de boots zelven over deze Landëngten, op wagens, van de eene Rivier tot de andere te vervoeren.

Op

(*) Wanneer de vaart geöpend is, zal dit, zegt men, verminderd worden op vijftig mijlen. *Aanmerk. van den Schrijver.*

(†) Indien men den weg volgt van de *Ohio* tot aan het Meir. *Aanmerk. van den Schrijver.*

Op deze vaarten is het altijd van zeer veel aanbelangs, zoo veel mogelijk, de Landëngten te vermijden, wijl dezelven de onkosten van het transport aanmerkelijk verzwaaren, en de goederen veel meer aan het gevaar van gestoolen te worden zijn blootgesteld, naar maate zij door handen van meer menschen gaan. Behalven dit alles heeft de *St. Lawrence* nog een ander voordeel boven alle andere Rivieren, dat den handel tusschen de Meiren en den Oceäan gemaklijker maakt, en noodwendig voor denzelven aan haar den voorrang geeft, te weeten, dat zij, geduurig voorzien van water uit het Meir *Ontario*, nooit zoo laag is, zelfs niet in het droogste jaargetijde, of zij kan door gelaadene *Bateaux* bevaaren worden, terwijl integendeel de kleene stroomen, die de Meiren met de Rivieren de *Hudson*, de *Patowmac* en de *Missisippi* vereënigen, in den zomer dikwils zoo uitgedroogd zijn, dat het nauwlijks mogelijk is, die met *Cano's* te passeeren. In den zomer van *zeventien honderd zes en negentig* was de Rivier de *Mohawk*, geduurende vier maanden, zoo laag, dat het volstrekt ondoenlijk was, eenige koopgoederen langs derzelver grootste gedeelte te vervoeren, en de Kooplieden van het Binnenland,

eenen geruimen tijd te vergeefsch gewagt hebbende op de goederen, die zij noodig hadden, eindelijk genoodzaakt waren, dezelven over land te doen koomen. De vaart op deze Rivier wordt, naar men zegt, jaarlijks moeiëlijker en slegter, en, ten zij men verscheidene lange kanaalen laat graaven, zal men eindelijk genoodzaakt zijn, van alle gemeenschap te water tusschen *New-Jork* en het Meir *Ontario*, langs dezen weg, aftezien. De Rivier de *Alleghany* en de *French Creek*, die het Meir *Erie* met de *Patowmac* verbinden, zijn even zeer onderworpen aan uitdroogen, en het is, in de daad, alleen ten tijde der vloeden, veroorzaakt door het smelten van den sneeuw, of zwaare regens, dat men, langs den eenen of anderen dezer wegen, de goederen met gemak vervoeren kan.

Ver het grootste gedeelte van den handel op de Meiren is, voor het tegenwoordige, alleen bepaald tot *Montreal*, wijl de *Britsche* Kooplieden, niet slegts hunne goederen van daar naar dezelven kunnen verzenden met een derde kosten minder, dan die van *New-Jork* dit kunnen doen, maar dezelven ook veel beter koop, uit de eerste hand, verkoopen kunnen, dan die van den Veréénigden Staat. De

las-

lasten, die wegens den invoer van gerafineerde zuiker, dranken, wijnen en koffij in *Canada* betaald worden, zijn aanmerkelijk minder dan die, welken daar voor in den Verëenigden Staat gevorderd worden; en het *Engelsche* ijzerwerk, en alle drooge goederen in het algemeen*, worden vrij van alle belastingen in *Canada* ingevoerd, terwijl dezelven integendeel, wanneer zij uit *Europa* worden ingebragt, in de Verëenigde Staaten aan eene belasting van vijftien percent van derzelver waarde onderworpen zijn. Het zou eene vergeefsche en nutlooze onderneeming zijn, de vreemde Manufactuuren, die uit *Canada* in den Vereenigden Staat worden ingebragt, aan zekere lasten te willen onderwerpen, daar de grenzen dezer beide Landen zoo uitgestrekt en zoo digt aan elkänderen zijn, dat het altijd zeer gemaklijk zou vallen, dezelven in het geheim in te voeren, en deze belastingen te ontgaan.

De handel van *Montreal* op de Meiren is, voor het tegenwoordige, zeer aanmerkelijk en neemt jäarlijks toe. Er zijn reeds uitgestrekte Etablissementen aan de *Britsche* zijde van het Meir *Ontario*, te *Niägara*, te *Toronto*, aan de Baai van *Canti*, en te *Kingston*, dat omtrent

twintig duizend Inwooners bevat; en aan de andere zijde breiden de Ingezetenen van den Vereënigden Staat hunne Volkplantingen met geweld uit. Ook neemen dezen aan het Meir *Erie*, en langs de Rivier *Detroit*, met eene verbaazende snelheid, zoo wel aan de eene als aan de andere zijde, toe.

Het gewigt van den Binnenlandschen handel, — en deze bestaat in de daad in den handel op de Meiren, — heb ik reeds aangetoond, en daar bij doen zien, dat elke zeestad in den Vereënigden Staat in grootte en welvaaren is toegenomen, naar maate van het aandeel, dat zij in dezen handel heeft, en dat die Steden, welken daar toe het best gelegen zijn, ook het voornaamste van denzelven aan zich getrokken hebben. Wanneer deshalven de Oevers van het Meir in volkrijkheid toeneemen, en de vraag naar *Europeesche* goederen onder de Ingezetenen sterker wordt, dan mogen wij verwagten, dat *Montreal*, dat van alle de zeehavens van *Noord-Amerika* het best gelegen is, om dezelven van zoodanige goederen te voorzien, naar evenredigheid in grootte zal aanwasfen; en, daar de uitgestrektheid van het Binnenland, waarmede zij, te water, gemeenschap heeft, zoo groot, en hetzelve daarteboven zoo vrugtbaar is, als dat

dat van eenig ander, waaröp de groote Steden van den Vereënigden Staat handelen, is het niet onwaarſchijnlijk, dat *Montreal*, ten eenigen tijde, met de grootſte Steden van het Vasteland van *Noord-Amerika*, ten aanziene van volkrijkheid en weelde, om den voorrang zal wedijveren.

DERTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van de Stad Kingston, eertijds genoemd het Fort Cadaraqua. — Uitgebreidheid van derzelver koophandel. — Aart van denzelven. — Herbergzaamheid van de Ingezetenen. — Havens aan het Meir Ontario. — Oorlogsschepen op dit Meir. — Koopvaardijschepen. — Zee-Officieren. — De kosten van het bouwen en onderhouden der schepen zijn zeer groot. — Redenen daarvan. — Er zijn nog geene Yzermijnen in het Land geöpend. — Koper kan men gemaklijker vinden dan ijzer. — Wordt in eene groote meenigte gevonden aan de oevers van het Meir Superior. — De Schrijver gaat aan boord van een Koopvaardijschip op het Meir Ontario. — Beschrijving van dat Meir. — Aanmerkingen over eene zevenjaarige afwisseling der hoogte van het water, welke men zegt, dat hier wordt waargenomen, als ook eene Eb en Vloed om de twee uuren. — De vaart over dit Meir

is

is gelijk aan eene Zeereis. — Koomst in het gezigt van het Fort Niagara. — Land aan Misſisſaguis Punt. — Misſisſaguis Indiäanen. — Een van hunne Hoofden in een oproer omgebragt. — Hoe behandeld door het Britſche Gouvernement. — Derzelver geneigdheid tot wraak. — De Misſisſaguis zijn goede Jaagers. — Wijze om de Zalm te dooden. — Verſcheidenheid van Visch in de Meiren en Rivieren van Canada. — Zeewolven. — Zeekoeiën. — Beſchrijving van de Stad Niagara, of Newark. — De tegenwoordige zetel van het Gouvernement. — Ontwerp om denzelven naar elders te verplaatzen. — Ongezondheid der Stad Niagara, en het omliggende land. — Navy-Hats. — Het Fort Niagara ingevolge het verdrag overgegeeven. — Beſchrijving vau hetzelve. — Beſchrijving van de andere Forten, overgegeeven aan de Ingezetenen van den Verëenigden Staat. — Dezelven ſchijnen niet zoo voordeelig voor hun te zijn, als men verwagt had. — Voordeelige ligging der nieuw aangelegde Britſche posten.

Nia-

Niagara, September.

De Stad *Kingſton* is gelegen aan den mond van eene diepe Baai aan het Noord-Oostlijk uiterſte van het Meir *Ontario.* Dezelve bevat een Fort en Barakken, eene *Engelſche Episcopaale* kerk, en omtrent honderd huizen, van welken de meesten eerst onlangs gebouwd zijn, en thands bewoond worden door dezulken, die, na het eindigen van het *Amerikaanſche* oorlog, uit den Vereenigden Staat zijn overgekoomen. Eenige weinigen van deze huizen zijn gebouwd van ſteen en klinkers, maar ver het grootſte gedeelte is van hout. Het Fort is van ſteen, en beſtaat uit een vierkant van vier Bastions voorzien. Het zelve wierd aangelegd door den Graaf DE FRONTINAC, voor het jaar *zestien honderd twee en zeventig*, en wierd eenigen tijd naar deszelfs naam genoemd; naderhand kreeg het dien van *Cadaraqui*, den naam van eene kreek, die in de Baai valt. Deze naam bleef, tot voor weinige jaaren, gemeen aan het Fort en de Stad, wanneer dezelve veränderd wierd in dien van *Kingſton.* Gewoonlijk beſtaat de Bezetting uit een getal van zestig tot honderd man, die in de Barakken worden ingekwartierd.

King-

Kingſton is eene plaats van aanmerkelijken koophandel, en is deshalven zeer ſnel in grootte toegenomen. Alle de goederen, die de *St. Lawrence* worden opgevoerd, om het Bovenland te voorzien, worden hier in pakhuizen opgeſlagen, tot dat dezelven kunnen worden gelaaden aan boord van ſchepen, geſchikt tot de vaart op de Meiren: ook worden de Bonten, die van de verſcheidene Posten aan de nader bij gelegene Meiren worden aangebragt, hier bij een gezameld, om in *Bateaux* ingelaaden, en de *St. Lawrence* afgezonden te worden. Zommigen van deze Pelterijën worden door de *Indiäanen*, die in het omliggende land, en aan de bovenſte gedeelten van de *St. Lawrence* jaagen, onmiddenlijk in de Stad gebragt; doch dezen maaken ſlegts een zeer kleen gedeelte uit. De voornaamſte Kooplieden, die te *Kingſton* hun verblijf houden, zijn deelgenooten van oude gevestigde huizen te *Montreal* en *Quebec*. Een Vreemdling, en vooräl een *Britsch* Onderdaan is zeker van, wanneer hij aldaar pasſeert, een zeer vriendlijk en aangenaam onthaal bij hen te zullen vinden.

Geduurende den Herfst lijden de Ingezetenen van *Kingſton* zeer veel door tusſchenpoozende koortzen, die aan deze Stad zeer eigen

eigen zijn, door dien dezelve in eenen laagen grond, en digt bij een uitgestrekt moeras gelegen is.

De Baai bij *Kingston* levert eenen goeden ankergrond op, en is de veiligste en gemaklijkste van alle de Havens aan het Meir *Ontario*. De Baai van *Great Sodus* aan de Zuid-, en die van *Toronto* aan de Noordzijde van het Meir gelegen, bijna onder dezelfde middagslijn met *Niagara*, worden gezegd de besten te zijn na die van *Kingston*, maar het inkoomen van beide dezelven is belemmerd door zandbanken, welken men, bij ongunstig weder, met schepen, die meer dan vijf of zes voet diep gaan, niet dan met het grootste gevaar kan pasfeeren. Aan de oevers van de Baai te *Kingston*, heeft men twee scheepstimmerwerven, waar van de eene behoort aan den Koning, en de andere een eigendom is van bijzondere perzoonen, en op welken de meeste *Engelsche* schepen, die tot de vaart op het Meir *Ontario* bestemd zijn, gebouwd worden.

Toen wij dit Meir *Ontario* pasfeerden, vonden wij op hetzelve drie schepen van omtrent twee honderd ton, voorzien van agt tot twaalf stukken geschut, behalven nog verscheidene kanoneerboots, die egter niet in dienst, maar

in

in de Rivier de *Niagara* opgelegd waren. Korten tijd egter na dat wij *Kingston* verlieten, wierd er, ingevolge de ratificatie van het tractaat van vriendschap en koophandel tusschen den Vereënigden Staat, en zijne *Britsche* Majesteit, order gegeeven, tot het ontwapenen en opleggen van alle de schepen van Oorlog, alleen één uitgezonderd (*). Voor één Konings schip is er zeker op het Meir altijd werks genoeg, zoo met het overbrengen der geschenken voor de *Indiäanen* naar het Bovenland, en van den voorraad voor de troepen, als met het vervoeren van de laatsten, wanneer dezen van bezetting veränderen, en dus van de eene plaats naar de andere moeten gebragt worden. Elk Land-Officier, op de Buitenposten, heeft de vrijheid, om, naar maate van den rang, dien hij bekleedt, een zeker gedeelte koopgoederen in des Konings schepen te laaden en te vervoeren, zonder dat hij daar voor eenige kosten behoeft te betaalen; ook hebben die van de Marine het recht, om, wanneer zij van de

(*) Men zegt, dat er in den zomer van 1797 nadere bevelen gegeeven zijn, om weder een of meer van deze schepen in dienst te stellen, en te wapenen. *Aanm. van den Schrijver.*

de eene Haven naar de andere vaaren, en hunne ſchepen geene andere beſtemming hebben, dezelven met Koopmanſchappen te laaden, waarvan de vragtloonen ten hunnen voordeele koomen, als mede, om, tot eenen vastgeſtelden prijs, Reizigers, over het Meir, van de eene plaats naar de andere te brengen, waar van zij een ſtandvastig gebruik maaken. De Commandant van des Konings ſchepen op het Meir *Ontario* is een *Fransch Canadiër*, en van dezen Landäart zijn meest alle de Officieren, die onder hem dienen. Derzelver uniform is blauw en wit, met groote geele knoopen, waaröp een Bever, en het woord *Canada* gedrukt is. De Zee-Officiers ſtaan onder de orde van den gezagvoerenden Officier der Posten, waar zij aankoomen, en mogen nooit, zonder zijne toeſtemming, het anker ligten, om verder landwaardsin te vaaren.

Behalven verſcheidene overdekte Koopvaardijſchepen, Schooners en Sloepen, van vijftig tot honderd ton elk, worden er nog eene ontelbaare meenigte groote *Zeil-Bateaux* aanhoudende op het Meir *Ontario* gebezigd. Geene ſchepen worden egter geſchikt geöordeeld tot de vaart op deze Meiren, dan alleen volkoomene Zeeboots, of andere platbodem-

demde vaartuigen, zoo als *Cano's* en *Bateaux*, die, bij eenen opkoomenden ſtorm, veilig aan den oever kunnen loopen. Voor het tegenwoordige gebruikt het Volk van den Vereënigden Staat, op het Meir, niet dan *Bateaux*; en, al oordeelden zij het noodig, zich van grootere ſchepen te bedienen, zouden zij egter tot dus verre, uit hoofde van de ſlegte geſteldheid der havens, daarvan moeten afzien. De groote *Britſche* ſchepen vaaren meestäl alleen tusſchen *Kingſton* en *Niagara*, en zeer zelden ziet men dezelven op eenige andere plaats.

De onkosten, tot het bouwen en uitrusten der ſchepen op het Meir *Ontario*, zijn zeer aanmerkelijk, maar nog ongelijk grooter op de meer afgelegene Meiren, wijl het voornaamſte gedeelte van het ijzer, en al het touwwerk, dat men daartoe noodig heeft, uit *Engeland*, door het midden van de Beneden-Provincie, moet worden ingevoerd. Er is egter geen twijfel aan, of, wanneer het Land volkrijker wordt, zal men zich zeer gemaklijk van een groot deel dezer noodzaaklijke goederen, op de plaats zelve, kunnen voorzien, wijl de grond in de Boven-Provincie zeer geſchikt is tot het teelen van hennip, en men,

in verscheidene deelen van het Land, ijzermijnen ontdekt heeft. Men begint reeds, in eene kleene hoeveelheid, hennip te kweeken; maar, daar het Gouvernement er zich, tot hier toe, op heeft toegelegd, om de aandacht van het Volk meer tot den Landbouw, dan tot eenig ander onderwerp te bepaalen, zijn er, dus verre, nog geene ijzermijnen, die, even gelijk alle andere mijnen, welken reeds ontdekt zijn, of, in het vervolg, mogen ontdekt worden, tot het uitsluitend eigendom der Kroon behooren, ontgonnen of geöpend. Het Volk van den Vereenigden Staat, geduurig er op uit zijnde, om zijn voordeel te doen, heeft egter reeds eenige perzoonen uitgezonden, om, in dat gedeelte van hun grondgebied, dat het digtst aan de Meiren gelegen is, ijzermijnen optespooren. Deze nasspooringen zijn zeer gelukkig uitgevallen; en, daar men buiten twijfel spoedig, in deze streeken, werkplaatzen zal aanleggen tot het smelten en vervaardigen van ijzer, en zij dit tot eenen veel minderen prijs zullen kunnen verkoopen, dan 't gene geheel uit *Neder-Canada* moet worden aangebragt, is het zeer waarschijnlijk, dat het Gouvernement het openen van ijzermijnen op zijn eigen Gebied zal aanmoedigen, liever dan

te

te gedoogen, dat de Ingezetenen van den Vereenigden Staat het voordeel genieten van zulk eenen belangrijken tak van koophandel, die noodzaaklijk in hunne handen moet vallen, wanneer dit Gouvernement bij die zelfde grondregelen blijft volharden, welken het dus ver volgde.

In de verder afgelegene deelen van *Opper-Canada* vindt men ongelijk meer koper dan ijzer; en, daar men dit met aanmerkelijk minder moeite uit de Aarde kan haalen, dan ijzer, dat men tot dus verre ontdekt heeft, is er alle reden, om te vermoeden, dat men, in vervolg van tijd, tot alles, waar toe dit eenigzins geschikt is, zich veel meer van koper dan van ijzer bedienen zal. Aan de oevers van eene Rivier, die, aan den Zuid-Westlijken kant, in het Meir *Superior* valt, vindt men ruuw koper in meenigte, ook wordt dit in overvloed gevonden op de Eilanden aan de Oostzijde. Op den grond van iemand te *Niagara*, zag ik een stuk van dit koper, verscheidene oneen zwaar, en op het oog zoo zuiver als of het in het vuur geweest was, dat, zoo als men mij onderrigtte, met eenen beitel gehakt was van een ander, even zoo zuiver stuk, dat op een dezer Eilanden groeide, en ten minste

veertig pond gewoogen heeft. Rijke koperaderen ziet men in meest alle de Rotzen op deze Eilanden bij de Oevers; en digt bij het water vindt men, in diepe beddingen, eene meenigte koperërts, gelijkende naar koperrood. In eenige weinige uuren zou men hier *Bateaux* met dezen erts kunnen laaden, en, in minder dan drie dagen, naar de Straat van *St. Marij* brengen, na welke gepasseerd te zijn, men denzelven in grootere schepen zou kunnen overlaaden, en, zonder eenige verdere verhindering, te water, tot aan de Rivier de *Niagara* vervoeren. De Landëngte aan de Straat van *St. Marij* kan men in weinige uuren passeeren, en, met eenen gunstigen wind, kunnen schepen, bekwaam, om de Meiren *Huron* en *Erie* te bevaaren, de reis tot aan de Oostlijke uitersten van het laatste Meir, in zes dagen, doen.

Niet alleen gaan het bouwen en uitrusten van schepen, tot de vaart op de Meiren, vergezeld met zwaare kosten, maar die van het onderhoud dezer schepen, zijn ook zeer groot: voor eerst, wijl dezelve veel spoediger versleeten zijn, dan die, welken op den Oceäan gebruikt worden; eene omstandigheid, die, naar het gevoelen der Zeelieden, moet worden toegeschree-

ſchreeven aan de verschheid van het water: ten anderen, wijl men het Volk op dezelven, tot eenen zeer hoogen prijs, moet aanneemen, en, ook geduurende de vijf maanden, dat de ſchepen, uit hoofde van het ijs, ſtil liggen, ten volle betaalen, daar men anders dezelven niet op het oogenblik, dat men hen noodig heeft, kan krijgen. Deze Matroozen koomen, voor het grootſte gedeelte, alleen een enkele uitgezonderd, uit de Zeehavens, wijl het volſtrekt noodig is, op deze Meiren, op welken de vaart aan veel meer gevaaren onderhevig is dan op den Oceäan, bekwaame en geöeffende Zeelieden te hebben. Het Meir *Ontario* is nooit tot op eenen verderen afſtand van den Oever, dan het gezigt reiken kan, bevroozen, maar deszelfs Rivieren en Havens worden geregeld door het ijs geſtopt.

Daags na onze aankoomst te *Kingſton*, bepaalden wij onze reis naar *Niagara* aan boord van een ſchip van honderd en tagtig ton, dat aan de Koopmanskaai gereed lag, om te vertrekken, en alleen op eenen gunſtigen wind wagtte. De vastgeſtelde prijs der vragt voor de vaart over dit Meir is, in de Kajuit, twee Guïnées, en op het dek eene Guiné voor elk perzoon. Dit is geheel niet duur, wanneer

men in aanmerking neemt, dat de Kapitein, voor dit geld, voor elke zoort van Pasſagiers eene bijzondere tafel houdt. De tafel in de kajuit, op dit vaartuig, was bijzonder wel, en er was overvloed van Port-, en Sherrij-wijn, en allerleië zoorten van ſterke dranken, ten gebruike van de Reizigers in dezelve. De vragt voor de goederen is, naar evenredigheid, duurër, zijnde zes en dertig ſchellingen *Engelsch* per ton, dat ten naastenbij zoo veel is, als 't gene men, voor het tegenwoordige Oorlog, betaalde voor het transport van goederen over de *Atlantiſche* zee. Men kan dit egter niet buitengemeen hoog noemen, wanneer men de kosten van het bouwen en onderhouden der ſchepen, de zwaare gagie der Matroozen, enz. in overweeging neemt.

Op den *zevenden* September, in den agtermiddag, wierd de wind gunſtig, om het Meir overteſteeken: de Pasſagiers, die in verſcheidene deelen der Stad verſpreid waren, wierden dus gewaarſchuwd, om zich gereed te maaken, en aan boord te koomen; het ſchip ligtte de ankers, en eene zagte koelte bragt ons, in weinige minuuten, in het Meir. De eerſte anderhalve mijl van *Kingſton* af, is het gezigt zeer bepaald door de groote meenigte

Ei-

Eilanden, die men aan de ſlinker zijde heeft; maar, ten einde van dezen afſtand, den hoek van een dezer Eilanden te boven zeilende, hadden wij onverwagt een zeer uitgeſtrekt uitzigt over het Meir, dat, bij eenen ſtillen helderen avondſtond, terwijl de zon zich agter de majeſtueuſe bosſchen, die de Oevers verſieren, verborg, een zeer grootsch en verrukkend tooneel opleverde.

Het Meir *Ontario* is het Oostlijkſte der vier groote Meiren, door welken de grenslinie loopt, die de Vereënigde Staaten van de Provincie van *Opper-Canada* ſcheidt. Hetzelve heeft in de lengte, van het Oosten naar het Westen, honderd en twintig mijlen, en, op de breedſte plaatzen, zeventig mijlen in de breedte, beſlaande, naar berekening, eene oppervlakte van omtrent twee millioen drie maal honderd en negentig duizend *acres* lands. Dit Meir is veel minder onderheevig aan het geweld der winden en ſtormen, dan eenig ander; en, wanneer men het oog vestigt op deszelfs groote uitgeſtrektheid, moet men verbaasd ſtaan, over de zonderlinge ſtilte, die, in het algemeen, op het water in hetzelve heerscht. Den eerſten avond van onze reis zagen wij geene de minſte golven op deszelfs

oppervlakte, die alleen bewoogen wierd door eene zagte dijning, en, geduurende het overige van onzen overtogt, gingen de golven niet eenmaal zoo hoog, noch was de beweeging zoo sterk, dat zij de geringste ongesteldheid aan iemand der Passagiers veroorzaakten. Het water is hier, in het algemeen, zeer diep, en zelfs, op zommige plaatzen, zoodanig, dat men met het dieplood geen' grond kan peilen. Wanneer men, over de zijden van het schip, in hetzelve ziet, schijnt het, uit hoofde van deszelfs diepte, eenigzins zwart, maar is egter zeer helder en klaar, zoo dat, wanneer men iets, dat wit is, in hetzelve werpt, men het tot verscheidene vademen beneden de oppervlakte van het water zien kan. Het is egter op verre na niet zoo klaar en doorschijnende, als dat van eenige andere Meiren. De Heer CARVER, van het Meir *Superior* spreekende, zegt: — „ wanneer het stil was, en de zon helder „ scheen, kon ik, in mijne *Cano* zittende, „ ter plaatze, waar het water meer dan zes „ vademen diep was, duidelijk op den grond „ groote hoopen steenen zien van onderscheidene grootte, waarvan zommigen scheenen „ beärbeid te zijn. Het water was, op dezen „ tijd, zoo helder en doorschijnende als de

„ lugt,

„ lugt, zoo dat ik mij verbeelden moest, dat mijne „ *Cano* in deze hoofdſtof hong en zich bewoog. „ Het was onmogelijk, door dit klaar *medium*, „ met eene gevestigde aandacht, op de rot- „ zen beneden zich te zien, zonder, binnen „ weinige minuuten, eene aanmerkelijke dui- „ zeling te ontwaaren, en genoodzaakt te zijn, „ zijne oogen van dit bedwelmende tafreel „ aftetrekken." —— Het water van het Meir *Ontario*, is zeer goed van ſmaak, en het eenige, dat de Zeelieden, aan boord der ſchepen op hetzelve, gebruiken.

Het is een algemeen en ſterk aangenomen denkbeeld, niet alleen bij de *Indiäanen*, maar ook bij een voornaam gedeelte der Blanken, die aan de oevers van het Meir *Ontario* woonen, dat het water van dit Meir, alle zeven jaar, beurtlings rijst en valt. Anderen integendeel ontkennen dit; en, in de daad, dit verſchilt zoo zeer van alles, wat men elders, in welk gedeelte der Aarde ook, in eenig groot water heeft waargenomen, dat ik voor mij zeer genegen zou zijn, om te gelooven, dat dit geheele verhaal eene loutere inbeelding is. Wanneer men evenwel in aanmerking neemt, dat de oudſte Ingezetenen des Lands dit periodiek waſſen en vallen van het water be-

bevestigen, en het tegendeel nooit duidelijk beweezen is, dan zijn wij verpligt, ons oordeel over dit ſtuk opteſchorten. Een Inwooner, die zijn verblijf hield zeer nabij de Oevers van het Meir, niet ver van *Kingſton*, en die, uit hoofde van zijne bezigheden, meer tijds had, om op dergelijke dingen acht te geeven, dan in het gemeen de groote troep van het Landvolk, verhaalde mij, dat hij, geduurende bijna veertien jaar, die hij alhier gewoond had, den toeſtand van het Meir aandachtig had gadegeſlaagen, en van oordeel was, dat het water aan geene periodieke wasſing of valling onderworpen; — dat hij egter niet ontkennen kon, dat het zeer aanmerkelijk was, en de aandacht verdiende, dat verſcheidenen van de oudſte Blanke Ingezetenen uit dezen omtrek hem, met betrekking tot het wasſen des waters op het Meir, vooraf gezegd hadden, dat het Jaar *zeventien honderd vijf en negentig* het hooge Jaar zoude zijn, en dat, in de daad, in den zomer van dat Jaar, het Meir tot eene ongewoone hoogte ſteeg. Hij voegde er egter bij, dat hij meende redenen te hebben, om deze ongewoone wasſing en hoogte van het water, in dit geval, aan toevallige oorzaaken, en niet aan eene geregelde en be-

paal-

paalde wet der Natuure toetefchrijven, en dat hij ten volle overtuigd was, dat, al ware het, dat het Meir niet zoo hoog gereezen was, als het in de daad deed, het Volk zich egter ontwijfelbaar zou verbeeld hebben, dat het nu hooger was dan gewoonlijk, zoo als hij vermoedde, dat zij zich dit, bij andere voorige gelegenheden, waarlijk alleen hadden ingebeeld. Deze zijne gedagte, zeide hij, gegrond te zijn op de volgende omftandigheid. Toen, ten jaare *zeventien honderd vijf en negentig*, het water in het Meir tot zulk eene buitengewoone hoogte gereezen was, had hij met verfcheidene van de oudfte Ingezetenen over dit onderwerp gefproken, en hun, in het bijzonder, ondervraagd naar de vergelijking der hoogte van het water bij deze, en in voorige gelegenheden. Allen verklaarden hem, dat het water thands niet hooger was, dan gewoonlijk ten tijde van deszelfs periödieke hoogte, en dat zij zelden het te vooren even zoo hoog gezien hadden. Nu had hij, aan het einde van zijnen tuin, een kleen boschjen van boomen, die, ten minfte, dertig jaar oud waren: dit boschjen was, door het water in dit jaar, geheel overftroomd, zoo dat alle de boomen geftorven waren; en hier uit maakte hij nu

dit

dit besluit op, dat, indien het water, in voorige jaaren, even zóo hoog geweest ware, deze boomen niet zoo oud zouden geworden, maar reeds vroeger door hetzelve vernield geweest zijn. Deze omstandigheid strijdt zeker tegens 't gene men aangaande de hoogte van het water in het algemeen geloofde; maar bewijst egter alleen, dat hetzelve nu in dit jaar hooger gereezen was, dan in de voorige dertig jaaren: het toont niet, dat hetzelve niet, geduurende dien tijd, periödiek boven deszelfs gewoone hoogte rees.

'T Gene de Heer CARVER over dit stuk zegt, schijnt veelëer het algemeen gevoelen, dat het water in het Meir rijst en valt, te bevestigen. „ Ik had, — zegt hij, — bijna vergeeten, „ eene zeer ongewoone omstandigheid betrek-„ kelijk deze Engte — de Straat van *Michil-„ limakinack*, tusschen de Meiren *Michigan*, „ en *Huron* — te verhaalen. Volgends de „ waarneemingen, die de *Franschen*, geduu-„ rende den tijd, dat zij van het Fort aldaar „ meester waren, gemaakt hebben, blijkt het, „ dat, offchoon er geen dagelijksche Eb en „ Vloed in deze wateren bespeurd worden, men „ egter, bij eene nauwkeurige oplettendheid op „ derzelver hoogte, daarïn eene periödieke

„ ver-

„ verändering ontdekt. Men heeft opgemerkt,
„ dat dezelven trapswijze, maar bijna onmerk-
„ baar, rijzen, tot dat zij, de hoogte van drie
„ voet bereikt hebben, waar toe zeven en een
„ half jaar noodig zijn; en dat zij in even zoo
„ veel tijds, weder tot hetzelfde peil zakken,
„ zoo dat zij deze zonderlinge verändering,
„ waarvan men de reden nog niet heeft kunnen
„ ontdekken, in vijftien jaaren volvoeren. Toen
„ ik aldaar was, kon ik van de *Engelschen*
„ dienäangaande geen voldoend berigt of be-
„ vestiging krijgen, wijl zij nog maar weinige
„ jaaren in het bezit van het Fort geweest wa-
„ ren; egter ſtemden zij eenpaarig daarin over-
„ een, dat men eenige verändering zag aan de
„ Oevers van deze Engte." Het is zeer te be-
klaagen, dat de volgende jaaren niet meer lichts
verſpreid hebben over dit onderwerp, daar er,
na dat het Fort in onze magt geweest is, nie-
mand, geſchikt, om de gegrondheid of onge-
grondheid van waarneemingen van dezen aart te
beſlisſen, lang genoeg ter dezer plaatze geweest
is, om de zaak te onderzoeken, en van dezelve
overtuigd te zijn.

Er is eene lange reeks van nauwkeurige
waarneemingen noodig, om met zekerheid te
bepaalen, of het water in dit Meir al of niet
pe-

periodiek rijst en valt. Het is, bij voorbeeld, bekend, dat, in natte jaaren, het water zeer veel boven deszelfs gewoone peil ſtijgt, en integendeel, in zeer drooge jaargetijden, ver beneden hetzelve daalt: men zou deshalven zeer nauwkeurig moeten letten op de hoeveelheid van water, die er bij den regen valt, en de uitdamping die er plaats heeft en met dezelfde nauwkeurigheid moeten weeten, welke verändering dit in de hoogte van het water te wege brengt. Zonder dit is het, wanneer het gebeurt, dat het Meir om het zevende jaar hooger of laager is, onmogelijk, om met zekerheid te beſlisſen, of dit alleen aan de geſteldheid van het weder, dan wel aan eene bepaalde wet der Naturé, die ons tot nog toe onbekend is, moet worden toegeſchreeven. Daarenboven zou men op de geſteldheid der winden, zoo ten aanziene van derzelver rigting als ſterkte, moeten letten, daar dezen op de hoogte van het water in alle de Meiren eenen merkelijken invloed hebben. Bij het Fort *Erie*, gelegen aan het Oostlijk uiterſte van het Meir van dien zelfden naam, zag ik eens, dat het water, in den loop van weinige uuren, volkoomen drie voet viel, en wel ten gevolge van eene ſchielijke verändering van den wind,

die

die onverwagt naar het Westen liep, en verscheidene dagen agter den anderen uit dien hoek bleef waaiën. En eindelijk zou men deze waarneemingen moeten doen, niet op ééne, maar te gelijktijdig op verscheidene plaatzen van de oevers van alle deze Meiren, wijl men weet, offchoon de eigenlijke oorzaak daarvan tot nog toe onbekend is, dat het water aan de kusten, op zommige plaatzen, trapswijze aanzienlijk is toegenomen, terwijl het op anderen aanmerkelijk verminderd is. Bij voorbeeld, tusschen de Wagthuizen aan het Fort *Niagara*, en het Meir, is de afstand thands niet meer dan tien *yards* of daarömstreeks, offchoon er, toen dezelven eerst gebouwd wierden, een aanzienlijke uitgestrekte tuin tusschen dezelven lag; en eene waterbatterij, die, zedert het begin des tegenwoordigen Oorlogs, op den Oever, buiten de wallen der Vestinge, wierd aangelegd, is, in den tijd van twee jaaren, zoo geheel weggespoeld, dat er thands nauwlijks eenige spooren meer van ontdekt worden. Het is te vermoeden, dat er, in het vervolg van tijd, wanneer het Land volkrijker wordt, en de weelde meer toeneemt, menschen gevonden zullen worden, die lust en tijd hebben, om de noodige waarneemingen te maaken, en met

ze-

zekerheid te bepaalen, wat er van deze periödieke verändering der hoogte van het water te gelooven is: voor het tegenwoordge zijn de Bewooners dezer Oevers te zeer ingewikkeld in den Koophandel en den Landbouw, dan dat zij zich zouden bezig houden met onderwerpen van enkele bespiegeling, die, hoe zeer zij den Wijsgeer genoegen mogen geeven, egter aan het grootste gedeelte der Ingezetenen des Lands geen wezenlijk voordeel aanbrengen.

Er zijn veelen, die meenen, dat het water in het Meir *Ontario* niet alleen periödiek alle zeven jaaren wast en weder valt, maar ook onderheevig is aan eenen geregelden Vloed en Ebbe, die verscheidene maalen in de vier en twintig uuren zouden plaats hebben. Aan boord van het vaartuig, waarmede ik het Meir overvoer, sprak ik eenige Perzoonen van het Land, welken mij verzekerden, dat men in de Baai van *Canti* geregeld zulk eenen Eb en Vloed gewaar wierd. Om zich zelven hier omtrent te voldoen — zeiden zij mij — hadden zij, meer dan eens, zich verscheidene uuren opgehouden aan den kant van eenen molen in het binnenste der Baaië, en daar gezien, dat het water, elke vier uuren, geregeld ebde en vloeide, ter hoogte van veertien duim. Er is eg-

egter geheel niet aan te twijfelen, of deze dikwilſche verandering der hoogte van het water ter dezer plaatze, moet alleen aan den wind worden toegeſchreeven, wijl men deze verändering geheel niet beſpeurt noch te *Niagara*, noch te *Kingſton*, noch aan de opene en vlakke oevers van het Meir. Daarteboven is de geſteldheid der Baaië van *Canti* zoodanig, dat de minſte verändering van wind noodwendig ook eene verändering in de hoogte van het water moet maaken. De Baai van *Canti* is een lange kromme en bogtige Inham, die, aan het bovenſte gedeelte, nauwer wordt, even gelijk een tregter. De verändering van wind, naar maate dezelve de Baai in of uitwaait, moet dus natuurlijk het water aan het boveneinde doen wasſen of vallen; ook moet, daar het zelve, hier ter plaatze, als het ware, binnen eenen kleenen omtrek is ingeſlooten, deze zelfde verändering beſpeurd worden, naar dat de wind, offchoon in dezelfde rigting waaiende, den eenen tijd van den dag ſterker en heviger is, dan den anderen tijd; en hoe zeldzaam gebeurt het, dat deze, geduurende eenig gedeelte van den dag of den nagt, twee uuren agter elkänderen, juist even zoo hard waait, als de beide voorige uuren: meest al

tijd moet men deshalven, wanneer er flegts eenige wind is, zoo iets in het binnenste van deze Baai gewaar worden, dat het voorkoomen heeft van Ebben en Vloeiën. 't Gene mij te meer in dit gevoelen bevestigt, is, dat niemand mij zeggen kon, dat deze zelfde veränndering ooit was waargenomen, wanneer het volkoomen ftil was; en bij zulk eene gelegenheid zou men egter, indien er in de daad zulk een Eb en Vloed plaats hebben, dezen het duidelijkst en nauwkeurigst befpeuren moeten.

Dan, keeren wij tot de reis terug. Eenige weinige uuren, na dat wij *Kingfton* verlaaten hadden, op den *zevenden* van September, ging de wind liggen, en, geduurende dezen geheelen nagt, voorderden wij flegts zeer weinig; maar, vroeg in den morgenftond van den *agtften*, kreegen wij eene frifche koelte, en, voor den middag, verlooren wij het land uit het gezigt. Onze reis verfchilde nu in niets van eenen togt over den Oceäan: wij ftuurden op het compas; van tijd tot tijd wierd de loglijn geregeld uitgeworpen, en de vaart en voordgang van het fchip in het Logboek aangeteekend, en een behoorelijk journaal gehouden van alles, wat aan boord voorviel. Tot den avond van den *negenden*, zeilden wij geheel

heel buiten het gezigt van eenig land, wanneer wij de Blauwe Heuvels in den omtrek van *Toronto*, aan de Noordzijde van het Meir ontdekten, die wij egter, uit hoofde van den naderenden nagt, weder ſpoedig uit het oog verlooren. Overal, uitgezonderd ter dezer plaatze, zijn de Oevers van dit Meir vlak en zandig, en dit is de oorzaak, dat men, in het algemeen, bij het pasſeeren van hetzelve, het land, in weinige uuren, uit het gezigt verliest.

Met het aanbreeken van den dag, op den *tienden*, zagen wij het Fort en de Stad *Niagara* aan lij voor ons, en, daar de wind ons gunſtig was, hadden wij alle hoop, om, binnen eenige uuren, de ſtad te zullen bereiken; dan, nauwlijks waren wij tot aan de bank, voor den mond van de Rivier de *Niagara*, genaderd, of de wind veranderde eensklaps, en, na dat wij, eenigen tijd, te vergeefs getragt hadden, dit, met laveeren, te boven te koomen, waren wij eindelijk genoodzaakt, op den afſtand van omtrent twee mijlen van het Fort, het anker te werpen. Dit Fort vertoont zich, aan de waterzijde, zeer wel; maar de Stad, parallel met den loop der Riviere gebouwd zijnde, zoo dat men, van de zijde van het Meir, niets dan

eenige weinige armoedige huizen aan dat gedeelte te zien krijgt, heeft een zeer gering voorkoomen. Na dat wij ontbeeten, en onze reisklederen verwisseld hadden, met een gewaad, geschikt om in de Hoofdstad van *Opper-Canada*, en in den kring der *Beaumonde* van de Provincie te verschijnen, liet men de Jol uit, en wierden wij, te gelijk met alle de overige Reizigers, die genegen waren, aan wal te gaan, aan land gezet aan de *Misssissaguis Punt*, van waar men eenen aangenaamen weg heeft van eene mijl, gedeeltelijk door bosschen, tot aan de Stad *Niagara*.

Deze Punt ontleent haaren naam van de *Misssissaguis-Indiäanen*, die gewoonlijk, in eene groote meenigte, zich op dezelve ophouden. Deze Natie of Stam bewoont de oevers van het Meir *Ontario*, en is een van de talrijksten in dit gedeelte van het land. De manspersoonen zijn, in het algemeen, zeer sterk, en worden voor de beste Jaagers en Visschers gehouden, maar niet zoo strijdbaar geächt, als eenigen van de nabuurige stammen. Zij hebben eene veel donkerer koleur, dan eenig ander *Indiäan*, dien ik ooit zag, en sommigen van hun zijn bijna zoo zwart, als de Negers. Derzelver voorkoomen is zeer vuil en morsig,

en

en in dit opzigt zijn de vrouwen nog veel erger dan de mans: de ſtank, welken de meenigte van vuil vet en traan, waarmede deze vrouwen heur haair, nek en aangezigt rijklijk beſmeeren, van zich geeft, vooräl bij warm weder, is zoo onverdraagelijk en walgelijk, dat het hoogst onäangenaam is, haar, zelfs tot op den afſtand van eenige *yards*, te naderen. Bij onze aankoomst te *Niagara*, vonden wij eene groote meenigte van deze *Indiäanen*, in troepen, in onderſcheidene deelen der Stad verſpreid, en, naar het ſcheen, zeer aangedaan en bezorgd over het verlies van een hunner geliefde en ervaarene Opperhoofden. Deze man, die Wompakanon genoemd wierd, bleek door eenen Blanken te zijn omgebragt, in een gevegt, dat te *Toronto*, in welker omtrek de Natie der *Misſisſaguis* haar voornaamſte Dorp heeft, voorviel. Oogenbliklijk na dat dit gebeurd was, verzamelden de overige Opperhoofden hun Volk, en begaven zich op weg naar *Niagara*, om hunne klagten bij het *Britſche* Gouvernement intebrengen. Ten einde hen tot bedaaren te brengen, en hunne gevoeligheid te ſtillen, deed de bevelhebbende Officier der Bezettinge eene groote meenigte geſchenken onder hen uitdeelen, bijzonder van

Rum en anderen voorraad, waarop zij zich, den dag voor onze aankoomst in de Stad, als naar gewoonte, vergast hadden; maar, toen de drank ten einde was, scheenen zij weder even sterk het verlies van hunnen ongelukkigen WOMPAKANON te gevoelen. Buiten twijfel zouden zij, bij deze gelegenheid, eene openlijke wraak genomen hebben, indien zij niet, door de vrees voor het *Engelsche* Bestuur, waren teruggehouden; egter verzekerde mij iemand van het Departement der *Indiäansche* zaaken, die volkoomen met de geneigdheid van dit Volk bekend was, dat, daar, naar hun oordeel, niets dan bloed voldoende is, om het aandenken aan den moord van een geliefd Opperhoofd uit hun geheugen te wisschen, zij zeker, zoo ras zij daartoe eene gunstige en geheime gelegenheid aantroffen, al ware het ook na verloop van twintig jaar, uit weêrwraak, eenen of anderen Blanken, mogelijk eenen volmaakt onschuldigen, zouden ombrengen.

De *Missisaguis* voorzien de Ingezetenen van *Kingston*, *Niagara*, en de andere Steden aan het Meir in overvloed van visch en wild, welker waarde zij berekenen in fleschen rum, en ponden brood. Een heer, bij wien ik te *Kingston*

ston het middagmaal hield, onthaalde ons op eenen Rheebout van eene aanmerkelijke grootte, en eenen Zalm, weegende ten minste vijftien pond, welken hij van eenen dezer *Indiaanen* gekogt had voor eene flesch rum, en een brood, beide waarschijnlijk niet meer waardig dan een halve Dollar; en, bij nader onderzoek, bevond ik, dat de *Indiäan* zich buitengemeen wel betaald oordeelde, en zich verheugde, zulk eenen goeden koop gesflooten te hebben.

Zie hier hoe deze *Indiäanen* in het vangen van Zalm en andere groote visschen te werk gaan. Met hun beide voegen zij zich, des nachts, in eene *Cano;* de een plaatst zich in het agterste gedeelte van het vaartuig, en doet hetzelve door zijne pagaij voordgaan, terwijl de andere op de voorsteven staat, voorzien van eene speer, en eene flambouw bij zich. De visch, door het licht uitgelokt, koomt in meenigte rondöm de *Cano*, en als dan neemt hij, die de speer in handen heeft, zijn' kans waar, om denzelven daarmede te dooden. Zij zijn hier in zoo behendig en bedreeven, dat zij zeer zelden hun doel missen.

Het Meir *Ontario*, en alle de Rivieren, die zich in hetzelve ontlasten, zijn ongemeen rijk

in uitmuntenden Zalm, en eene meenigte onderscheidene zoorten van Zeevisch, die de Rivier de *St. Lawrence* opkoomt; ook zijn dezelven overvloedig in eene groote verscheidenheid van versche visch, van welke men wil, dat veele zoorten, tot nog toe, niet met naam bekend zijn. Op meest alle plaatzen van de Rivier de *St. Lawrence*, vindt men overvloed van visch; en veelen zijn van oordeel, dat, wanneer er op de visscherijën, vooräl op de Zalmvisscherij, behoorlijk wierd acht gegeeven, het Land daarvan meer voordeel zou trekken, dan van den handel in Bonten. Men zegt, dat er in het Meir *Ontario* Zeewolven en Zeekoeiën gevonden worden, halfslachtige dieren, weegende van een tot twee duizend pond; doch zommigen twijfelen aan de waarheid hiervan: zeker is het egter, dat men, bij het passeeren van dit Meir, dikwils dieren van eene verbaazende grootte op de oppervlakte van het water ziet speelen. Onder de groote zoort van visschen, vindt men meest den Steur, en dezen vindt men, niet alleen op het Meir *Ontario*, maar ook in de andere Meiren, die geene onmiddenlijke gemeenschap hebben met de zee. De Steur, dien men op de Meiren vangt, wordt geächt om deszelfs olie, maar heeft

eenen

eenen flegten smaak, en, in de daad, al de Steur dien men, ten Noorden van de Rivier de *James*, in *Virginia* vindt, is, in het algemeen, zeer flegt, en wordt zeer zelden gegeeten.

De Rivier de *Niagara* loopt, ten naastenbij, in eene Zuidlijke rigting, en valt, aan de Zuidzijde van het Meir *Ontario*, in hetzelve, omstreek dertig mijlen ten Oosten van deszelfs Westlijk uiterste. Dezelve is, aan haaren ingang, omtrent drie honderd *yards* breed, en verre weg de voornaamste van allen, die zich in dit Meir ontlasten. Aan de Oostzijde van de Rivier ligt het Fort, dat thands in de magt is van het Volk der Vereënigde Staaten, en, aan de over- of- *Engelsche* zijde, de Stad, meestäl bekend onder den naam *Niagara*, ofschoon dezelve door het Bewind *Newark* genoemd is. De oorspronglijke naam der Stad was *Niagara*, naderhand wierd zij genoemd *Lenox*, vervolgends *Nassau*, en eindelijk *Newark*. Het is te beklaagen, dat men ooit de schoone en welluidende *Indiäansche* naamen der Steden met anderen heeft willen verwisselen: *Newark*, *Kingston*, *Jork* zijn armhartige veränderingen der schoone oorspronglijke be-

benaamingen dezer plaatzen, *Niagara*, *Cadaraqui*, *Toronto*.

De Stad *Niagara* was tot hiertoe, en is nog de Hoofdſtad van de Provincie van *Opper-Canada*; voor onze aankoomst aldaar, was er egter reeds bevel gegeeven, om den zetel van het Gouvernement naar *Toronto* te verplaatzen, wijl men deze Stad geſchikter oordeelde tot het bijëenkoomen der Wetgeevende Vergaderingen, als zijnde verder verwijderd van de grenzen van den Verëenigden Staat. Deze voorgenomene verändering is het Volk, in het algemeen, geheel niet aangenaam, wijl *Niagara*, voor de meeste van hun, veel gelegener is, dan *Toronto*; en, daar de Gouverneur, die den voorſlag daartoe gedaan had, is teruggeroepen, meent men, dat de gegeevene bevelen niet zullen worden uitgevoerd. Het verplaatzen van den zetel des Beſtuurs van *Niagara* naar *Toronto*, overëenkomſtig het ontworpene plan, was eigenlijk niets anders, dan een voorbereidende ſtap tot eene andere en grootere verändering; het oogmerk was, naamlijk, aan de Rivier, eertijds genoemd *La Frencke*, maar naderhand *The Thames*, eene Rivier loopende in het Meir *St. Clair*, eene nieuwe Stad aan-

aan te leggen, aan welke men den naam *London* wilde geeven, en deze eindelijk tot den vasten zetel van het Gouvernement te bepaalen. Men kan niet ontkennen, dat de plaats, uitgekoozen tot het bouwen dezer nieuwe Stad, zeer veele locaale voordeelen heeft. Dezelve is gelegen in eenen gezonden en vrugtbaaren oord des Lands, aan eene ſchoone bevaarbaare Rivier, in het midden van de Provincie, en hebbende men van daar eene uitgeſtrekte gemeenſchap te water naar alle zijden. Ook heeft men op de Oevers der Riviere reeds eenige etablisſementen aangelegd, en de ſtroom der verhuizinge loopt zeer ſterk naar dien kant, zoo dat het geheel niet onwaarſchijnlijk is, dat deze plaats, in het toekoomende, zal geöordeeld worden, zeer geſchikt te zijn tot de Hoofdſtad der Provincie. Maar, om onmiddenlijk het Gouvernement te willen verleggen naar eene plaats, weinig beter dan eene wildernis, en zoo ver verwijderd van de volkrijkſte deelen der Provincie, zou eene onderneeming zijn, die met ontelbaare bezwaaren voor het Algemeen zou gepaard gaan, en waarſchijnlijk geen een wezenlijk voordeel opleveren.

De Stad *Niagara* bevat omtrent zeventig huizen, een Gerechtshof, eene Gevangenis,

en

en een Gebouw geschikt tot het bijëenkoomen der Wetgeevende Vergaderingen. De huizen zijn, eenige weinigen uitgezonderd, van hout, en aan den kant naar het Meir eer slegt; maar in het bovenste gedeelte der Stad heeft men verscheidene zeer schoone gebouwen, die door de voornaamste perzoonen van het Bestuur bewoond worden.

De meeste Ambtenaaren van het Gouvernement in *Opper-Canada* zijn *Engelschen* van Opvoeding, en dit moet den omgang in de Hoofdstad, waar dezelve ook geplaatst worde, aangenaam maaken. Weinige plaatzen van *Noord-Amerika* kunnen op eenen zoo spoedigen bloei en toeneemen roemen, als die van *Niagara.* Bijna alle de huizen in dezelve zijn, zedert de laatste vijf jaaren, gebouwd, en zij neemt nog aanhoudende toe in grootte, dat men moet toeschrijven, deels aan den aanwas van den Binnenlandschen Koophandel langs de oevers van de Bovenmeiren, die geheel door deze plaats gaat; deels aan de aanmerkelijke landverhuizinge van het Volk van den Vereenigden Staat naar dezen omtrek. In eenen voorigen heb ik u de redenen, die deze laatsten tot zulk eene landverlaating aanzetten, reeds opgegeeven. De toevloed van menschen

naar

naar deze Stad en derzelver omtrek is zoo schielijk en zoo groot geweest, en nog, dat de grond, de paarden, mondbehoeften en andere noodwendigheden des levens, zedert de laatste drie jaaren, bijna vijftig ten honderd in prijs gesteegen zijn.

De Oevers van de Rivier de *Niagara* zijn zeer steil en verheven, maar op derzelver top heeft men, aan beide zijden, uitgestrekte vlakten. De Stad ligt op de hoogte van den Westlijken oever, omtrent vijftig *yards* van den rand van het water. Dezelve heeft een zeer schoon uitzigt op het Meir en de afgelegene oevers van het zelve, en derzelver ligging is, in alle opzigten, zeer aangenaam voor het oog. Uit deze gesteldheid en ligging der plaatze, zoo ver verheven boven het water, zou men vermoeden, dat dezelve zeer gezond ware; maar ongelukkig heeft, in de daad, juist het tegendeel plaats. Bij onze aankoomst in de Stad waren wij genoodzaakt, in niet minder dan vier herbergen ons te vervoegen, eer wij er eene vonden, waar men ons kon huisvesten. In de eerste was het Volk zoo zeer door de koorts aangetast, dat zij ons niet konden inneemen, en, bij nader onderzoek, bleek het, dat er in de geheele Stad niet een huis was,

waar-

waarin niet een of meer perzoonen deze onaangenaame ziekte hadden. In sommigen van deze woningen lag het geheele huisgezin ziek te bed; en, op het Fort aan de overzijde van de Rivier, was het geheele nieuwe Garnizoen, uitgezonderd een Corporaal en negen man, buiten staat, om dienst te doen. Elk van ons was dus verpligt de nauwkeurigste zorg te draagen voor zijne eigene gezondheid, in eene plaats, waar de ziekte zoo algemeen was; egter verzekerde men ons, dat het gevaar, om dezelve te krijgen, thands voorbij was; dat allen, die zich nu nog ziek bevonden, dit reeds eenige weeken te vooren waren geworden, en dat, zedert veertien dagen, niemand door dezelve was aangetast, die niet reeds in het voorig gedeelte van het jaargetijde over ongesteldheid geklaagd had. Wij verzuimden evenwel niet, als een behoedmiddel, des morgens nugteren een glas brandewijn te gebruiken, waarin wij een theelepel van den koortsbast (*Cort. peruv.*) deeden. Dezen koortsbast met brandewijn oordeelt men, in het Land, een van de beste behoedmiddelen te zijn tegens deze ongesteldheid, en slegts weinigen van degenen, die hetzelve, in tijds, geregeld gebruiken, en zich in acht neemen tegens de

avond-

avondlugt, worden door dezelve aangetast.

Niet alleen zijn de Stad *Niagara*, en derzelver omtrek zoo ongezond, maar dit zijn ook meest alle de ſtreeken van *Opper-Canada*, en het gebied van den Verëenigden Staat grenzende aan de Meiren. Het koorts- en- ziektesaizoen begint omtrent het midden van Julij, en eindigt omſtreeks de eerſte week van September, zoo ras de nagten koud worden. Tusſchenpoozende koortzen zijn de meest algemeene ziekte; maar, in zommige gedeelten van het Land, lijden de Ingezetenen ook veel door aanhoudende koortzen, van welken er verſcheidene zoorten zijn, die tot bijzondere ſtreeken zich ſchijnen te bepaalen. In het land, bij voorbeeld, grenzende aan de Rivier de *Geneſee*, die, aan den Zuidkant, in het Meir *Ontario* valt, heerscht er, onder de Ingezetenen, eene koorts van eenen zeer kwaaden aart, die gewoonlijk de *Geneſee*-koorts genoemd wordt, en aan welke jaarlijks veele menſchen ſterven; en in dat aan de Rivier de *Miämi*, die zich, binnen de Noordwestlijke grenzen van den Verëenigden Staat, in het Meir *Erie* ontlast, is weder eene geheel andere algemeen. Het ſchijnt niet, dat men ooit den waaren aart dezer verſchillende koortzen nauw-

naauwkeurig onderzogt en bepaald heeft. In het algemeen vindt men, in het Binnenland van *Amerika*, zeer weinig Artzen, en, in de daad, al waren er dezelven veel meer, zouden zij egter van zeer weinig dienst kunnen zijn, uit hoofde dat de Etablissementen zoo ver verspreid en van elkånderen verwijderd liggen.

Het is zeer opmerkelijk, dat, niettegenstaande de moeiëlijkheid en bijna onmogelijkheid, om in het Binnenland, in geval van ziekte, de hulp van eenen Arts te kunnen krijgen, de *Amerikaanen* egter, wanneer zij van verblijf veränderen, bijna nooit in overweeging neemen, of dat gedeelte van het Land, werwaards zij zich begeeven willen, gezond of ongezond is, ten minste daar door geheel niet in hunne keuze bestuurd of bepaald worden. Wanneer het land in de eene streek slegts vrugtbaarer en beter is dan in de andere, indien het in den omtrek van eene bevaarbaare rivier, of digt bij eene goede markt gelegen is, zo het slegts goedkoop is, en in waarde toeneemt, dan zal de *Amerikaan* gerust en gereedlijk derwaards trekken, de lugtsgesteldheid zij, voor het overige, zoo ongunstig voor het menschlijk ligchaam, als zij zijn kan; dit koomt bij hem in geene aanmerking. Er gaat geen jaar voorbij,

bij, dat niet eene groote meenigte volks de verrukkelijke en gezonde oevers van de *Susquehannah* verlaat, om zich in de Provincie van *Genesee* nedertezetten, waar geregeld, geduurende den herfst, negen van de tien Ingezetenen door kwaadäartige koortzen worden aangetast; maar het land, grenzende aan de *Susquehannah* is, in het algemeen, arm, terwijl integendeel dat aan de *Genesee*, op verscheidene plaatzen, zoo vrugtbaar is, dat, niettegenstaande het door geduurige oogsten van *Indiäansch* koorn is uitgeput, de tarw egter, — om het gewoon spreekwoord te gebruiken, — geheel tot stroo wast: waar men deze ten eerste zaaide, heeft men dikwils bevonden, dat de stengzels veertien en vijftien voet hoog wiesfen, en twee derde van het koorn plat op den grond ging liggen.

Op den oever van de Rivier de *Niagara*, omtrent drie vierde eener mijle van de Stad, staat een gebouw, genaamd *Navy Hall*, en gesticht voor de Scheeps-Officiers, die op het Meir vaaren, om, geduurende den tijd, dat de vaart gestremd is, en de schepen opgelegd worden, in hetzelve hun verblijf te houden. Tegen over hetzelve is eene groote kaai, ten einde de schepen des winters tegens het ijs te

beveiligen, en, wanneer de vaart open is, het laaden der goederen gemaklijker te maaken. Alle de koopmanſchappen, die langs het Meir aangebragt worden, en naar *Niagara* beſtemd zijn, worden hier gelost. Digt bij deze kaai heeft men zeer groote pakhuizen, behoorende, deels aan de Kroon, deels aan bijzondere perzoonen. *Navy Hall* wordt thands gebruikt voor de troepen, wijl het Fort aan de andere zijde der riviere, ingevolge het laatſte verdrag tusſchen zijne Majeſteit en de Vereenigde Staaten, aan de laatſten is overgegeeven; egter zullen deze troepen hier alleen zoo lang blijven, tot er voor dezelven een Blokhuis, op de hoogte van den oever, zal gebouwd zijn. Met het bouwen van dit huis heeft men reeds een begin gemaakt, en de Ingenieur vlijt zich, dat het zelve, binnen weinige maanden, zal voltooid zijn.

Het Fort *Niagara* ligt onmiddenlijk aan den ingang der Riviere, op eenen uithoek lands, zoo dat het, aan de eene zijde, door het water der Riviere, en, aan den anderen kant, door dat van het Meir beſproeid wordt. Aan de waterzijde is het verſterkt door palisſaden, en agter deze palisſaden door eenen aarden wal, voorzien van ſchietgaten, om kanon te plaatzen,

zen; en aan de landzijde wordt het verdedigd door verscheidene batterijen, redouten, en borstweeringen van schanskorven. Aan de poorten, en op andere plaatzen heeft men sterke Blokhuizen aangelegd, en, naar den kant van het Meir, binnen de palissaden, eén groot, versterkt steenen huis gebouwd. Het Fort en de buitenwerken zijn omtrent vijf *acres* in den omtrek groot, en vorderen eene bezetting van vijf honderd man, en, ten minste, dertig tot veertig stukken kanon, om dezelven behoorlijk te verdedigen. De Vereënigde Staaten houden egter in het zelve niet meer dan vijftig man; en al het kanon, dat men er ziet, bestaat in vier kleene veldstukken, die op de vier hoeken van het Fort geplaatst zijn. Deze vesting wierd door de *Franschen* aangelegd, en maakte eene schakel uit van die uitgestrekte keten van posten, welken zij langs de Meiren en de Westlijke wateren hadden. Den aanvang maakte men met het bouwen van het steenen huis, waarvan ik zoo even melding deed, en wel ingevolge eene plegtige belofte door de *Indiäanen* aan hun gedaan, om het werkvolk in dezen hunnen arbeid niet te zullen stooren. De *Indiäanen* hadden dit gereedlijk toegestemd en beloofd, daar het, naar hunne

 be-

begrippen, hoogst onbefcheiden en onherbergzaam zijn zou, aan eenige weinige reizigers te verhinderen, een huis op hun grondgebied te bouwen, om zich, tegens de ruuwheid en het onäangenaame van het weder, te beveiligen; maar zij ftonden niet weinig verbaasd, toen zij een gebouw zagen, zoo geheel verfchillende van alles, wat zij te vooren gezien, of waarvan zij eenig denkbeeld gehad hadden: zij begonnen te vermoeden, dat deze vreemdlingen ontwerpen vormden, ftrijdig met hunne belangen, en wenschten zeer, van dezelven ontflagen te zijn, en hen uit hun nieuw verblijf te doen verhuizen; maar nu was het te laat: in het binnenfte van het gebouw had men eenen put gegraaven, om altijd water te kunnen hebben, en zich, voor het overige, van genoegzaamen en ruimen voorraad voorzien, om eene belegering te kunnen uithouden, zoo dat, de deuren eenmaal geflooten zijnde, zij zich zeer weinig bekommerden, of bevreesd behoefden te zijn, wat ook de *Indiäanen* tegens hen zouden willen onderneemen. Van tijd tot tijd wierden er nieuwe werken ter verfterking van dit huis aangelegd, en, ten jaare *zeventien honderd negen en vijftig*, was het reeds in zulk eenen ftaat, dat het zich, eenigen tijd, tegens de

de magt onder de bevelen van den Heere WILLIÄM JOHNSTON verdedigde, en het uithield; en, na dat het in de handen der *Engelschen* gekoomen is, heeft men er aanzienlijke verbeteringen bijgevoegd, en de vestingwerken aanmerkelijk vermeerderd.

Het steenen huis is een zeer ruim en groot gebouw, en thands, even gelijk te vooren, ingerigt tot een verblijf voor de voornaamste Officieren van het Garnizoen. In het agtergedeelte heeft men een zeer groot vertrek, hebbende een verrukkend uitzigt op het Meir, en de afgelegene heuvels van *Toronto*. Dit vertrek was eertijds de eetzaal der Officieren, en een voorbeeld van zindelijkheid; maar thands, daar die der bezettinge van den Vereenigden Staat verkoozen hebben, in eene der keukens te eeten, is deze schoone zaal geheel vervallen: over het geheel levert thands dit Fort, in de daad, een tafreel op van de grootste slordigheid en verwaarloozing, en het voorkoomen der Soldaaten is, even gelijk dat hunner kwartieren, ontbloot van alle netheid. Niettegenstaande het zondag morgen was, toen wij het Fort bezogten, een dag, waaröp de Soldaaten in *Amerika* gewoon zijn, zich netter en beter te kleeden, dan op andere dagen,

 zag

zag het grootste gedeelte van het Volk er zoo ongehavend en vuil uit, als of zij eene geheele week zonder ophouden in de loopgraven gewerkt hadden: hunne lange baarden deeden ons zien, dat er in verscheidene dagen geen scheermes op hunne aangezigten geweest was; hunne haairen hadden het voorkoomen van, in even zoo veel tijds, niet uitgekamd te zijn; hun linnen was zeer vuil, hunne geweeren waren verroest, en hunne klederen gescheurd. Het is egter geenszins te verwonderen, dat hunne klederen en wapenen niet beter, en in zulk eenen ellendigen staat zijn, wanneer men aanmerkt, hoe slegt de Westlijke Armée der Vereënigde Staaten, in alle opzigten, onderhouden wordt; maar het is vreemd en onverschoonbaar, dat de Officiers geen meer acht geeven op de zuiverheid van hun Volk. Ook heeft men opgemerkt, dat de Garnizoenen der Vereënigde Staaten op de grenzen, in het algemeen, veel meer geleeden hebben en lijden door ziekten, dan die der *Engelschen*, dat men, naar mijn inzien, alleen, of ten minste grootendeels, moet toeschrijven aan hunne morsigheid, daar dit Volk even zoo robuust en sterk is, als mogelijk eenig ander op de geheele Waereld. De Westlijke Armée is, ze-

zedert haare oprigting, op de schandelijkste wijze verwaarloosd. Te *Philadelphiä* verhaalde mij de Generaal Waijne, destijds Opperbevelhebber, dat, kort na zij op marsch gegaan waren, meer dan een derde van zijn volk, in de bosschen, te gelijktijdig door eenen hevigen loop waren aangetast geworden; dat niemand der Chirurgijns van eene enkele medicijnkist voorzien was, en dat hij ontwijfelbaar het grootste gedeelte van zijne troepen zou verlooren hebben, indien niet, na dat men reeds te vergeefsch verscheidene dingen beproefd had, een jong Chirurgijn, bij toeval, ontdekt had, dat de bast der wortel van eene bijzondere zoort van geele Populierboom een zeer krachtig middel was tegens deze ziekte. Meenigmaal, — zeide hij verder, — was zijne Armée, in haar eigen land, in gevaar geweest van gebrek en honger, en dat alleen door de achtloosheid der Commisfarisfen. Ja zoo slegt wierd de Armée, zelfs in de laatste tijden, van voorraad verzorgd, dat, toen de *Britsche* Officieren aan den Generaal der Vereënigde Staaten kennis gaven, dat zij bevel gekreegen hadden, om, ingevolge van het verdrag, hunne onderscheidene posten aan hem overteleveren, en zij gereed waren, om daaräan te voldoen, wan-

neer hij bezit van dezelven wilde koomen neemen, deze hun ten andwoorde gaf, dat het hem onmogelijk was, om nog in verscheidene weeken op marsch te gaan, ten zij men zijne Armée, bij derzelver aankoomst aan de Meiren, van eene groote meenigte levensmiddelen konde voorzien. De *Engelschen* voldeeden edelmoedig aan dit verzoek, en verzorgden aan het *Amerikaansche* Leger vijftig vaten spek, zijnde zoo veel als zij met mogelijkheid konden missen, en, niettegenstaande dezen onderstand, verscheen hetzelve egter niet dan eenen geruimen tijd na den dag, die tot de overgaave der posten bepaald was. De foederaale Armée bestaat bijna geheel uit *Ieren* en *Duitschers*, die naar *Amerika* overgevoerd, en, zoo ras zij aan land zijn, ingeschreeven worden, eer zij gelegenheid hebben, om te verneemen, welke zwaare loonen er aan de arbeiders en werklieden in den Vereënigden Staat gegeeven worden. De Inboorlingen van het Land zijn te zeer op geld gezet, dan dat zij zich met de geringe gagie van soldaat vergenoegen zouden.

Voor de bevestiging van het laatste Vredestractaat, waren de *Amerikaansche* nieuwspapieren opgevuld met de lompste beschuldigingen

gen en bezwaaren tegens het *Britsche* Gouvernement, om dat dit het Fort *Niagara* en de andere Militaire Posten aan de Meiren in bezit hield, na dat de Onäfhanglijkheid der Vereenigde Staaten erkend, en de Vrede gesloten waren. Men heeft nooit in aanmerking genomen, dat, wanneer de *Engelschen* hunne troepen, terstond na het teekenen van het Definitive Tractaat, op eenmaal hadden doen vertrekken, en deze posten verlaaten, de werken hoogst waarschijnlijk door de *Indiäanen*, op welker grondgebied dezelven lagen, zouden zijn verwoest geworden, lang voor dat het leger der Vereënigde Staaten daarvan bezit kon neemen, wijl zij geen gedeelte hunner Armée binnen honderden mijlen afstands van deze Posten hadden, en het land, door het welk dit leger moest pasfeeren, om bij dezelven te koomen, eene volmaakte wildernis was; en dat, wanneer zij deze Posten al in bezit hadden kunnen neemen, de Vereënigde Staaten, onmiddenlijk na het eindigen van het oorlog, niet magtig waren, om eene bezetting in dezelven te houden, sterk genoeg, om die tegens de vijändlijkheden der *Indiäanen* te verdedigen, zoo dat zij, allerwaarschijnlijkst, dezelven spoedig zouden hebben moeten verlaaten.

ten. Het bezetten dezer Posten, tot op het tegenwoordig oogenblik, was dus, in de daad, niettegenſtaande het geſchreeuw, dat men daar over tegens de *Engelſchen* aanhief, eene omſtandigheid ten hoogſte voordeelig voor de belangen der Vereenigde Staaten, daar dezelven zich thands in het bezit vinden van uitgeſtrekte werken op hunne grenzen, die in eenen goeden ſtand zijn, zonder dat zij dezelven hebben behoeven te bekostigen, of, geduurende een tijdvak van tien jaaren, daarin, ten hunnen koste, eenige bezetting te houden, terwijl zij, geduurende dien zelfden tijd, daarvan geen geëvenredigd voordeel zouden hebben kunnen trekken. Het is egter niet waarſchijnlijk, dat het *Britsch* Gouvernement, door dezen maatregel, eene bijzondere gunst aan zijne voormaalige Colonisten heeft willen bewijzen: het wist zeer wel, dat het Volk van dezen nieuwen ſtaat, vroeg of laat, zou genegen zijn, zich in het bezit te ſtellen van Forten binnen hunne grenzen, en bezet door vreemden; en, daar er in het vredesverdrag eenige dingen waren, aan welken zommigen der Staaten niet genegen ſcheenen, gereedlijk te zullen voldoen, hield men deze Posten, als een waarborg voor derzelver vervulling van de zijde der

der Staaten. In het laatste verdrag van Vrede en Koophandel zijn alle deze verschillen, tot genoegen van *Groot-Brittaniën*, afgedaan, en wierden deze Vestingen, ingevolge daar van, overgeleverd. Bij deze overgaave deed men den *Engelschen* Officieren, in de *Amerikaansche* Nieuwspapieren, door het geheele Land, een aantal verëerende en vleiënde dankbetuigingen, over de vriendlijke en beleefde wijze, waaröp zij zich, bij deze omstandigheid gedroegen: de tuinen der Officiers had men zorgvuldig en in den besten staat onderhouden, en wierden zoodanig aan de nieuwe bezetting overgegeeven, men ook liet alle die kleene gerieflijkheden agter, welken het verblijf der *Amerikaansche* troepen veraangenaamen konden.

Het grootste gedeelte van het Volk van den Verëenigden Staat was in het vaste denkbeeld, dat het bezit van deze plaatzen voor hun de grootste en onmiddenlijkste voordeelen zou opleveren; vooräl vleiden zij zich zeer sterk, dat zij, daar door, geheel meester zouden worden van den handel op de Meiren, en, voor ten minste drie vierde, van dien in Bonten, welken zij zeiden, dat de *Engelschen*, tot groot nadeel der *Amerikaanen*, zich, tot hier toe, zeer onrechtvaardig hadden aangemaa-

maatigd. Thands zijn zij in het bezit van dezelven, en de ondervinding doet hen zien, dat zij zich met eene ongegronde hoop vermaakt hebben, en de uitkoomst geheel niet aan hunne verwagting beändwoordt.

De overgeleverde Vestingen zijn vier in getal, te weeten, het Fort *Oswego*, aan den mond van de Rivier van dien naam, die, aan de Zuidzijde in het Meir *Ontario* valt; het Fort *Niagara*, aan den ingang van de Rivier *Niagara*; het Fort *Detroit*, aan den Westlijken oever der Riviere *Detroit*; en het Fort *Michillimachinack*, aan de ſtraat van dien naam, tusſchen het Meir *Machigan* en het Meir *Huron*. Het eerſte, te weeten *Oswego*, bragt den *Engelſchen* volſtrekt geen het geringſte voordeel aan: het omliggende land, verſcheidene mijlen in den omtrek, is niets anders dan een enkel bosch, dat door eenige weinige *Indiaanen* bewoond wordt, welken hunne bonten naar *Cadaragui* of *Kingſton* brengen, waar zij voor dezelven meer bedingen dan te *Oswego*, wijl aldaar meer kooplieden gevonden worden en er een zekere naarijver plaats heeft; ook ſtond de Rivier, aan welker ingang deze ſterkte ligt, altijd open voor de Ingezetenen der Vereënigde Staaten, die langs dezelve eenen

klee-

kleenen koophandel dreeven tusschen *New-Jork* en het Meir *Ontario*, welke handel nooit door de Bezetting van het Fort gestremd of verontrust is. Bij de overgaave van deze plaats wonnen de *Amerikaanen* dus niets, noch kreegen eenige nieuwe voordeelen, welken zij niet reeds te vooren bezaten, en het *Engelsch* Bestuur wierd bevrijd van de onkosten, om hier een nutloos Garnizoen van vijftig man te onderhouden.

De meenigte van bonten, die te *Niagara* worden aangebragt is zeer aanzienlijk, en, daar het omliggende Land zeer volkrijk is, wordt hier geen geringen handel gedreeven; maar, daar de Stad, in welke deze handel gevoerd wordt, aan de *Britsche* zijde der grensscheidinge gelegen is, zijn de meeste Kooplieden, die aan de zijde en op het grondgebied van het Fort woonden, zoo ras zij hoorden, dat hetzelve zou worden overgegeeven, naar den anderen kant op het *Engelsche* gebied getrokken. Bij het bezit van een eenzaam en verlaaten Fort, hebben dus de Ingezetenen der Vereenigde Staaten niet het minst van dezen handel op het Meir gewonnen, en het is niet waarschijnlijk, dat iemand het van zijn belang zal rekenen, om zich in den omtrek van

het

hetzelve nedertezetten, om handel te drijven, wijl het reeds gebleeken is, dat de *Britsche* kooplieden aan de overzijde, de goederen, die de Rivier de *St. Lawrence* worden opgevoerd, tot eenen veel minderen prijs kunnen verkoopen, dan die, welken van *New-Jork* worden aangebragt; en, wat de bonten betreft, is het niet te denken, dat de *Indiäanen*, die zulk eenen ingekankerden haat hebben tegens het Volk der Verëenigde Staaten, en zoo zeer aan de *Engelschen* gehegt zijn, en wier character niet toelaat, dat zij hunne oude vrienden gereedlijk verlaaten, hunne bonten naar hunne vijanden zullen brengen, en hunne verbindtenissen breeken met hun, met welken zij gewoon zijn te handelen, en die in staat zijn, om hun veel meer en beter te betaalen, dan de kooplieden aan de andere zijde.

Van alle de overgeleverde Sterktens is *Detroit* de voornaamste en belangrijkste, wijl dit eene Stad is, die ten minste twaalf honderd Ingezetenen bevat. Zedert dezelve is overgegeeven heeft men egter eene nieuwe aangelegd aan de overzijde der riviere, agttien mijlen laager, en reeds zijn verscheidene kooplieden derwaards verhuisd. De meesten van dezelven zijn wel nog te *Detroit*, maar weinigen

of

of geenen van dezen zijn daaröm nog burgers van den Vereënigden Staat geworden, of zullen het denklijk, ten minsten nog in eenen geruimen tijd, worden. In het laatste verdrag, was er, ten hunnen opzigte, eene bijzondere bepaling gemaakt, welke inhield, dat zij aldaar een geheel jaar verblijven konden, zonder gehouden te zijn, hun gevoelen te verklaaren, en, wanneer zij, ten einde van dezen tijd, verkoozen, *Britsche* Onderdaanen te blijven, zouden zij op geenerleië wijze, mogen gehinderd of veröntrust worden (*), maar volkoome-

(*) Dit gedeelte van het laatste verdrag is geheel niet nauwkeurig van de zijde der Vereënigde Staaten gehouden noch volbragt. De Officiers van de *Amerikaansche* Armée hebben zich, zonder daartoe vrijheid te vraagen, en zelfs tegens den wil van verscheidene aldaar terug gebleevene *Britsche* Ingezetenen, meester gemaakt van de huizen en pakhuizen der genen, die naar de nieuwe Stad vertrokken, en verklaard hadden, geene Burgers van den Vereënigden Staat te willen worden, en dezelven tot hun eigen gebruik ingerigt; en verscheidenen der Ingezetenen heeft men tot den krijgsdienst opgeroepen, en genoodzaakt tot het betaalen van lasten, welken zij, als *Britsche* Onderdaanen, volgends den inhoud van het laatste verdrag, niet verschuldigd zijn. Toen wij te *Detroit* waren, kwamen de *Britsche* Ingezetenen bijëen, om eene memorie, bevatten-

men vrijheid hebben, om hunnen handel, even gelijk te vooren, zonder eenige bepaaling te drijven. Het gedeelte van den handel in bonten, dat wij, bij het overgeeven van deze plaats, verliezen zullen, zal deshalven zeer weinig te beduiden hebben.

De vierde Post, *Michillimachinack*, is eene kleene ſterkte, omringd van palisſaden, en gelegen op een Eiland. De Agenten der Noordwestlijke compagnie van kooplieden te *Montreal*, en eenige weinige op zich zelven handelende kooplieden, hadden hun verblijf binnen de limieten van dit Fort, en ruilden hunne goederen tegen bonten, die aldaar door onderſcheidene ſtammen van *Indiäanen*, de eenige Ingezetenen van het omliggende Land, wierden aangebragt. Bij het verlaaten van dezen Post heeft men terſtond eenen anderen aangelegd, niet ver van den eerſten, op het Eiland *St. Joſeph*, in de ſtraat van *St. Marij*, tusſchen de Meiren *Superior* en *Huron*, waar men eene geringe bezetting gelaaten heeft, die na-

tende hunne bezwaaren, opteſtellen, welke men aan ons aanbeval, en die wij gevolglijk, bij onze aankoomst te *Philadelphiä*, aan den *Engelſchen* Minister aldaar ter hand ſtelden. *Aanmerk. van den Schrijver.*

naderhand vermeerderd is tot boven de vijftig man. Verscheidene kooplieden uit de Vereenigde Staaten, hebben zich te *Michillimakinack* nedergezet; maar, daar de *Engelschen* hunnen nieuwen Post zoo na aan den ouden hebben aangelegd, is het, uit hoofde van de straks reeds gemelde redenen, bijna zeker, dat de *Indiäanen*, in hunnen handel, den voorrang zullen geeven aan hunne oude vrienden.

Uit dit een en ander blijkt het duidelijk, dat de Ingezetenen der Verëenigde Staaten, bij deze hunne nieuwe bezittingen, slegts een gedeelte van eenen tak des bonthandels hebben aangewonnen, te weeten, van dien op een der nader bij gelegene Meiren. De bonten, die, uit de afgelegenste oorden naar het Noord-Westen, tot aan de groote landëngte, en van daar, in *Cano's*, langs de Rivier de *Utawa*, naar *Montreal* gebragt worden, maaken, zoo ten aanziene van de hoeveelheid, als ten opzigte van de deugd, het voornaamste deel uit van het gene uit *Montreal* verder verzonden wordt. Het is dus zeer ongegrond en tegenstrijdig, wanneer de *Amerikaanen* voorwenden, dat zij, bij de overgaave dezer Posten, in het bezit gekoomen zijn van drie vierde van den handel in bonten; ook is het geheel niet

waarschijnlijk, dat zij immer eenig aanmerkelijk deel zullen krijgen, in den handel op de Meiren in het algemeen, welken, zoo als ik reeds heb aangetoond, de *Engelsche* kooplieden van *Montreal* en *Quebec*, met zoo veel meer voordeels, langs de *St. Lawrence* kunnen voeren.

Het verdient onze aandacht, dat alle de naderhand door de *Engelschen* aangelegde Posten, als Militaire Posten beschouwd, ten aanziene van derzelver ligging, ver boven de overgegeevenen uitmunten.

De grond, op welken het nieuwe Blokhuis aan de *Britsche* zijde van de Rivier de *Niagara* is aangelegd, is negen voet hooger dan het hoogste van het steenen gebouw in het *Amerikaansche* Fort, en bestrijkt elk gedeelte van het zelve. De voornaamste sterkte van het oude Fort is aan de landzijde: maar den kant van het water zijn de werken zeer zwak, en een enkele twaalfponder, aan den *Engelschen* oever behoorelijk geplant, zou genoeg zijn om dezelven geheel te vernielen. Tot dus verre schijnt het *Britsche* Bestuur niet voorneemens te zijn, aan zijnen kant, eenige andere werken dan dit Blokhuis te maaken; maar, wanneer men, in het vervolg, tot het aanleggen

van

van eene of andere Sterkte besloot, zou men daar toe *Missisaguis* Punt verkiezen, als zijnde nog veel voordeeliger gelegen, dan de plaats, waar thands het Blokhuis staat, en volkoomen den geheelen ingang der riviere bestrijkende.

De nieuwe Post aan de Rivier de *Detroit*, verdedigt het geheele kanaal met veel meer krachts dan het oude Fort in de Stad *Detroit*, daar er geene schepen de Rivier kunnen op of afkoomen, zonder het zelve, binnen den afstand van eenige weinige *yards*, te moeten pasfeeren. Het is, in de daad, aanmerkelijk, dat de *Franschen*, toen zij allereêrst in dit gedeelte van het Land doordrongen, zich tot de plaats, waar men nu deze nieuwe sterkte heeft aangelegd, bepaalde, en derzelver den voorrang gaven boven die, waar thands *Detroit* staat; ook hadden zij reeds met het bouwen der Stad en Vestinge een begin gemaakt, wanneer de geheele partij ongelukkig door de *Indiäanen* wierd afgesneeden.

Het Eiland *St. Joseph* is eindelijk veel beter gelegen, en verkiezelijker tot eenen Militairen Post voor de *Engelschen*, dan *Michillimakinack*, daar het zelve den ingang van het Meir *Superior* bestrijkt, terwijl *Michillimakinack* alleen verdedigt den ingang van het Meir *Michigan*,

dat geheel binnen het grondgebied der Vereenigde Staaten ligt.

Het is egter zeer ernſtig te wenſchen, dat *Groot-Brittaniën*, en de Vereënigde Staaten aanhoudende in vriendſchap mogen blijven, en wij nimmer gelegenheid mogen hebben, om deze Posten op de grenzen in een ander licht te beſchouwen, dan als geſchikte plaatzen voor den koophandel.

EEN

EEN EN DERTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van de Rivier en de Watervallen van Niagara, en het land grenzende aan het bevaarbaar gedeelte dezer Riviere, beneden de Watervallen.

Fort Chippeway, September.

Op den afstand van agttien mijlen van de Stad *Niagara*, of *Newark*, ontmoet men den beroemden Waterval op de Rivier van dien naam, welke, met recht, onder de voornaamste zeldzaamheden der Natuure in de bekende Waereld mag gerekend worden. Wanneer men den weg van het Meir *Ontario* naar het Meir *Erie*, pasfeert, blijft men slegts eenige weinige honderd *yards* van denzelven af. Deze weg, die tot het *Britsche* grondgebied behoort, loopt over den top der hooge oevers van de rivier, en, een aanmerkelijk eind ver, zeer digt langs het water, zoo dat het oog van den Reiziger aanhoudende vermaakt en als betoverd

wordt, door de grootsche en verrukkende tafreelen, die zich hier in meenigte aan hetzelve aanbieden. De Rivier wordt, hoe verder men dezelve opkoomt, in plaats van zich te vernauwen, integendeel aanmerkelijk wijder: op den afstand van negen of tien mijlen breidt zij zich uit ter breedte van eene mijl, en neemt hier de gedaante van een Meir aan, zijnde naar het schijnt aan alle zijde, door hooge heuvels ingeslooten, en de stroom, uit hoofde van de verbaazende diepte van het water, zoo zagt, dat dezelve van den top der oevers bijna onmerkbaar is. Omtrent twee mijlen ver behoudt zij deze breedte, wanneer zij schielijk tusschen de hooge heuvels aan beide zijden wordt ingeslooten; en van hier verder opwaards tot aan de Watervallen is de stroom ongemeen snel en ongeregeld. Aan het boveneinde van dit breede gedeelte der Riviere, en bijna aan den voet des oevers ligt een kleen Dorp, dat *Queenstown* genoemd wordt, maar in den omtrek meest, en best bekend is onder den naam *The Landing*. De Koopvaardijschepen, die op het Meir gebruikt worden, kunnen veilig de Rivier opvaaren tot aan dit Dorp; en gewoonlijk doen zij dit, om de goederen, welken bestemd zijn om hooger op in het

het land verzonden te worden, aldaar in de Pakhuizen te lossen, en daarëntegen de Bonten, enz. te laaden, die op de onderscheidene posten aan de Meiren *Huron* en *Erie* bijëengebragt en herwaards gezonden zijn, om, over het Meir *Ontario*, naar *Kingston* vervoerd te worden. De afstand van hier, tot de naaste bevaarbaare plaats op de Rivier de *Niagara* boven de Watervallen, is negen mijlen.

Omtrent ter helfte van de hoogte van den oever, eenige honderd *yards* van *Queenstown* ziet men eene uitgestrekte rei houten Barakken, die zich, op eenigen afstand, zeer wel aan het oog voordoen. Deze Barakken staan thands geheel ledig, en het is niet waarschijnlijk, dat dezelven immer zullen gebruikt worden, zoo lang de lugtsgesteldheid hier, voor de gezondheid, niet beter is. De eerste troepen, die in dezelven hun verblijf hielden, wierden kort na hunne aankoomst ziek: veelen van dezelven stierven, en, indien men geene zorg gedraagen had, om hen, op raad der Geneesheeren, spoedig van daar naar elders te verplaatzen, zou waarschijnlijk de geheele Bezetting, door de ongezondheid der lugtsstreek, zijn omgekoomen.

Van de Stad *Niagara* tot aan *Queenstown*

 is

is het Land in den omtrek der Rivière zeer vlak en effen, maar hier neemt hetzelve eene geheel andere gedaante aan: eene verwarde reeks van heuvels, bedekt met eiken van eene verbaazende hoogte, vertoont zich op eenmaal aan het oog, en de weg, die kronkelende langs derzelver zijde en ſchuinſche afhelling loopt, is zoo ſteil en ongelijk, dat de Reiziger volſtrekt genoodzaakt is, het rijdtuig te verlaaten, en tot aan den top te voet te gaan. Wanneer men deze heuvels gepasſeerd is, koomt men weder in eene onbebouwde effene vlakte, maar welker grond zeer veel verſchilt van dien aan de andere zijde, beſtaande uit eene vrugtbaare donkere aarde, doormengd met klei, en zeer ſteenächtig, terwijl die aan de zijde naar het Meir *Ontario* integendeel geelächtig is, op zommige plaatzen zeer zandig, en op anderen vermengd met kijzelgruis.

Van den top van een' dezer heuvels, aan welker voet het kleene Dorp *Queenstown* gelegen is, heeft men een der ſchoonſte gezigten, die de Natuur kan opleveren, of de leevendigſte verbeelding zich voorſtellen. Zich in het midden van eene meenigte zwaare eiken bevindende, en een weinig ter linkerzijde van den weg, door de takken der boomen, met wel-

welken de heuvel van boven tot aan den voet geheel bezet is, naar beneden ziende, ontdekt men de daken der huizen te *Queenstown*, en voor het Dorp de fchepen, die in de Rivier ten anker liggen, welken men ten minfte twee honderd voet beneden zich heeft, terwijl derzelver masten het voorkoomen hebben van dun riet, dat tusfchen de digte bladeren, waarmede de takken der boomen bezet zijn, doorfchijnt. Het oog verder gaan laatende, volgt men met het gezigt den loop der Riviere in derzelver verfchillende rigtingen, tot dat zij zich eindelijk verliest in het Meir *Ontario*, tusfchen de Stad en het Fort, terwijl dit Meir het gezigt, aan dezen kant, geheel bepaalt, uitgezonderd in een gedeelte van den gezigteinder, waar men eene fchemering ziet van de blauwe heuvels van *Toronto*. De oever van de Rivier, aan de rechte zijde, vertoont zich in zijnen natuurlijken ftaat, overäl met houtgewas en bosch bedekt; maar, aan den anderen kant, is het land, tot aan den rand van het water, als bezaaid met welbebouwde akkers, en nette landwooningen. De grond aan gene zijde der heuvels is veel minder gecultiveerd, dan die naar den kant van de Stad *Niagara*, aan het bevaarbaar gedeelte der Riviere.

Uit de ſchielijke verändering van de gedaante van het land in den omtrek van *Queenstown*, en de even zoo ſchielijke verändering der Riviere, ten aanziene van derzelver breedte, diepte en ſnelheid, heeft men vermoed, dat de groote Waterval eertijds en oorſpronglijk geweest is ter plaatze, waar het water zoo op eenmaal door de heuvels vernauwd en ingeſlooten wordt; en, in de daad, dit vermoeden is zeer waarſchijnlijk, daar het zeker is, dat deze Watervallen zedert den tijd, dat dezelven het eerst door de *Europeäanen* bezogt wierden, zeer veel van plaats veränderd zijn, en nog jaarlijks veränderen. Maar ik zal zoo aanſtonds gelegenheid hebben, om hiervan in het bijzonder u te ſchrijven.

Vroeg in den morgenſtond verlieten wij de Stad *Niagara* of *Newark*, vergezeld zijnde door den Procureur-Generaal, en een Officier van de *Engelſche* Ingenieurs, met oogmerk, om dezen verbaazenden Waterval te gaan bezigtigen. Bij elken ſtap, dien wij derwaards deeden, wierd ons verlangen en onze nieuwsgierigheid ſteeds grooter en vuuriger: met onze oogen zogten wij onöphoudelijk de kolom van witte ſchuim, die door denzelven veröorzaakt wordt, en meer dan honderdmaal, ge-

loof

loof ik, ſtonden wij op onzen weg ſtil, telkens hoopende deszelfs donderend gedruisch te hooren; maar te vergeefsch: wij zagen geen ſchuim noch wolk van water, noch hoorden eenig geraas, zoo min aan deze als aan geene zijde der heuvels. Deze omſtandigheid ſtelde ons geheel te leur in onze verwagting; en wij konden niet nalaaten elkänderen onze twijfeling te kennen te geeven omtrent de waarheid der zonderlinge verhaalen, welken wij zoo dikwils aangaande deze Watervallen gehoord hadden, en te vermoeden, dat dezen alleen ingerigt waren, om ligt geloovige Reizigers uit afgelegene oorden te misleiden. Deze onze vermoedens waren bijna in zekerheid veränderd, wanneer wij bevonden, dat binnen eene halve mijl afſtands van de plaats, de nevel niet dan zeer flauw te zien, en het geluid nauwlijks hoorbaar was. Het is met dit alles egter zeer zeker, dat het ontzettend geraas door dezen Waterval veröorzaakt, op zommige tijden, zeer onderſcheiden en duidelijk tot op den afſtand van veertig mijlen gehoord, en de wolk van zich verſpreidend water nog veel verder (*) gezien wordt. Maar het is alleen wan-

(*) Eenigen tijd laater, aan boord van een Konings ſchip,

wanneer de lugt zeer helder, en den hemel blauw is, iets dat in dit Land zeer dikwils plaats heeft, dat dit verschijnzel op zulk eenen verren afstand kan gezien worden; ook moet, om het geluid zoo ver hoorbaar te doen zijn, de Dampkring eene daartoe geschikte gesteldheid

schip, over het Meir *Erie* vaarende, zagen wij zelven deze witte wolk met het bloote oog op den afstand van niet minder dan vier en vijftig mijlen. Den dag, waarop wij dit zagen, was de lugt buitengemeen helder en het weder stil. Wij zaten op het agterste gedeelte van het schip, ons vermaakende met de beschouwing van het schoone tafreel, dat de Zuidlijke oever van het Meir aan ons oog vertoonde, wanneer de Kapitein, die naar boven geweest was, om eenige waarneemingen te doen, bij ons kwam, en, met den vinger op eene kleene witte wolk aan den gezigtsëinder wijzende, ons zeide, dat dit de nevel was bij den Waterval van *Niagara*. In het eerst dagten wij, dat dit een louter vermoeden was, maar een weinig meer opmerkzaamheids deed ons zien, dat het gezegde van den Kapitein waarheid was. Alle de andere kleene wolken verdweenen binnen weinige minuuten, of veränderden van plaats, maar deze eene bleef bepaald op dezelfde hoogte; en door eenen verrekijker zienden, zagen wij duidelijk, dat de gedaante van deze wolk elk oogenblik veränderde, naar maate van de geduurig opstijgende dampen van den Waterval beneden dezelve. *Aanmerking van den Schrijver.*

heid hebben. Men heeft opgemerkt, dat dit geluid het verst gehoord wordt, even voor eene ſterke regenvlaag en wanneer de wind in eenen hoek is, gunſtig voor het gehoor van den waarneemer. Geen van beide had intusſchen plaats den dag, dat wij dezen Waterval bezogten: de lugt was dik, en de dampkring vol nevels.

Ter plaatze, waar de weg, leidende naar het Meir *Erie*, het digst bij den Waterval langs loopt, ontmoet men een kleen Dorp, beſtaande uit omtrent een half dozijn ſlegte geringe huizen. Hier hielden wij ſtil, en, onze paarden bezorgd, en eenen ſoberen maaltijd gedaan hebbende, ten einde geſterkt te zijn tegens de vermoeijenisſen, die wij te wagten hadden, gingen wij, over eenige velden, naar eene plaats, die zeer diep is, omringd door zwaare boomen, en uit welker grond eene dikke witächtige damp opſtijgt, zeer veel overëenkoomst hebbende met den rook van eenen grooten hoop onkruid, dat in brand geſtoken is. Op den rand van deze diepte gekoomen zijnde, daalden wij, langs eene ſteile hoogte van omtrent vijftig *yards*, neder, en hier een eind wegs over een vogtig moerasſig ſtuk gronds voordgewandeld zijnde, kwamen wij

ein-

eindelijk aan de Tafelrots, zoo genaamd van wege de effenheid van derzelver oppervlakte, en overëenkoomst, in zommige opzigten, met eene tafel. Deze Rots is gelegen bijna tegen over den grooten Waterval, en omtrent veertig voet boven denzelven. Het gezigt van hier is zeker uitsteekend schoon; maar, eer ik u daarvan eenige beschrijving geef, moeten wij vooräf het oog meer algemeen vestigen op de Rivier en de watervallen.

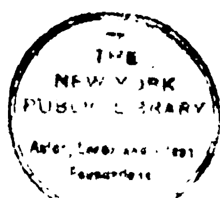
De Rivier de *Niagara* neemt haaren oorsprong in het oostlijk einde van het Meir *Erie*, en ontlast zich, na eenen weg van zes en dertig mijlen te hebben afgelegd, in het Meir *Ontario*, zoo als ik reeds te vooren gemeld heb. Geduurende eenige weinige mijlen van het Meir *Erie*, is de breedte der Riviere omtrent drie honderd *yards*, en is dezelve diep genoeg voor schepen, die negen of tien voet diep gaan; maar de stroom is zoo ongemeen snel, ongeregeld, en gevaarlijk, uit hoofde van de ontelbaare groote Rotzen, waarmede dezelve op onderscheidene plaatzen vervuld is, dat geene andere vaartuigen dan *Bateaux* het ooit waagden dezelve te bevaaren. Verder naar beneden wordt de Rivier wijder; men ziet geene Rotzen meer, noch aan de oevers, noch

in

in het vaarwater, en de ſtroom gaat zagtkens en als onmerkbaar voord, offchoon dezelve niet ophoudt zeer geweldig te zijn. De Rivier loopt dus geregeld, en is veilig te bevaaren voor *Bateaux* tot aan het Fort *Chippewaij*, dat omtrent drie mijlen boven de Watervallen gelegen is; maar hier wordt derzelver bed weder rotsachtig, en is derzelver water, door de Watervallen, die hier elkanderen opvolgen, zoo beroerd en in beweeging, dat, wanneer een boot, bij toeval, een weinig beneden het Fort *Chippewaij*, waar men gewoonlijk ſtilligt, verviel, dezelve onfeilbaar zou verbrijzeld worden, eer zij aan de Watervallen kwam. Met zulk een ontzettend geweld breeken de golven op de Rotzen in deze Watervallen, dat het enkel gezigt daarvan voor hem, die dezelven van den top der oevers beſchouwt, genoeg is, om hem te doen ſidderen. Ik moet egter, ter dezer plaatze, opmerken, dat het alleen aan beide de oevers van de Rivier is, dat het water zoo geweldig is: in het midden is de ſtroom ook wel zeer ſnel, maar de golven en brandingen zijn niet zoo gevaarlijk, of men kan denzelven met boots, wanneer dezen wel beſtuurd worden, afvaaren tot aan een Eiland, dat in de Rivier gelegen is bij de Water-

tervallen zelven. Om aan dit Eiland te koomen, moet men noodzaaklijk op eenigen afstand boven *Chippewaij*, waar de stroom effen is, afvaaren, en het zorgvuldig, den geheelen weg langs, in het midden der Riviere houden: wanneer men slegts eenigzins, hoe weinig het ook zij, aan den eenen of anderen kant, uit deze streek raakte, zou het volstrekt onmogelijk zijn, den stroom te stoppen of weder in de rechte vaart te koomen; onvermijdelijk zou men naar de Watervallen worden weggesleept, en hier eenen onfaalbaaren dood in den mond loopen. Om van dit Eiland weder terug te keeren, tegens den stroom op, wordt er veel meer arbeids gevorderd, en is het gevaar onbedenkelijk grooter, dan in het vaaren derwaards. Niettegenstaande dit alles, worden er veelen gevonden, die, door eene onbezonnene stoutheid aangezet, het waagen, om tot aan dit Eiland te vaaren, meestäl uit nieuwsgierigheid, om den Waterval ook van deze zijde te beschouwen, of om zich te kunnen beroemen, dat zij daar geweest zijn.

Naar maate de stroom den Waterval meer nadert, wordt deszelfs loop te midden der rotzen heviger en sneller: eindelijk aan deszelfs rand koomende, stort hij over denzelven met een

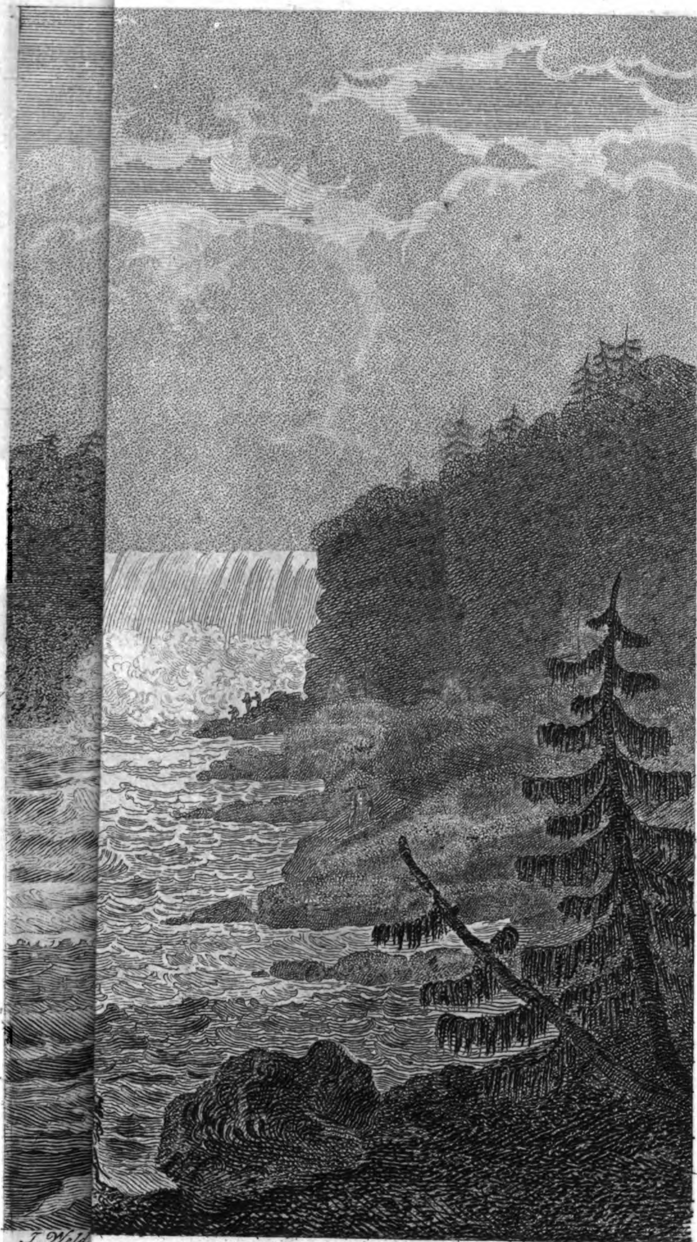

THE
NEW YORK
PUBLIC LIBRARY

29 Lengte ten Westen van London
MEIR ONTARIO
Missisagues Punt
Fort Niagara
Newark
STAAT
Queenston
Watervallen van Niagara
Fort Schlosser
OPPER CANADA
Fort Chippeway
Kreek Tonewando
41
VAN
Engelsche Mylen
5 10 15 20
Fort Erie
Kreek Buffaloe
Indiaansch Dorp
MEIR ERIE
NEW YORK
Weg van het Meir
OPPER
SCHETS
Van de
WATERVALLEN
van
NIAGARA
Stadien
1/4 1/2 1 2

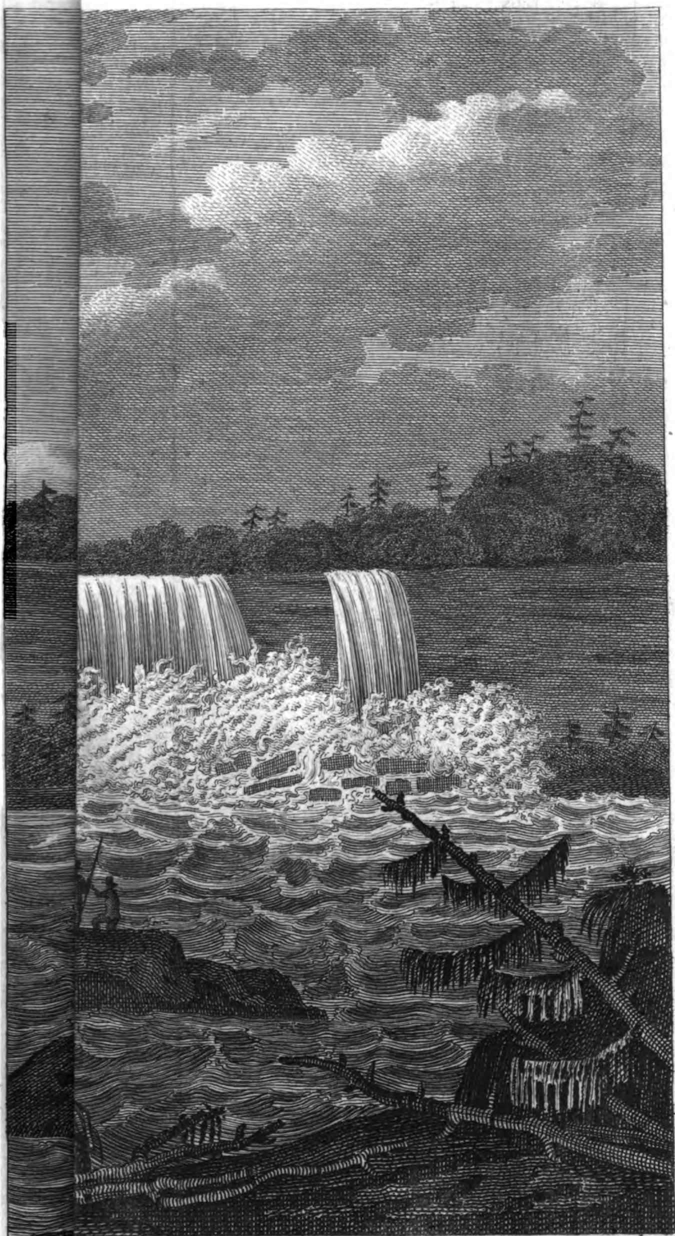
een verschrikkelijk geweld, in eens tot op den bodem, zonder in dezen val eenige rots te ontmoeten. Juist bij den Waterval heeft de Rivier eene aanmerkelijke kromte naar de rechtezijde; terwijl de eerste, in plaats van zich van den eenen oever tot den anderen, in den kortsten afstand, uittestrekken, integendeel eene schuinsche rigting over de rivier heeft. De lengte van den Waterval is ongelijk grooter dan de breedte der Riviere, gemeeten op eenigen afstand beneden den eersten; dan de hier bijgevoegde teekening zal u een veel beter denkbeeld van deszelfs gesteldheid en rigting kunnen geeven, dan alle letterlijke beschrijving, hoedanig ook. Voor derzelver volstrekte nauwkeurigheid durf ik niet instaan, daar dezelve geheel op het oog gemaakt is: ik zend u die egter, zoo als zij is, oordeelende het beter te zijn, dat gij eene eenigzins onvolkoomene, dan geheel geene schets daarvan hebt. Wanneer gij dezelve inziet, zult gij ontdekken, dat het water, niet in eene onäfgebrokene linie over den rand des Watervals, in de diepte nederstort, maar, door Eilanden, in drie onderscheidene Watervallen verdeeld wordt. De verbaazendste van dezelven is die aan de Noordwestlijke of *Britsche* zijde der riviere, gewoonlijk genoemd *de Groote* of *Hoefijzers*

val, uit hoofde dat dezelve eenige gelijkheid heeft met de gedaante van een Hoefijzer. De hoogte van dezen is slegts honderd twee en veertig voet, daar de anderen honderd en zestig voet hoog zijn; maar aan deze mindere hoogte is vooral deszelfs grootte toeteschrijven. De steilte, en gevolglijk het bed der riviere boven denzelven zoo veel laager zijnde aan de eene, dan aan de andere zijde, vindt het grootste gedeelte van het water zijnen weg aan de laagere zijde, en stort aldaar met veel meer geweld naar beneden, dan wel elders, daar de vallen boven deze plaats verre weg het sterkste zijn. Het is uit het midden van dezen Waterval, het *Hoefijzer* genoemd, dat die ontzettende wolk van dampen opstijgt, welke men op zulk eenen afstand zien kan. De uitgestrektheid van dezen Waterval kan alleen op het oog bepaald worden, en het algemeen gevoelen van hun, die denzelven het meest bezogt hebben, is, dat hij ten weinigste zes honderd *yards* in den omtrek heeft. Het Eiland, dat dezen van den volgenden scheidt, wordt verondersteld ten minste drie honderd en vijftig *yards* breed te zijn; de volgende Waterval vijf *yards* lang; het daaraan liggende Eiland omtrent dertig, en de derde Waterval,

wor-

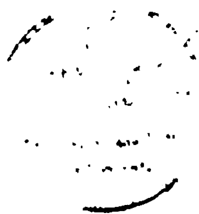

van Niagara.

H. Roosing Sculp.

l van Niagara.

woonlijk genoemd de Cascade van het Fort *Schlosser*, om dat dezelve aan die zijde van de rivier is, waarop dit Fort ligt, wordt gerekend ten weinigste zoo breed te zijn, als het groote Eiland. De geheele uitgestrektheid van dezen merkwaardigen Waterval zal dus, volgends deze berekening, de Eilanden mede ingeslooten, dertien honderd vijf en dertig *yards* bedraagen. Deze begrooting is zeker niet overdreeven, en veele Reizigers meenen, dat dit te weinig, en dezelve meer dan eene *Engelsche* mijl lengte heeft. De hoeveelheid waters, die van deze steilte in de diepte nederstort, is ontzettende, en meent men niet minder te zijn dan *zesmaal honderd en zeventig duizend, twee honderd vijf en vijftig* ton in elke minuut: eene begrooting, die op de volgende berekening gegrond is, en die men eenigzins als nauwkeurig en juist mag aanmerken, daar dezelve gemaakt is, door een ervaaren Schipper van een van 's Konings schepen op het Meir *Erie*, die met deze wateren, in alle opzigten, zeer bekend is. Aan het oostlijk uiterste van het Meir *Erie*, waar hetzelve twee en eene halve mijl breed is, heeft het water eene diepte van zes voet, en de stroom eene snelheid van twee knoopen (*twee zeemijlen*) in het

het uur. Tusſchen dit gedeelte van het Meir en de Watervallen ontfangt de Rivier, de *Niagara*, verſcheidene kreeken, die zich in dezelve ontlasten, zoo dat de meenigte van water bij de Cascade veel grooter zijn moet, dan ter eerstgenoemde plaatze. Indien men dit nu in het oog houdt, dan zal het zeker niet te veel zijn, wanneer men zegt, dat de meenigte waters. die ter dezer plaatze neerſtort, in elke minuut *zesmaal honderd twee en zeventig duizend* ton bedraagt.

Koomen wij nu terug tot de Tafel-rots gelegen aan de *Britſche* zijde van de Rivier, en aan den rand van den Hoefijzers val. Hier heeft de Aanſchouwer een geheel onbelemmerd uitzigt op het geheele tafreel, dat zoo ſchoon als uitgeſtrekt is. Voor zich ziet hij de ontzettende ſnelle ſtroomen boven de Watervallen, en de omliggende oevers, aan alle zijden met zwaare bosſchen bedekt; een weinig beneden hem vertoont zich aan zijn oog de Hoefijzers-val; op eenigen afſtand naar de linkerzijde ontmoet hij dien van het Fort *Schlosſer*, en onder zich den verſchrikkelijken afgrond, in welken hij, wanneer hij ſlegts ſtout genoeg is, om den rand der rotze te naderen, perpendiculair kan nederzien. De verbaazing, wel-

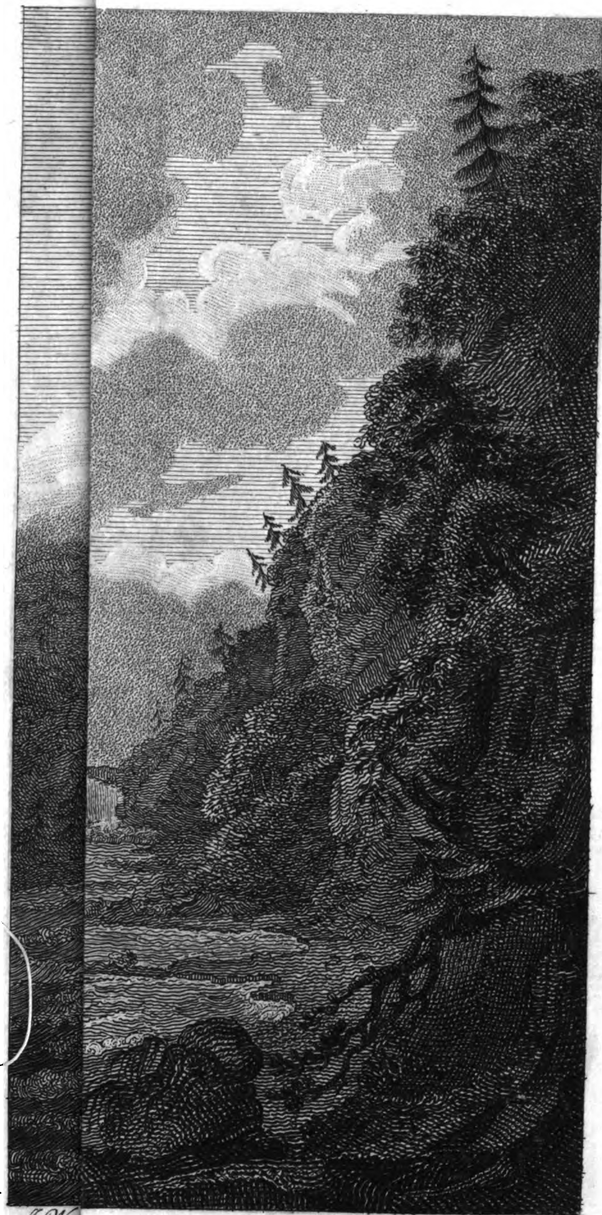
welke het zien van zoo veele onderſcheidene en treffende voorwerpen, als men hier ontmoet, in het hart van den Aanſchouwer te wege brengt, is, in de daad, zeer groot, en ſlegts zeer weinige menſchen, die dit alles voor het eerst zien, zijn, eer zij zich eenige minuuten herſteld hebben, in ſtaat, om zich een eenigzins draaglijk denkbeeld van dit ontzettend tooneel te vormen. Het is onmogelijk voor het oog, het geheel op eenmaal te overzien: men moet eerst ſtukswijze de bijzondere deelen van dit tafreel, die, elk op zich zelf, een voorwerp van bewondering zijn, beſchouwen, en dit vordert zoo veel tijds, dat zij, die gelegenheid gehad hebben, om, jaaren lang, dit tafreel op hun gemak te beſchouwen, telkens in elk bijzonder deel nieuwe ſchoonheden en meer ſtof van verwondering meenden te ontdekken, en erkenden, dat zij eerst de laatſte reis, wanneer zij alles zagen, in ſtaat waren, om al het grootſche en ſchoone van dezen Waterval te bezeffen.

Na eenen zeer geruimen tijd op deze Tafelrots te hebben doorgebragt, keerden wij, langs denzelfden weg, dien wij gekoomen waren, terug naar de velden, geduurig den Officier der Ingenieurs volgende, die de goed-

heid had, ons te vergezellen, en die volkoomen bekend was met elk gedeelte van den Waterval en den omliggenden oord; en de beste leidsman, dien wij, in het geheele land, zouden hebben kunnen aantreffen. Wij zouden een groot eind wegs naar beneden hebben kunnen voordgaan langs den rand der steilte van de Tafel-rots, maar het kreupelhout is zoo digt en zwaar, en de grond zoo ongelijk, dat deze onderneeming ten uiterste moeiëlijk en afmattende zou geweest zijn.

De naastvolgende plaats, van waar wij de Watervallen beschouwden, was dat gedeelte der steilte, dat, ten naastenbij, tegenöver is aan het einde van den Waterval van het Fort *Schlosser*, die het digst aan het Eiland is; en hier plaatsten wij ons op den rand der rotze, agter eenig kreupelbosch, dat men van boven had afgehakt, om een ruimer uitzigt te kunnen hebben. Van hier heeft men dit veel beter op den geheelen Waterval, en is men veel meer in de gelegenheid, om een juist denkbeeld van deszelfs gesteldheid te krijgen, dan ergends elders. Het gezigt is ter dezer plaatze schooner, maar, zoo als het mij voorkoomt, minder trotsch en ontzettende dan op eenige andere plaats. De Officier, die ons

bij

J. We W. v. Senus, sculp.

Niagara.

bij deze gelegenheid zoo vriendlijk begeleidde, was zoo ingenomen met, en verwonderd over de gezigten, die men hier heeft, dat hij eens eene houtene loots had doen timmeren, en door osſen herwaards naar beneden brengen, in welke hij zijn verblijf hield geduurende den tijd, dien hij doorbragt met het vervaardigen van eenige teekeningen van dezen Waterval. Eene van deze teekeningen, vertoonende den Waterval in het midden van den winter, wanneer deszelfs ſtand het zonderlingst en verwonderendst is, had hij de beleefdheid, ons te laaten zien. In dit jaargetijde vormt zich het ijs op den bodem van de Cascade tot ontzettende klompen, en groote ijskegels, die zoo veele pilaaren van een groot gebouw ſchijnen, en, op veele plaatzen, van het bovenſte van den rand tot bijna beneden op den grond nederhangen.

Deze plaats verlaaten hebbende, keerden wij andermaal door de bosſchen, die den Waterval omringen, naar de opene vlakte terug, en gingen, langs een krom bogtig pad, omtrent eene mijl lang, naar eene plaats der rotze, van waar men tot den bodem des Watervals kan afdaalen. De Rivier is, tot op verſcheidene mijlen beneden den Waterval, omzoomd met

hooge, en, op de meeste plaatzen, perpendiculaire steiltens, bestaande uit aarde en rots, zoo dat het onmogelijk is, langs dezelven naar beneden afteklimmen, dan alleen op twee plaatzen, waar groote stukken aarde en rots zijn afgebroken en naar beneden gevallen, en men, tot gerief der Reizigers, van de eene plaats tot de andere, ladders gemaakt heeft. De eerste dezer plaatzen, aan welke men, van den Waterval, het *Hoefijzer* genoemd, langs de rivier, naar beneden wandelende, koomt, wordt genoemd de *Indiäansche Ladder*, om dat dezelven door de *Indiäanen* gemaakt zijn. Deze ladders, zoo als zij genoemd worden, van welken er verscheidenen zijn, de eene beneden de andere, bestaan eenvouwig uit lange Pijnboomen, in welken men kerven, of stappen gehakt heeft, om den voet op te kunnen zetten. Deze boomen moesten reeds, toen zij eerst aldaar geplaatst wierden, uit hoofde van derzelver lengte en dunte, zeer buigen en slingeren, wanneer men bij dezelven afklom, en de ouderdom heeft daar aan geene meerdere stevigheid gegeeven, zoo dat zij tegenwoordig zeker niet zeer veilig kunnen geöordeeld worden, offschoon veelen thands nog gewoon zijn, daar bij afteklimmen. Wij deeden geene moeite,

om,

om, langs dezen weg, tot aan den voet der ſteilte aftedaalen, maar gingen naar de tweede plaats, die meer naar beneden de rivier is, en genoemd wordt *de Ladder van Mevrouw* SIMCOE, om dat de Ladders, die aldaar zijn, eigenlijk gemaakt wierden tot gerief van de Echtgenoote van den laatſten Gouverneur der Provincie. Deze weg wordt veel meer gebruikt, dan de andere: de ladders, eigenlijk zoo genoemd, zijn ſterk, wel vastgemaakt, en geenszins zoo lang, of eene Dame kan dezelven veilig en zonder eenige vrees op- en- afklimmen. Met dit alles is het egter niet gemaklijk over deze ruuwe rotzen tot aan den voet der ſteilte aftedaalen, en weinige Dames zouden, naar mijne gedagten, beſtand zijn tegens de vermoeiïngen van zulk eene onderneeming.

Aan den voet der ſteilte koomende, bevindt men zich in het midden van groote hoopen wanſtaltige rotzen, die van derzelver zijden met aarde en ſteen afgebroken, en naar beneden gevallen, en met Pijn- en- Cederboomen overdekt zijn, welken boven het hoofd van den Aanſchouwer hangen, en hem, als 't ware, elk oogenblik ſchijnen te zullen verpletteren. Veelen van deze zwaare boomen groeiën

met de kruinen naar beneden, hangende aan hunne wortels, die zich zoo vast in den grond aan den top der steilte gehegt hebben, dat, indien er een gedeelte van denzelven wegstorte, de boomen egter niet vallen zouden. De Rivier is, hier, iets meer dan een vierde eener mijle breed, en aan de overzijde, een weinig naar de regtehand, ziet men den Waterval van het Fort *Schlosser* in deszelfs grootste schoonheid. Het gene zich van dien van het Hoefijzer ter dezer plaatze aan het oog des aanschouwers ontdekt, vertoont zich ook in eenen zeer voordeeligen stand, maar bijna de helft daarvan is, door de steilte, aan welker voet men zich bevindt, voor het gezigt verborgen. Het benedenste gedeelte van dien van het Fort *Schlosser* is omringd door eenen melkwitten schuim, die in groote masfa's uit het midden der rotzen opkoomt; egter ziet men niet, dat dezelve zich als eene wolk van dampen boven den Waterval zelven verheft, zoo als dit het geval is bij dien, het Hoefijzer genoemd: dezelve is egter zoo sterk, dat hij, even gelijk regen, aan de andere zijde der riviere, aan den voet van den Ladder van SIMCOE nedervalt.

Den oever der riviere bereikt hebbende, ver-

vervolgden wij onzen weg naar den Grooten Waterval langs het ſtrand, dat voor een aanmerkelijk gedeelte beſtaat uit horizontaale beddingen van ſteenkalkrots, overdekt met grof keijzand, uitgezonderd op die plaatzen, waar groote ſtukken ſteen van de zijde der ſteilte afgebroken, en naar beneden gevallen zijn. Deze horizontaale beddingen van rotzen ſtrekken zich, hier en daar, zeer ver in de rivier uit, en vormen punten of uithoeken, die het geweld van den ſtroom breeken, en, op sommige plaatzen van den oever, ſterke zuigingen en terugkeeringen van het water veröorzaaken. Ter dezer plaatze vindt men een groot aantal krengen van viſſchen, voſſen, eekhorentjens en andere zoorten van dieren, die, niet in ſtaat, om den ſtroom boven den Waterval te ſtoppen, door denzelven weggeſleept, in de diepte geworpen en dus omgekoomen zijn, en hier op den oever aanſpoelen. Ook is het ſtrand overdekt met boomen en zwaare ſtukken houts, die, bij de zaagmolens boven de Watervallen, zijn losgeraakt, en door het geweld van den ſtroom weggevoerd. In het algemeen ſchijnt het hout zeer veel geleeden te hebben, en de ligchaamen der groote dieren zeer geteisterd te zijn, door het geweld, waarmede het een en an-

ander, van den rand des Watervals, naar beneden geworpen wordt. De meenigte van doode en verrottende dingen, aan den oever liggende, veröorzaaken eenen affchuwlijken ſtank, en aanhoudende ziet men een oneindig aantal roofvogelen, die in dezen omtrek rondzwerven, en op deze doode krengen aazen.

Onder het groot getal verhaalen, die, betrekkelijk dezen merkwaardigen Waterval, in het Land omloopen, is er een, betreffende het ongelukkig lot van eenen onnoozelen, armen *Indiäan*, dat ik heb uitgekoozen, om u mede te deelen, wijl de waarheid daarvan buiten bedenking is. De rampſpoedige Held van deze geſchiedenis, naar het ſchijnt, door den drank bedwelmd, had zich te ſlaapen gelegd op den bodem van zijne *Cano*, die hij op den afſtand van eenige mijlen boven den Waterval aan het ſtrand had vastgemaakt, terwijl zijne vrouw op den oever zat, om op hem te wagten, en een waakend oog op hem te houden. In deze geſteldheid ziet haar een der matroozen van een Oorlogsſchip, op de nabuurige Meiren vaarende, juist toevallig aldaar pasſeerende, en wordt door de bekoorlijkheden van deze vrouw ingenomen en in drift ontſtoken, beſluitende oogenbliklijk zijne lusten met haar

te

te voldoen. Dan de braave vrouw, ongenegen, om zich naar zijne begeerte te schikken, en zich van hem willende ontslaan, loopt naar de *Cano*, om haaren man wakker te maaken; maar, ongelukkig, eer zij denzelven bereikt en haar oogmerk volvoert, snijdt de matroos het touw, waarmede de *Cano* was vastgemaakt, los, zoo dat deze aanstonds driftig wierd. Wel ras wierd het vaartuig, door den geweldigen stroom, van de ongelukkige plaats weggevoerd, en, binnen weinige minuuten, in het midden van de rivier gesleept, waar hetzelve, door verscheidene perzoonen op den oever staande, wier opmerkzaamheid, door het vreemde gezigt van eene *Cano* op zulk eene plaats der riviere, was gaande gemaakt, duidelijk gezien wierd. De *Indiäan*, spoedig door het geraasch der golven wakker gemaakt, stond oogenbliklijk op, zag met verwilderde oogen in het rond, en greep, het gevaar bespeurende, waarin hij was, zijne pagaij, alle zijne vermogens inspannende, en de ongelooflijkste pogingen doende, om zich zelven te redden. Dan, al ras gewaar wordende, dat al zijn arbeid te vergeefsch was, en hij met geene mogelijkheid het geweld van den stroom kon tegenstaan, wierp hij, met de grootste bedaardheid,

zijne

zijne pagaij van zich af, wikkelde zich in zijne deken, en legde zich weder op den bodem zijner Cano neder, die, in weinige seconden, aan den rand des Watervals was, en van boven nederstortte, zonder dat men dezelve of den Indiaan immer heeft wedergezien. Men onderstelt in het algemeen, dat meer dan een derde der dingen, die door dezen Waterval naar beneden geworpen worden, nimmer weder ten voorschijne koomen.

Van den voet der Simcoe's ladder kan men, langs den oever, een aanmerkelijk eind wegs voortwandelen zonder eenig ongemak, maar, naar maate men den Hoefijzers-val nadert, wordt de weg moeielijker en oneffener. Op sommige plaatzen, waar er stukken van de steilte zijn afgevallen, vindt men groote hoopen aarde, rotzen en boomen, die zich tot aan den rand van het water uitstrekken, en den weg versperren, zoo dat het onmogelijk schijnt, dezelven te passeeren; en dit zou het, zonder gids, voor eenen Vreemdling, in de daad, ook zijn. Om dezelven voorbij te koomen, moet men eerst derzelver top beklimmen, en dan, op knien en elbogen, door lange duistere holen kruipen, waar er, tusschen de van een gescheurde rotzen en de boomen, eenige ope-

nin-

ningen gebleeven zijn. Na dat men deze beletzelen is te boven gekoomen, is men genoodzaakt, met het grootste gevaar, van de eene rots op de andere te klouteren, digt onder de steilte, wijl er tusschen deze en de rivier slegts zeer weinig plaats is; en deze rotzen zijn zoo glad en slibberig, uit hoofde dat dezelven door de verspreiding van het water, dat hier zeer sterk neervalt, aanhoudende vogtig zijn, dat het, zelfs met de grootste omzigtigheid, nauwlijks mogelijk is, zich tegen het vallen te verhoeden. Op den afstand van een vierde eener mijle waren wij reeds zoo nat, als of wij allen door de rivier gesleept waren.

Wanneer men eenmaal zoo ver gekoomen is, ontmoet men verder geene verhinderingen, om tot aan den voet des grooten Watervals te naderen; ja men kan zelfs tot agter het verbaazend ligchaam van water, dat van den top van dezen ontzettenden Waterval in de diepte valt, gaan, niet alleen wijl de rots, over welks rand hetzelve nederstort, aanmerkelijk vooruitsteekt, maar ook, wijl er door de geweldige beweeging van het water, aan den voet des Watervals, in de rotzen holen veroorzaakt zijn van eene aanmerkelijke grootte, die

die zich een eind wegs onder de bedding der riviere van het bovenste gedeelte des Watervals uitstrekken. Ik verstoutte mij om dezelven, tot omtrent zes *yards* van den rand des Vals agter denzelven, te naderen, juist ver genoeg, om in deze zonderlinge kelders inte zien; maar hier meende ik ook mijn einde te vinden, door den verschrikkelijken dwarlwind, die aan den voet des Watervals plaats heeft; en veröorzaakt wordt door het onöphoudelijk geweldig slaan, en de ontzagchlijke beweeging van zulk eene meenigte waters tegen de rotzen. Gaarne beken ik, dat ik geheel geene neiging gevoelde om verder te gaan, en er was geen van ons gezelschap, die het durfde onderneemen, om deze verschrikkelijke holen te doorsnuffelen, waar een onvermijdelijke dood schijnt te wagten op den stouten, die derzelver dreigende openingen durft binnentreeden. Geene woorden zijn in staat, om een juist denkbeeld te geeven van het ontzagchlijke van dit tafreel ter dezer plaatse. De geheele ziel wordt vervuld met eene huiverende aandoening bij het gezigt van de ontzettende masa van water, die men van den top dezer verbaazende hoogte, zoo raakende aan zijne voeten, ziet nederstorten, en het gehoor des donderenden geluids der baaren, die

die, op den bodem dezes Watervals, met zulk een ontroerend geweld, aan beide zijden tegens de wanden van rotzen aanslaan; en eene eerbiedige vrees overvalt den Aanschouwer, wanneer hij bezeft, in welk een gevaar hij zich bevindt, daar elke dwarlwind in staat is, om hem van de glibberige rotsen, waaröp hij staat, afterukken, en in den doodlijken afgrond, die aan zijne voeten is, neerteploffen, waar de vereenigde hulp van alle menschlijk vermogen niet genoeg zoude zijn, om hem te redden. Met eene Godsdienstige aandoening gevoelt men, welk een nietsbeduidend iets men is in de reeks der geschapene dingen, en slaat, met eenen heiligen eerbied, het nederig oog op de magt van dat verheven Wezen, dat ook aan de wateren zijne bevelen geeft, en hen dezen doet gehoorzaamen.

Na dat de Watervallen van *Niagara* het eerst ontdekt wierden, zijn dezelven aanmerkelijk van plaats veränderd, door het afbreeken der rotzen, die dezelven vormen. Eerst worden de rotzen aan den voet beneden, door de aanhoudende geweldige beweeging van het water tegen dezelven, los, en spoelen weg, en het bovenste gedeelte, dus als ondermijnd, stort vervolgends, door het gewigt van het

water, dat over het zelve valt, neder, en verplaatst dus den val des waters. Geduurende den leeftijd van veele thans nog leevende Ingezetenen des Lands, zijn deze Watervallen verscheidene *yards* van plaats verschooven. De bevelhebbende Officier der Koningsschepen op het Meir *Erie*, die alhier meer dan dertig jaaren verkeerd had, verhaalde ons, dat, toen hij eerst in het Land kwam, het onder het jong Volk zeer algemeen was, om naar het Eiland in het midden van den Waterval te gaan, en, wanneer zij aldaar gegeeten hadden, elkänderen uittetarten, om door de Rivier te wandelen naar zekere groote rotzen, ook in het midden van deze Cascade, en bijna aan derzelver rand; en dat zij het zoms waagden, om nog verder en tot voorbij deze rotzen te gaan. Thands ziet men geheel niets meer van deze rotzen; en, indien iemand het waagde, om slegts twee *yards* ver van het Eiland in de rivier te gaan, zou hij onfäalbaar door den stroom worden weggerukt. Men gelooft in het algemeen, zoo als ik reeds te vooren gemeld heb, dat deze Watervallen op de *Niagara*, in het begin, te *Queenstown* geweest zijn; en, in de daad, hoe meer men den loop der riviere van de plaats, waar de Waterval thands

ge-

gevonden wordt, naar beneden in aanmerking neemt, hoe meer redenen men vindt, om aan dit vermoeden geloof te geeven. Van den Waterval af tot aan *Queenstown* is het bed der riviere overal bezaaid met groote rotzen en steenen, en zijn de oevers, aan beide zijden, zeer ongelijk en afgebroken: omstandigheden, welken duidelijk aantoonen, dat er, langs dit gedeelte der riviere, eene groote schuuring en beweeging van het water heeft plaats gehad, en men behoeft hier omtrent geenszins te twijfelen, daar deze agtergelaatene teekenen aan beide de kanten zeer duidelijk, en ver boven de tegenwoordige hoogte van het water in de riviere gezien worden. Nu heeft men nooit, zelfs niet ten tijde der hoogste Vloeden, ontdekt, dat het water zoo hoog tot aan deze teekenen rees, deshalven een duidelijk bewijs, dat derzelver bedding eenmaal veel hooger moet geweest zijn, en gelegen hebben, dan het thands ligt, terwijl men intusschen beneden *Queenstown* geene zoodanige overblijfzelen aantreft, noch iets vindt, dat zou kunnen doen vermoeden, dat ook daar het bed der riviere hooger geweest is, dan het tegenwoordig is. Daarteboven schijnen de schielijke diepte van het water even beneden de heuvels van *Queenstown*, en

de verwijdering der riviere ter zelfder plaatze niet duister te kennen te geeven, dat het water aldaar, geduurende eenen geruimen tijd, van den top der heuvels moet neergeſtort zijn, en dus die uitgeſtrekte diepe kom, even beneden het Dorp, gemaakt hebben. In de Rivier, eene mijl of twee boven *Queenstown*, vindt men eene ontzettende draaikolk, veröorzaakt door eene aanmerkelijke diepte op den bodem der riviere, op deze plaats. Ook deze diepte is waarſchijnlijk haaren oorſprong ſchuldig aan het langduurig vallen van het water alhier, dat hier langer heeft aangehouden, uit hoofde dat de rotzen, die ter dezer plaatze den Waterval deeden geboren worden, ſterker waren, en langer tegenſtand booden, dan wel elders op de rivier. De overlevering wil, dat de Groote Waterval, in vroegere tijden, geenszins, zoo als thands, de gedaante van een Hoefijzer had, maar integendeel in het midden eenigzins vooruit ſtak. Nu egter is dezelve reeds meer dan eene Eeuw zoodanig, als men denzelven tegenwoordig ziet; en, daar de ſchuuring en het geweld van het water aan den voet der Cascade in het midden veel ſterker en grooter is, dan op eenige andere plaats, en de rots dus daar, door deeze geduu-

duurige beweeging veel meer ondermijnd wordt, dan wel elders, is het niet onwaarschijnlijk, dat hij nog veele volgende Eeuwen ten naastenbij diezelfde gedaante behouden zal.

Aan den voet van den Hoefijzers Waterval vindt men eene zekere zamengegroeide of gestolde witte stof, bij het Volk van het Land bekend onder den naam *Spraij*, schuim. Zommigen meenen, dat dezelve voordkoomt van de aardächtige deelen van het water, welken, door hunne meerdere bijzondere zwaarte, sneller nedervallen dan de overige waterdeelen, zich aan de rotzen vasthegten, en daar zulk een zoort van vast ligchaam maaken. Deze zamengegroeide zelfstandigheid heeft juist het voorkoomen van versteende schuim; en het is opmerkelijk, dat men dezelve juist aan die rotzen vindt, tegen welken de grootste meenigte schuims, die op het water drijft, door den stroom geworpen wordt.

Wij dagten er niet aan, om den gevaarlijken heuvel weder te beklimmen, voor dat het reeds laat in den avond was, en ware het mogelijk geweest, om onzen terugweg in het duister te vinden, zouden wij, geloof ik, hier gebleeven zijn, tot middennagt. Op het oogenblik, dat wij zouden vertrekken, kwam

de zon van agter de wolken ten voorschijne, en een van de schoonste en volmaaktste regenboogen, welken ik ooit zag, vertoonde zich voor het oog in de wolk van waterstof, die door deze Cascade veröorzaakt wordt. Het is alleen des morgens en des avonds, dat men dezen regenboog in zijnen geheelen luister en volkoomenheid zien kan, om dat, op het midden van den dag, de oevers der riviere, en de groote diepte de zon verhinderen haare straalen op deze wolk van water te werpen.

Op eenen grooten afstand van den voet der Ladder hielden wij halte, en zonden eenen van ons gezelschap af, om eene flesch met brandewijn en een paar glaazen te haalen, welk alles wij, op onzen weg naar den Grooten Waterval, onder eenige steenen aan den oever verborgen hadden, wijl het ten hoogste bezwaarlijk zou geweest zijn, hetzelve met ons derwaards te neemen. Nat van het hoofd tot de voeten, en ten uiterste vermoeid, was er zeker niemand onder ons, die, op dat oogenblik voorneemens was, om van dezen brandewijn een danköffer te doen aan de Beschermgoden dezes Watervals, en er was, in de daad, weinig gronds, om te vermoeden, dat onze godsdienstigheid zou vermeerderd, of zich

dui-

duidelijker uitgelaaten hebben. Dan dezelve wierd niet op den toets gesteld: onze zendeling keerde, binnen weinig minuuten, terug, met de onäangenaame tijding, dat de brandewijn en de glazen gestolen waren. Wij hadden niet noodig lang te gissen, wie de dieven waren. Digt bij de rotzen, op eenen kleenen afstand van ons, zat een paar van de Rivier-Nijmphen — geene Nijmphen met duinhelme kroonen, een onschuldig gelaad, en de aangenaame lonken der schuldlooze eenvouwigheid, — geene bedaarde, zagte Maagden — maar een paar inëengedrongene, dikke, onbeschaamde oude vrouwsperzoonen, die, de rokken opgeschort, de steilte afgeklouterd, en nu bezig waren, met den hengel te visschen. Aan derzelver luidrugtig gesnap konden wij genoegzaam bemerken, dat zij zich op onzen brandewijn aangenaam vergast hadden, en er voor ons weinig hoop over was, om denzelven terug te krijgen. Wij waren deshalven genoodzaakt, onzen dorst te lesschen met eenen teug van het frissche water uit de rivier; en, dit gedaan hebbende, vervolgden wij spoedig onzen weg, en bereikten, eer het volkoomen duister was, de wooningen, van waar wij vertrokken waren.

Bij onze terugkoomst vonden wij eene wel voorziene tafel, in het voorportaal van het huis, voor ons gereed gemaakt. Na dat wij aan dezelve onzen honger, die niet weinig was, voldaan, en ons van de vermoeiënisfen van dien dag hersteld hadden, verlieten ons onze vriendlijke gidsen, na ons vooräf een genoegzaam onderrigt gegeeven te hebben, om de Watervallen nauwkeuriger te beschouwen, en vertrokken, bij het maanlicht, naar *Niagara*. Wij voor ons keerden terug naar het Fort *Chippewaij*, drie mijlen boven de Watervallen, welke plaats wij verkoozen tot ons hoofdkwartier, zoo lang wij in dezen omtrek bleeven, wijl wij aldaar eene maatig goede herberg vonden, en er in het Dorp bij de Watervallen geen een huis was, waarïn geene zieken waren.

De toegangen tot de Watervallen van *Niagara* zijn thands ongelijk minder moeiëlijk, dan dezelven voor eenige jaaren waren. Charlevoix, die dezelven, ten jaare *zeventien honderd en twintig*, bezogt, verhaalt ons, dat er slegts éénе plaats was, van waar men dezelven zien kon, en dan nog maar van ter zijde. Ware hij in staat geweest, om tot aan den voet des grooten Watervals aftedaalen, dan zou

zou hij daar met zijne eigene oogen gezien hebben de verbaazende holen onder het bovenbed der riviere, welker bestaan hij nu alleen vermoedde, en opmaakte, uit het hol en dof geluid van het nederstortend water, en de meenigte doode visschen, die hier, op verscheidene plaatzen van den oever, aanspoelen, en dus overtuigd geweest zijn van eene waarheid, welke hij nu volstrekt lochende, te weeten, dat de visch meenigmaal niet in staat is, om tegens het geweld van den stroom boven de Watervallen optezwemmen, maar door denzelven wordt weggesleept, en van deze hoogte in den afgrond nedergeworpen.

Het gunstigste jaargetijde, om de Watervallen te bezoeken, is omtrent het midden van September, op welken tijd ik aldaar was, wijl de bosschen zich als dan in hunne grootste schoonheid vertoonen, aangenaam versierd met de onderscheidene koleuren van den herfst, en men niet gekweld wordt door het ongedierte. In den zomer ontmoet men, op elken stap, ratelslangen; en de *Musquitoes* zwerven zoo digt in elkanderen in de lugt om, dat, om een in het Land zeer algemeen en bekend spreekwoord te gebruiken,

 men

men dezelven met een mes zou kunnen ſnijden, daar integendeel de koude nagten in het begin van September dit lastig ongedierte geheel doen verdwijnen.

TWEE

TWEE EN DERTIGSTE BRIEF.

Beschrijving van het Fort Chippewaij. — Ontwerp tot het graaven van een kanaal, ten einde het transport bij de Watervallen van Niagara voortekoomen. — Vertrek van Chippewaij. — Verbaazende warmte van het weder. — Beschrijving van het Land grenzende aan de rivier de Niagara boven de Watervallen. — Waarneemingen omtrent de lugtsgesteldheid van Opper-Canada. — Het Fort Erie. — Ellendig onthaal aldaar. — Eekhorentjens-jagt. — Seneka's Indiäanen. — Derzelver vaardigheid in het gebruiken van de Blaaspijp. — Beschrijving van deze Blaaspijp. — Uitstap naar het Dorp der Seneka's, waar al het Volk afweezende is. — Passage van eene zeer gevaarlijke zandbank aan den ingang van de kreek Buffalo. — Vertrek van het Fort Erie. — Ankeren onder Punt Abineau. — Beschrijving van dezen Uithoek. — Zonderlinge zandduinen aldaar. — Bee-

Beeren-jagt. — Hoe dezelve gedreeven wordt. — Welke zoort van honden men gebruikt. — Verändering van den wind. — De schepen lijden veel door den storm, terwijl zij ten anker liggen. — Vertrek van Punt Abineau. — Algemeene beschrijving van het Meir Erie. — Anecdote. — Aankoomst aan de Eilanden aan het westlijk uiterste van het Meir. — Ankeren aldaar. — Beschrijving van deze Eilanden. — Verscheidene zoorten van slangen, die daar gevonden worden. — Ratelslangen. — Geneeskundig gebruik, dat men van dezelven maakt. — Leugenächtige verhaalen van slangen. — Vertrek van de Eilanden. — Aankoomst te Malden. — De Rivier de Detroit.

Malden, October.

Het Fort *Chippewaij*, van waar ik u het laatst schreef, is een kleen versterkt Fort, gelegen op den oever van eene kreek van denzelfden naam, omtrent twee honderd *yards* afstands van de Rivier de *Niagara*. Wanneer men hetzelve onmiddenlijk aan deze laatste gesticht had, zou deszelfs ligging ongelijk voordee-

deeliger geweest zijn, wijl het water uit de kreek zoo flegt is, dat het volstrekt niet kan gedronken worden, en het Garnizoen dus verpligt is, dagelijks het water, dat zij noodig hebben, aan de rivier te gaan haalen. Het Fort, dat slegts omtrent eene roede gronds in den omtrek beslaat, bestaat in een kleen Blokhuis, omringd van palissaden van cederhout omtrent twaalf voet hoog, dat voldoende is, om de Bezetting te beveiligen tegens den schoot van kleengeweer. Digt bij het Fort ziet men zeven of agt Boerenwooningen, en eenige groote steenen pakhuizen, in welken de goederen bewaard worden, die bestemd zijn, om, de rivier op in *Bateaux*, of met wagens over land, naar *Queenstown* verzonden te worden. Men zegt, dat er, van hier tot aan *Queenstown*, eene vaart zal gegraaven worden, ten einde dus de moeite en verbaazende kosten van het ontlaaden der *Bateaux* en het vervoeren der goederen op rijdtuigen voortekoomen. Het is zeker hoogst waarschijnlijk, dat dit graaven van zulk een kanaal, ten eenigen tijde, zal beproefd en ondernomen worden, maar er is zeer veel reden, om te gelooven, dat, wanneer dit gebeurt, men het zal doen aan die zijde der riviere, die aan *New-Jork* behoort; deels, wijl de

de grond aan dien kant daar toe beter geschikt is; deels, wijl de Staat van *New-Jork* volkrijker is, en meer vermogen heeft, dan de Provincie van *Opper-Canada* thands bezit, of denkelijk bezitten zal, om de ontzettende kosten voortefchieten en goedtemaaken, die er zouden gevorderd worden, tot het graaven van eene vaart door zulk eenen ongelijken grond, als die aan de oevers dezer riviere.

De Bezetting van het Fort *Chippewaij* bestaat gewoonlijk uit vijftien man onder de bevelen van eenen Lieutenant, welken meest gebruikt worden tot begeleiding van de krijgsbehoeften voor de troepen in het Bovenland, en de geschenken voor de *Indiäanen*, die van hier, in *Bateaux*, naar het Fort *Erie* verzonden worden.

Na dat wij onze nieuwsgierigheid voldaan hadden met het beschouwen der merkwaardigste voorwerpen in dezen omtrek, ten minste zoo veel onze tijd gedoogde, had de bevelhebbende Officier van het Fort *Chippewaij*, voor wien wij eenige brieven hadden medegebragt, de vriendlijkheid, ons eene *Bateau* te bezorgen, om ons naar het Fort *Erie* te brengen. Den morgen, tot ons vertek bepaald, gingen mijne Reisgenooten met onze

ba-

bagage scheep; maar ik voor mij, begeerig zijnde, om de Watervallen nog eens te zien, verkoos agter te blijven, en hen, geduurende den dag, te voet te volgen. Ingevolge dit mijn voorneemen verliet ik, even na het ontbijt, het Fort *Chippewaij*, en wandelde naar de Watervallen, waar ik een paar uuren doorbragt, en toen naar het Fort terugkeerde. Mij hier een weinig tijds uitgerust, en hersteld hebbende, van de vermoeiënissen door het op- en afklimmen der steiltens veröorzaakt, vertrok ik naar het Fort *Erie*, vijftien mijlen van *Chippewaij*, vergezeld van mijnen getrouwen bedienden Edward, die mij de beste diensten beweezen heeft, zinds ik in *Amerika* was. De dag was niets minder dan gunstig voor eene wandeling te voet: het weder was ontzettende heet, en wij waren nog niet ver gegaan, of wij waren genoodzaakt, onze rokken en vesten uittetrekken en onze dassen aftedoen, en, in een bundel gebonden, op den rug te draagen. Verscheidene partijën *Indiaanen*, die in hunne *Cano's* de rivier afvoeren, waren geheel naakt.

De oevers van de *Niagara*, tusschen *Chippewaij* en het Fort *Erie*, zijn zeer laag, en, op de meeste plaatzen, overdekt met heester-

ge-

gewasſen, onder welker ſchaduw de afgematte reiziger, op het zandächtige ſtrand, eene verkwikkelijke rustplaats vindt. Geduurende de eerſte mijlen, na dat men *Chippewaij* verlaaten heeft, ontmoet men nauwlijks één huis, maar, omtrent half wegs tusſchen deze plaats en het Fort *Erie*, treft men dezelven in meenigte, langs de beide oevers der riviere, aan. De wooningen in dezen omtrek zijn ongemeen wel gebouwd, en ſchijnen zeer net onderhouden en bewoond te worden: de meesten waren bedekt met planken, die men wit geverwd had. De gronden, die bij dezelven behooren zijn zeer vrugtbaar, en wel beärbeid. De oogst van *Indiäansch* koorn ſtond thands op het veld, en leverde aan het oog het ſchoonst gezigt op: op de meeste akkers ſcheenen de ſtengels niet minder dan agt voet lang te zijn. Tusſchen de reiën en vooren zaaiën zij Pompoenen, en Meloenen, van welke laatſten alle zoorten, overäl in de bewoonde ſtreeken van beide de Provinciën, in de opene lugt, den hoogſten trap van volmaaktheid bereiken. Ook de Perſiken koomen in dit gedeelte des Lands, in de opene lugt, tot volkoomene rijpheid; maar in *Neder-Canada* zijn de zomers te kort, dan dat zij het daar kunnen worden.

De

De winters zijn hier, zoo lang dezelven duuren, zeer ſtreng; maar zelden ligt de ſneeuw langer dan drie maanden op den grond; en de zomers daarëntegen zijn ontzettende heet, zoo dat de Thermometer van FAHRENHEIT dikwils tot 96°, en zoms tot boven de 100° rijst.

Op mijnen weg naar het Fort *Erie* doodde ik eene meenigte groote ſlangen van onderſcheidene zoorten, die zich in de zon lagen te koesteren. Onder alle de genen, die ik ombragt, vond ik niet eene ratelſlang, offſchoon men deze zoort hier egter in meenigte aantreft; en, op den afſtand van twintig of dertig mijlen van de rivier, landwaardsïn, zegt men, zijn zij zoo talrijk, dat zij den landbouw en het beärbeiden van den akker hoogst gevaarlijk maaken. Het is zeer ten voordeele van *Neder-Canada*, dat de ratelſlang aldaar geheel niet bekend is; en, in de daad, zelden vindt men dezelve ten Noorden van den *vijf en veertigſten* graad Noorderbreedte.

Het Fort *Erie* ligt aan het oostlijk uiterſte van het Meir van dien naam. Dit is eene kleene gepalisſadeerde ſterkte, eenigzins gelijk aan die van *Chippewaij*; en bij dezelve vindt men, even gelijk ter laatstgenoemde plaatze, groote uitgeſtrekte pakhuizen, en omtrent een

half dozijn kleene ellendige wooningen. Bij mijne aankoomst aldaar, had ik weinig moeite, om mijne reisgenooten te ontdekken: ik vond hen in een kleen armoedig houten huisjen, uit een vertrek bestaande, en juist bezig aan het avondmaal, dat zij, door toedoen van een jong Heer in het Departement der *Indiäansche* zaaken, die hun van *Chippewaij* vergezelde, gekreegen hadden. Deze wooning was het eigendom van eene oude vrouw, die, in haare vroegere jaaren, het Leger gevolgd was, en nu haar bestaan vond, door ten haaren huize, zoo goed in haar vermogen was, de vreemdlingen te ontfangen, die het Fort *Erie* pasfeerden. Waarlijk een ellendig verblijf! de bouwvallige deur stond op het punt, om uit de hengzels te vallen, en in alle de drie vengsterraamen was er niet ééne ruit meer overig, hebbende een jong Heer van *Detroit*, die tot zijn verdriet hier eenigen tijd, door tegenwinden, wierd opgehouden, zich, even voor onze aankoomst, vermaakt, door dezelven met boog en pijlen uittefchieten; en het is niet waarfchijnlijk, dat dezelven spoedig zullen hersteld worden, daar men, in dezen geheelen omtrek, geenen Glazemaaker heeft, nader dan te *Newark*, zes en dertig mijlen

van

van daar. Op den grond, in onze pelſen ingewikkeld, liggende, wierden wij door nat van den regen, terwijl wij van alle zijden door den wind wierden aangetast. Dit was egter nog het minst, en ſlegts een voorbode onzer ellende. Den volgenden morgen vonden wij nauwlijks zoo veel, als genoeg was, om onzen honger te ſtillen: een middagmaal konden wij nog veel bezwaarlijker krijgen, dan het ontbijt; en het avondëeten was nog moeilijker. Eindelijk, vreezende, dat wij van honger zouden ſterven, wanneer wij langer bij de oude Moeder PALMER bleeven, gingen wij aan boord van het Oorlogsſchip, waarmede wij voorneemens waren, het Meir overteſteeken. Hier, offchoon zoms van de eene zijde naar de andere geſlingerd door de hevige tegenwinden, hadden wij egter een behoorlijk verblijf, en dagelijks genoegzaamen voorraad.

De ſchepen liggen tegen over het Fort *Erie*, op den afſtand van omtrent honderd *yards* van den oever. Dezelven zijn hier zeer blootgeſteld aan het geweld van den westlijken wind; maar de ankergrond is uitneemende, en zij liggen, voor het overige, zeer veilig. Er lagen, toen wij aldaar waren, drie Oorlogsſchepen van omtrent twee honderd ton, en

voerende van agt tot twaalf ſtukken geſchut, behalven nog twee of drie Koopvaardijſchepen, zeilvaardig. Het kleene Fort, benevends de omliggende huizen aan den rotsächtigen oever; de ſchepen voor het zelve ten anker liggende; de verbaazende bosſchen; de heuvels aan de andere zijde der riviere in het verſchiet, en het uitgeſtrekte Meir zelve, dat zich in het verst gedeelte van den gezigtsëinder voor het oog verliest, dit alles levert een zoo belangrijk als treffend tooneel op.

Terwijl wij hier, door tegenwinden, wierden opgehouden, gingen wij dagelijks, zoo ras wij het ontbijt genomen hadden, aan wal, om ons met wandelen in de bosſchen te vermaaken; en dikwils verlustigden wij ons bij verändering, door met honden, in het kreupelhout aan de oevers van het Meir, op Eekhorentjens te jaagen, van welke zoort van dieren wij er bij duizenden in den omtrek van het Fort aantroffen. De Eekhorentjens, door het gebas der honden beängſtigd, ſpringen van den eenen boom op den anderen met eene verbaazende ſnelheid, terwijl men dezelven, aanhoudende, en zoo digt bij mogelijk, vervolgt, geduurig de boomen ſchuddende, en met lange ſtokken tegens de takken ſlaande.

de. Zoms duurt dit lang, en laaten zij u een vierde eener mijle en verder hen agter na jaagen, maar, vroeg of laat, doen zij eenen valschen sprong, en vallen op den grond, waar dan de honden, die gestaadig op hen loeren, de gelegenheid waarneemen, om hen te pakken, offchoon het egter dikwils gebeurt, dat zij aan derzelver tanden ontsnappen, en wederöm, eer men omziet, in eenen anderen boom zijn. Zelden bespeurde ik, dat zij zich bezeerden, offchoon ik hen meenigmaal zag vallen van takken, die meer dan twintig voet hoog waren.

Op deze onze wandelingen in de bosschen en langs het strand ontmoetten wij dikwils troepen van *Seneka's Indiäanen*, die van de andere zijde van het Meir kwamen, om zich te verlustigen met het jaagen en schieten van deze dieren. Meestäl bedienen zij zich daartoe van Boogen en Blaaspijpen, met welke laatsten zij buitengemeen behendig weeten omtegaan. De Blaaspijp, of het Blaasroer, is eene nauwe buis, gewoonlijk omtrent zes voet lang, gemaakt van rottingriet, of eenig ander hout, daar pit in is, door welken zij korte dunne pijlen blaazen. Deze pijlen zijn weinig dikker dan de basfnaar van eene Viool,

aan het eene einde voorzien van een kleen driehoekig ſtukjen blik, en aan het ander einde zoodanig, ter lengte van twee duimen, met het dons van distels of eene andere zoortgelijke ſtof omwonden, dat dezelven even in de buis geſtoken, en met genoegzaame kracht er door geblaazen kunnen worden. Zulk eene pijl ſteekt men in de Blaaspijp aan dat einde in, dat men voor den mond houdt; de dons vangt den wind, met welken men blaast, en, met weinig moeite, vliegt de pijl tot op den afſtand van vijftig *yards*. Meer dan eens volgde ik jonge *Seneka's Indiäanen*, die op deze jagt uitwaren, uuren agter elkänderen, en nooit zag ik hen, op den afſtand van tien tot vijftien *yards*, hunne prooi misſen, offchoon zij op kleene roode Eekhorentjens ſchooten, die niet half zoo groot zijn, als eene rot; en dit doen zij met zulk eene kracht, dat de pijlen dikwils tot aan het dons, waarmede zij omwonden waren, door den kop der grootſte zwarte Eekhorentjens gingen. De uitwerking van deze Blaaspijpen ſchijnt, in den eerſten opſlag, tooverächtig. Men brengt de pijp aan den mond, en, in minder dan één oogenblik, ziet men het Eekhorentjen, waar zij op mikken, dood op den grond vallen; men hoort geen

geen het minste geluid; en de pijl vliegt met zulk eene snelheid, dat het volstrekt onmogelijk is, denzelven te zien, eer hij in het ligchaam van het dier vast zit.

De *Seneka's* zijn eene van de zes Natiën, welken eertijds den algemeenen naam van *Iroquois Indiäanen* droegen. Derzelver voornaamste Dorp is gelegen aan de Kreek *Buffalo*, die zich, aan de zijde van *New-Jork*, in het Meir *Erie*, aan deszelfs westlijk uiterste, ontlast. Op een' morgen voeren wij met den scheepsboot derwaards, om hetzelve te bezien, maar hadden het ongeluk van niemand aldaar te vinden: mans, vrouwen en kinderen, ten getale van meer dan zes honderd perzoonen, waren, vroeg in den morgenstond, naar het Fort *Niagara* vertrokken, om deel te neemen aan een feest, dat daar voor hun was gereed gemaakt. Wij wandelden eenigen tijd in het Dorp en den omtrek om, zetteden ons vervolgends in het gras neder, om eenigen kouden voorraad, dien wij hadden medegebragt, te eeten, en keerden eindelijk, tegen den avond, weder naar boord terug.

Tegen over den ingang van de *Buffalo* kreek ligt eene zeer gevaarlijke zandbank, welke het, op zommige tijden, volstrekt onmogelijk

 is,

is, te pasfeeren, anders dan in *Bateaux*. Wij vonden het geheel niet gemaklijk, om, toen wij naar land voeren, met onzen langen fcheepsboot met vier riemen, over dezelve te koomen; maar, bij ons terugkeeren, was dit nog veel erger en hoogst gevaarlijk. De wind, die Westlijk was, en gevolglijk het water uit het Meir op den ingang der Kreeke aandreef, was aanmerkelijk toegenomen, terwijl wij aan wal ons ophielden, en de golven begonnen, met zulk een hevig geweld, tegens de bank en op dezelve te breeken, dat het enkel denkbeeld, om door dezelven te vaaren, niet kon nalaaten, ons met den grootften angst en fchrik te vervullen. De Bevelhebber van het Koningsfchip, die aan het roer was, wilde egter dien nagt aan boord zijn, en dus waren wij, de ftrengfte ftilte bevolen zijnde, op dat het volk zijne bevelen zou kunnen hooren, binnen weinige oogenblikken, midden in de branding. Nu wierden wij met den boot op de vreeslijkfte wijze ginds en herwaards gellingerd: dan eens voerden ons de ontzagchlijke golven hoog in de lugt op, dan weder ftortten wij in den afgrond neder en ftieten, met een verdubbeld geweld, op de zandbank. Eindelijk raakten wij volkoomen in het zand vast,

zoo

zoo dat wij noch roer noch riemen gebruiken konden, en wij ons, geduurende een oogenblik, voor verlooren hielden: de golven rolden met een angstverwekkend geruisch op ons aan en over ons heen, en braken, aan alle zijden rondom ons, met een geweld als of het donderde, zoo dat wij, van oogenblik tot oogenblik, verwagtten, dat de eene of andere ons geheel zou overftelpen en bedelven. Ten laatften kwam er egter gelukkig eene groote golf, die een weinig verder voordrolde, eer zij brak, ons ophief, en weder vlot deed worden. Op dit oogenblik fpanden de matroozen alle hunne krachten in, en deeden de fterkfte poogingen, zoo dat wij weder in diep water kwamen; egter was het niet dan na verloop van verfcheidene minuuten, dat wij volkoomen veilig en buiten de verfchrikkelijke branding waren. Een boot, alleen met twee riemen voorzien, die getragt had ons te volgen, wierd, in één oogenblik, door eene baar bedolven, die op denzelven brak, terwijl het voor ons geheel onmogelijk was, om hun eenige hulp toetebrengen. Geduurende eenigen tijd folterde ons het treurig denkbeeld, dat het Volk uit dezen boot, misfchien op eenen kleenen afftand van ons, met den dood worftelde;

 maar

maar, eer wij den oever uit het oog verlooren, hadden wij het genoegen van hen behouden te zien ſtaan op het ſtrand, dat zij zwemmende bereikt hadden.

Na dat wij omtrent zeven dagen, door tegenwinden, bij het Fort *Erie* waren opgehouden geweest, veränderde de wind eindelijk in ons voordeel: het zeinſchot wierd gegeeven, om de Pasſagiers te verwittigen van aan boord te koomen, en, een half uur voor zonnenöndergang, waren wij onder zeil. Het was even zulk een avondſtond, als toen wij *Kingſton* verlieten, en wij hadden weder bijna hetzelfde tafreel voor onze oogen: een uitgeſtrekt Meir, begrensd alleen door den gezigtsëinder, en gloeiënde van de rijke ſchitterende koleuren, die door deszelfs ſtille en evene oppervlakte wierden teruggekaatst; toppen van hooge bosſchen, die den oever verſieren, bij het ondergaan der zonne, als met goud omzoomd ſchijnende; dit was het gezigt, dat wij voor ons hadden. Geduurende den voornagt hadden wij ſlegts zeer weinig winds; maar, na middennagt, en in den morgenſtond, ſtak er eene frisſche koelte op, zoo dat wij ons des voormiddags, omſtreeks tien uuren, reeds op veertig mijlen afſtands van het Fort bevonden.

De-

Deze gunſtige gelegenheid duurde egter niet lang: de lugt wierd dik; de golven begonnen zich met geweld te verheffen, en de Kapitein oordeelde het raadzaam, eene veilige ſchuilplaats te zoeken tegen den opkoomenden ſtorm. Ons ſchip wierd terug gedreeven, en, niettegenſtaande alle aangewende moeite, waren wij genoodzaakt, weder denzelfden weg terug te vaaren, welken wij, met zoo veel genoegen, hadden afgelegd. Wij keerden egter niet geheel weder naar het Fort *Erie* terug, maar liepen in eene kleene Baai aan dezelfde zijde van het Meir, omtrent tien mijlen van daar, en beveiligd door de Punt of Uithoek *Abineau*. Om drie uuren lag het ſchip in behoudene haven, omtrent twee mijlen van het ſtrand, en, dit bezorgd zijnde, gingen wij in de groote ſloep, en voeren aan wal.

Punt *Abineau* is een lange ſmalle uithoek lands, welke, ten naastenbij, in eene zuidlijke rigting in het Meir uitſteekt, en aan welks beide zijden eene uitgeſtrekte Baai gevonden wordt, die eenen goeden ankergrond oplevert. Het einde van dezen Uithoek is bedekt met rotzen, die horizontaal in beddingen liggen, en zich een aanmerkelijk eind wegs, ten naastenbij gelijk met het water, in het Meir uitſtrekken,

ken, zoo dat men flegts op eenige weinige plaatzen met boots aan den oever kan koomen. Deze rotzen hebben eene koleur als die van lei, maar hier en daar vermengd en geftreept met een vuil geel, en doorboord met kleene gaten, even als of zij aan het geweld van het vuur waren blootgefteld geweest. De binnenfte oevers der Baaië zijn integendeel bedekt met wit zand; egter zou ik voor mij gelooven, dat, wanneer men flegts eenige weinige voeten diep groef, men, op de meeste plaatzen van den oever, dezelfde bedding van rotzen zou aantreffen, om dat, waar het zandachtig gedeelte der kust een begin neemt, het duidelijk blijkt, dat de rotzen, door de golven, die het zand aanvoerden, daar mede zijn bedekt geworden, en men, aan den noordlijken oever van het Meir, deze zelfde zoort van rotzen in overvloed vindt.

Aan den westkant van Kaap *Abineau*, verfchilt de oever geheel niets van dien van den Oceäan: dezelve is bedekt met eene meenigte fchulpen van onderfcheidene gedaante; een aantal meeuwen zwerven bij aanhoudendheid in den omtrek rond, en, wanneér de wind fterk uit het westen waait, breeken de golven tegens denzelven met even zoo veel gewelds, als

als men dit op ééne plaats aan de kusten van *Engeland* ziet. De duinen van zand, die aan deze Kaap zijn opgeworpen, zijn in de daad verwonderingswaardig. Op die, welken het digst aan het Meir, en door de ſtormen in de laatſte jaaren veröorzaakt zijn, vindt men geheel geen ſpoor van eenig groen, maar de anderen, die agter dezen, meer naar het midden van den Uithoek liggen, ſchijnen even zoo oud als de waereld zelve, en zijn, van den voet tot aan den top, bewasſen met groote zwaare Eiken. In het algemeen zijn deze duinen zeer ongeregeld, maar, op zommige plaatzen, van eene verbaazende hoogte: dezelven zijn zoo gelijk en regt, dat men zich zou verbeelden, dat zij door kunst waren opgeworpen, en haar voor de overblijfzelen van oude Vestingwerken aanzien. Deze geregelde heuvels ſtrekken zich in allerleië rigtingen uit; meestäl egter van het Noorden naar het Zuiden, 't welk aantoont dat de Westlijke winden eertijds, in dit gedeelte van het Land, even zoo heerſchende waren, als zij thands zijn. Zommigen van deze duinen onderſtel ik, dat meer dan honderd voet boven de oppervlakte van het water in het Meir verheven zijn.

De

De grond aan de Oostlijke zijde van Kaap *Abineau* is niet zoo ongelijk, noch zandig, als die aan de andere zijde; ook zagen wij hier twee Landhoeven, en bij elk van dezelven omtrent dertig *acres* wel bebouwd lands. In eene van deze beide kogten wij twee ſchaapen, eenig gevogelte, en eene meenigte aardappelen, wijl wij te gemoet zagen, dat onze reis niet van zoo korten duur zou zijn, als wij gehoopt hadden, en dus bevreesd waren, dat wij geen' genoegzaamen voorraad zouden hebbon. Terwijl de man bezig was, om de laatſten uit den grond te delven, dekte de oude vrouw haare kleene tafel, en bereidde ons het beste maal, dat haar verblijf en haare omſtandigheden toelieten, ons voortezetten, te weeten, grof brood, gebraadene aardäppelen, en gezouten vleesch van een Beer, welk laatſte wij geheel niet onſmaaklijk vonden. De kop van eenen jongen Beer is een gerecht, dat zeer geächt is, en wij dikwils, in het Bovenland, op de beste tafels vonden: het zelve is zeer krachtig en vet, en egter zegt men, dat het nooit bezwaarende is, of de maag benadeelt. Tegen den avond keerden wij naar boord terug, en, daar de wind zeer was

gaan

gaan liggen, bragten wij eenen taamelijk goeden nagt door.

Den volgenden morgen, met het aanbreeken van den dag, nam ik de sloep, en voer aan wal, om mij te voegen bij een gezelschap, dat, zoo als ik den voorigen avond onderrigt was, op de Beeren-jagt zou uitgaan. Aan land koomende vond ik hen en de honden gereed, en, onze geweeren gelaaden hebbende, gingen wij het bosch in. Het Volk in deze streeken offert, even gelijk dat van het Binnenland in de Vereënigde Staaten, een groot gedeelte van zijnen tijd op aan het jaagen, en zijn zeer ervaaren in het vervolgen van allerleië wild. Meestäl schieten zij met bussen, waarin zij ongemeen bedreeven zijn, en die zij, voor het grootste gedeelte, uit *Engeland* doen koomen. De bussen, die het meest in achting zijn, draagen kogels van dertig in een pond. In den Vereënigden Staat bedienen de Jaagers zich, in het algemeen, van kleenere kogels, waarvan zestig niet meer dan één pond weegen; maar de *Canadiërs* zijn van oordeel, dat de zwaarëren, offschoon het moeiëlijker is, die in de bosschen medetevoeren, beter zijn, om dat dezelven eene grootere wonde toebrengen, en het wild zeer zelden ontsnapt,

wan-

wanneer het eens gekwetst is. De honden, welken zij tot de Beeren-jagt gebruiken, zijn van het grootste zoort; en onder dezen stellen zij den meesten prijs op een ras, tusschen den Brak en den Dog. Deze honden volgen, even gelijk de meeste Jagthonden, den reuk en het spoor van den Beer; maar meestal dienen zij, om denzelven, wanneer hij gewond is, in het loopen tegentehouden, of hem te volgen, wanneer hij tragt te ontvlugten, terwijl de Jaager zijn geweer weder laadt. Zeer zelden of nooit zal de Beer zich verstouten, om een' mensch of hond aantevallen, wanneer hij kans ziet, om het te ontvlugten; maar, wanneer hij gewond is, of in het nauw gebragt wordt, vegt hij met hevigheid en geweldig. De jonge Beeren neemen gewoonlijk, wanneer zij een' hond zien, hunnen toevlugt tot eenen boom; maar de ouden, even als waren zij overtuigd van hunne kracht en geschiktheid, om tegens een' hond te vegten, en als wisten zij, dat een boom hen niet beveiligen kan voor het schot van den Jaager, doen dit geheel niet, ten zij zij iemand te paard op hen zien aankoomen, een gezigt, waar voor zij zeer bevreesd zijn.

De *Indiäanen* gaan gewoonlijk in groote par-

partijën op deze jagt uit, en, wanneer, zij ter plaatze gekoomen zijn, waar zij onderftellen, dat zich Beeren ophouden, maaken zij eenen grooten kring, en gaan zoo voord, om dezelven op te jaagen. Het is zeer zeldzaam, dat de blanke Jaagers talrijk genoeg zijn, om zoo te kunnen doen, maar, wanneer dit gebeurt, verzuimen zij niet zich daarvan te bedienen, en het wild, op deze zelfde wijze, te vervolgen. Bij een zijnde, gingen wij naar de Punt *Abineau*, waar drie of vier jaagers genoeg zijn, om eenen Beer, tusfchen het water en het vasteland, intefluiten. Deze plaats was dit jaar zeer voordeelig voor de Beeren-vangst, wijl deze dieren, genegen zijnde, om, gelijk ik u in eenen voorigen meldde, naar de zuidlijke deelen van het land te verhuizen, gewoonlijk, uit het Bovenland koomende, tot het uiterfte van deze Punt gaan, eer zij zich te water begeeven, ten einde, als 't ware, zoo veel nader te zijn aan de overzijde van het Meir; en zelden ging er één morgen voorbij, dat men er niet twee of drie op dezelve vond. Een geoeffend Jaager onderkent, op het oogenblik, het fpoor van eenen Beer, van dat van een Hert, of eenig ander grof wild, in de bosfchen, en bepaalt, meestäl met zeer veel juistheid, hoe

veel tijds te vooren het dier aldaar pasfeerde. Aan een lang dal, tusfchen twee zandheuvels op dezen Uithoek, door 't welk de Beeren, naar het water gaande, in het algemeen hunnen weg namen, koomende, zeiden de Jaagers, bij welken ik mij gevoegd had, op het oogenblik, hoe veele Beeren er dien nagt uit het Bovenland gekoomen, en aldaar doorgetrokken waren, en hoe veele jongen er zich onder dezelven bevonden. Voor hem, die hierïn niet bedreeven is, is het fpoor van deze dieren, tusfchen de bladen, volftrekt onkenbaar, en, in de daad, meer dan eens kon ik, bij de grootfte oplettendheid, zelfs na dat men mij hetzelve had aangeweezen, nauwlijks de indrukzelen van derzelver voet ontdekken, daar deze Jaagers integendeel, wanneer zij op eene plaats kwamen, dit terftond, met een' opflag van het oog, zagen.

Na dat de Beer gedood is, is de eerfte zorg der Jaagers denzelven de huid afteftroopen. Dit werk is, binnen weinig minuuten, verrigt, wijl zij altijd mesfen bij zich hebben, die daartoe opzetlijk gefchikt zijn; en, dit gedaan zijnde, deelen zij den romp in ftukken, waar toe zij zich in het bijzonder van de *Tomahawk*, die zij fteeds met zich voeren, bedienen.

nen. De beste ſtukken kiezen zij daaröp uit, om dezelven mede naar huis te neemen, en het overige laaten zij in het bosch liggen. De *Indiäanen* houden de pooten van den Beer voor eene groote lekkernij: wanneer het dier gedood is, ſnijden zij die met een mes af, en droogen dezelven vervolgends in den rook over een vuur, wanneer zij die naderhand, geſtoofd met jonge honden, op hunne grootſte en voornaamſte feesten, als iets uitſteekends, opdiſchen. De huid van dit beest wordt, in het Land, tot ontelbaare einden gebruikt, en de Landlieden ſtellen daaröp geenen geringen prijs. Gewoonlijk worden dezelven bereid, door die, tegens eene muur, of tusſchen twee boomen, uittespannen, en aan de zon bloot te ſtellen, in welken ſtand men dezelven vervolgends met een mes of een ſtuk ijzer dagelijks ſchrabt, om er het vet en de olie uittekrijgen, die er in meenigte in is. Herten en Konijnen-vellen, enz. worden op dezelfde wijze toebereid. De *Indiäanen* hebben eene bijzondere manier, om deze huiden te bereiden, zonder het haair, dat er op is, te beſchadigen; en dezelven zoo zagt te maaken als laken: en deze beſtaat voornaamlijk in die met de hand, boven den rook van een vuur van

 hout,

hout, ſterk te wrijven, Tegen den middag, de jagt geëindigd zijnde, keerde het gezelſchap naar de wooning aan den Uithoek terug, waar ik mijne reisgenooten aantrof, die juist aan land gekoomen waren, en, nog eenigen tijd in de bosſchen omgezworven hebbende, gingen wij allen aan boord, om het middagmaal te houden.

De lugt was, den geheelen dag, zeer bewolkt geweest, en wierd dit, tegen den avond, nog meer, zoo dat de Zeelieden ons voorſpelden, dat wij, eer het morgen was, eenen zeer hevigen ſtorm zouden hebben. Geen vriend ooit van de zee geweest zijnde, nam ik aanſtonds het beſluit, om den nagt aan land doortebrengen, en liet mij, na het middagmaal, vergezeld van mijnen bedienden, met de ſloep naar den wal brengen, waar wij aan het einde der Baaië, aan de oostzijde van deze Punt aankwamen. Hier, geheel aan ons zelven overgelaaten, ſloegen wij, bij het licht der Maan, onze tent op aan den voet van eenen der ſteile zandheuvels, en legden ons, een groot vuur aangeſtoken hebbende, neder, waar wij, niettegenſtaande het geweldig geraasch van den wind in de boomen der ons omringende bosſchen, ſpoedig in ſlaap vielen.

Ge-

Geheel anders was het mijnen Reisgenooten gegaan, die mij des morgens zeer vroeg kwamen bezoeken, en zich hevig beklaagden, dat zij niet met mij aan land gegaan waren. Het water in het Meir was, geduurende den geheelen nagt, ongemeen onstuimig geweest, en, daar de wind eenigzins naar het zuiden liep, zoo dat de Uithoek *Abineau* hun zeer weinig beschermings gaf, waren zij aan het geweldigst slingeren blootgesteld geweest, en had het schip, door het hevig werken, zeer veel geleeden. Een van de kromhouten in den boeg was daar door gesprongen, zoo dat het water met geweld in het zelve indrong, er eene algemeene onsteltenis heerschte, en de matroozen, het grootste gedeelte van den nagt, druk bezig geweest waren, om het lek te stoppen. Daar het schip zeer oud en slegt was, zoo dat het zijne laatste reis deed, was men zeer be dugt geweest voor grootere onheilen, en, noch het Volk noch de Reizigers oordeelden zich veilig voor dat de dag aanbrak, en de storm bedaarde.

Wij vermaakten ons dezen morgen in, met onze jagtgeweeren en vogelroers, in de bosschen, en langs den oever van het Meir rond te loopen, en te jaagen. Op den oever von-

den wij eene groote meenigte Meeuwen, en onderscheidene zoorten van roofvogels, zoo als Havikken, Kiekendieven en dergelijken; ook zagen wij talrijke troepen *Zand-Leeuwerikken*, gelijk zij bij het Volk van het Land genoemd worden, in koleur, gang en levenswijze zeer veel overëenkoomst hebbende met de grijze Kieviet, zoo dat men, wanneer hij op den grond zit, hem voor dezen Vogel zou aanzien, indien hij slegts wat grooter ware, zijnde gemeenlijk niet veel grooter dan eene Musch.

In de bosschen ontmoetten wij, voor het eerst, groote vlugten of troepen van fraaië Patrijzen of Faisanten, zoo als het Volk in den omtrek dezelven gewoonlijk noemt. In koleur hebben zij veel gelijkheids met de *Engelsche* Patrijzen, maar zijn veel grooter, en in smaak verschilt derzelver vleesch zeer weinig van de *Engelsche* Faisanten. Zij onderscheiden zich, in veele opzigten, zoo wel van de Patrijzen als van de Faisanten, die men in *Marijland*, en in de Middenstaaten aantreft; maar in geen opzigt meer, dan in hunne zonderlinge tamheid, of liever verregaande lomp- en- domheid. Eer de troep zich op de vlugt gaf, schoot ik er drie uit denzelfden boom, den eenen na den an-

anderen; en, indien ik ſlegts bekend geweest ware met de wijze, waaröp men deze Vogels vangen moet, is het zeer mogelijk, dat ik dezelven allen na elkänderen zou geſchooten hebben. Het ſchijnt, dat men altijd eerst dien Vogel moet ſchieten, die op den tak, het laagst aan den grond, zit; en zoo vervolgends opklimmen tot aan den hoogst zittenden, in welk geval de overigen, door het ſchot, niet verontrust worden; dan, onkundig van dit geheim, ſchoot ik een' der bovenſten, die door het geraasch, dat hij, in de takken der boomen, op welken de meesten zaten, vallende, veröorzaakte, de overigen verſchrikte, en de vlugt deed neemen.

Van onze wandeling in de bosſchen aan het ſtrand terug koomende, wierden wij aangenaam verrascht, door te zien, dat de wind volkoomen gunſtig was, om onze reis voördtezetten: weinige oogenblikken na onze aankoomst hoorden wij het ſeinſchot, en zagen de ſloep naar wal vaaren, om ons aftehaalen. Wij kwamen om eetenstijd aan boord, maar gingen niet eer onder zeil dan omſtreeks middennagt, wijl het water in het Meir nog zoo onſtuimig was, dat de Kapitein het onraadzaam en te gewaagd oordeelde, de Baai eerder te verlaaten. In den

morgenstond bevonden wij ons onder de schoone en vrugtbaare zuidlijke oevers van het Meir: het water was kalm, de lugt ongemeen helder, en elk was ten hoogste vergenoegd en verheugd over het aangenaame van onze reis. Het was dezen dag, dat wij, zoo als ik u te vooren gemeld heb, de wolk boven de Watervallen van *Niagara*, op den aanmerkelijken afstand van *vier en vijftig* mijlen, zagen.

Het Meir *Erie* heeft eene langwerpig of eironde gedaante, zijnde derzelver lengte omtrent drie honderd, en de breedte, op de wijdste plaatzen, negentig mijlen. De diepte van het water is niet meer dan twintig vademen; en bij stilte kunnen de schepen overäl veilig ten anker gaan; maar, wanneer het stormt, is het niet voorzigtig, dit, in het open Meir, te doen, wijl de grond te week is, en de ankers dus niet houden kunnen, maar doorslippen. Wanneer er eene frissche koelte waait, wordt het water terstond troebel, uit hoofde van de meenigte geel zand op den grond, dat als dan in beweeging koomt; maar, wanneer het stil is, is hetzelve zeer helder, en van eene donker groene koleur. De Noordlijke oever is zeer rotsächtig, even gelijk die der Eilanden, van welken er eene meenigte aan het westlijk ein-

einde van het Meir gevonden wordt, maar langs het grootste gedeelte van den zuidlijken ziet men overal een aangenaam zandig strand. De hoogte van het land omstreeks het Meir is zeer ongelijk: op zommige plaatzen heeft men lange reeksen van hooge steile bergen, die uit het water oprijzen; op anderen is de oever zoo laag en vlak, dat, wanneer het water in het Meir een weinig boven zijne gewoone hoogte stijgt, en de wind wat hevig op den oever aanblaast, het Land, verscheidene mijlen ver, overstroomd wordt.

Niet lang voor onze aankoomst alhier, was er een Jongeling, die met depeches naar de andere zijde van het Meir in een *Bateau* overvoer, bij gelegenheid van eene zoortgelijke overstrooming, op eene laage plaats van den oever, met de meesten, die bij hem waren, jammerlijk omgekoomen. Eer ik dit ongelukkig geval verhaal, moet ik u doen opmerken, dat men gewoonlijk, wanneer men met een *Bateau* het Meir passeert, het zoo digt mogelijk aan den oever houdt, om, wanneer er eenig gevaar is van storm, op het strand te kunnen loopen, 't gene men, uit hoofde van de volkoomen platte bodems dezer vaartuigen, veilig doen kan, en het is in dit geval, dat

men het groote nut van een *Bateau* boven een vaartuig met eene kiel, waar over ik u, in eenen voorigen, fchreef, leert kennen. De Jongeling, van wien ik fpreek, voer, op deze wijze, langs den oever, wanneer er onverwagt een hevige ftorm opftak: oogenbliklijk wendde men het naar den oever, maar, ongelukkig! bij het op ftrand loopen, had er een verkeerd beftuur plaats, en het vaartuig floeg om. De golven begonnen reeds met een hevig geweld tegens den oever te flaan, de eene rolde fteeds verder dan de andere, er kwam verwarring, de fchrik nam de overhand, en, in plaats van alle poogingen aantewenden, die men onderfteld, dat zij aanwenden konden, om het vaartuig weder opterigten, nam elk het waardigfte, dat hij bij zich had, en zogt zich door de vlugt te redden; maar, door het toeneemen van den ftorm, volgden de golven elkanderen zoo fnel, dat, eer zij zoo ver konden koomen, dat zij veilig waren, dezelven hen allen overftelpten, uitgezonderd twee, die tegenwoordigheid van geest en vlugheid genoeg hadden, om in eenen hoogen boom te klimmen. Het is aan de groote ongelijkheid der hoogte van het land aan beide de oevers, dat men de meenigvuldige ftormen op het Meir

Erie

Erie moet toefchrijven: de ftranden van het Meir *Ontario* zijn veel laager en gelijker dan die van eenig ander Meir, en dit Meir is ook het minst onftuimige van allen, waar van ik u reeds gefchreeven heb.

Er is een groot gebrek aan goede havens langs de oevers van dit Meir. Aan deszelfs Noordzijde zijn er flegts twee plaatzen, die eenige beveiliging aanbieden aan fchepen, meer dan zeven voet diep gaande, te weeten *Long Point*, en Punt *Abineau*; en dit nog niet altijd, daar, wanneer de wind zuidlijk loopt, de fchepen, die hier ten anker liggen, zeer zijn blootgefteld aan het gevaar van op den rotsachtigen laageröever te vervallen. Aan den zuidlijken oever is de eerfte haven, welke men, van het Fort *Erie* koomende, aantreft, die van *Presqu'Isle*. Schepen, die agt voet diep gaan, liggen daar volkoomen veilig ten anker; maar het inkoomen in dezelve is ten hoogfte bezwaarlijk uit hoofde van eene groote zandbank, die zich dwars voor de haven en den ingang uitftrekt. *Presqu'Isle* ligt op den afftand van omtrent zestig mijlen van het Fort *Erie*. Verderöp, bijna op de helft tusfchen de oostlijke en westlijke uiterften van het Meir, vindt men eene tweede haven, gefchikt

voor

voor kleene vaartuigen, aan den ingang van de *Cayehaga* Rivier, en eene derde aan dien van de Rivier de *Sandusky*, die zich, op het Noordwestlijk grondgebied der Vereënigde Staaten, in het Meir ontlast. Het is zeer zeldzaam, dat de *Britsche* schepen gebruik maaken van eene of andere dezer havens: meestäl handelen zij alleen tusschen het Fort *Erie* en de Rivier de *Detroit*; en, gebeurt het, dat zij tegenwind krijgen, zoo dat zij niet voord kunnen, dan keeren zij gewoonlijk, wanneer zij naar de Rivier de *Detroit* vaaren, naar het Fort *Erie*, of, wanneer zij naar dit laatste op weg zijn, naar eene of andere Baai tusschen de reeks van Eilanden, die aan het westlijk uiterste des Meirs gelegen zijn, terug. In het opvaaren van het Meir, gebeurt het niet zelden, dat de schepen, reeds aan deze Eilanden genaderd, waar van het naaste niet minder dan *twee honderd en veertig* mijlen van het Fort *Erie* verwijderd is, weder, door storm, tot aan dit Fort worden teruggedreeven. Juist op het oogenblik, dat wij gereed waren, om het anker uittewerpen aan het *Middle Island*, een van de naastbij gelegenen, wierden wij door eenen onverwagten storm overvallen, en het was niet dan met de grootste moeite, dat wij

op

op de plaats konden blijven: de Kapitein zeide ons naderhand, dat hij, in de daad, gevreesd had, dat wij weder naar onze voorige haven zouden zijn teruggedreeven.

Omſtreeks twee uuren op den derden dag, na dat wij Punt *Abineau* verlaaten hadden, bereikten wij het *Middle Island.* Wij bleeven hier ten anker liggen tot tegen den morgen, wanneer de wind eenigzins in ons voordeel liep, zoo dat wij eenige mijlen verder konden koomen, tot aan eene plaats, van alle zijden beſchut door Eilanden, waar wij veiliger lagen; maar waar wij door den ongunſtigen wind, drie dagen wierden opgehouden. Het gebeurt zeer zelden, dat de ſchepen, die van het Fort *Erie* naar eene of andere plaats aan de Rivier de *Detroit* beſtemd zijn, hunne reis voltrekken, zonder genoodzaakt te zijn, bij deze Eilanden zich optehouden, wijl dezelfde wind, die hun tot daartoe zeer voordeelig is, hen volſtrekt verhindert de rivier optekoomen, wijl deze eene bijna zuidwestlijke rigting heeft, en deszelfs ſtroom zoo ſterk is, dat men, offchoon het ook eene friſſche koelte waait, en de wind gunſtig is, nauwlijks eenigen voordgang kan maaken. De vaart op het Meir *Erie* is, in het algemeen, zeer onze-

zeker; en de reizigers, die hetzelve in een van 's Konings schepen, of met een of ander voornaam Koopvaardijschip passeeren, zijn niet alleen verpligt, meer dan eens zoo veel vragts voor de reis te betaalen, dan op het Meir *Ontario*, maar men vordert ook nog van hun eenig ankergeld, dat is, eene zekere som per dag, zoo lang het schip in de eene of andere haven, door tegenwind, wordt opgehouden, en ten anker ligt. Dit ankergeld bedraagt omtrent drie Dollars per dag voor elken Passagier in de kajuit.

De Eilanden aan het westlijk uiterste van het Meir, welken zeer onderscheiden zijn in grootte, liggen zeer na aan elkânderen, en leveren een treffend gezigt op. Het grootste van dezelven heeft niet meer dan veertien mijlen in den omtrek, en veelen zijn, wanneer zij gemeeten wierden, nauwlijks zoo veele *yards* groot. Allen, zelfs de kleensten, zijn bedekt met onderscheidene zoorten van houtgewas. De grootsten leveren eene meenigte schoon timmerhout op, waarönder gevonden worden Eiken, en roode Ceders: de laatsten worden hier veel grooter en zwaarër dan in eenig ander gedeelte van het omliggende land, en worden naar de *Britsche* Etablissementen

aan

aan de Rivier de *Detroit*, veertig mijlen ver, verzonden. Geenen van deze Eilanden verheffen zich ver boven het water in het Meir; ook ziet men op dezelven geene heuvels of hoogten: de meesten zijn zoo vlak, als of zij door het water overstroomd waren, en, in het midden van zommigen der grootsten, treft men uitgestrekte moerassen en poelen aan.

Het treffelijke timmerhout, dat deze Eilanden opleveren, doet ons zien, dat de grond op dezelven ongemeen vrugtbaar zijn moet. Men vindt hier, in de bosschen, eene groote meenigte Eekhorentjens en Konijnen; ook vindt men er zomwijlen op zommige Eilanden, geduurende den winter, Beeren, die, wanneer het Meir bevroozen is, van het Vasteland overkoomen; maar dezen blijven hier niet bestendig, zoo als andere dieren. Alle deze Eilanden zijn verschrikkelijk vervuld met slangen; en, op zommigen van dezelven, zijn de Ratelslangen zoo talrijk, dat het, in het heetst van den zomer, in de daad, gevaarlijk is, aldaar aan land te gaan. Het was thands in het laatst van September, en egter waren wij geene drie minuuten, op *Bass Island*, aan wal geweest, of wij zagen verscheidenen van dit gevaarlijk kruipende gedierte tusschen het

kreu-

kreupelhout, waarvan er een paar, van eene aanmerkelijke grootte, door het ſcheepsvolk gedood wierden.

Men ontmoet, in dit gedeelte van het Land, twee zoorten van Ratelſlangen, die, en in koleur, en in grootte, van elkänderen onderſcheiden zijn. De eerſten zijn donker bruin, met geele vlakken, en zelden langer dan dertig duim. Deze zoort vindt men gewoonlijkst bij de moerasſen, en op laage gronden, waar zij groot nadeel doen aan het vee, 't welk zij meestäl in de lippen ſteeken, terwijl hetzelve bezig is met graazen. De anderen zijn groenachtig geel, met bruine plekken, en bijna eens zoo groot dan de eerſten. Dezen zijn gewoonlijk tusſchen de drie en vier voet lang, en zoo dik als het onderſte van den arm van een zwaarlijvig mensch. De Ratelſlang is, in evenredigheid tot deszelfs lengte, veel dikker dan andere ſlangen, en het dikst omtrent het midden van het ligchaam, dat aan denzelven eene eenigzins driekantige gedaante geeft, zijnde de buik plat, en de ruggegraat zeer veel hooger, en zich meer verheffende dan eenig ander gedeelte van het dier. De ratel, met welken deze ſlang voorzien is, zit aan het einde van deszelfs ſtaart. Dezelve is gewoonlijk om-

omtrent eene halve duim breed, een vierde van een duim dik, en elk lid omtrent eene halve duim lang. Deze leden bestaan uit een aantal kleene kokertjens van eene drooge hoornachtige zelfsstandigheid, sluitende het eene in het andere, zoodanig, dat niet alleen het uiterste van elk dezer kleene onderscheidene kokertjens met dat van het naaste ten nauwste verëenigd is, maar dat dezen, zelfs de allerkleensten, aan de binnenzijde, door eene zoort van band, verbonden zijn met het, daarmede in betrekking staande, kokertjen in het volgend lid des ratels. Deze kleene kokertjens of celletjens sluiten niet vast in elkänderen, maar hebben eene ruime speeling; en het is het wrijven en stooten dezer drooge en harde schubben tegens elkänderen, waar door het geluid veröorzaakt wordt, dat dit dier met zijnen ratel maakt. Er wordt algemeen geloofd, dat deze ratel jaarlijks een lid grooter wordt; maar dit koomt mij zeer onwaarschijnlijk voor, daar men zeer dikwils vindt, dat de ratels der grootste slangen de minste leden hebben. Bij eenen Geneesheer in den omtrek van *Newmarket*, agter de Blauwe Bergen in *Virginia*, zag ik eenen ratel, dien hij bezit, bestaande uit niet minder dan twee en dertig leden, en egter was

 de

de ſlang, waar van deze genomen was, nauwlijks vijf voet lang; en men heeft, in dit zelfde gedeelte van het Land, dikwils ratelſlangen van dezelfde zoort gevonden, van eene veel meerdere grootte, welker ratels egter uit niet meer dan tien leden waren zamengeſteld. Een der ſlangen, die ik, op *Baſſ Island* in het Meir *Erie*, zag dooden, had niet meer dan vier leden aan derzelver ratel, offchoon zij bijna vier voet lang was.

Het vel van de Ratelſlang vertoont, wanneer het dier gewond, of vertoornd is, eene meenigte der ſchoonſte koleuren, welken buiten dit, en als het in rust is, niet gezien worden. Wanneer het zijnen vijand aanvalt en wondt, doet het dit, niet met zijne gewoone tanden, welken het in het algemeen tot andere einden gebruikt, maar met twee lange krom geboogene tanden, die in de bovenkaak geplaatst, en met de punten krom naar de keel en het binnenſte van den bek gerigt zijn. Om dezen daar toe te gebruiken, en zijne prooi aantevallen, rigt hetzelve zich, zoo veel mogelijk, op, werpt het hoofd agterwaards, laat de onderſte lip hangen, en tragt, op zijnen ſtaart eenen ſprong voorwaards doende, zich op zijnen vijand te hegten. Om zich op zijnen

nen ſtaart opterigten, kronkelt het zich eerst in eene ſpiraale rigting met het hoofd in het midden. De verſte ſprong, dien het doet, is omtrent de helft der lengte van zijn eigen ligchaam.

Het vleesch van de Ratelſlang is zoo blank als dat van den ſchoonſten en aangenaamſten visch, en wordt zeer geächt door hun, die het vooröordeel niet verhindert, om daarvan te eeten. De ſoep, die men van hetzelve kookt, wordt gezegd uitmuntende van ſmaak, en ongemeen voedzaam te zijn.

Bij mijne wandelingen op deze Eilanden, onder welken wij ten anker lagen, vond ik verſcheidene ſtukken van afgelegde of uitgetrokkene huiden van deze ſlangen, die, volgends het algemeen gevoelen van het Landvolk in *Opper-Canada*, een zeer krachtig geneesmiddel zijn ter herſtellinge van zinkingen, wanneer men dezelven op de zieke plaats legt, en met een windzel daaröp vasthoudt. Het lijf van de Ratelſlang, boven het vuur, tot eene kool gedroogd, vervolgends zeer fijn gewreeven, en in eene zekere hoeveelheid brandewijn gedaan, en ingenomen, wordt ook gezegd, een onfaalbaar middel te zijn tegens deze kwaal. Ik heb verſcheidene perzoonen geſproken, die

van hetzelve gebruik gemaakt hadden, en mij ten ſterkſte verzekerden, dat zij hun ſpoedig herſtel alleen daaräan te danken hadden. Men gebruikt dezen dus gemengden brandewijn inwendig, neemende daarvan dagelijks omtrent driemaal een' vollen wijnroemer. Den eerſten dag beſpeurt men van dit geneesmiddel geene andere uitwerking dan van een glas gewoonen brandewijn, maar, op het einde van den tweeden dag, wordt de Lijder overdekt met een koud zweet, zijne gewrigten worden pijnlijk, en zijne leden zwak, zoo dat hij zich nauwlijks op de been kan houden: geduurende een paar dagen wordt hij van tijd tot tijd erger, en neemt dit alles toe, maar, wanneer hij ſlegts eenige weinige dagen met het gebruik van dit hulpmiddel aanhoudt, vermindert dit trapswijze; de pijnen houden eindelijk geheel op, en hij herkrijgt weder volkoomen zijne voorige gezondheid en krachten.

Behalven de Ratelſlang vindt men nog verſcheidene andere zoorten van ſlangen op de Eilanden in het Meir *Erie*. Ik doodde er eene meenigte, geheel onderſcheiden van alle anderen, welken ik ooit in eenig gedeelte van dit Land aantrof; en onder dit aantal eene, die men mij zeide buitengemeen vergiftig te

zijn:

zijn: zij was iets meer dan drie voet lang, op den rug volkoomen zwart, en de buik van eene heldere orange koleur. Ik vond dezelve tusſchen de rotzen op *Middle Island*, en kwetſte haar in den ſtaart; maar, zoo ras zij zich gewond voelde, keerde zij zich met eene groote hevigheid om, om zich met geweld te verdedigen. De Heer CARVER geeft ons een berigt van eene zoort van ſlangen, die aan deze Eilanden bijzonder zouden eigen zijn, genaamd de blaazende ſlang (*the hisſing Snake*). „ Dezelve is," — dus laat hij er zich over uit, — „ van de kleene gevlekte zoort, en „ omtrent agttien duim lang. Wanneer men „ haar nadert, ſtrekt zij zich vlak op den „ grond uit, en derzelver vlakken, die van „ verſchillende koleuren zijn, worden zigtbaar helderër door haare woede. Op het„ zelfde oogenblik blaast zij, met een hevig „ geweld, eenen zeer fijnen wind uit haaren „ bek, die, zegt men, eenen zeer onäangenaamen reuk heeft, en, wanneer hij door „ den, niet op zijne hoede zijnde, Reiziger, „ wordt ingeädemd, onfaalbaar eene kwijnende ziekte veöorzaakt, waaräan hij onvermijdelijk, binnen weinige maanden, ſterft, zijnde er, tot nog toe, geen middel uitgevonden,

„ den, om deszelfs schadelijke uitwerking te-
„ gen te gaan." De Heer CARVER zegt ons niet, of hij zelve deze zoort van slangen gezien heeft: ik zou dus bijna geneigd zijn te gelooven, dat hij door het verhaal van anderen misleid is, en dat alles, wat hij dienäangaande berigt, ongegrond en abusief is. Ik heb verscheidene reizen dezen en genen, die gewoon zijn, dikwils op deze Eilanden te koomen, omtrent het bestaan van dit dier ondervraagd, maar noch dezen, noch iemand, dien ik in deze streeken ontmoette, hadden ooit van zulk eene zoort van slangen iets gezien of gehoord, dan alleen in de reizen van den Heere CARVER. Indien een Reiziger alle de verhaalen, die, in dit Land, omtrent de slangen omloopen, als waarheid zou willen aanneemen, dan zou hij ook moeten gelooven, dat er eene zweep-slang (*Whip-Snake*) bestaat, die — zoo als men verhaalt — het vee door de bosschen en moerassen vervolgt, het zelve met zijnen staart slaande en voorddrijvende, tot dat zij, door het geduurig loopen afgemat, magtloos op den grond vallen en hem ter prooië strekken. Ook zou hij moeten gelooven, dat er eene hoepelslang is, die — naar het gewoone verhaal — het vermo-

mogen heeft, om haaren ſtaart in eene opening aan de zijde van den bek te ſteeken, en als dan, even gelijk een hoepel of rad, voordterollen, met zulk eene geweldige en verbaazende ſnelheid, dat noch mensch noch dier aan haare verſlindende kaaken ontſnappen kan.

De poelen en moerasſen in de binnenſte gedeelten dezer Eilanden zijn overdekt met Eendvogels en andere zoorten van wild gevogelte, en derzelver boorden met geheele zwermen van Meeuwen. In de bosſchen vindt men eenige kleene vogeltjens, maar onder dezelven zag ik er niet een, dat eenige aanmerking verdient, noch ten aanziene van deszelfs zang, noch ten opzigte van deszelfs koleur.

Op den laatſten September, omſtreeks het ondergaan der zonne, verlieten wij de Eilanden, en den volgenden morgen liepen wij de Rivier de *Detroit* in. Deze Rivier is, aan derzelver ingang, omtrent vijf mijlen breed, en houdt bijna deze zelfde breedte tot op eenen aanmerkelijken afſtand. De oevers zijn aan beide zijden van eene gemaatigde hoogte, en zeer digt bedekt met bosſchen; maar leverden niets bijzonder belangrijks aan het oog op, voor dat wij, binnen de vier of vijf mijlen van

den nieuwen *Britschen* Post, genaderd waren. Hier zijn de oevers bezaaid met *Indiäansche* Legerplaatzen en Dorpen; en, agter dezen, vertoonen zich de *Britsche* Etablisfementen op de voordeeligfte wijze. De rivier was overdekt met *Indiäansche Cano's* en *Bateaux*, en, voor en agter ons, zagen wij verfcheidene vaartuigen van vermaak, toebehoorende aan Officieren van het Garnizoen, en zommige kooplieden, die ons te gemoet kwamen, om ons te ontfangen. De beide Oorlogs- en de Koopvaardijfchepen, die wij aan het Fort *Erie* hadden agtergelaaten, haalden ons in, juist toen wij de rivier invoeren, en zeilden, in gezelfchap van ons, met volle zeilen, de rivier op, alles bijzettende, wat mogelijk was. Het weder was ongemeen fraai, en het geheel leverde een vermaaklijk en belangrijk gezigt op.

De andere fchepen voeren tot aan den *Britschen* Post; maar wij, gelaaden zijnde met gefchenken voor de *Indiäanen*, wierpen het anker tegen over de wooning van den Heer, die aan het hoofd was van het *Indiäansche* Departement, van wien ik u te vooren meldde, en die in het Diftrict van *Malden* zijn verblijf hield. Hij verzogt ons vriendlijk, om, geduurende den tijd, dien wij in dit gedeel-

deelte van het Land zouden vertoeven, onzen intrek in zijn huis te neemen, dat wij ons met blijdſchap en dankzegging lieten welgevallen, en waaröp wij gevolglijk met hem naar land voeren.

EINDE VAN HET TWEEDE DEEL.

